

คำนำ

สำนักงาน กศน. ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานในการพัฒนาประชาชนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมหลักของคนไทย ซึ่งได้กำหนดเป็นเป้าประสงค์ของหน่วยงาน ที่จะพัฒนา ประชาชนผู้รับบริการทุกกลุ่ม ให้มีความรู้ ความสามารถเพียงพอต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่าง มีความสุขบนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมหลักของคนไทย โดยได้กำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อที่จะขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าประสงค์ข้างต้น โดยเริ่มตั้งแต่การสร้างควมตื่นตัว สร้าง การรับรู้ให้กับประชาชนในทุกตำบลทั่วประเทศ มีการจัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจและความ คิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมหลักทั้ง 12 ประการ ในช่วงเวลาเริ่มต้น ในขั้นตอนต่อเนื่อง คือ การปลูกและ เสริมสร้างจิตสำนึก ซึ่งเป็นเรื่องของกระบวนการ ที่ต้องดำเนินการผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์ เหตุการณ์ เรื่องราว ทั้งในอดีต และปัจจุบัน แล้วนำสู่การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือการศึกษาดู งานเหตุการณ์ สถานที่จริง แล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระบวนการดังกล่าวดำเนินการผ่านกิจกรรมค่าย จึงเป็น ที่มาของการพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมเสริมสร้างค่านิยมหลัก 12 ประการ

แนวทางการจัดกิจกรรมเสริมสร้างค่านิยมหลัก 12 ประการทั้ง 3 ชุด สำนักงาน กศน. ได้พัฒนาขึ้น เป็นกิจกรรมย่อย ๆ ที่ใช้เวลาจัดกิจกรรม 3, 6, 12 ชม. หรือเป็น 1, 2, 3 วัน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เน้นกระบวนการ ดังที่กล่าวแล้วข้างต้น ในการปลูกจิตสำนึก และเสริมสร้างค่านิยมหลัก โดยได้มีการจัดทำเอกสาร สื่อ ประกอบการจัดกิจกรรมให้ไว้ครบถ้วน ทั้ง กรณีตัวอย่างให้อภิปราย ประเด็นอภิปราย คลิปสั้นๆ ที่เป็นทั้ง ความรู้และกรณีศึกษา ใบความรู้ ใบงาน แบบสังเกต แบบประเมิน จึงมุ่งหวังว่าสถานศึกษาหรือผู้ที่นำ หลักสูตร ไปใช้ในการจัดค่าย จะได้รับความสะดวก รวดเร็วและปฏิบัติกิจกรรมได้ทันที โดยการศึกษา กิจกรรมให้เข้าใจ และจัดเตรียมเอกสารและสื่อประกอบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เท่านั้น

สำนักงาน กศน. ขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมทุกคนที่ได้สร้างสรรค์งานให้สำเร็จลุล่วง ด้วยความตั้งใจ พุ้มเท เลือกรสรสื่อ เรื่องราวกรณีศึกษา คลิปและบทเพลงต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมกลมกลืนกับกิจกรรม ที่พัฒนาขึ้น และเพื่อเป็นกำลังใจแก่ผู้พัฒนางาน จึงใคร่ขอความร่วมมือให้ทุกท่านให้ข้อมูลตอบกลับ เพื่อ ให้ กลุ่มพัฒนาการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กพ.) สำนักงาน กศน. ได้นำข้อมูลเหล่านั้น มาพัฒนางานให้ดีขึ้นและมีประโยชน์ยิ่งขึ้นต่อไป

นายการุณ สกุลประดิษฐ์

เลขาธิการ กศน.

พฤศจิกายน 2557

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

คำชี้แจงการใช้หนังสือ

บทนำ

เรื่องที่ 1	ธงชาติไทย : เกียรติยศของชาติ	5
เรื่องที่ 2	เล่าเรื่องของเงินถุงแดงกับพาสปอร์ตปลอม	19
เรื่องที่ 3	สุดขยอควังามแห่งกรุงรัตน โกสินทร์	36
เรื่องที่ 4	เย็นศิระ เพราะพระบริบาล	43
เรื่องที่ 5	ผล พระคุณ ฐ รักษา	51
เรื่องที่ 6	พระบรมราชจักรีวงศ์	79
เรื่องที่ 7	รูปที่มีทุกบ้าน	87
เรื่องที่ 8	ต้นไม้ของพ่อ	104
เรื่องที่ 9	ของขวัญจากก้อนดิน	115
เรื่องที่ 10	ความกตัญญูกตเวที	132
เรื่องที่ 11	ประหยัดและใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าตามรอยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ	146
เรื่องที่ 12	ความเสียสละโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม	164
เรื่องที่ 13	การเสริมสร้างความรักชาติ และความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์	174
เรื่องที่ 14	สำนึกรักบ้านเกิด	181
เรื่องที่ 15	ฉันรักชุมชนของฉัน	195
เรื่องที่ 16	ในโลกนี้มีอะไรเป็นไทยแท้	211
เรื่องที่ 17	วัฒนธรรมไทยดำรงไว้ให้ลูกหลาน	226

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

คณะทำงาน

คำชี้แจงการใช้

1. แนวทางการจัดกิจกรรมเสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ จัดทำขึ้นเป็น 3 เล่ม คือ
 - เล่มที่ 1 ชุด รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างค่านิยมข้อ 1 และ 5
 - เล่มที่ 2 ชุด การทำดี เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างค่านิยมข้อ 2,3,6,8,9 และ 12
 - เล่มที่ 3 ชุด ความพอเพียงและวิถีประชาธิปไตย เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างค่านิยม ข้อ 4,7,10 และ 11 เมื่อรวม ทั้ง 3 เล่ม จะมีกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างค่านิยมครบทั้ง 12 ประการ
2. แนวทางการจัดกิจกรรมนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษานำไปใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษา ผู้รับบริการ และประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน มีความรู้ ความเข้าใจในค่านิยมหลัก 12 ประการ และเกิดจิตสำนึกในการปฏิบัติตามค่านิยมหลัก 12 ประการ
3. แนวทางการจัดกิจกรรมนี้สามารถนำไปใช้ได้กับทุกกิจกรรมที่สถานศึกษาดำเนินการ ได้แก่ จัดเป็นกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) กิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต หรือการพัฒนาชุมชนสังคม รวมทั้งใช้เป็นกิจกรรมสอดแทรกในการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ
4. สถานศึกษา หรือผู้จัดกิจกรรม ต้องศึกษาและทำความเข้าใจในเป้าหมายของกิจกรรมวัตถุประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอนการจัดกิจกรรม การวัดและประเมินผล ให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจน โดยเฉพาะการศึกษาและทำความเข้าใจในเนื้อหาของสื่อประกอบการจัดกิจกรรม เช่น ใบความรู้ วิดีโอ (Clip Video) บทเพลง ละคร ใบงาน ประเด็นการอภิปรายต่าง ๆ ฯลฯ แล้วจึงวางแผนการจัดกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
5. สถานศึกษา หรือผู้จัดกิจกรรมต้องจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สื่อประกอบกิจกรรม ใบความรู้ ใบงาน ให้พร้อมเพื่อให้การจัดกิจกรรมดำเนินไปอย่างราบรื่น
6. ในขณะที่จัดกิจกรรม ผู้จัดกิจกรรม ต้องสังเกตพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วม ซึ่งสะท้อนถึงความรู้สึกทัศนคติ หรือเจตคติต่อกิจกรรมนั้น ที่สัมพันธ์กับค่านิยมที่กำหนด เพื่อผู้จัดกิจกรรมจะได้ประเมินเบื้องต้นว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีเจตคติในค่านิยมที่กำหนดอย่างไร และจะช่วยเสริมสร้างหรือเติมเต็มให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีทัศนคติที่ดีต่อค่านิยมที่กำหนด
7. ผู้จัดกิจกรรมต้องประเมินผลการจัดกิจกรรมว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจและเจตคติต่อค่านิยมในเรื่องนั้น ๆ อย่างไร และวางแผนในการเสริมสร้างค่านิยมในเรื่องนั้นๆ ให้บรรลุผลต่อไป หรือเสริมสร้างค่านิยมอื่นๆ เพิ่มเติม
8. การจัดกิจกรรมต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะๆ ไม่ทิ้งช่วงห่างนานเกินไป เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีสติระลึกรู้และปฏิบัติตามค่านิยมนั้น ๆ จนเป็นนิสัย

บทนำ

ความมุ่งมั่นตั้งใจของรัฐบาลที่จะปฏิรูปประเทศให้เกิดความสงบสุข มีความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม มีการปฏิรูปในหลายเรื่องที่ได้เริ่มต้นตั้งแต่ยังเป็นการบริหารประเทศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และดำเนินงานสืบเนื่องต่อมา อีกทั้งได้เน้นย้ำอย่างจริงจังมาโดยตลอด คือ การพัฒนาประชาชนของประเทศให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงาม ถือเป็นรากฐานสำคัญที่จะร่วมกันพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่ต้องการ เพื่อสร้างความเจริญรุ่งเรืองและความมั่นคงแข็งแกร่งให้ประเทศชาติ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา กล่าวในรายการ “คืนความสุขให้คนในชาติ” ออกอากาศทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยวันศุกร์ที่ 11 กรกฎาคม 2557 เวลา 20.30 น. ว่า “...เราน่าจะกำหนดค่านิยมหลักของคนไทยขึ้นมาให้ชัดเจนทั้งนี้เพื่อเราจะสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เข้มแข็ง ฉะนั้นคนต้องเข้มแข็งก่อน...” ท่านจึงได้กำหนดค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการขึ้น และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้ขับเคลื่อนงานในเรื่องนี้ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

สำนักงาน กสศ. มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาประชาชนที่อยู่นอกระบบ โรงเรียน ได้ตระหนักถึงการดำเนินงานในเรื่องนี้เป็นอย่างดี และเล็งเห็นว่า สถานศึกษาจะเป็นหน่วยปฏิบัติในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในเรื่องนี้สู่ประชาชนในพื้นที่ได้ทั่วถึงครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย จึงพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างค่านิยม 12 ประการ ขึ้นเพื่อให้สถานศึกษาได้นำไปใช้ในการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิผลตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

ความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยม

ค่านิยม ตามความหมายจาก พจนานุกรมแปล ไทย-ไทย ราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง สิ่งที่เป็นบุคคล หรือสังคมยึดถือเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจ และกำหนดการกระทำของตนเอง

(ค่านิยม. (ออนไลน์).แหล่งที่มา: <http://dictionary.sanook.com/search/dict-th-th-royal-institute/ค่านิยม> .

14 ตุลาคม 2557.)

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความหมายของค่านิยมไว้อย่างหลากหลาย ซึ่งจะยกมาพอสังเขปเพื่อสร้างความเข้าใจเบื้องต้นให้ตรงกัน ดังนี้

พระมหาอดิศร ธีรสีโล (2540) ค่านิยม หมายถึง แนวความประพฤติหรือสภาพของการกระทำใดๆ ที่บุคคล หรือสังคมนิยมชมชอบ และเห็นว่า เป็นสิ่งที่มีคุณค่าควรแก่การประพฤติปฏิบัติจึงยอมรับยึดถือมาเป็นแนวทางประพฤติอย่างสม่ำเสมอหรืออย่างน้อยก็ชั่วระยะหนึ่ง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตนเองหรือสังคม

(ค่านิยมในการทำงาน. (ออนไลน์).แหล่งที่มา: <http://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior/ค่านิยม.htm> .

2 กันยายน 2557.)

ค่านิยม (Value) หมายถึง ความเชื่ออย่างหนึ่งมีลักษณะยืนยงถาวร โดยเชื่อว่าวิธีปฏิบัติ หรือเป้าหมายของชีวิตบางอย่างนั้นเป็นสิ่งที่ตนเองหรือสังคมเห็นชอบสมควรที่จะยึดถือปฏิบัติ (สมบัติ ชำรงชัยวงศ์ การเมือง: แนวความคิดและการพัฒนา. หน้า 256.(ออนไลน์).แหล่งที่มา: <http://books.google.co.th/books?id=3PqBAAAAMAAJ&q> . 2 กันยายน 2557.)

โรคิช (Rokeachอ้างถึงใน นวลศิริ เปาโรหิต, 2545 : 132) เห็นว่าเป็นความเชื่อที่มีลักษณะค่อนข้างถาวร และเชื่อว่าวิธีปฏิบัติบางอย่าง หรือเป้าหมายบางอย่างนั้น เป็นสิ่งที่ตัวเองหรือสังคมเห็นสมควรที่จะยึดถือหรือปฏิบัติค่านิยมจึงเป็นความสำคัญที่บุคคลนั้นให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และสิ่งนั้นมีคุณค่าพร้อมที่จะปฏิบัติตามความเชื่อนั้น

(ค่านิยม(ออนไลน์).แหล่งที่มา: (http://www.br.ac.th/E-learning/lesson4_3.html. 2 กันยายน 2557.)

จากความหมายดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ค่านิยมเป็นเรื่องของความคิด ความรู้สึกและความเชื่อ เมื่อบุคคลมีความเชื่อในเรื่องนั้นและมองเห็นว่าสิ่งที่ตนเองเชื่อเป็นสิ่งที่ดีงาม บุคคลก็จะยอมรับและน้อมนำมาสู่การปฏิบัติจึงกลายเป็นพฤติกรรมของบุคคลในการปฏิบัติต่อความเชื่อในเรื่องนั้น ๆ

ขอบเขตของค่านิยม 12 ประการ

การให้ความหมายของค่านิยม 12 ประการ ได้นำคำอธิบายขยายความเพิ่มเติมของค่านิยมทั้ง 12 ประการ ตามที่หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชากล่าวในรายการ “คืนความสุขให้คนในชาติ” ออกอากาศทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยวันศุกร์ที่ 11 กรกฎาคม 2557 เวลา 20.30 น. มานำเสนอไว้เพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน

1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันหลักของชาติในปัจจุบัน ทุกชาติจะพัฒนาได้หากเสาหลักหรือสถาบันหลักของชาติเข้มแข็งด้วยความรักอย่างถูกต้องวิธีของคนในชาติ เราหวังอย่างยิ่งที่จะเห็น 3 สถาบันหลักของชาติมีความเข้มแข็งอย่างสมดุลดีงาม ชาติบ้านเมืองสงบคนรักในความเป็นไทย และชาติของเรา พร้อมไปกับยึดมั่นในหลักธรรมคำสอนของศาสนาขัดเกลาใจคนมีคุณธรรม และยึดมั่นในการเคารพพร้อมทั้งเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ไว้เหนือสิ่งใด

2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวมเรื่องนี้ สรุปได้สั้นๆว่า คนไทยต้องมีค่านิยมจิตสาธารณะ ซื่อสัตย์ไม่คดโกงไม่เอาเปรียบคนอื่น เสียสละเพื่อส่วนรวมไม่เห็นแก่ตัว อดทน และมีอุดมการณ์ต่อส่วนรวม

3. กตัญญู ต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ ซ่อนี่มั่นใจว่าเป็นคุณลักษณะเด่นของคนไทยทุกยุคสมัยอยู่แล้ว

4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทางตรงและทางอ้อม ประเทศชาติจะพัฒนาได้บุคลากรของคนในชาติต้องมีคุณภาพ ไม่ว่าจะเป็นทางวิชาการและทางทักษะความสามารถ คนในชาติมีปัญญา มีความรู้ คนในชาติอีกส่วนก็นับสนุนในภูมิปัญญาความรู้ของคนไทยด้วยกัน เพื่อสร้างค่านิยมใฝ่รู้ ใฝ่เรียน เชิดชูคนมีปัญญาให้มากกว่าคนมีทรัพย์สินเงินตรา

5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม ซ่อนข้อเถาะครับ อยากให้มันเด่นชัดออกมามากๆ จริงๆ เรามีวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามมากมายทัดเทียมระดับโลก เพราะบุรพคุณศรัทธาของไทยแต่โบราณรักษาลึกลับเหล่านี้

6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เพื่อแผ่และแบ่งปัน

7. เข้าใจ เรียนรู้ การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง ย้ำว่า "ที่ถูกต้อง" นะครับ

8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ คนไทยต้องซึมซับ จากการเข้าแถว เคารพในการมีระเบียบวินัย จะสร้างการเรียนรู้ไปถึงการเคารพบุคคลอื่น จากนั้นเราก็จะหนักแน่นในการเคารพกฎหมาย

9. มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักถ่อมตน ใฝ่ใจเมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่าย จำหน่าย และขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม โดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี

11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาป ตามหลักของศาสนา ย้ำตรง "ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาป"

12. กำเนิดถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และต่อชาติ มากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

การเสริมสร้างค่านิยม

เนื่องจากค่านิยมเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึกหรือเจตคติ ซึ่งเป็นเรื่องของจิตพิสัย ในการเสริมสร้างค่านิยมซึ่งเป็นจิตพิสัย ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นไว้ว่า การสร้างค่านิยมให้เกิดขึ้นกับบุคคลในหน่วยงาน ชุมชน สังคม มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ

1. Values คือ ระดับของความรับรู้และความเห็นของสมาชิกในหน่วยงาน ชุมชน สังคม ว่า พฤติกรรม ตลอดจนวิธีปฏิบัติงานนั้นๆ เป็นสิ่งดีที่พึงกระทำ

2. Skills คือ ระดับของความสามารถว่า พฤติกรรมนั้นเป็นสิ่งที่ทำได้โดยไม่ยาก ไม่ซับซ้อนและไม่มีเงื่อนไข หรือข้อจำกัดมากมาย ตลอดจนสภาพแวดล้อมมีความเอื้ออำนวยให้ปฏิบัติ

3. Motives คือ แรงจูงใจ หรือแรงผลักดันที่อยู่ในส่วนลึกที่ทำให้บุคคลปรารถนาจะแสดงพฤติกรรมต่างๆ นั้น

การสร้างค่านิยม มีขั้นตอนหลัก ๆ 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นตอนการรับรู้มีขั้นตอนย่อย คือ

1.1 รับรู้เริ่มตั้งแต่การรับรู้ในเชิงข่าวสาร จากนั้น จึงรับรู้ในสาระสำคัญของค่านิยม นั้น ๆ และเริ่มเชื่อมโยงสัมพันธ์กับตนเอง

1.2 เข้าใจเป็นการเข้าใจในความหมายของค่านิยม สร้างความเข้าใจที่เป็นรูปธรรม เข้าใจถึงเหตุผลที่ต้องปฏิบัติ และเข้าใจว่าตนจะต้องปฏิบัติอย่างไรในค่านิยมแต่ละประการ

1.3 ทำได้เป็นการประเมินตนเองว่าจะสามารถปฏิบัติตามค่านิยมในเรื่องใดได้บ้าง และจะปฏิบัติในโอกาสใด

2. ขั้นตอนการลงมือปฏิบัติ

2.1 ลงมือปฏิบัติเป็นการปฏิบัติตามค่านิยมที่ตนยอมรับ

2.2 ปฏิบัติต่อเนื่อง มีการปฏิบัติบ่อย ๆ และรู้สึกดีต่อค่านิยมนั้น ๆ

3. ขั้นตอนการประเมินผลพิจารณาผลการปฏิบัติตามค่านิยมนั้น ๆ ว่าเกิดผลดีต่อตนเอง หน่วยงาน ชุมชน สังคม

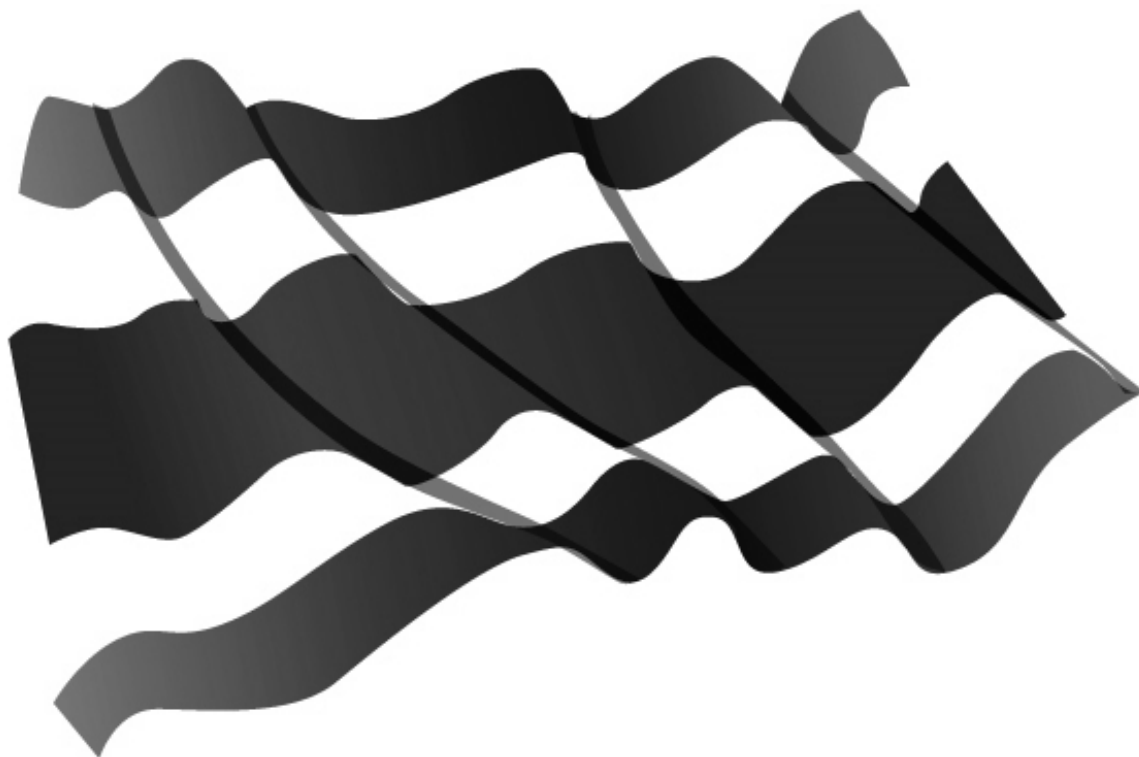
(Signature Solutions' Insights(ออนไลน์).แหล่งที่มา: <http://signatureinsights.wordpress.com/>. 2 กันยายน 2557)

กล่าวโดยสรุป การสร้างค่านิยมให้เกิดในบุคคล ต้องสร้างการรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมที่องค์กร หน่วยงาน ชุมชนหรือสังคมกำหนดขึ้นก่อน จากนั้นให้ทุกคนทำความเข้าใจกับค่านิยมนั้น ๆ เข้าใจถึงวิธีการปฏิบัติตามค่านิยม พฤติกรรมหรือการกระทำที่แสดงถึงการปฏิบัติตามค่านิยม ซึ่งการปฏิบัติตามค่านิยม จะต้องไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน ต่อจากนั้น จึงนำสู่การปฏิบัติ โดยที่บุคคลในองค์กร หน่วยงาน ชุมชน หรือสังคม มีความเห็นว่าค่านิยมที่กำหนดเป็นสิ่งที่ดี ปฏิบัติได้ไม่ยาก เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับวิถีการดำเนินชีวิต บุคคลจึงลงมือปฏิบัติ ในขั้นของการประเมินผล เกิดขึ้นหลังจากได้ปฏิบัติในช่วงเวลาหนึ่ง เมื่อปฏิบัติแล้วเกิดผลดี เกิดการชื่นชม ยอมรับจึงปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง กลายเป็นวิถีชีวิต

การพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรม

การพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมเสริมสร้างค่านิยม 12 ประการ ดำเนินการภายใต้แนวคิด การสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับค่านิยมแต่ละประการ และให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามค่านิยม โดยการแสดงความคิดเห็นในกรณีศึกษา ประเด็นอภิปราย คลิปสั้น ๆ ที่เป็นทั้งความรู้และใบความรู้ ใบงาน รวมทั้งการวิเคราะห์และทบทวนตนเองว่าเคยปฏิบัติกิจกรรมอะไรที่เกี่ยวข้องกับค่านิยม แล้วสรุปความรู้ ความเข้าใจในค่านิยมแต่ละประการร่วมกัน จากนั้น ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม คิดกิจกรรมที่จะปฏิบัติต่อเนื่อง

เรื่องที่ 1 ธงชาติไทย : เกียรติยศของชาติ

เป้าหมายของการจัดกิจกรรม

ส่งเสริมให้เกิดความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์(ค่านิยม ข้อ 1 รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์)

จุดประสงค์

1. เพื่ออธิบายความหมาย และความสำคัญของสัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทยได้ (K)
2. เพื่อตระหนักและภาคภูมิใจในสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยได้ คือ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ (P)
3. เพื่อจำแนกสัญลักษณ์ที่สำคัญปฏิบัติตนต่อสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยได้ (A)

เนื้อหาสาระ

1. ความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทยที่เป็นความภาคภูมิใจและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ไว้ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ธงชาติ เพลงชาติ พระพุทธรูป พระบรมฉายาลักษณ์ภาษาไทย อักษรไทย)
2. การเคารพธงชาติ การร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี การเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ การเคารพศาสนวัตถุ ศาสนสถาน
3. เอกลักษณ์อื่นๆ เช่น ศาสนา การแต่งกาย วัฒนธรรม ประเพณีไทย อาหารไทย (อาหารไทยที่ต่างชาติยกย่อง เช่น ต้มยำกุ้ง ผัดไทย)

ระยะเวลา 3 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ (วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม)

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมพูดคุยเกี่ยวกับสิ่งที่แสดงความเป็นชาติไทย โดยครูถามนำว่า เมื่อพูดถึงชาติไทย ผู้เรียนจะนึกถึงอะไรบ้าง จากนั้นผู้ดำเนินกิจกรรมนำคำตอบของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเขียนเป็นแผนภาพลงบนกระดานและผู้ดำเนินกิจกรรมอธิบายเพิ่มเติม ถึงความเป็นชาติไทยที่มีความเจริญรุ่งเรืองมานานและมีสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นชาติไทย คือ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมเปิดเพลงชาติไทยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฟัง จากนั้นผู้ดำเนินกิจกรรมตั้งประเด็นปัญหาเพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันศึกษา ดังนี้ ใบงานที่ 1 เรื่อง “เพลงชาติไทยเป็นสัญลักษณ์ของชาติไทยหรือไม่ อย่างไร” และสุ่มถามผู้เข้าร่วมกิจกรรมและบันทึกข้อมูลไว้
3. ผู้ดำเนินกิจกรรมเปิดเพลงชาติไทยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฟังอีกครั้ง แล้วให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันร้องเพลงชาติไทย และร่วมกันสรุป อภิปรายถึงความคิดเห็น ความภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย
4. แบ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คนแล้วให้แต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์และแปลความหมายของเนื้อเพลง และให้ผู้เรียนดูธงชาติไทย (ใบงานที่ 2) (ของจริง)
5. เมื่อทำเสร็จแล้ว ผู้ดำเนินกิจกรรมให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้ดำเนินกิจกรรมนำธงชาติไทยมาให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมดูและให้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า “ธงชาติไทยมีรูปร่างเป็นอย่างไร มีกี่แถบ กี่สี อะไรบ้าง” แล้วผู้ดำเนินกิจกรรมอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับความหมายของสีธงชาติว่าสีแดง หมายถึงชาติ สีขาว หมายถึง ศาสนา สีน้ำเงิน หมายถึงพระมหากษัตริย์ ทั้ง 3 สิ่งนี้ถือเป็นสัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทย
7. ผู้ดำเนินกิจกรรมแบ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ตามความสมัครใจโดยให้แต่ละกลุ่มฝึกร้องเพลงชาติไทย แล้วผลัดกันออกมาร้องเพลงที่หน้าชั้นเรียนเพื่อนกลุ่มอื่นร่วมกันประเมิน

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนแบบเรียนประวัติศาสตร์ไทยระดับประถมศึกษา
2. ซิดี เพลงชาติไทยหรือ(MV เพลงชาติไทย ล่าสุด แบบที่ 2. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.youtube.com/watch?v=1OzPq9NONiw>. 15 กันยายน 2557)

3. ธงชาติไทย
4. ใบความรู้ เรื่อง “ธงชาติไทย : เกียรติยศของชาติ”
5. ใบงานที่ 1 เรื่อง “เพลงชาติไทยเป็นสัญลักษณ์ของชาติไทยหรือไม่ อย่างไร”
6. ใบงานที่ 2 เรื่อง “การวิเคราะห์และแปลความหมายของเนื้อเพลงชาติไทย”

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. ผู้ปกครอง และ/หรือผู้รู้

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. เกณฑ์การประเมินเข้าร่วมกิจกรรม ผ่าน 2 รายการ ถือว่า ผ่าน ผ่าน 1 รายการถือว่าไม่ผ่าน

ใบความรู้

เรื่อง “ธงชาติไทย : เกียรติยศของชาติ”

ในพิธีฉลองเอกราชของประเทศต่างๆนอกจากจะมีงานรื่นเริงและพิธีอันเป็นมงคลแล้วสิ่งสำคัญที่สุดในงานคือการอัญเชิญธงของประเทศขึ้นสู่ยอดเสาเป็นการประกาศให้ทั่วโลกได้รับรู้ถึงความมีเอกราชอธิปไตยโดยสมบูรณ์สามารถปกครองประเทศชาติของตนได้ด้วยตัวเองและมีสิทธิเท่าเทียมประเทศเอกราชทั้งหลายในโลกเหตุใดการอัญเชิญธงชาติขึ้นสู่ยอดเสาของประเทศที่มีเอกราชใหม่จึงถือว่าเป็นพิธีอันสำคัญยิ่ง คำตอบก็คือทั่วโลกได้ยอมรับโดยสอดคล้องต้องกันให้ ธง เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงความสำคัญและเกียรติยศแห่งชาติ ฉะนั้น ประเทศเอกราชทั้งหลายจึงต้องมี ธงชาติเป็นสัญลักษณ์แทนประเทศของตน ไม่ว่าจะประเทศนั้นจะเป็นประเทศเอกราชใหม่หรือประเทศที่มีอารยธรรมรุ่งเรืองมีเสถียรภาพ และอธิปไตยยาวนานเพียงใด

ธงชาติจะเป็นเครื่องประกาศถึงความเป็นหมู่เหล่า ความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันความเป็นปึกแผ่นของประเทศให้ประจักษ์แก่ชาวโลกทั้งสิ้น

ชาวไทยทุกคนย่อมตระหนักดีว่า ประเทศไทยซึ่งเป็นมาตุภูมิของเราเป็นดินแดนที่มีอารยธรรมรุ่งเรืองสืบทอดมาเป็นระยะเวลายาวนาน มีความเป็นเอกราชอธิปไตยและบูรณภาพสามารถรโลงและพัฒนาประเทศด้วยตนเอง ฝ่าฟันอุปสรรคนานัปการมาถึงปัจจุบันด้วยดีจนเป็นประเทศหนึ่งที่ได้รับการยกย่องจากนานาชาติ ประเทศไทยมีธงชาติไทยเป็นสัญลักษณ์แห่งเกียรติภูมิของชาติตามหลักของสากลมาตั้งแต่สมัยโบราณแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและสีหลายครั้งแต่สีและรูปซึ่งได้รับเลือกให้ประดิษฐานลงในผืนธงชาตินั้นล้วนแต่มีความหมายเพื่อความเป็นสิริมงคลทั้งสิ้นและที่นับว่าสำคัญที่สุดเหนือสิ่งอื่นใดคือพระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นพระประมุขที่เคารพรักและเทิดทูนยิ่งของชนในชาติเป็นผู้พระราชทานรูปแบบและสีของธงชาติไทยด้วยพระองค์เองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน กล่าวคือระยะแรกทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ใช้ธงสีแดงล้วนเป็นธงชาติ สีแดง นั้น หมายถึง ชาติอันประกอบด้วยแผ่นดินและประชาชนชาติ เป็นศูนย์รวมแห่งความสามัคคีพร้อมเพรียง ความรักความอุทิศสละ ความกล้าหาญเสียสละ และการมีผลประโยชน์ร่วมกัน

ต่อมาในรัชกาลที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เพิ่มรูปช้างเผือกประดิษฐานลงกลางผืนธงสีแดง เรียกว่า ธงช้างเผือกสีแดงของพื้นธงยังคง

ความหมายเดิม รูปช้างเผือกนั้นนอกจากถือกันว่าเป็นเครื่องหมายแห่งสิริมงคลอย่างหนึ่งแล้วยังหมายถึงพระบรมเดชานุภาพแห่งพระมหากษัตริย์ผู้เป็นประมุขของชาติด้วย

เมื่อถึงรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนลักษณะและสีของธงชาติใหม่เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่ผู้ใช้มีความสง่างามและเหมาะสมกับกาลสมัยเหตุเบื้องต้นของพระราชดำริเปลี่ยนแปลงธงชาตินั้นปรากฏความในหนังสือพระราชกรณียกิจสำคัญในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวของหม่อมอมรวงศ์วิเศษ (แจ่ม สุนทรเวช) ซึ่งรับใช้ใกล้ชิดพระยุคลบาทในขณะนั้นว่าขณะเมื่อเสด็จพระราชดำเนินประพาสจังหวัดอุทัยธานีเมื่อวันที่ 12 กันยายน พุทธศักราช 2459 ได้ทอดพระเนตรเห็นราษฎรประดับธงชาติผิด ทำให้ภาพช้างอยู่ในลักษณะนอนหงายเอาเท้าขึ้นฟ้า ทำให้สะดวกพระราชหฤทัย จึงได้ทรงพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงลักษณะธงชาติให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อีกทั้งมีพระราชดำริว่า “ราษฎรไม่สามารถผลิตธงช้างขึ้นได้เอง ต้องสั่งซื้อธงผ้าพิมพ์รูปช้างจากต่างประเทศหากเปลี่ยนเป็นธงแถบสี ราษฎรก็สามารถทำธงใช้เองได้และจะช่วยขจัดปัญหาการติดธงผิดพลาด” อย่างไรก็ตามในระหว่างที่จะทรงตัดสินพระราชหฤทัยว่าจะทรงเก็บรูปช้างไว้หรือจะใช้ธงเป็นแถบสีนั้นได้โปรดเกล้าฯ ให้มี “ประกาศเพิ่มเติมแลแก้ไขพระราชบัญญัติธง รัตนโกสินทร์ศก 129” ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2459 ออกบังคับใช้ ในมาตรา 4 แห่งประกาศฉบับนี้ได้กำหนดลักษณะธงชาติ ธงคำขาย และธงนำร้องขึ้น มีความดังนี้

“มาตรา 4

ข้อ 19 ให้แก่ธงชาติเป็นพื้นสีแดง กลางเป็นรูป
 ช้างเผือกทรงเครื่องยืนแท่นหน้าหันเข้าข้างเสาศำหรับเป็นธง
 ราชการ

ข้อ 20 ธงคำขายรูปสี่เหลี่ยมพื้นแดง มีขนาดกว้าง 1
 ส่วน ยาว 1 1/2 ส่วน มีแถบขาว 2 ผืน กว้าง 1/6 ของส่วนกว้างของธงทาบภายในติดตามยาวห่างจากขอบล่าง
 แถบของธง 1/6 ของส่วนกว้างของธง

ข้อ 21 เหมือนกับธงคำขาย แต่มีแถบขาว โดยรอบเป็น เครื่องหมายตำแหน่งพนักงานนำร้องถ้าเรือลำใดต้องการนำร้องให้ชักธงขึ้นบนเสาน่าเป็นสัญญาณประกาศได้ระบู่ไว้ให้ใช้ธงสัญลักษณ์ใหม่นี้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พุทธศักราช 2459 เป็นต้นไป (เดือนมกราคมถือเป็นปลายปี เนื่องจากเริ่มต้นศักราชใหม่ 2460 ในวันที่ 1 เดือนเมษายน) จากลักษณะธงตามประกาศจะเห็นว่ามิธงที่ใช้ในลักษณะของธงชาติถึง 2 ธง คือธงชาติรูปช้างเผือกทรงเครื่องยืนแท่นบนพื้นสีแดงที่ใช้เป็นธงราชการกับธงคำขายริ้วสีแดงสลับขาว ซึ่งจะใช้ประจำเรือของไทยที่เดินทางไปมาในการค้าการกำหนดแบบธงทั้งสองขึ้นใช้ก็เพื่อเปรียบเทียบและทดลองเพื่อหาความเหมาะสมได้ใช้มาจนกระทั่งเดือนกันยายน พุทธศักราช 2460 จึงมีการเปลี่ยนแปลงอีกครั้งหนึ่งโดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ใช้ ธงไตรรงค์ อันประกอบด้วยสีแดง ขาวและน้ำเงินเป็นธงชาติไทยเพียงแบบเดียวการที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงตกลงพระราชหฤทัยใช้น้ำเงินแก่เพิ่มระหว่างกลาง แถบสีแดงขาวนั้นปรากฏพระราชหัตถเลขาในบันทึกส่วนพระองค์ วันเสาร์ที่ 18 สิงหาคม พุทธศักราช

2460 ว่า ได้ทอดพระเนตรบทความแสดงความเห็นของผู้ใช้นามแฝงว่า อะแควีริสในหนังสือกรุงเทพฯ เดลิเมล์ ภาษาอังกฤษ ฉบับวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2460 ได้ทรงแปลข้อความนั้นลงในบันทึกด้วยความ โดยย่อว่า “เพื่อนชาวต่างประเทศของผู้เขียน (อะแควีริส) ได้ปรารถนาถึงธงชาติแบบใหม่ว่า ยังมีลักษณะ ไม่สง่างามเพียงพอผู้เขียนก็มีความเห็นคล้ายตามเช่นนั้น และเสนอแนะด้วยว่าริ้วตรงกลางควรจะเป็นสีน้ำเงินซึ่งเป็นสีส่วนพระองค์ของพระมหากษัตริย์ซึ่งถ้าเปลี่ยนตามนี้แล้วธงชาติไทย ก็จะประกอบด้วยสีแดง ขาว น้ำเงิน มีสีเหมือนกับธงสามสีของฝรั่งเศส ธงยูเนียนแจ็กของอังกฤษและธงดาวของสหรัฐอเมริกา ประเทศพันธมิตรทั้งสามคงเพิ่มความพอใจประเทศไทยยิ่งขึ้นเพราะเสมือนกับยกย่องเขาทั้งการที่มีสีของ พระมหากษัตริย์ในธงชาติก็จะเป็นเครื่องเตือนให้ระลึกถึงพระองค์ในวาระที่ประเทศไทยได้เข้าสู่เหตุการณ์ สำคัญต่างๆ ด้วย” พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเห็นด้วยกับข้อเสนอนี้เมื่อทรงทดลองวาด ภาพธงสามสีลงในบันทึก ทรงเห็นว่างดงามดีกว่าริ้วขาวแดงที่ใช้อยู่ต่อมาเมื่อเจ้าพระยารามราฆพ (หม่อม ราชวงศ์เพ็ญ พึ่งบุญ) ซึ่งขณะนั้นยังเป็นพระยาประสิทธิศุกการ ไปเฝ้าสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าฯ กรม

หลวงพิบูลย์โลกประชาเนา ได้้นำแบบธงไปถวายเพื่อทูล ขอความเห็นสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าฯ กรม หลวงพิบูลย์โลกประชาเนา ก็ทรงเห็นชอบรับสั่งว่าถ้า เปลี่ยนในขณะนั้นจะได้เป็นอนุสรณ์ในการเข้าร่วม

สงครามโลกครั้งที่ 1 ด้วย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้พระยาศรีภริปริชาร่างประกาศแก่ แบบธงชาติและได้ทรงนำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะเสนาบดีเพื่อฟังความเห็นที่ประชุมลงมติเห็นชอบธงสามสี ตามแบบที่คิดขึ้นใหม่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรา พระราชบัญญัติธงขึ้นเรียกว่า พระราชบัญญัติธง พุทธศักราช 2460 ออกประกาศเมื่อวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2460 มีผลบังคับภายหลังจากวันออกประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษาแล้ว 30 วันมีข้อความสำคัญ ปรากฏตอนต้นพระราชบัญญัติ ดังนี้

“พระราชบัญญัติแก้ไขพระราชบัญญัติธง พุทธศักราช 2460

มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธพระมงกุฎเกล้า เจ้าอยู่หัว ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ได้ทรงพระราชดำริถึงการที่กรุงสยามได้ประกาศสงครามต่อชาติ เยอรมัน แลออกสตรีชังการี เข้าเป็นสัมพันธมิตรร่วมศึกกับมหาประเทศในยุโรป อเมริกา แลเอเชียผู้ทรงไว้ ซึ่งธรรมาธิปไตยครั้งนี้ นับว่าชาติสยาม ได้ก้าวขึ้นสู่ความเจริญถึงขั้นอันสำคัญยิ่งแล้วสมควรจะมีอภิลักขิต วัตถุเพื่อเป็นเครื่องเตือนให้ระลึกถึงอภิลักขิตสมัยนี้ไว้ให้ปรากฏอยู่ชั่วฟ้าแลดินจึงทรงพระราชดำริว่าธง สำหรับชาติสยามซึ่งได้ประดิษฐานขึ้นตามพระราชบัญญัติแก้ไขพระราชบัญญัติธงพุทธศักราช 2459 นั้น ยังไม่เป็นสง่างามพอสำหรับประเทศสมควรจะเพิ่มสีน้ำเงินแก่เข้าอีกสีหนึ่ง ให้เป็นสามสีตามลักษณะธง ชาติของประเทศที่เป็นสัมพันธมิตรกับกรุงสยามได้ใช้อยู่โดยมากนั้น เพื่อให้เป็นเครื่องหมายปรากฏว่า ประเทศสยามได้เข้าร่วมสุขทุกข์ แลเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันกับสัมพันธมิตรหมู่ใหญ่ช่วยกันกระทำการ ปรานปรามความอัสติชยธรรมในโลกลี้ ให้พินาศประลัยไปอีกประการหนึ่งสีน้ำเงินนี้เป็นสีอันเป็นศิริแก่

พระชนมวารนับว่าเป็นสิ่เครื่องหมายเฉพาะพระองค์ด้วยจึงเป็นสิ่ที่สมควรจะประกอบไว้ในธงสำหรับชาติ ด้วยประการทั้งปวงจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ ให้เรียกว่าพระราชบัญญัติแก้ไขพระราชบัญญัติธง พระพุทธศักราช 2460 เป็นส่วนหนึ่งของพระราชบัญญัติธง รัตน โกสินทร์ศก 129 แลให้ใช้ได้ภายหลังจากวันที่ได้ลงประกาศนี้ 30 วันเป็นต้นไป

มาตรา 2 ให้ยกเลิกข้อ 11 ข้อ 12 ข้อ 14 ข้อ 15 ข้อ 16 ข้อ 19 แลข้อ 20 ในมาตรา 4 แลยกเลิกมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติธง รัตน โกสินทร์ศก 129 ซึ่งลงวันที่ 2 มีนาคม รัตน โกสินทร์ศก 129 กับให้ยกเลิกพระราชบัญญัติแก้ไขพระราชบัญญัติธงซึ่งลงวันที่ 21 พฤศจิกายนพระพุทธศักราช 2459

มาตรา 3 ธงชาติสยาม รูปสี่เหลี่ยม มีขนาด กว้าง 2 ส่วน ยาว 3 ส่วน มีแถบสีน้ำเงินแก่ กว้าง 1 ส่วน ซึ่งแบ่ง 3 ของขนาดกว้างแห่งธงอยู่กลางมีแถบขาวกว้าง 1 ส่วน ซึ่งแบ่ง 6 ของขนาดกว้างแห่งธงข้างละแถบ แล้วมีแถบสีแดงกว้างเท่าแถบขาวประกอบขึ้นนอกอีกข้างละแถบ ธงสำหรับชาติสยามอย่างนี้ให้เรียกว่าธงไตรรงค์ สำหรับใช้ชักในเรือพ่อค้าทั้งหลาย แลในที่ต่างๆของสาธารณชนบรรดาที่เป็นชาติสยามทั่วไป ส่วนธงพื้นสีแดง กลางมีรูปช้างพลอย ซึ่งใช้เป็นธงชาติสำหรับสาธารณชนชาวสยามมาแต่ก่อนนั้นให้เลิกเสีย

(สะกดตัวการ์นต์และวรรคตอนตามต้นฉบับ)

สีของธงไตรรงค์ที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเลือกนั้นเป็นสิ่ที่มีความหมายลึกซึ่งมิใช่ทำให้สอดคล้องกับสีธงของบรรดาประเทศฝ่ายสัมพันธมิตรในสงครามโลกครั้งที่ 1 เท่านั้นพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวพระราชทานความหมายของสีธงไตรรงค์ไว้ในบทพระราชนิพนธ์ดังนี้

“ขอรำราพรรณบรรยาย ความคิดเครื่องหมายแห่งสีทั้งสามรวมถนัด

ขาวคือบริสุทธิ์ศรีสวัสดิ์ หมายถึงพระไตรรัตน์แลธรรมะคัมภีร์ไทย

แดงคือโลหิตเราไซ้ ซึ่งยอมสละได้เพื่อรักษาชาติศาสนา

น้ำเงิน คือสีใสภอันจอมประชา ฐ โปรดเป็นของส่วนองค์

จักรีวเข้าเป็น ไตรรงค์จึงเป็นสีธงที่รักแห่งเราชาวไทย

ทหารอวดร่นำไปยงยุทธวิชัยชีวิตก็ชูเกียรติสยามฯ”

จากบทพระราชนิพนธ์ดังกล่าวอาจประมวลความได้ว่า สีแดง หมายถึง ชาติและความสามัคคีพร้อมเพรียงของคนในชาติทุกคนยอมสละได้แม้เลือดเนื้อและชีวิตเพื่อรักษาชาติและศาสนา สีขาว คือ ความบริสุทธิ์หมายถึงศาสนาซึ่งเป็นเครื่องอบรมคุณธรรมของคนในชาติมีหลายท่านที่ได้อ่านบทพระราชนิพนธ์แล้วเข้าใจผิด ดีความคำว่า “พระไตรรัตน์และธรรมะ” ว่าพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงหมายถึง ศาสนาพุทธเท่านั้นซึ่งถ้าพิจารณาให้ลึกซึ่งแล้วจะเห็นว่าทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่เป็นอักษรศาสนูปถัมภกและมีพระวิจรรณญาณกว้างไกล ทั้งยังทรงเป็น “พระมหาธีรราชเจ้า” ดังนั้นคำดังกล่าวต้องไม่มีพระราชประสงค์จะให้ความหมายแคบเพียงศาสนาเดียว คำว่า “ธรรมะ” ที่ทรงใช้ก็ทรงหมายถึง คำสอนและคุณงามความดีของศาสนาอื่นๆที่ช่วยขัดเกลาจิตใจของชาวไทยให้เป็นคนดี เพราะการใช้คำสั้นๆให้ได้ความหมายกว้างขวางเพราะทรงตระหนักในพระราชหฤทัยอยู่แล้วว่าประชาชนชาวไทยนับถือหลากหลาย

ศาสนาและศาสนาเหล่านั้นก็มีธรรมะเป็นเครื่องมือในการสั่งสอนอบรมประชาชน ส่วนสีน้ำเงินหมายถึง พระมหากษัตริย์ผู้เป็นประมุขของประเทศ ดังนั้นธงไตรรงค์หรือธงชาติไทยจึงเป็นศูนย์รวมแห่งสัญลักษณ์ ของสถาบันสูงสุดของไทยสมควรได้รับการยกย่องในฐานะปูชนียวัตถุอย่างหนึ่งทั้งเป็นเครื่องเตือนใจ ให้ระลึกถึงวีรกรรมของบรรพชนที่ได้เสียสละเลือดเนื้อและชีวิตสร้างสรรค์ปกป้องเอกราชอธิปไตย และ ผืนแผ่นดินตลอดจนเกียรติและศักดิ์ศรีของชาติมิให้ถูกอริราชศัตรูเหยียบย่ำทำลาย

นับแต่พุทธศักราช 2460 เป็นต้นมาชาวไทยก็เชิดธงไตรรงค์ขึ้น โบกสะบัดอยู่เหนือยอดเสาใน แผ่นดินไทยอย่างภาคภูมิใจนอกจากชักและประดับธงชาติในประเทศไทยของเราแล้วยังมีการเชิดธงชาติไทย ขึ้นสู่ยอดเสาของสถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลไทยในต่างแดนเชิดขึ้นสู่ยอดเสาในการแข่งขันกีฬา นานาชาติตลอดจนการประชุมสัมมนาต่างๆระหว่างประเทศแสดงให้เห็นว่าทั่วโลกเคารพยกย่องธงชาติไทย มิได้ยิ่งหย่อนไปกว่าธงชาติของประเทศอื่นๆที่นับว่าควรภาคภูมิใจอย่างยิ่งคือองค์การสหประชาชาติได้ คัดเลือกรูปธงชาติไทยให้เป็น 1 ในบรรดาธงชาติ 16 ประเทศตีพิมพ์เป็นแสดมภ์ชุดธงนานาชาติเพื่อ ออกจำหน่ายทั่วโลกการที่องค์การสหประชาชาติซึ่งประกอบด้วยผู้แทนนานาชาติจำนวนมากลงมติ ดำเนินการดังกล่าวแล้วนี้ย่อมเป็นเครื่องยืนยันอย่างมั่นคงถึงฐานะเกียรติภูมิและศักดิ์ศรี ของธงชาติไทย ตลอดจนประเทศไทยในสายตาของชาวโลกเป็นอย่างดีอีกประการหนึ่งการที่แสดมภ์ภาพธงชาติไทยได้ เผยแพร่ไปทั่วโลกนั้นยังก่อให้เกิดประโยชน์บางประการแก่ประเทศไทยของเราด้วย คือ

1. เป็นการเผยแพร่ธงชาติไทยและประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายทั่วโลกยิ่งขึ้นเพราะเมื่อได้ เห็นภาพที่ปรากฏในแสดมภ์แล้วย่อมมีผู้สนใจศึกษาความเป็นมาของธงชาติและประเทศเจ้าของธงทุกด้าน ประเทศไทยก็จะเป็นที่รู้จักแพร่หลายยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่แล้ว

2. การที่ภาพธงชาติไทยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ทั่วไปนั้น เท่ากับย่ำให้นานาชาติตระหนัก ในเกียรติภูมิของประเทศไทยยิ่งขึ้นในฐานะประเทศที่สามารถดำรงรักษาเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพได้ เป็นระยะเวลาอันยาวนานสามารถฝ่าฟันอุปสรรคและวิกฤตการณ์เหล่านั้น ได้จนในที่สุดบางประเทศ ได้ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับผู้ลี้ภัยอยู่ในขณะนี้ประเทศไทยยังต้องรับภาระอุปถัมภ์ผู้ที่อพยพเข้ามาพึ่งพิง จากนอกประเทศเป็นจำนวนมาก ซึ่งคุณธรรมนี้นานาชาติทั่วโลกต่างแซ่ซ้องสรรเสริญโดยถ้วนหน้ากัน

3. เป็นเสมือนเครื่องกระตุ้นเตือนให้ชาวไทยสำนึกถึงความสำคัญแห่งธงชาติของตนยิ่งขึ้นเพราะ ได้ประจักษ์ว่าแม้แต่ต่างประเทศก็ยังเคารพและให้ความสำคัญแก่ธงชาติไทยอย่างแท้จริงฉะนั้นชาวไทยทุกคนผู้เป็นเจ้าของธงชาติและเจ้าของประเทศควรจะร่วมมือกันพิทักษ์ปกป้องรักษาธงชาติไทยอันเป็น เครื่องหมายแทนเอกราชและสถาบันสูงสุดของชาติให้ยั่งยืนตลอดไปตราบนานชีวิตจะหาไม่

การที่เราชาวไทยจะพิทักษ์รักษาธงชาติให้โบกสะบัดอยู่เหนือแผ่นดินไทยตลอดกาลนั้น คือ ผล ที่มาจากความรักชาติของชาวไทยทุกคน ความรักชาติ หมายถึงความรักผืนแผ่นดินมาตุภูมิที่อยู่ รักเพื่อนร่วม ชาติตั้งใจอนุเคราะห์ส่งเสริมซึ่งกันและกันรวมทั้งรู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวมเมื่อประชาชาติ เดือดร้อนไม่ประทุษร้ายต่อกัน ประพฤติตนเป็นพลเมืองดีเคารพกฎหมายไม่เป็นภัยต่อความสงบเรียบร้อย ของบ้านเมืองหรือทำลายสิ่งอันเป็นสาธารณสมบัติเต็มใจเสียสละเพื่อชาติใน โอกาสสมควร เช่นบริจาคเพื่อ

สาธารณชนหรือเสียดายอีกตามกำหนดเวลาที่ท้ายสุดคือป้องกันมิให้ผู้ใดมาทำลายรุกรานเอกราชอธิปไตยของชาติหรือทำลายสถาบันสูงสุดของชาติด้วยการกระทำดังกล่าวอันเนื่องมาจากความรักชาตินี้ย่อมส่งผลให้ปรากฏตามที่มุ่งหวังดังบทพระราชนิพนธ์ สยามมานุสติในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวว่า

“รักราช จงจิตน้อม ภักดี ท่านนา
รักชาติ กอบภณีย์ แน่วไว้
รักศาสตร์กอบบุญตรี สุจริต ถ้วนเทอญ
รักศักดิ์ จงจิตให้โลกซ้องสรรเสริญ
ยามเดินยืนนั่งน้อม กะมล
รำลึกถึงเทศนอยุ่ยัง
เป็นรัฐธนะมณฑล ไทยอยู่ สราญฮา
ควรถนอมแน่นตั้ง อยู่เพียงอวสาน”

การปฏิบัติตนต่อธงชาติ เป็นหน้าที่อย่างหนึ่งที่คนไทยผู้รักชาติพึงปฏิบัติเนื่องจากธงชาติเป็นปูชนียวัตถุแสดงสัญลักษณ์แห่งสถาบันสูงสุดของประเทศการปฏิบัติตนต่อธงชาติจึงจำเป็นต้องทำด้วยอาการเคารพ การเก็บรักษาหรือเชิญไปมาต้องเก็บหรือวางบนพาน มิใช่ถือไปมาด้วยมือ ผู้ทำหน้าที่เชิญธงชาติต้องแต่งกายสุภาพสภาพของธงชาติที่อัญเชิญขึ้นสู่ยอดเสาหรือใช้ประดับอาคารสถานที่ทั่วไปควรอยู่ในสภาพดีและเรียบร้อยไม่ปล่อยให้อยู่ในสภาพขาดวัน หรือมีสีสันซีดจางมองไม่ออกว่าเป็นธงชาติไทยเพราะจะทำให้ขาดความสง่างาม ไม่สมเกียรติแห่งการเป็นธงประจำชาติเสาชางและสถานที่ประดับธงควรมีลักษณะเชิดชูความสง่างามของธงด้วย นอกจากนี้ในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องระเบียบการชักธงชาติ ได้ระบุไว้ว่ามีให้ผู้ใดแสดงกิริยา วาจา หรืออาการอย่างใดอย่างหนึ่งหยาบคายต่อธงชาติหรือแถบธงชาติ และมีให้ประดิษฐ์รูปหรือเครื่องหมายที่ไม่สมควรลงบนธงชาติหรือแถบสีธงชาติ ผู้ใดฝ่าฝืนต้องมีความผิดต้องระวางโทษปรับหรือจำคุกหรือทั้งจำทั้งปรับแล้วแต่กรณี ส่วนเพลงชาตินั้น มีระเบียบว่าเมื่อได้ยินเพลงชาติขณะอัญเชิญธงขึ้นหรือลงจากยอดเสา หรือในพิธีใดให้ทุกคนหยุดยืนตรงเป็นการทำความเคารพต่อเพลงและธงชาติเมื่อชาวไทยทำความเคารพต่อเพลงและธงชาติเมื่อใดขอให้รำลึกถึงความหมายที่ปรากฏอยู่ในเนื้อเพลงชาติและวีรกรรมของบรรพบุรุษไทยในอดีตจะทำให้เกิดความภาคภูมิใจและห่วงแหนในความเป็นชาติตลอดจนตื่นแผ่นดินไทยยิ่งขึ้น

(อ้างอิง : หนังสือวารสารไทย ฉบับ 104 ตุลาคม – ธันวาคม 2550,
สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี)

แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

ที่	พฤติกรรม ชื่อ-สกุล	ความสนใจ ในการเรียน			การมีส่วนร่วม แสดง ความคิด เห็นในการ อภิปราย			การรับฟัง ความคิด เห็นของ ผู้อื่น			การตอบ คำถาม			ความรับผิดชอบ ต่องาน ที่ได้รับมอบ หมาย			รวม คะแนน
		2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0	
1.																	
2.																	
3.																	
4.																	
5.																	
6.																	
7.																	
8.																	
9.																	
10.																	

เกณฑ์การประเมิน

ให้คะแนน 0-4 ถ้าการทำงานนั้นอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ให้คะแนน 5-7 ถ้าการทำงานนั้นอยู่ในระดับพอใช้

ให้คะแนน 8-10 ถ้าการทำงานนั้นอยู่ในระดับดี

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

ปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรม

.....
.....
.....
.....
.....

แนวทางในการแก้ไข

.....
.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....

เกณฑ์การประเมินเข้าร่วมกิจกรรม

ผ่าน 2 รายการ ถือว่า ผ่าน
ผ่าน 1 รายการ ถือว่า ไม่ผ่าน

ชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

ตำแหน่ง.....
...../...../.....

เรื่องที่ 2 เล่าเรื่องของเงินดูงแดงกับพาสปอร์ตปลอม

เป้าหมายของการจัดกิจกรรม

เสริมสร้างกิจกรรมความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ (ค่านิยม ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมวิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นในความรักชาติไทย
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมหวงแหน ปกป้อง ยกย่อง ความเป็นชาติไทย
3. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมและเผยแพร่ความรักชาติไทย

เนื้อหาสาระ

- เงินถุงแดง
- พาสปอร์ตปลอมจากไทย

ระยะเวลา 6 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

ขั้นเตรียมการ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมทำความเข้าใจรายละเอียดของการดำเนินกิจกรรม และเนื้อหาสาระ
2. จัดเตรียมคลิป VCD เงินถุงแดง /คลิป VCD ฝรั่งเศสถ่ายคลิปประจักษ์ไทย แหล่งทำบัตรปลอม

ที่ถนนข้าวสาร

3. ใบความรู้/ ใบงาน /แบบประเมินผล

ขั้นดำเนินการกิจกรรม

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม “เล่าเรื่องของเงินถุงแดง กับพาสปอร์ตปลอม”
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมและผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันร้องเพลงตามใบความรู้ที่ 1 เพลงรักเมืองไทย (เพลงปลุกใจ) แล้วถามผู้เข้าร่วมกิจกรรมว่ามีความรู้สึกอย่างไรกับเพลง แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในบทเพลง (เป็นการกระตุ้นความรักชาติในตัวของผู้เข้าร่วมกิจกรรม)แล้วทำกิจกรรมสัมพันธ์แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรม 4-6 คน
3. ผู้ดำเนินกิจกรรมสอบถามผู้ร่วมกิจกรรมว่าใครเคยได้ยินเรื่อง “เงินถุงแดง” หรือไม่จากนั้นเล่าเรื่องราวคร่าวๆ ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฟัง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแล้วเปิด VCD เรื่อง เงินถุงแดง(6.11 นาที) ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ฟังผู้ดำเนินกิจกรรมอธิบายเพิ่มเติมเพื่อกระตุ้นความรู้สึก จากนั้นให้แต่ละกลุ่มแสดงความคิดเห็นถึงความรักชาติ จากเรื่องที่เล่าและการดู VCD แสดงเป็นละครนำเสนอกลุ่มละ (5-10 นาที) และร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญ
4. ทำกิจกรรมตามใบงานที่ 1 โดยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นตามประเด็น(1) เห็นด้วยหรือไม่กับการยอมเสียผลประโยชน์ของตน (2) เห็นด้วยหรือไม่ ทำไมคนสมัยก่อนจึงยอมสละชีวิตของตนเพื่อประเทศ

(3) ถ้าไม่มี “เงินถุงแดง” เราจะช่วยให้ประเทศผ่านวิกฤติได้อย่างไร และ (4) ลองถามตัวเราและเพื่อนว่า “เราจะยอมสละทรัพย์สินหรือชีวิต” เพื่อประเทศหรือไม่ ผู้ดำเนินกิจกรรมสุ่มถามแต่ละกลุ่มว่ามีความคิดเห็นอย่างไรพร้อมสรุปประเด็นสำคัญ

5. ผู้ดำเนินกิจกรรมเปิดคลิป VCD ฝรั่งเศสถ่ายคลิปประจักษ์ไทย แหล่งทำบัตรปลอมที่ถนนข้าวสาร (2.24 นาที) เมื่อจบแล้วผู้ดำเนินกิจกรรมถามผู้เข้าร่วมกิจกรรมรู้สึกอย่างไรจากการดู VCD จากนั้นให้แต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น แล้วนำประเด็นที่ได้แสดงเป็นละคร ในฐานะที่เป็นคนไทยเราจะร่วมกันวางแผนปกป้องไม่ให้ประเทศไทยเสียชื่อเสียงจากการกระทำของคนบางกลุ่มได้อย่างไร โดยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนำเสนอ กลุ่มละ (5-10 นาที) และสรุปประเด็นสำคัญ

6. ทำกิจกรรมตามใบงานที่ 2 โดยร่วมกันวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตามประเด็น (1) ความอยู่รอดของตนกับชื่อเสียงของชาติ (2) มองกลับมุม “ถ้าฉันเป็นต่างชาติฉันมีความคิดเห็นกับประเทศไทย” และถ้าฉันเป็นคนไทย “ฉันมีความคิดเห็นกับประเทศไทย” และ (3) ให้เหตุผลว่า “ผิดที่ใคร” ผู้ดำเนินกิจกรรมสุ่มถามแต่ละกลุ่มว่ามีความคิดเห็นอย่างไรพร้อมสรุปประเด็นสำคัญ

4. ผู้ดำเนินกิจกรรมแจกใบความรู้ที่ 2 เรื่อง เงินถุงแดงและใบความรู้ที่ 3 “**Shopping for fake documents in Bangkok**” ให้แต่ละกลุ่ม ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จากใบงานที่ 3 ความรักในชาติของคนในอดีตและปัจจุบัน โดยวิเคราะห์บรรพบุรุษไทยทำทุกอย่างให้ประเทศอยู่รอด แต่ปัจจุบันคนไทยทำทุกอย่างเพื่อความอยู่รอดของตนเอง เกิดอะไรขึ้นกับประเทศของเรา ความรัก ความหวงแหน การปกป้อง การยกย่อง ความเป็นชาติไทยหายไปไหน

5. นำข้อมูลจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากใบงานทั้ง 3 เรื่อง มารวมกัน สรุปประเด็นสำคัญๆ แล้วเลือกผู้แทนนำเสนอ

6. ผู้ดำเนินกิจกรรมกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมสรุปและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกิจกรรมที่ เกิดขึ้นว่าเราจะส่งเสริมความรักประเทศไทยและต่อต้านการทำร้ายประเทศไทยอย่างไร

ขั้นสรุป

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมและผู้เข้าร่วมกิจกรรมอ่านใบความรู้ที่ 4 ฉันรักประเทศไทยพร้อมกัน ดังๆ และให้สัญญาว่าเราจะส่งเสริมและเผยแพร่ความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. ผู้ดำเนินกิจกรรมกล่าวขอบคุณผู้มีส่วนร่วมทุกคนในการจัดกิจกรรม และกระตุ้นให้ทุกคนทำเพื่อประเทศไทยโดยคิดถึงประโยชน์ของประเทศก่อนประโยชน์ส่วนตัว

กิจกรรมต่อเนื่อง

ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนำความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่ให้คนในครอบครัว ชุมชน และสังคมต่อไป

สื่อและแหล่งค้นคว้าใบความรู้

1. ใบความรู้ที่ 1 เพลงรักเมืองไทย (เพลงปลุกใจ)(เพลงปลุกใจ. (ออนไลน์).แหล่งที่มา:
[http://th.wikisource.org/wiki/รักเมืองไทย_\(เพลงปลุกใจ\)](http://th.wikisource.org/wiki/รักเมืองไทย_(เพลงปลุกใจ)). 9 ตุลาคม 2557.
2. ใบความรู้ที่ 2 “เงินถุงแดง” (“เงินถุงแดง” .(ออนไลน์).แหล่งที่มา :
http://www.trueplookpanya.com/new/cms_detail/knowledge/25197/ . 9 ตุลาคม 2557.
3. ใบความรู้ที่ 3 “Shopping for fake documents in Bangkok”
แหล่งที่มา:<http://www.thaipoe.com/poem/133849> . 9 ตุลาคม 2557.
4. VCD เรื่อง รักเมืองไทย (รักเมืองไทย. (ออนไลน์).แหล่งที่มา :
<http://www.youtube.com/watch?v=ITRcHqTzXYo>.13 ตุลาคม 2557.)
4. VCD เรื่อง เงินถุงแดง (เงินถุงแดง. (ออนไลน์).แหล่งที่มา :
<http://www.youtube.com/watch?v=IZaKWvnFLhA> . 9 ตุลาคม 2557.)
5. VCD ฝรั่งถ่ายคลิปประจักษ์งานไทย แหล่งทำบัตรปลอมที่ถนนข้าวสาร (ฝรั่งถ่ายคลิปประจักษ์งานไทย
แหล่งทำบัตรปลอมที่ถนนข้าวสาร. (ออนไลน์).แหล่งที่มา :<http://shows.voicetv.co.th/the-chat-room/101560.html> . 9 ตุลาคม 2557.)

การวัดประเมินผล

การสังเกต (ใช้แบบสังเกตพฤติกรรม)

- การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
- การแสดงความคิดเห็น

ใบความรู้ที่ 1

เพลงรักเมืองไทย (เพลงปลุกใจ)

คำร้อง-ทำนอง: พลตรีหลวงวิจิตรวาทการ

(สร้อย)

รักเมืองไทย ชูชาติไทย
 ทะนุบำรุงให้รุ่งเรือง
 สมเป็นเมืองของไทย
 เราชาวไทยเกิดเป็นไทยตายเพื่อไทย
 เราชาวไทยเกิดเป็นไทยตายเพื่อไทย
 ไม่เคยอ่อนน้อมเราไม่ยอมแพ้ใคร
 ไม่เคยอ่อนน้อมเราไม่ยอมแพ้ใคร
 ศัตรูใจกล้ามาแต่ทิศใด
 ถ้าข่มเหงไทย คงจะได้เห็นดี

(สร้อย)

เราชาวไทยเกิดเป็นไทยตายเพื่อไทย
 เราชาวไทยเกิดเป็นไทยตายเพื่อไทย
 เรายรักเพื่อนบ้าน เราไม่รานรุกใคร
 เรายรักเพื่อนบ้าน เราไม่รานรุกใคร
 แต่รักษาสีทรี อีสระของไทย
 ใครทำซ้ำใจ ไทยจะไม่ถอยเลย

(สร้อย)

เราชาวไทยเกิดเป็นไทยตายเพื่อไทย
 เราชาวไทยเกิดเป็นไทยตายเพื่อไทย
 ถ้าถูกข่มเหงเราไม่เกรงผู้ใด
 ถ้าถูกข่มเหงเราไม่เกรงผู้ใด
 คังงูตัวนาคมีพิษเหลือใจ
 เรายรักเมืองไทย ยิ่งชีพเราเอย

(สร้อย)

(รักเมืองไทย (เพลงปลุกใจ. (ออนไลน์).แหล่งที่มา: <http://th.wikisource.org/wiki/รักเมืองไทย>
(เพลงปลุกใจ). 2 กันยายน 2557.)

ใบความรู้ที่ 2

"เงินถุงแดง"

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ทรงค้าขายและทรงเก็บพระราชทรัพย์ในถุงแดง เพื่อเป็นทุนสำรองแผ่นดิน

ความหมายของเงินถุงแดง

“เงินถุงแดง” เป็นเงินที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ทรงได้จากการค้าสำเภาส่วนพระองค์เมื่อครั้งยังทรงดำรงพระอิสริยยศ พระเจ้าลูกยาเธอกรมหมื่นเจษฎาบดินทร์

นอกจาก จะถวายสมเด็จพระบรมชนกนาถใช้ในการแผ่นดินแล้ว ทรงเก็บหอมรอมริบเงินที่ได้จากการค้าส่วนพระองค์ไว้เป็นจำนวนมากโดยเก็บใส่ “ถุงผ้าสีแดง” ไว้ข้างพระแท่นที่บรรทม จึงเรียกกันอีกอย่างหนึ่งว่า

“เงินพระคลังข้างที่” คำว่า “พระคลังข้างที่” ทรงพระราชทานเป็นทุนสำรองให้แก่แผ่นดินสำหรับใช้ในยามบ้านเมืองอยู่ในภาวะคับขันในเวลาต่อมา

เงินในถุงแดงที่ทรงสะสมนี้ประมาณ 4 หมื่นชั่งเศษ โดยก่อนเสด็จสวรรคตได้มีพระดำรัสสั่งเสียมอบเงินถุงแดงนี้ไว้ใช้ไถ่บ้านไถ่เมือง แต่ได้ทรงขอไว้สำหรับปฏิสังขรณ์วัดวาอารามเสีย 1 หมื่นชั่ง ซึ่งภายหลังก็จริงดังพระราชดำรัส เมื่อถึงเวลาต้องไถ่บ้านไถ่เมืองกับฝรั่งเศสในสมัย รศ112 ในสมัยรัชกาลที่ 5 ไทยเราต้องใช้เงิน 3 หมื่นชั่งเศษของพระนั่งเกล้าฯ ไถ่บ้านไถ่เมือง ซึ่งเวลานั้นก็ประมาณ สองล้านห้า-สองล้านหก ซึ่งเป็นจำนวนเงินที่ไม่น้อยเลย

ในเอกสารพระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 3 โดยเจ้าพระยาทิพากรวงศมหาโกษาธิบดี ได้กล่าวถึงพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ที่สำคัญเมื่อใกล้สวรรคตพระราชทานแก่ขุนนาง ข้าราชการที่เข้าเฝ้าฯ ไว้ว่า

"การศึกสงครามข้างญวน ข้างพม่า ก็เห็นจะไม่มีแล้ว จะมีอยู่ก็แต่ข้างพวกฝรั่ง ให้ระวังให้ดี อย่าให้เสียที่แก่เขาได้ การงานสิ่งใดของเขาคิด ควรจะเรียนเอาไว้ก็ให้เอาอย่างเขา แต่อย่าให้นับถือเลื่อมใสไปเสียทีเดียว ทุกวันนี้คิดสละห่วงใยได้หมด อาลัยแต่วัดวา สร้างไว้ใหญ่โตหลายวัด ที่ยังค้างอยู่ก็มี ถ้าชำรุดทรุดโทรมไปจะไม่มีผู้ช่วยทำนุบำรุง เงินในพระคลังที่เหลือจับจ่ายในราชการแผ่นดินมีอยู่ 40,000 ชั่งนี้ ขอสัก 10,000 ชั่งเถิด ให้ไว้บำรุงวัดวาที่ยังค้างอยู่"

ตัวอย่างถุงผ้าสีแดงใส่เหรียญเงิน

จากพระราชดำรัสดังกล่าวแสดงถึงพระวิสัยทัศน์ที่ยาวไกลของรัชกาลที่ 3 ทรงเห็นภัยคุกคามเอกราชสยามจากชาติตะวันตกในยุคนั้น ทรงห่วงใยบ้านเมืองและวัดวาอารามที่ทรงสร้างขึ้นไว้ให้เป็นศรีสง่าแก่บ้านเมือง พระราชดำรัสของรัชกาลที่ 3

มีข้อสังเกตว่าในคติจีนมีความเชื่อว่า งูผ้าสีแดงสามารถขับไล่ยักษ์ตรายและสิ่งชั่วร้ายได้ และสื่อความหมายอันเป็นมงคล และความโชคดี สันนิษฐานว่าการเก็บเงินใส่ถุงผ้าสีแดง อาจได้รับอิทธิพลจากคติจีนดังกล่าว ซึ่งสมัยรัชกาลที่ 3 เป็นยุคที่มีการติดต่อค้าขายกับจีนอย่างเฟื่องฟู จึงน่าจะสัมพันธ์กับการนำเงินใส่ของสีแดงมอบให้ลูกหลานในเทศกาลหรืองานมงคลของจีน อันแสดงถึงความมั่งคั่งร่ำรวย ความสุขสวัสดิ์มงคลและความโชคดีด้วยเช่นกัน

เงินเหรียญนิกเม็กซิกัน
สันนิษฐาน เป็นเงินชนิดหนึ่งในถุงแดง

ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น มีการติดต่อการค้ากับต่างประเทศ สื่อที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนและใช้ในระบบเศรษฐกิจ และการค้าขายระหว่างประเทศ จึงน่าจะเป็นเงินเหรียญต่างประเทศที่มีการยอมรับกันในยุคนั้น ในสมัยรัชกาลที่ 3 มีเงินต่างประเทศ เช่น เงินเม็กซิโก เงินเปรู และเงินรูปีของอินเดีย เป็นต้น เป็นที่ยอมรับในการแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้ากันอยู่ในเมืองไทยแล้ว แม้ว่าสื่อในการแลกเปลี่ยนสินค้าของไทยในสมัยรัชกาลที่ 3 จะเป็นเงินพดด้วงก็ตาม

สันนิษฐานว่าเงินในถุงแดงน่าจะเป็นเงินต่างประเทศที่ใช้เป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนในสมัยนั้น ดังเช่นเหรียญรูปนกของเม็กซิโก ซึ่งใช้เป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนสินค้าที่หลายชาติให้การยอมรับในสมัยนั้น

เหรียญนิกเม็กซิโก มีลักษณะเป็นเหรียญกลมแบนมีรูปนกอินทรีอยู่ด้านหนึ่ง (รูปนกอินทรียกปากคาบอสรพิษ เป็นสัญลักษณ์ของประเทศเม็กซิโก) ไทยจึงเรียก **"เหรียญนิก"**

นอกจากนี้จากข้อสันนิษฐานที่เชื่อว่าเหรียญนิกเม็กซิโกเป็นเหรียญเงินในถุงแดง เนื่องจากเหรียญนิกเม็กซิกันที่พบเป็นรูปพิมพ์ มีความพิเศษที่พิมพ์กำกับปี ค.ศ.1821-1921 (พ.ศ.2364-2464) ivaว่าเป็นที่ระลึกเมื่อครบรอบหนึ่งศตวรรษที่นำออกใช้ เหรียญดังกล่าวน่าจะเป็นเหรียญเงินที่ใช้ตรงกับสมัยรัชกาลที่ 3 (พ.ศ.2367-2394) สอดคล้องกับหลักฐานเอกสารฝรั่งเศสที่กล่าวถึงเงินค่าปรับสงครามของไทยที่ชำระด้วยเหรียญเม็กซิกัน ในเอกสารฝรั่งเศสที่กล่าวถึงเงินเม็กซิกันที่บรรทุกมาใส่เรือมาจากสยามในเหตุการณ์ ร.ศ.112 มีน้ำหนักประมาณ 23 ตัน

หนังสือพิมพ์ในยุโรปลงภาพล้อเลียนสงคราม
ฝรั่งเศส-สยาม ว่าเป็นอย่างเหมือน "หมาป่ากับลูกแกะ"

วิกฤตเหตุการณ์ ร.ศ.112

ไทยต้องจ่ายค่าปรับแก่ฝรั่งเศส ภายใน 48 ชั่วโมง มิฉะนั้นจะเสียดินแดน

เหตุการณ์ วิกฤตการณ์ ร.ศ.112 (พ.ศ.2436) สมัยรัชกาลที่ 5 ถือได้ว่าเป็นหนึ่งเหตุการณ์ที่ไทยเกือบเสียดินแดนมากที่สุด เมื่อจักรวรรดินิยมฝรั่งเศส ได้ขยายอิทธิพลเข้ามา

ภาพการรบระหว่างไทย-ฝรั่งเศส ใน วิกฤตการณ์ ร.ศ. 112 ที่ปากน้ำเมืองสมุทรปราการ ซึ่งนำไปสู่การเสียดินแดนฝั่งซ้ายลุ่มแม่น้ำโขง ยึดเมืองจันทบุรีเป็นประกัน และไทยต้องเสียค่าปรับจำนวนมาก

ในวันที่ 13 กรกฎาคม ร.ศ.112 (พ.ศ.2436) เรือรบฝรั่งเศสก็ได้ชัยชนะ รุกผ่านเข้าปากแม่น้ำเจ้าพระยา เทียบท่าอยู่หน้าสถานทูตฝรั่งเศสในพระนครได้สำเร็จ และได้หันปืนใหญ่น้อยบนเรือจังก้าเข้าสู่พระบรมมหาราชวัง โดยฝรั่งเศสได้ยื่นคำขาดแก่รัฐบาลสยาม มีอยู่ข้อหนึ่งที่สยามต้องจ่ายเงิน 3 ล้านฟรังก์ โดยชำระเป็นเงินเหรียญทันที เป็นการชดใช้ค่าเสียหายต่างๆ โดยกำหนดภายใน 48 ชั่วโมง มิฉะนั้นกองทัพเรือฝรั่งเศสจะปิดอ่าวไทยทันที และส่งทูตฝรั่งเศสออกจากสยาม โดยสยามอาจตกเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศสได้

ซึ่ง “วิกฤตการณ์ ร.ศ.๑๑๒” เป็นอีกหนึ่งหน้าประวัติศาสตร์ในอดีตที่สร้างความเศร้าโศก

เสียดินแดนให้กับพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ไม่เป็นอันเสวยหรือบรรทม จนประชวรหนัก เพราะเหตุทรงเจ็บไข้พระราชหฤทัย ขมขื่นและระทมทุกข์ จากชาติฝรั่งเศส ที่เข้ามารุกรานแผ่นดินสยาม จนท้อพรทัยว่า พระนามของพระองค์ จะถูกกลืนกลานในอนาคตคติจินนิทานไม่รู้จบสิ้น เปรียบเสมือนสองกษัตริย์ “ทิวราช” ที่สูญเสียเสวตฉัตรแห่งแผ่นดินกรุงศรีอยุธยา ให้กับอังวะในปี พ.ศ. 2310 และเป็นที่ทราบกันดีว่าวิกฤตการณ์ ร.ศ.112 ในครั้งนี้ ได้เป็นจุดเริ่มแห่งความเจ็บไข้ในพระทัยต่อพระองค์เจ้า

อาการเกรี้ยวหงุดหงิดและทรงจดจำมิถืมเลือน จึงทรงสัจยันต์ "ตราด ร.ศ.๑๑๒" ไว้ตรงพระอุระของพระองค์ เพื่อเป็นการย้ำเตือนถึงความเจ็บไข้ที่เกิดจากเหตุการณ์ในกาลนั้น

ในเรื่อง สืบจากภาพอิสริภาพของสยามแลกด้วยเงินค่าไถ่ 3 ล้านฟรังก์ ได้กล่าวว่า

“ปัญหาของไทยในตอนนั้นคือ การที่จะแสวงหาเงินจำนวนมากนั้นมาชำระให้ทันเส้นตายเสนาบดีพระคลังมหาสมบัติถวายรายงานจำนวนเงินในพระคลังไม่เพียงพอกับจำนวนที่ฝรั่งเศสเรียกร้อง แต่แล้วมีพระบรมวงศ์ชั้นผู้ใหญ่ทูลเตือนให้ทราบถึงเงินพระคลังข้างที่จากสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งทรงสะสมไว้จำนวนหนึ่งในดวงแดง”

ภาพทางการฝรั่งเศสขนเงินเหรียญนิก
เม็กซิโก เป็นเงินแผ่นดินที่เก็บในถุงแดง
ซึ่งสะสมไว้ตั้งแต่รัชกาลที่ 3 จำนวน
3,000,000 ฟรังก์เหรียญทอง หรือราว
1,560,000 บาทในขณะนั้น พร้อมกับสยาม
ต้องยกดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงด้วย เพื่อ
เป็นค่าปรับจากวิกฤตการณ์ ร.ศ. 112

เงินถุงแดงจึงถูกนำมาใช้สมทบเป็นค่าปรับที่ฝรั่งเศส
เรียกร้อง โดยนำไปสมทบกับเงินในท้องพระคลังหลวงที่มีอยู่ นำไป
เป็นค่าปรับสงครามแก่ฝรั่งเศส ก็ยังไม่พอกับเงิน 3 ล้านฟรังก์ เจ้าชาย
ชั้นผู้ใหญ่ พระบรมวงศานุวงศ์ ตลอดจนข้าราชการ จึงช่วยกันถวาย
เงิน ทองและสร้อย เพชรนิลจินดาไปแลกเป็นเงินเหรียญ รวบรวมใส่
ถุงขนออกจากพระบรมมหาราชวังทางประตูต้นสนไปยังท่าราชวร
ดิษฐ์กันตลอดทั้งวันทั้งคืนออกไปหลายเที่ยว เนื่องจากมีเวลาจำกัด
เพียง 48 ชั่วโมง กล่าวกันว่าน้ำหนักของเงินเหรียญที่ใส่รถออกไป
หลายเที่ยว ทำให้ถนนเป็นรอยลึกเพราะน้ำหนักของเงินเหรียญ
จำนวนมากมีน้ำหนักถึง 21 ตัน

เงินถุงแดง ไม่ได้เป็นเพียงแต่พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์
พระมหากษัตริย์ที่ทรงนำมาช่วยแก้ปัญหาวิกฤตบ้านเมืองในเหตุการณ์
ร.ศ.112 เท่านั้นแต่เรื่องราวของเงินถุงแดงยังได้สะท้อนให้เห็นถึงการ
ติดต่อสัมพันธ์กับชาติตะวันตกที่เข้ามาติดต่อค้าขายในสมัยรัชกาลที่ 3
และได้ส่งอิทธิพลให้เกิดเหรียญกษาปณ์ไทยในสมัยต่อมา

นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็น พระราชวินิจฉัยและพระวิสัยทัศน์ที่ยาวไกลของพระบาทสมเด็จพระนั่ง
เกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ที่ทรงเล็งเห็นภัยที่คุกคามเอกราชของประเทศชาติของชาติตะวันตกในยุคนั้น กับ
เหตุการณ์ที่อาจจะเกิดกับสยามประเทศในภายภาคหน้า ซึ่งเป็นไปตามที่ทรงคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าถึง 43 ปี
"การศึกสงครามข้างญวน ข้างพม่า ก็เห็นจะไม่มีแล้ว จะมีอยู่ก็แต่ข้างพวกฝรั่ง ให้ระวังให้ดี อย่าให้เสียที่แก่
เขาได้ การงานสิ่งใดของเขาก็คิด ควรจะเรียนเอาไว้ก็ให้เอาอย่างเขา แต่อย่าให้นับถือเลื่อมใสไปเสียทีเดียว"

พระราชดำรัสของพระองค์ซึ่งได้กล่าวในข้างต้นเป็นสิ่งที่ทันสมัยและเป็นสิ่งที่คนไทยในปัจจุบันควร
ยึดถือปฏิบัติตาม เงินถุงแดงจึงเป็นเหมือนสิ่งเตือนสติคนไทยให้ดำรงชีวิตด้วยความไม่ประมาท รู้จักเก็บ
ออมไว้เพื่อไว้ใช้เมื่อยามจำเป็นดังนั้นเงินถุงแดงที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสะสมและ
พระราชทานให้แก่แผ่นดินนำมาใช้ไถ่บ้าน ไถ่เมืองจนสามารถช่วยกอบกู้เอกราชของชาติไว้ได้ จึงถือเป็น
เครื่องเตือนใจคนไทยให้น้อมรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณของพระมหากษัตริย์ที่มีต่อปวงชนชาวไทยและ
สยามประเทศ.

“เงินถุงแดง” .(ออนไลน์).แหล่งที่มา :

http://www.trueplookpanya.com/new/cms_detail/knowledge/25197/ . 9 ตุลาคม 2557.)

ใบความรู้ที่ 3

“Shopping for fake documents in Bangkok”

31 มี.ค. ทีมข่าว ASTV ผู้จัดการ Live เดินทางไปสำรวจพื้นที่บริเวณถนนข้าวสารเริ่มต้นตั้งแต่ปากทางที่เป็นที่ตั้งของสถานีตำรวจชนะสงครามเดินตรงเข้ามาประมาณ 100 เมตร ด้านซ้ายมือจะพบป้ายสะดุดตาแปะบัตรรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกะทัดรัดเรียงราย เดินเข้าไปดูใกล้ๆ จึงเห็นว่าเหล่านี้คือบัตรปลอมทั้งสิ้น

อาทิ บัตรนักศึกษานานาชาติใบขับขีสากล บัตรสื่อมวลชนสำนักข่าวต่างประเทศ บัตรเจ้าหน้าที่ FBI ฯลฯ

เดินถัดมาอีกหน่อยก็พบกับใบปริญญาบัตรมหาวิทยาลัยระดับโลกแปะเรียงรายบนฟิวเจอร์บอร์ด เป็นตัวเลือกแก่ผู้สนใจมีชื่อปรากฏบนใบปริญญาปลอม

ตลอดแนวถนนข้าวสารจะพบแผงลอยรับทำเอกสารปลอมอยู่เป็นระยะ จากการสำรวจของทีมข่าวฯ พบร้านในลักษณะเดียวกันอยู่ราว 6 ร้าน บางร้านตั้งป้ายหลบมุมอย่างเงิบเงิบ บางร้านล้าออกมาบริเวณถนนและมีคนคอยหยิบยื่นแคตตาล็อกเล่มหนาให้ผู้สนใจเลือกหาบัตรปลอมประเภทที่ต้องการ

ทีมข่าวฯ แฝงตัวเข้าไปสอบถามราคาทำบัตรปลอม ชายหนุ่มผู้ดูแลร้านให้การต้อนรับและแนะนำอย่างไม่เกียจคร้าน สอบถามถึง บัตรนักศึกษานานาชาติ (ISIC Card) ซึ่งเป็นที่รู้จักกันเฉพาะว่าบัตรนี้มีสิทธิประโยชน์ใช้เป็นส่วนลดในหลายรายการทั่วโลก

“บัตรนักศึกษานานาชาติใบละเท่าไรคะ?” ทีมข่าวฯ ถามขึ้น

“250 บาท มีรูปมาหรือเปล่าล่ะ?” ชายผู้ดูแลร้านฯ ตอบก่อนกล่าวเสริม “ถ้ามีรูปมาก็ทำได้เลย แป๊บเดียว”

เดินตรงเข้ามาไม่ไกลนักกวาดสายตาไปทางซ้ายมือพบแผงลอยเล็กๆ เปิดบริการรับทำเอกสารปลอมเจ้าของร้านเป็นชายวัยกลางนั่งอยู่บริเวณด้านหลังป้ายที่ตั้งโชว์รูปแบบบัตรปลอมต่างๆ โดยที่เขากำลังวุ่นอยู่กับการปรีนที่ชื่อของลูกค้าลงยังบัตรแข็งขนาดกะทัดรัด ทีมงานฯ สอบถามว่ากำลังยุ่งอยู่หรือไม่

เจ้าของร้านวางมือจากงานประดิษฐ์ที่กำลังทำพร้อมหยิบยื่นรายชื่อนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่เพิ่งมาอุดหนุนบัตรนักศึกษานานาชาติปลอมถึง 6 ใบซึ่งดูเหมือนว่าบัตรชนิดที่ว่านี้จะค่อนข้างได้รับความนิยมจากชาวต่างชาติเพราะสิทธิประโยชน์ที่สามารถใช้ได้จริงในต่างแดนแต่ร้านนี้ราคาสูงกว่าร้านแรกที่ทีมข่าวฯ

เข้าไปสอบถาม สนนราคา 200 บาท

ลักษณะของร้านมองเห็นอุปกรณ์การทำบัตรปลอมอย่างชัดเจนคือมีรูปแบบของบัตรปลอมสำเร็จรูปอยู่แล้ว เพียงแค่ปรีนที่ชื่อและแปะรูปถ่ายก็เรียบร้อย

อย่างไรก็ตามธุรกิจนอกกฎหมายลักษณะนี้ดูเหมือนจะอยู่นอกสายตาเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องแม้สถานีตำรวจจะตั้งอยู่หัวมุมถนนแต่จรดถนนข้างวารยังเป็นที่ซุกตัวของธุรกิจเหล่านี้

เป็นที่คุ้นชินของคนไทย ซึ่งในสายตาชาวต่างชาติก็ดูจะไม่แปลกใจกับการปลอมแปลงบัตรอะไรเทือกนี้เสียเท่าไร

ทิมข่าวฯ เข้าไปสอบถามชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวบริเวณถนนข้างวาร "ไวโอเล็ต" นักท่องเที่ยวชาวเยอรมัน บอกว่า "ฉันรู้ว่ามีการทำเอกสารปลอม และส่วนตัวก็เพิ่งเห็นมาเมื่อวานในย่านถ.ข้างวาร แต่ฉันก็ไม่สนใจที่จะทำอยู่แล้ว ฉันไม่ต้องการมัน"

ทิมข่าวฯ ถามว่า คิดอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องนี้ เธอบอกว่า "มันเป็นเรื่องที่น่ากลัวๆ เพราะในประเทศฉันไม่อนุญาตให้ทำอะไรแบบนี้ มันเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมาย"

ไวโอเล็ต เปิดเผยต่อว่าส่วนตัวไม่มีความคิดจะใช้บริการบัตรปลอมเหล่านี้เลย "ขอโทษนะคะฉันไม่ต้องใช้มัน เพราะฉันมีของจริงอยู่แล้ว แต่คิดว่าที่คนอื่นทำหรือเข้าใช้บริการ คงเพราะว่า มันถูกมากจะอย่างบัตรผ่านรถไฟบ้านฉันถ้าทำนี่ประมาณ 4,000 ยูโร แต่ถ้าทำในไทยประมาณ 40 เหรียญ"

ส่วนนักท่องเที่ยวชาวอเมริกัน ขอสงวนชื่อสกุล บอกว่า "พาสปอร์ตบางประเทศ หรือใบขับขี่บางประเทศไม่สามารถเข้าประเทศในยุโรปหรือใช้ในการเดินทางในยุโรปได้ทันที เพราะพวกนี้ใช้คอมพิวเตอร์ตรวจสอบส่วนตัวผมมีของจริง และไม่ต้องการใช้ของปลอมด้วย เพราะมันเป็นสิ่งไม่ดีสำหรับการมาประเทศไทย ผมมาเยี่ยมญาติ 3 ครั้งต่อปี แล้วก็มาเที่ยวไม่จำเป็นต้องใช้ของปลอมครับ"

ทางด้านนักท่องเที่ยวชาวเยอรมันอีก 2 ราย ไม่ขอเอ่ยนามบอกว่า "ผมเห็นมีการทำเอกสารปลอมในย่านนี้ แต่ผมไม่มีความเห็นอะไรในเรื่องนี้"

แหล่งข่าวปิดเปิดเผยถึงเรื่องการปลอมแปลงเอกสารที่ฝั่งร้าน โจ่งครีมน่านท่องเที่ยวแน่นอน ธุรกิจผิดกฎหมายเหล่านี้จะต้องมีคนในรู้เห็นเป็นใจในเรื่อง 'ส่วย' ข้อตกลงแลกเปลี่ยนระหว่างผู้ค้ากับผู้คุ้มครองเจ้าถิ่นเขาบอกว่าการจ่ายส่วยจะมีอยู่ 2 ลักษณะ คือจ่ายรายเดือนกับจ่ายรายหัวหรือบางที่ถ้าผู้คุ้มครองเขี้ยวมากาก็ตั้งจ่ายทั้งรายเดือนและให้ส่วนแบ่งรายหัวอีกด้วย "ต้องยอมจ่าย ถ้าๆ ไม่จ่ายตำรวจมากวน ก็ต้องจ่าย เพราะมีรายอื่นที่พร้อมจะทำตรงนี้อีกเหมือนกัน"

จากการสังเกตพบว่าบัตรส่วนมากที่รับทำจะเป็นในลักษณะของบัตรต่างชาติ เช่นบัตรนักศึกษา มหาวิทยาลัยชื่อดังทั่วโลก บัตรนักข่าวสำนักข่าวต่างประเทศ ฯลฯ เขาให้ข้อมูลว่า บัตรเหล่านี้ทำง่าย และยากต่อการตรวจสอบยกตัวอย่างเมื่อเทียบกับบัตรประจำตัวประชาชนของคนไทยถ้าเป็นในลักษณะบัตรปลอม เราจะสามารถเปรียบเทียบได้ง่ายแต่ถ้าเป็นบัตรที่ได้ต้นแบบมาจากต่างประเทศจะค่อนข้างยากต่อการตรวจสอบในประเทศไทย

(ฝรั่งแฉ! คลิปบัตรปลอม ถ.ข้างวาร ตร. เนียน - คนไทยขายจี๋หน้า!. (ออนไลน์).แหล่งที่มา

:<http://www.thaipolem.com/poem/133849> . 9 ตุลาคม 2557.)

ใบความรู้ที่ 4 ฉันรักประเทศไทย

กว่าจะรวมขวานทองให้เป็นหนึ่ง
ແກ່มาซึ่งเลือดเนื้อเพื่อชาติไทย
ปกป้องผืนปฐพีนี้เพื่อไท
มิให้ใครหยามเหยียดเดียวคดแกลน

ผืนแผ่นดินนี้เราเป็นเจ้าของ
เป็นสิ่งต้องรักษาพาห้วงแหวน
บรรพบุรุษแลเลือดรักษาแดน
เพื่อผืนแผ่นดินนี้ที่เราครอง

เราลูกหลานแผ่นดินถิ่นกำเนิด
อย่าเติลคดลิ้มเหง้าของเผ่าผอง
ที่เคยรวมเลือดเนื้อและปรองคอง
อย่าให้ใจเหล่าผองต้องหมองกัน

บทเรียนเก่าในอดีตกริดใจจำ
กรุงศรีแตกกระหน่ำจำให้มัน
พม่าบุกแยกเราออกจากกัน
เพราะเรานั้นชาติสิ้นสามัคคี

เรียนรู้อดีตร่วมกันเพื่อวันหน้า
เพื่อรักษาชาติไทยในวันนี้
ก่อนจะไม่มีชาติให้ชีพพลี
ไม่มีสีใดเท่าสีเหล่าเดียว

ให้ความรักของเราวมเป็นหนึ่ง
อย่าหวั่นพริ้งใครนูดหยุดเฉลียว
ประเทศไทยไม่ใช่ของผู้เดียว
แต่ทุกเลี้ยวเป็นของพวกเรา

(รักเธอประเทศไทย . (ออนไลน์).แหล่งที่มา : <http://www.thaipoe.com/poem/133849> . 9 ตุลาคม 2557.)

ใบงานที่ 1
“เงินถุงแดง”

จากการดู VCD เรื่อง “เงินถุงแดง” จบแล้วให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมรวมกลุ่มๆ ละ 4-6 คน แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นตามประเด็นดังนี้

1. เห็นด้วยหรือไม่กับการยอมเสียสละทรัพย์สินของตน

.....
.....
.....
.....
.....

2. เห็นด้วยหรือไม่ ทำไมคนสมัยก่อนจึงยอมสละชีวิตของตนเพื่อประเทศ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. ถ้าไม่มี “เงินถุงแดง” เราจะช่วยให้ประเทศผ่านวิกฤติได้อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. ลองถามตัวเราและเพื่อนว่า “เราจะยอมสละทรัพย์สินหรือชีวิต” เพื่อประเทศหรือไม่

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ 2

“VCD ฝรั่งถ่ายคลิปประจานไทย แหล่งทำบัตรปลอมที่ถนนข้าวสาร”

จากการดู VCD เรื่อง “VCD ฝรั่งถ่ายคลิปประจานไทย แหล่งทำบัตรปลอมที่ถนนข้าวสาร” จบแล้ว ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมรวมกลุ่มๆ ละ 4-6 คน แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นตามประเด็นดังนี้

1. ความอยู่รอดของตนกับชื่อเสียงของชาติ

.....

.....

.....

.....

.....

2. มองกลับมุม “ถ้าฉันเป็นต่างชาติฉันมีความคิดเห็นกับประเทศไทย” และ “ถ้าฉันเป็นคนไทยฉันมีความคิดเห็นกับประเทศไทย”

.....

.....

.....

.....

.....

3. ให้เหตุผลว่า “ผิดที่ใคร”

.....

.....

.....

.....

.....

4. เรื่องนี้ทำให้ประเทศเสียชื่อเสียงหรือไม่

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสังเกตพฤติกรรม

ที่	ชื่อ-นามสกุล	การสังเกตพฤติกรรม																รวมคะแนน (20)									
		ความสนใจ				การแสดงความคิดเห็น				การตอบคำถาม				การยอมรับฟังคนอื่น					ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย								
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1		4	3	2	1					

ปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางในการแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

เกณฑ์การวัดผล ให้คะแนนระดับคุณภาพของแต่ละพฤติกรรมดังนี้

- ดีมาก = 4 สนใจฟังไม่หลับไม่วางคอยู่ในชั้นมีคำถามที่ดีตอบคำถามถูกต้องทำงานส่งครบตรงเวลา
- ดี = 3 การแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ 70%
- ปานกลาง = 2 การแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ 50%
- ปรับปรุง = 1 เข้าร่วมกิจกรรมแต่การแสดงออกน้อยมากส่งงานไม่ครบไม่ตรงเวลา

ชื่อ.....ผู้สังเกต
(.....)

ตำแหน่ง.....
...../...../.....

เรื่องที่ 3 สูดยอดวัดงามแห่งกรุงรัตนโกสินทร์

เป้าหมายของการจัดกิจกรรม

เพื่อเสริมสร้างค่านิยม “มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์” (ค่านิยม ข้อ 1 รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้เกี่ยวกับวัดประจำรัชกาลในราชวงศ์จักรี
2. เพื่อร่วมส่งเสริมและเผยแพร่ความสำคัญของวัดที่มีต่อชุมชน

เนื้อหาสาระ

1. วัดประจำรัชกาลในราชวงศ์จักรี
 - 1.1 ชื่อวัด
 - 1.2 ความเป็นมาของวัด
 - 1.3 ความสำคัญของวัดในการเป็นวัดประจำรัชกาล
 - 1.4 ศาสนสถานและศาสนวัตถุที่สำคัญ
 - 1.5 ลักษณะเด่นของวัด
2. บทบาทของวัดที่มีต่อชุมชน

ระยะเวลา 6 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมศึกษาขั้นตอนการเล่นเกมวัดคู่พระบารมี จากใบความรู้ครู ให้เข้าใจ และจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งที่เกี่ยวข้อง
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมอธิบายความรู้เกี่ยวกับวัดประจำรัชกาลในราชจักรีวงศ์ พร้อมให้ชมคลิปวิดีโอประกอบ ซึ่งผู้ดำเนินกิจกรรมสามารถเลือกเปิดคลิปวิดีโอจากสื่อที่แนะนำ (สื่อรายการที่ 1 - 3) ให้สอดคล้องกับการอธิบายเนื้อหาในแต่ละเรื่อง โดยแบ่งเป็นการอธิบายสลับกับการดูคลิปวิดีโอ ครั้งละประมาณ 20-30 นาที (120 นาที)
3. แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มละประมาณ 4-5 คน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เช่น ร้องเพลงปรบมือ การนับเลข ตามความเหมาะสม(20 นาที)

ตัวอย่างเพลง

เพลงเราชวนกันบิน

เราชวนกันบิน เราชวนกันบิน บินไปด้วยกัน ต่างพากันบิน ต่างพากันบินบินไปด้วยกัน
เกาะลงตรงหน้านกตัวหนึ่ง ต่างชวนกันออกไปร้องเพลง

ทำประกอบ

เราชวนกันบินบินไปด้วยกัน	- ทำท่านกบิน
เกาะลงตรงหน้านกตัวหนึ่ง	- บินไปเกาะตรงหน้าเพื่อน
ต่างชวนกันออกไปร้องเพลง	- คล้องแขนเพื่อนออกไปเดิน

4. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละกลุ่มทบทวนความรู้ที่ได้จากการรับฟังการอธิบายและชมคลิปวิดีโอ (30 นาที)
5. ผู้ดำเนินกิจกรรมชี้แจงการเล่นเกมส์ “วัดคู่พระบารมี” แล้วดำเนินกิจกรรมตามรายละเอียดคำชี้แจงในใบความรู้ครู (60 นาที)
6. ผู้ดำเนินกิจกรรมเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง พร้อมทั้งให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมสรุปความรู้เพิ่มเติม (40 นาที)
7. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละกลุ่มพูดคุยเกี่ยวกับวัดในชุมชน ความสำคัญของวัดและบทบาทของของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการทำนุบำรุงวัด แล้วบันทึกลงในใบงานที่ 2 (60 นาที)
8. ผู้ดำเนินกิจกรรมเลือกใบงานที่ 2 ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมบางกลุ่มมาพูดคุยเกี่ยวกับแนวทางในการทำนุบำรุงวัดที่มีอยู่ในชุมชน พร้อมทั้งย้ำเน้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความตระหนักถึงความสำคัญของวัดที่มีต่อชุมชน (30 นาที)

กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ผู้ดำเนินกิจกรรมแนะนำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เช่น การทัศนศึกษา การศึกษาทางเว็บไซต์ (สื่อรายการที่ 4) หนังสือ เอกสาร ฯลฯ ที่เกี่ยวกับวัดประจำรัชกาล

สื่อ/แหล่งค้นคว้าใบความรู้

1. วัดประจำราชวงศ์จักรี(วัดประจำราชวงศ์จักรีjpg.upd.mpg. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=LtGdAIWTufw>. 2 กันยายน 2557.)
2. กระจกหกด้าน ตอน "วัดประจำรัชกาล" (กระจกหกด้าน ตอน “วัดประจำรัชกาล” . (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=2VjJyDH38fE> . 2 กันยายน 2557)
3. กระจกหกด้าน (กระจกหกด้าน ตอน 9 วัดแห่ง 9 รัชกาล. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=j6h9qLLIxPQ>. 2 กันยายน 2557.)
4. ประวัติวัดประจำรัชกาล(วัดประจำรัชกาลที่ 1 -9 แห่งราชวงศ์จักรี . (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://swis.act.ac.th/html_edu/cgi-bin/act/main_php/print_informed.php?id_count_inform=2745 . 2 กันยายน 2557.)

การวัดและประเมินผล

ตรวจความถูกต้องของคำตอบในใบงานที่ 1 และ 2

ใบความรู้ เกม วัดคู่พระบารมี

คำชี้แจง ให้ผู้ดำเนินกิจกรรมศึกษาขั้นตอนการเล่นเกม เพื่อนำไปชี้แจงกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมแบ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมออกเป็นกลุ่มๆ ละ 4-5 คน
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมเตรียมภาพหรือข้อความที่เป็นศาสนสถาน หรือศาสนวัตถุ หรือสิ่งสำคัญของวัดประจำรัชกาลที่ 1 – รัชกาลที่ 9 เพื่อเป็นคำถามและใบงานให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมตอบคำถาม
3. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมดูที่รูปภาพ หรือที่ละข้อความ โดยไม่เรียงลำดับรัชกาล แล้วตอบชื่อวัดที่เป็นชื่อทางราชการและรัชกาลลงในใบงานที่ 1
4. ผู้ดำเนินกิจกรรมตรวจความถูกต้องของคำตอบจากใบงาน โดยแต่ละคำตอบที่ถูกต้องให้ 1 คะแนน และคำตอบที่ผิดให้ -1 คะแนน

ที่	คำถาม	เฉลย	
		ชื่อวัด	รัชกาล
1	มหาวิทยาลัยเปิดแห่งแรกของไทย	วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหาร	รัชกาลที่ 1
2	การนวดแผนโบราณ	วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหาร	รัชกาลที่ 1
3	พระปรารักษ์ที่เปรียบเสมือนเป็นสัญลักษณ์ของกรุงเทพฯ	วัดอรุณราชวราราม	รัชกาลที่ 2
4	ยักษ์วัดแจ้ง	วัดอรุณราชวราราม	รัชกาลที่ 2
5	ศิลปกรรมแบบจีน	วัดราชโอรสาราม	รัชกาลที่ 3
6	พระแท่นได้นันพิบูล	วัดราชโอรสาราม	รัชกาลที่ 3
7	วัดต้นแบบของคณะธรรมยุติกนิกาย	วัดราชประดิษฐ์สถิตมหาสีมาราม	รัชกาลที่ 4
8	ศิลาจารึก	วัดราชประดิษฐ์สถิตมหาสีมาราม	รัชกาลที่ 4
9	วัดประจำรัชกาลของพระมหากษัตริย์ 2 พระองค์	วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม	รัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 7
10	พระนรินทราย	วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม	รัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 7
11	วัดที่พระมหากษัตริย์ทรงสร้าง	วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม	รัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 7
12	ปราสาทเทพบิดร	วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม	รัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 7

ที่	คำถาม	เฉลย	
		ชื่อวัด	รัชกาล
13	สุสานหลวง	วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม	รัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 7
14	วัดแห่งแรกในประเทศไทยที่มี คณะสงฆ์เป็นธรรมยุติกนิกาย	วัดบวรนิเวศวิหาร	รัชกาลที่ 6
15	พระไพรีพินาศ	วัดบวรนิเวศวิหาร	รัชกาลที่ 6
16	สถาบันการศึกษาสงฆ์ระดับ มหาวิทยาลัยแห่งแรกของ ประเทศไทย	วัดบวรนิเวศวิหาร	รัชกาลที่ 6
17	พระศรีศากยมุนี	วัดสุทัศนเทพวราราม ราชวรมหาวิหาร	รัชกาลที่ 8
18	พระอุโบสถที่มีขนาดใหญ่และ สวยงามที่สุดในประเทศไทย	วัดสุทัศนเทพวราราม ราชวรมหาวิหาร	รัชกาลที่ 8
19	วัดตัวอย่างในลักษณะรูปแบบ “บวร”	วัดพระราม 9 กาญจนาภิเษก	รัชกาลที่ 9
20	วัดตัวอย่างขนาดเล็กในชุมชน เมือง	วัดพระราม 9 กาญจนาภิเษก	รัชกาลที่ 9

ใบงานที่ 1

กลุ่มที่

สมาชิกกลุ่ม

1. ชื่อ-สกุล..... รหัสประจำตัวผู้เรียน..... ระดับ.....
2. ชื่อ-สกุล..... รหัสประจำตัวผู้เรียน..... ระดับ.....
3. ชื่อ-สกุล..... รหัสประจำตัวผู้เรียน..... ระดับ.....
4. ชื่อ-สกุล..... รหัสประจำตัวผู้เรียน..... ระดับ.....

คำชี้แจง ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมตอบชื่อวัดที่เป็นชื่อทางราชการและรัชกาล ที่มีความสัมพันธ์กับภาพ หรือ
ข้อความที่ผู้ดำเนินกิจกรรมนำมาแสดง

1. ชื่อวัด..... รัชกาลที่
2. ชื่อวัด..... รัชกาลที่
3. ชื่อวัด..... รัชกาลที่
4. ชื่อวัด..... รัชกาลที่
5. ชื่อวัด..... รัชกาลที่
6. ชื่อวัด..... รัชกาลที่
7. ชื่อวัด..... รัชกาลที่
8. ชื่อวัด..... รัชกาลที่
9. ชื่อวัด..... รัชกาลที่
10. ชื่อวัด..... รัชกาลที่
11. ชื่อวัด..... รัชกาลที่
12. ชื่อวัด..... รัชกาลที่
13. ชื่อวัด..... รัชกาลที่
14. ชื่อวัด..... รัชกาลที่
15. ชื่อวัด..... รัชกาลที่
16. ชื่อวัด..... รัชกาลที่
17. ชื่อวัด..... รัชกาลที่
18. ชื่อวัด..... รัชกาลที่
19. ชื่อวัด..... รัชกาลที่
20. ชื่อวัด..... รัชกาลที่

เรื่องที่ 4 เย็นศิระ เพราะพระบริบาล

เป้าหมายของการจัดกิจกรรม

เพื่อเสริมสร้างค่านิยม “มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์” (ค่านิยมข้อ 1 รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ ที่มีต่อประเทศชาติ
2. เพื่อบอก แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความประทับใจ ความซาบซึ้ง และสำนึกใน พระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์

เนื้อหาสาระ

1. พระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์ในแต่ละสมัย
 - 1.1 สมัยสุโขทัย : พ่อขุนรามคำแหงมหาราช (การประดิษฐ์อักษรไทย)
 - 1.2 สมัยกรุงศรีอยุธยา : สมเด็จพระนเรศวรมหาราช (การประกาศอิสรภาพ)
 - 1.3 สมัยกรุงธนบุรี : สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช (การกู้เอกราช ครั้งที่ 2)
 - 1.4 สมัยรัตนโกสินทร์ : รัชกาลที่ 1 – รัชกาลที่ 9
 - รัชกาลที่ 1 : สงคราม 9 ทศ
 - รัชกาลที่ 2 : การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปกรรม ยุคทองวรรณคดีไทย
 - รัชกาลที่ 3 : เปลี่ยนธงชาติจากธงแดงเป็นธงช้างเผือก การค้ากับต่างชาติ เงินถุงแดง
 - รัชกาลที่ 4 : ตั้งโรงพยาบาล โรงเรียน ให้เสรีภาพทางศาสนา
 - รัชกาลที่ 5 : การพ้นจากความเป็นทาส ขอมเสียดินแดนเพื่อไม่เป็นเมืองขึ้นของต่างชาติ
 - รัชกาลที่ 6 : การศึกษา ตั้งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งวิทยาลัยเพาะช่าง
ก่อตั้งธนาคารออมสิน ยกเลิกบ่อนการพนัน พระราชทานนามสกุล
 - รัชกาลที่ 7 : เปลี่ยนแปลงการปกครอง
 - รัชกาลที่ 8 : ยุวกษัตริย์
 - รัชกาลที่ 9 : โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กว่า 1,000 โครงการ
2. พระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ 9 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
 - 2.1 ด้านศาสนา
 - 2.2 ด้านการศึกษา
 - 2.3 ด้านการเกษตร
 - 2.4 ด้านสาธารณสุข
 - 2.5 ด้านศิลปะ
 - 2.6 ด้านกีฬา

ฯลฯ

ระยะเวลา 3 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมชี้แจงขั้นตอนการเข้าร่วมกิจกรรม (5 นาที)
 - 1.1 ชี้แจงใบบันทึกความรู้
 - 1.2 แนะนำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบันทึกความรู้ที่ได้ในระหว่างการรับฟังและชมคลิปวีดิโอ

2. ผู้ดำเนินกิจกรรมอธิบายเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ในแต่ละสมัย พร้อมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมชมคลิปวิดีโอประกอบ (30 นาที)
 - 2.1 ฟอซุนรามคำแหงมหาราช (ฟอซุนรามคำแหงมหาราช : เพลง. (ออนไลน์).
 - 2.2 สมเด็จพระนเรศวรมหาราช (สมเด็จพระนเรศวร ทรงประกาศอิสรภาพ .(ออนไลน์).
 - 2.3 สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช (บุคคลในประวัติศาสตร์พระเจ้าตากสินมหาราช .(ออนไลน์).
 - 2.4 พระราชกรณียกิจรัชกาลที่ 1- รัชกาลที่ 9 (พระราชกรณียกิจรัชกาลที่ 1-9 .(ออนไลน์).
3. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละคนบันทึกความรู้จากการฟังการอธิบายและการชมคลิปวิดีโอลงในใบงาน (15 นาที)
4. ผู้ดำเนินกิจกรรมตั้งประเด็นเพื่อชวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมคิดและพูดคุยเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจที่ประทับใจ เพราะเหตุใด อาจจะกำหนดประเด็นคำถามชวนคิดชวนคุยดังนี้ (60 นาที เฉลี่ยคนละไม่เกิน 10 นาที)
 - 4.1 หลังจากที่รับฟังคำอธิบายและชมคลิปวิดีโอแล้ว ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความประทับใจ หรือซาบซึ้งในพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์พระองค์ใด ในเรื่องใด
 - 4.2 เพราะเหตุใด จึงมีความประทับใจ หรือซาบซึ้งในเรื่องนั้น
5. ผู้ดำเนินกิจกรรมและผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันสรุปพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ที่ทำให้ประเทศชาติสามารถดำรงอยู่เป็นปึกแผ่นจนถึงทุกวันนี้ (30 นาที)
6. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมชมคลิปวิดีโอเพลง “พระราชานุสรณ์” รัชกาลที่ 9 (“พระราชานุสรณ์” - เบิร์ด ธงไชย แมคอินไตย์.(ออนไลน์).
7. ผู้ดำเนินกิจกรรมตั้งประเด็นเพื่อชวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมคิดและพูดคุยเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ 9 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่มีต่อปวงชนชาวไทย (30 นาที)
8. ผู้ดำเนินกิจกรรมเชิญชวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมยืนตรงและร่วมกันร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี พร้อมชมคลิปเพลงสรรเสริญพระบารมีประกอบ (เพลงสรรเสริญพระบารมี [By AesComp] .(ออนไลน์).

กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ผู้ดำเนินกิจกรรมแนะนำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ ของพระมหากษัตริย์ จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น หนังสือ เอกสาร วิทยุทัศน์ ภาพยนตร์ นิทรรศการ พิพิธภัณฑ์ เป็นต้น

สื่อ/แหล่งค้นคว้า/ใบความรู้

1. พระราชกรณียกิจรัชกาลที่ 1- รัชกาลที่ 9(พระราชกรณียกิจรัชกาลที่ 1- 9 .(ออนไลน์). แหล่งที่มา :<http://www.youtube.com/watch?v=3Wi-KtTSnk> . 2 กันยายน 2557.)
2. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช (บุคคลในประวัติศาสตร์พระเจ้าตากสินมหาราช . (ออนไลน์). แหล่งที่มา :<http://www.youtube.com/watch?v=vwqfK-EuTs8>. 2 กันยายน 2557.)
3. สมเด็จพระนเรศวรมหาราช(สมเด็จพระนเรศวรทรงประกาศอิสรภาพ . (ออนไลน์). แหล่งที่มา :http://www.youtube.com/watch?v=-H_tzUIiN3Q. 2 กันยายน 2557.)
4. พ่อขุนรามคำแหงมหาราช (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช (เพลง). (ออนไลน์). แหล่งที่มา :<http://www.youtube.com/watch?v=IImrIkj0oK8>. 2 กันยายน 2557.)
5. เพลงพระราชราชนิพนธ์("พระราชราชนิพนธ์" - เบิร์ด ธงไชย แมคอินไตย์.(ออนไลน์). แหล่งที่มา :http://www.youtube.com/watch?v=_XTWTi_uDo . 2 กันยายน 2557.)
6. เพลงสรรเสริญพระบารมี (เพลงสรรเสริญพระบารมี [By AesComp] .(ออนไลน์). แหล่งที่มา :<http://www.youtube.com/watch?v=NIIdjGWFSwA> . 2 กันยายน 2557.)
7. เอกสารที่เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์ในแต่ละสมัย
 - 7.1 พ่อขุนรามคำแหงมหาราช
 - 7.2 สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
 - 7.3 สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
 - 7.4 พระมหากษัตริย์ในพระบรมราชวงศ์จักรี รัชกาลที่ 1-รัชกาลที่ 9
8. ใบงาน

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องของเนื้อหาในใบงาน เรื่อง เย็นศิระ เพราะพระบริบาล โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนด
2. สังเกตการพูดคุยเรื่องความประทับใจและความซาบซึ้งในพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์แต่ละพระองค์และพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ 9 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช โดยจะต้องมีผู้ทำหน้าที่สังเกต 1คน ต่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม 10 คน เพื่อที่จะสามารถบันทึกการสังเกตได้ครบถ้วนถูกต้อง

ใบงาน
เรื่อง เย็นศิระ เพราะพระบริบาล

ชื่อ-สกุล..... รหัสประจำตัวผู้เรียน..... ระดับ.....

คำชี้แจง

ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบันทึกพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์แต่ละพระองค์ หลังจากรับฟังการอธิบาย และชมคลิปวิดีโอ

1. สมัยสุโขทัย

พ่อขุนรามคำแหงมหาราช

.....

.....

.....

2. สมัยกรุงศรีอยุธยา

สมเด็จพระนเรศวรมหาราช

.....

.....

.....

3. สมัยกรุงธนบุรี

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

.....

.....

.....

4. สมัยรัตนโกสินทร์

รัชกาลที่ 1 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

.....

.....

.....

รัชกาลที่ 2 พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

.....

.....

.....

รัชกาลที่ 3 พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

รัชกาลที่ 4 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

รัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

รัชกาลที่ 6 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

รัชกาลที่ 7 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

รัชกาลที่ 8 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

รัชกาลที่ 9 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

แบบสังเกต
การพูดคุยเรื่องความประทับใจและความซาบซึ้งในพระมหากษัตริย์แต่ละพระองค์

คำชี้แจง ให้ผู้ดำเนินกิจกรรมสังเกตผู้เข้าร่วมกิจกรรมในรายการต่อไปนี้ เป็นรายบุคคลแล้วเขียนเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องรายการ

1. การพูดคุยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม
2. กิริยาอาการที่แสดงออกถึงความประทับใจและความซาบซึ้ง ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเมื่อกล่าวถึง

หรือเมื่อรับฟังพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์

ที่	ชื่อ-สกุล (ผู้เข้าร่วมกิจกรรม)	การพูดคุย		กิริยาอาการ	
		พูดคุย	ไม่พูดคุย	แสดง	ไม่แสดง

ชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)
/...../.....

เรื่องที่ 5 ผล พระคุณ ๕ รักษา

เป้าหมายของการจัดกิจกรรม

เสริมสร้างความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์โดยเน้นพระมหากษัตริย์คุณสำคัญที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงมีต่อพสกนิกรอย่างหาที่สุดมิได้ (คำนิยาม ข้อ 1 รักษาดี ศาสนา พระมหากษัตริย์)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมตระหนักในพระมหากษัตริย์คุณของพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทยอย่างสิ้นเหลือหาที่สุดมิได้
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกิดความรัก ยกย่อง เชิดชู และปฏิบัติตนในการแสดงความเคารพ เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ถวายความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างสูงสุด

เนื้อหาสาระ

พระอัจฉริยภาพและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชในด้านต่าง ๆ ในฐานะพระมหากษัตริย์นักพัฒนา

ด้านการเมืองการปกครอง

- พระบรมราชโองการ
- การบริหารราชการแผ่นดิน
- การแก้ไขปัญหาวิกฤตทางการเมือง

ด้านการพัฒนาทรัพยากรดิน

- โครงการช่างหัวมัน
- โครงการสหกรณ์หุบกะพง
- โครงการพัฒนาดินพรวนปุ๋ยและคลองมูลโนะ
- โครงการแก้งัดดิน
- โครงการห้วยองคต
- โครงการหญ้าแฝก

ด้านการพัฒนาทรัพยากรน้ำ

- โครงการฝนหลวง
- โครงการเขื่อนขุนด่านปราการชลอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- โครงการระบบบำบัดน้ำเสียให้ธรรมชาติปลายแหลมผักเบี้ย เพชรบุรี
- โครงการแก้ปัญหาน้ำเค็มจากการทำนาเกลือ
- โครงการแก้มลิงแก้ปัญหาหน้าท่วม
- โครงการบึงมกกะสัน
- โครงการคลองลัดโพธิ์
- โครงการกั้นห้วยหลวง และ โครงการระหัดวิดน้ำเดิมออกซิเจน

ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

- โครงการหลวงพืชเศรษฐกิจภาคเหนือ
- โครงการแจกพันธุ์ปลานิลพระราชทาน
- โครงการเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านการศึกษา

- โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาในพระราชดำริ
- ห้วยฮ่องไคร้
- พิภพทอง
- เขานินช้อน

- คຸ່งกระเบน
- ฎพาน
- การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
- การศึกษาตลอดชีวิต
- การพัฒนาอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต
- โครงการพระดาบส
- โครงการโรงเรียนปอเนาะ

ระยะเวลา 8 – 10 ชั่วโมง – 1 สัปดาห์ (รวมการจัดนิทรรศการ)

วิธีดำเนินการ

ขั้นเตรียมการ

ผู้ดำเนินกิจกรรมเตรียมความพร้อมสำหรับดำเนินการจัดกิจกรรมดังนี้

1. วางแผนการจัดนิทรรศการร่วมกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม
2. ศึกษาบทเพลงสรรเสริญพระบารมีจากสื่อต่าง ๆ (เพลงสรรเสริญพระบารมี. (ออนไลน์).
3. จัดหารูปพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชให้สอดคล้องกับกิจกรรม
4. จัดหา และศึกษา VCD พฤษภามิพหรือ พฤษภามิพ ตอน 7 (พฤษภามิพ ตอน 7 . (ออนไลน์).
5. ใบความรู้ / ใบงาน / วัสดุและอุปกรณ์

ขั้นดำเนินการ

ผู้จัดกิจกรรมดำเนินการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนดังนี้

1. ชี้แจงแผนการดำเนินงานการจัดนิทรรศการกับผู้ร่วมกิจกรรม
2. เปิดเพลงสรรเสริญพระบารมี ผู้ดำเนินกิจกรรมและผู้เข้าร่วมกิจกรรมพากันยืนตรงอยู่ในความสงบ ถวายบังคมพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ผู้ดำเนินกิจกรรมนำมาประดิษฐานไว้ในที่ เหมาะสมในชั้นเรียน จบเพลงแล้วผู้ดำเนินกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเลือกเนื้อเพลงวรรคที่ตนเองชอบ อธิบายเหตุผลความประทับใจทำใบงานที่ 1 (กรณีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวนมากให้ใช้วิธีสุ่มเลือก)
3. ผู้ดำเนินกิจกรรมเสนอวรรคที่ว่า “ผลพระคุณ ๕ รักษา ปวงประชาเป็นสุขสานต์” ผู้เข้าร่วม กิจกรรมทำใบงานที่ 2 ร่วมอภิปรายให้ความเห็นว่า มองเห็นภาพอะไรบ้างจากเนื้อเพลงวรรคนี้บันทึกคำ อภิปรายไว้ในกระดาษปຼູฟหรือกระดาษดำ กลุ่มช่วยกันสรุปให้เห็นว่า ตลอดพระชนม์ชีพของพระองค์ ตั้งแต่ทรงมีปฐมบรมราชโองการว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขของมหาชนชาวสยาม” แล้ว ก็ทรงใช้เวลาทั้งหมดในการเป็นนักพัฒนาเพื่อยังประโยชน์สุขให้กับมวลพสกนิกรของพระองค์โดย ถ้วนหน้าไม่ว่างานนั้นจะยากเย็นเพียงใด อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ทุรกันดารที่บุคคลทั่วไปเข้าถึงได้ยากแค่ไหน ก็จะทรงมี พระวิริยะอุสาหะเข้าหาทางบรรเทาทุกข์ เพื่อความสุขของพสกนิกร โดยมีทรงคำนึงถึงความ

เหน้อยยาก (ผู้ดำเนินกิจกรรมเสนอพระบรมฉายาลักษณ์ของพระเจ้าอยู่หัวที่เห็นพระเสโทหดยคอยู่ที่ปลายพระนาสิก)

4. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมศึกษาไปความรู้ที่ 9 คู่วิดีทัศน์/ภาพเหตุการณ์พฤษภาทมิฬที่โปรดเกล้าฯ ให้ พลเอกสุจินดาคราพประยูร (นายกรัฐมนตรี) และ พลตรีจำลอง ศรีเมือง เข้าเฝ้าเพื่อทรงขอให้โปรดคงและ ยุติความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจนมีผู้บาดเจ็บล้มตายเป็นจำนวนมาก โดยผู้ดำเนินกิจกรรม เล่าเหตุการณ์ แล้วให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันอภิปราย(ใบงานที่ 6) ว่า หากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไม่ทรงยุติความขัดแย้ง บ้านเมืองจะเป็นอย่างไร ได้ข้อคิดอะไรจากพระราชดำรัสของพระองค์ท่านจาก พฤษภาทมิฬ ตอน 7 (พฤษภาทมิฬ ตอน 7. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.youtube.com/watch?v=0G-5EzSYsgA> . 25 สิงหาคม 2557.)

5. แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรม 5-7 คน หรือตามความเหมาะสมศึกษา วิเคราะห์แนวคิด/คำสอน/ หลักการทรงงานที่สะท้อนโครงการพระราชดำริ จากใบความรู้ที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น วิดีทัศน์ หนังสือรวบรวมพระบรม-ราโชวาท บทสัมภาษณ์บุคคลที่เคยสนองงานฯ เอกสารรายงานของ หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น จัดทำเป็นรายงานไว้ศึกษาในชั้นเรียน และผู้แทนแต่ละกลุ่มนำเสนอ ผลงาน จากนั้นร่วมกันสรุปว่า แนวคิด/ คำสอน หลักการทรงงานนั้น ก่อให้เกิดผลดีในการอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุขอย่างไรตามใบงานที่ 3

6. แบ่งกลุ่ม ตามใบงานที่ 4 (กลุ่มเดิม หรือตามความเหมาะสม) จับสลาก ทำกิจกรรมต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 ศึกษางานใน โครงการพระราชดำริ และรวบรวมพระบรมราโชวาท/พระราชดำรัสที่ เกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรดินที่เป็นประโยชน์ก่อให้เกิดความสุข แก่อาณาประชาราษฎร์แล้วสร้างชิ้นงาน/ ภาระงานเพื่อเผยแพร่ เช่น จัดทำบัตรข้อความติดตามที่ต่าง ๆ ในสถานศึกษา อ่านออกเสียงตามสายในวิทยุ โรงเรียน/วิทยุชุมชน เผยแพร่ในเว็บไซต์ของสถานศึกษา ฯลฯ แล้วรวบรวมจัดนิทรรศการวัน “ผลพระคุณ ธิ รักษา” ร่วมกัน

กลุ่มที่ 2 ศึกษาคั่นคว่ำ/ทัศนศึกษา โครงการพระราชดำริในด้านการพัฒนาทรัพยากรน้ำ เพื่อ บำบัดทุกข์ บำรุงสุขของราษฎร แล้วสร้างชิ้นงาน/ภาระงานเพื่อนำเสนอผลการศึกษาคั่นคว่ำ เช่น จัดนิทรรศการ จัดทำภาพยนตร์ สารคดีสั้น ๆ ฯลฯ แล้วรวบรวมจัดนิทรรศการวัน “ผลพระคุณ ธิ รักษา” ร่วมกับกลุ่มที่ 1

กลุ่มที่ 3 ศึกษาคั่นคว่ำพระราชกรณียกิจด้านอื่น ๆ เช่น ด้านศาสนา ด้านการศึกษา ด้านการ พัฒนาเศรษฐกิจ แล้วสร้างชิ้นงาน/ภาระงานเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษาคั่นคว่ำ เช่น สมุดรวบรวมภาพ พระราชกรณียกิจ แล้วรวบรวมจัดนิทรรศการ วัน “ผลพระคุณ ธิ รักษา”

7. แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรม/รายบุคคลสร้างชิ้นงานเกิดพระเกียรติตามความถนัดและความสนใจ ที่สะท้อนความตระหนักในความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อสังคมไทย ความจงรักภักดี เทิดทูน และการธำรงรักษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เช่น เรียงความ บทร้อยกรอง สุนทรพจน์ หนังสือสั้น เรื่องสั้น ละครเวที เพลง วาดภาพ ฯลฯ

8. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคนบันทึกพฤติกรรมตนเองที่แสดงออกซึ่งความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

9. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกกลุ่มร่วมกันจัดแสดงนิทรรศการ เรื่อง “ผลพระคุณ ๓ รักษา” โดยใช้สื่อหลากหลายที่แต่ละกลุ่มรวบรวมไว้ โดยเพิ่มกิจกรรมเสวนา เรื่อง ผลที่พสกนิกร ได้รับและความสุขที่เกิดจากการทรงงานของพระเจ้าอยู่หัวที่สถานศึกษาเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาร่วมอภิปราย ผู้เข้าร่วมกิจกรรมและสถานศึกษาเชิญชุมชนมาร่วมเสวนาคด้วย

10. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจัดการประมวลผลกิจกรรมทั้งหมดเป็นแฟ้มผลงานซึ่งจัดเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผล

กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมร่วมกับชุมชนสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับโครงการในพระราชดำริ แล้วจัด walk rally ร่วมกับชุมชน โดยแบ่งเป็นสถานีต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมมอบหมายให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจัดทำคู่มือในการปฏิบัติตนในการรับเสด็จ/คู่มือการปฏิบัติตนในการแสดงความเคารพ สัญลักษณ์ของสถาบันพระมหากษัตริย์
3. ผู้ดำเนินกิจกรรมจัดกิจกรรมเทิดพระเกียรติในสถานศึกษาเนื่องในวันสำคัญเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ เช่น ประกวดแต่งเพลง/การเขียนเรียงความ/สุนทรพจน์/วาดภาพ/หนังสือ/การแสดงต่าง ๆ ฯลฯ

สื่อ/แหล่งค้นคว้า/ใบความรู้

1. วีดิทัศน์/ภาพเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ
 - (เพลงสรรเสริญพระบารมี. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=uJiqEJPlznA&list=RDuIyDJezgu5o&index=5>. 25 ตุลาคม 2557.)
 - (พฤษภาทมิฬ ตอน 7 . (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=0G-5EzSYsgA>. 25 สิงหาคม 2557.)
2. รูปภาพรูปพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชให้สอดคล้องกับกิจกรรม
3. เอกสารที่สะท้อนความคิด/คำสอน/หลักการทรงงานด้านประชาธิปไตยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 4. แหล่งเรียนรู้โครงการพระราชดำริ
 5. ห้องสมุด
 6. สื่อบทสัมภาษณ์บุคคลที่เคยสนองงานฯ ผู้มีองค์ความรู้เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริ
 7. แบบบันทึกพฤติกรรมตนเอง
 8. ใบงาน
 9. วัสดุ และอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม นิทรรศการ เช่น กระดาษคำ กระดาษปรีฟ ปากกาเมจิก ฯลฯ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เข้าร่วมกิจกรรม
 2. ตรวจสอบผลงานกลุ่มและรายบุคคล
 3. ตรวจสอบจากแฟ้มสะสมงานของผู้ร่วมกิจกรรม
 4. สังเกตพฤติกรรมการแสดงความจงรักภักดีของผู้เข้าร่วมกิจกรรมและผู้เกี่ยวข้อง
- ระยะเวลา 8 – 10 ชั่วโมง – 1 สัปดาห์ (รวมการจัดนิทรรศการ)

ใบความรู้ที่ 1 พระบรมราโชวาทที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตย

...ระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยได้พัฒนามาเรื่อย ๆ เข้าใจว่าเดี๋ยวนี้ก็จะพัฒนาไปในทางที่จะเข้ารูปเข้ารอยได้ เพราะว่ามี การเลือกตั้งมาหลายครั้งในลักษณะต่าง ๆ ถ้าบัญญัติอย่างนี้ต่อไป งบประมาณที่จะทำด้วยความสามารถก็จะทำให้ระบอบนี้บรรลุเป้าหมาย ความสามารถนั้นก็คือ ความสามารถของท่านทั้งหลาย ความรู้ในวิชาการ ความรู้ในประสบการณ์ที่มีเอามาใช้หมดข้อหนึ่ง อีกข้อหนึ่งคือความรู้ที่สุจริต มีจิตใจที่ตั้งอกตั้งใจที่จะทำในสิ่งที่ดี เว้นเสียจากสิ่งที่ไม่ดี ดังนี้ ก็จะบรรลุผลตามปรารถนา เชื่อว่าทุก ๆ ท่านก็จะตั้งใจเช่นนี้...

(พระบรมราโชวาทในโอกาสที่นายกรัฐมนตรีนำคณะรัฐมนตรีถวายสัตย์ปฏิญาณตนก่อนเข้ารับหน้าที่ เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2538)

... ถ้าทุกคนทำหน้าที่ของตน ก็ไม่มีความวุ่นวายใด ๆ มีแต่ความมั่นคงความปลอดภัย การปกครองบ้านเมืองจะไม่ต้องมาทำรุนแรง แล้วก็ไม่ต้องมาทำให้เกิดความไม่พอใจในตัวเอง และไม่พอใจผู้อื่น คือ ถ้าทุกคนตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่พิจารณาหน้าที่ของตนอย่างหนักแน่น ปฏิบัติอย่างหนักแน่น อย่างตรงไปตรงมา ความกล้าหาญ คือยอมที่จะกล่าวความจริง ยอมที่จะคิดในทางตรง แม้บางทีตัวเองอาจต้องเหน็ดเหนื่อย หรือต้องต่อสู้ในตัวเอง สู้พยายามให้อำนาจฝ่ายดีของตัวเอง และอำนาจฝ่ายดีของส่วนรวมขึ้นหน้าอำนาจฝ่ายเลว อย่างนั้นน่าจะทำให้บ้านเมืองไปรอด และก็จะทำให้ทุกคนมีความสุขได้...

(พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่ผู้แทนองค์การและสมาคมต่าง ๆ ทางศาสนา เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2514)

...ในบ้านเมืองนั้นมีทั้งคนดีและคนไม่ดี ไม่มีใครจะทำให้ทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด การทำให้บ้านเมืองมีความปกติสุขเรียบร้อยจึงมิใช่การทำให้ทุกคนเป็นคนดี หากอยู่ที่การส่งเสริมคนดี ให้คนดีได้ปกครองบ้านเมืองและควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจ ไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้..."

...ความมั่นคงของประเทศอยู่ที่ประชาชนแต่ละคนจะมีความเข้าใจดีในความเป็นประเทศ ในความสำคัญของการที่จะอยู่ด้วยกันด้วยความสามัคคี ฉะนั้นหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ก็ต้องส่งเสริมความสามัคคี จะต้องอยู่ด้วยความอยู่เย็นเป็นสุข ด้วยความสบาย คือ ประชาชนทั้งหลาย จะต้องพยายามหาความสบาย และความสบายนั้นจะต้องไม่เบียดเบียนเพื่อนร่วมชาติ พี่น้องร่วมชาติ ก็เป็นหน้าที่ของฝ่ายหนังสือพิมพ์ที่จะบริการและที่จะส่งเสริมความสามัคคี โดยที่จะทำให้รู้จัก ซึ่งกันและกันในประเทศมากขึ้น...

(พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่คณะกรรมการผู้บริหารสมาคมหนังสือพิมพ์ส่วนภูมิภาคแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2515)

ใบความรู้ที่ 2

โครงการระบบบำบัดน้ำเสียให้ธรรมชาติปลายแหลมผักเบี้ย จังหวัดเพชรบุรี

เรื่อง : ศรัณญา โรจนพิทักษ์ชีพ

ภาพ : กฤตภาส สุทธิกิตติบุตร

จังหวัดเพชรบุรีเป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่จำได้ว่าไปบ่อยมาก ไม่ว่าจะเป็นทะเลบีกเคียน หาดเจ้าสำราญ และหาดชะอำ แต่พอศึกษาจริง ๆ และตั้งใจที่จะไปจังหวัดนี้อย่างจริงจังจึงทำให้ค้นพบว่าเราพลาดสิ่งดี ๆ ไปหลายอย่างโดยเฉพาะป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์และแหล่งเรียนรู้ธรรมชาติที่ดีที่สุดของจังหวัดเพชรบุรี โดยเฉพาะโครงการฯ แหลมผักเบี้ยที่เราตั้งใจจะไปให้เห็นป่าชายเลนที่แสนอุดมสมบูรณ์และทำความเข้าใจว่า ป่าชายเลนคือ สถานที่บำบัดน้ำเสียที่ดีที่สุด ก่อนที่น้ำนั้นจะไหลลงสู่ทะเลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระองค์ได้มีพระราชดำริขึ้นเพื่อประชาชนทุกคนอย่างแท้จริง

ระบบบำบัดน้ำเสียให้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติตามพระราชดำริแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

คุณอัญชลี วรรณพุก วิทยากรในโครงการฯ ได้อธิบายว่าที่มีโครงการแห่งนี้เพราะสมัยก่อนที่นี้จะพบกับปัญหาน้ำเสียถึงขนาดใช้น้ำไม่ได้เลยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระองค์ทรงมีพระราชดำริจัดตั้งโครงการแห่งนี้ขึ้นเพื่อบำบัดน้ำเสียซึ่งมีด้วยกันถึง 4 ระบบ คือ...

ระบบแรก คือ บ่อบำบัดน้ำเสียเวลาที่มิน้ำเสียไหลมาแต่ละบ่อก็จะไหลผ่านอาคารระบายน้ำ ด้านบนและเชื่อมต่อกันทางตอนล่างของบ่อถัดไปเป็นลำดับก่อนที่จะนำคืนสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ

ระบบที่สอง คือระบบพืชและหญ้ากรองน้ำเสียซึ่งให้พืชช่วยบำบัดน้ำเสียโดยการให้น้ำเสียไหลผ่านแปลงหญ้าและหญ้าที่ดีที่สุดคือหญ้าธูปฤาษี ที่ช่วยปล่อยออกซิเจนจากรากลงไปเติมน้ำให้กลายเป็นน้ำดีได้ และเมื่อครบ 90 วัน ก็จะตัดพืชออกพอดตัดแล้วก็นำไปให้กลุ่มแม่บ้านทำเครื่องสานเพื่อเพิ่มประโยชน์และสามารถสร้างรายได้ให้กับกลุ่มแม่บ้านได้

ระบบที่สาม คือระบบพื้นที่ชุ่มน้ำเทียมกลไกก็จะคล้ายกับระบบพืชและหญ้ากรองแต่จะแตกต่างกันด้วยวิธีการ

ผักเบี้ยทะเล สัตว์นานาชนิดและป่าชายเลนที่แสนอุดมสมบูรณ์

ระบบที่ดี คือ ระบบแปลงพืชป่าชายเลนโดยการให้ธรรมชาติบำบัดด้วยตัวของมันเองตามระยะเวลาการขึ้นลงของน้ำทะเลในแต่ละวันอาศัยระบบรากของพืชป่าชายเลนช่วยปล่อยก๊าซออกซิเจนเติมให้กับน้ำเสียและจุลินทรีย์ในดินและชาวบ้านจะไม่เข้ามายุ่งเพราะเป็นพื้นที่ของงานวิจัยและเมื่อมีโครงการฯ เข้ามาชาวบ้านก็จะเริ่มอนุรักษ์โดยการไม่ปล่อยน้ำเสียลงแม่น้ำหรือว่าถ้าเขา

จะปล่อยก็จะใช้ผ่านถึงดักไขมัน หากบ้านไหนยังไม่มีชาวบ้านจะมารับถึงดักไขมันที่โครงการฯ ได้

ไฮไลท์สำคัญของการมาเยือนที่นี่ยังนอกจากจะได้รับความรู้เรื่องของการบำบัดน้ำเสียด้วยธรรมชาติแล้ว คุณอัญชลีชี้ให้เราดูผักเบียร์ทะเลของจริงที่ขึ้นอยู่เต็มรอบ ๆ ป่าชายเลนรอบนอก

คุณอัญชลี บอกว่า สมัยก่อนที่ผักเบียร์ทะเล ขึ้นเยอะมาก ก็เลยได้ชื่อว่า แหลมผักเบียร์ นั่นเอง จากนั้น คุณอัญชลีนำเราเดินเข้าไปยังเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนระยะทางประมาณ 850 เมตรสองข้างทางเต็มไปด้วยต้นโกงกางและต้นแสมน้อยใหญ่ ปลายดินตัวเบือเริ่ม ฟูแสมปลูก้ามดำม นกนานาชนิด ไม่ว่าจะเป็นนกเค้าดิน นกเค้าลม นกยางเปียและอื่น ๆ อีกมากมาย โดยที่นี่ยังได้รับการขนานนามว่าเป็น 1 ใน 10 แหล่งดูนกที่ดีที่สุดของประเทศ และมีแหลมทรายขาวประมาณ 3 กิโลเมตรกั้นระหว่างหาดโคลนกับหาดทราย ซึ่ง คุณอัญชลี บอกว่า ที่นี่คือทรายเม็ดแรกของอ่าวไทยตอนบนเลยก็ว่าได้ เราเดินชมธรรมชาติกันเรื่อย ๆ บนสะพานไม้ที่ทอดยาวและขึ้นไปดู หอภูมิทัศน์ที่ทำให้เราเห็นว่าเรือนยอดของต้น โกงกางและต้นแสมได้เจริญเติบโตพร้อมทำหน้าที่ของมันได้แค่ไหนแล้ว สีเขียวของเรือนยอดต้น โกงกางตัดกับสีฟ้าอ่อน ๆ ของท้องฟ้า ลมเย็นเบา ๆ พัดผ่าน อยากให้ป่าชายเลนของบ้านเราในทุก ๆ ที่อุดมสมบูรณ์แบบนี้บ้าง ระหว่างที่เราเดินลองฟังดี ๆ จะได้ยินเสียงเหมือนคนคิดนิวเป็นระยะ ๆ

คุณอัญชลีบอกว่านั้นคือเสียงของ"กึ่งติดขัน"เวลาที่มันติดตัวเพื่อเคลื่อนตัวเองอยู่บริเวณ โคลนนั่นเองซึ่งเมื่อเดินผ่านต้นแสมว่าหากมาในช่วงที่ดอกแสมบานที่แห่งนี้จะหอมกลิ่นดอกแสมมาก และแล้วเราก็เดินมาถึงปากทางของป่าชายเลนเจอเวียงทะเลโคลนที่มีชาวบ้านลงไปเก็บหอยแครง ซึ่งจะได้ราคาดี และหอยตลับตัวอ้วนหาปูทะเลเพื่อนำไปขายสร้างรายได้ให้กับครอบครัวหากกลับสามารถแวะซื้อของที่ระลึกจากโครงการฯหรืออุดหนุนงานสานจากหมู่บ้านของชุมชนแม่บ้านได้ที่ร้านจำหน่ายของที่ระลึกบริเวณหน้าโครงการฯได้ และมีสินค้าอื่น ๆ ให้เลือกซื้อ อาทิ เสื้อยืด หมวกสาน ผลไม้อบแห้งและโปสการ์ดคราวหน้าใครไปเพชรบุรีอย่าลืมแวะไปที่นี้ นะคะความรู้และความสวยงามของธรรมชาติรอคุณอยู่ค่ะ

ข้อมูลเพิ่มเติม โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อม แหลมผักเบียร์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โทรศัพท์ 0 3244 1264-5 หรือ www.lerd.org ที่นี่ไม่เสียค่าใช้จ่ายหากต้องการที่จะเข้ามาชมป่าชายเลนสามารถแจ้งยามหน้าโครงการฯ และเข้ามาชมได้เลยหากมาเป็นคณะต้องติดต่อเจ้าหน้าที่ล่วงหน้า

(เที่ยวชมโครงการพระราชดำริแหลมผักเบียร์ จ.เพชรบุรี. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://travel.kapook.com/view45351.html> . 3 ตุลาคม 2557.)

ใบความรู้ที่ 3 โครงการแก้งดิน

โครงการแก้งดินเป็นพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่ภูมิพลอดุลยเดชเพื่อแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวในภาคใต้ดินเปรี้ยวมักเกิดในพื้นที่พรุที่เป็นที่ลุ่มต่ำเกิดจากตะกอนน้ำทะเลและการทับถมของอินทรีย์วัตถุเป็นดินกรดจัดซึ่งเป็นกรดกำมะถันและดินอินทรีย์ (ดินที่มีเศษและซากพืช)

แก้งดิน คือ แก้งดินให้เปรี้ยว โดยทำให้ดินแห้งและเปียกสลับกันเพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดกรดมากยิ่งขึ้น ด้วยหลักการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่จึ่งเลียนแบบธรรมชาติที่มีฤดูแล้งและฤดูฝนในรอบปี แต่ใช้วิธีการร่นระยะเวลาให้เป็นช่วง ๆ สั้นลง โดยปล่อยให้ดินแห้ง 2 เดือน และขังน้ำให้ดินเปียกนาน 1 เดือนสลับกันไปจนทำให้เกิดภาวะดินแห้งและดินเปียก 4 รอบการทำให้ดินแห้งและดินเปียกสลับกันไป จะเป็นการกระตุ้นให้เกิดกรดมากยิ่งขึ้น

วิธีการปรับปรุงดิน คือ การใช้น้ำชะล้างดิน โดยขังน้ำไว้นาน 4 สัปดาห์ แล้วระบายออกควบคู่กับการใช้หินปูนฟูนให้ปริมาณน้อยซึ่งจะสามารถปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดได้เป็นอย่างดี

ใบความรู้ที่ 4

โครงการศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการหุบกะพง

ความเป็นมาของโครงการ

ปี 2507 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จแปรพระราชฐานพระราชวังไกลกังวล อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ และทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทว่าเกษตรกรกลุ่มชาวสวนผักชะอำ จำนวน 83 ครอบครัว มีฐานะยากจน ไม่มีที่ทำกินเป็นของตนเองจึงโปรดรับเกษตรกรกลุ่มนี้ไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์และโปรดเกล้าฯ ให้ฯ พณฯ องคมนตรี ม.ล.เดช สนิทวงศ์ ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติจัดทำโครงการ และจัดหาที่ดินในพื้นที่เขตจังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์เพื่อนำมาจัดสรรให้แก่เกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อน (ซึ่งเป็นที่มาของโครงการพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หุบกะพง โครงการแรกของประเทศไทย) ในการนี้ทางรัฐบาลอิสราเอลขอเข้าร่วมและให้ความช่วยเหลือโครงการดังกล่าวในรูปของผู้เชี่ยวชาญพัฒนาชนบทสาขาต่างๆ ภายใต้ชื่อ “โครงการไทย – อิสราเอล เพื่อพัฒนาชนบทหุบกะพง” โครงการเริ่มขึ้นเมื่อ 19 สิงหาคม 2509 – 18 สิงหาคม 2514 (ระยะเวลา 5 ปี) โดยเลือกที่ดินบริเวณหุบกะพง ตำบลเขาใหญ่ อำเภชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เป็นพื้นที่จัดทำโครงการฯ เนื้อที่ประมาณ 12,000 ไร่มาจัดสรรให้แก่เกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทำกินเข้าทำประโยชน์เพื่อประกอบอาชีพเกษตรกรรมในรูปของสหกรณ์

ปี 2509 ได้ดำเนินโครงการงานสำคัญ ได้แก่ การเปิดป่าแบ่งแปลงที่ดินให้เกษตรกรจัดระบบชลประทาน จัดให้มีสาธารณประโยชน์

ปี 2511 ได้ศึกษาทดลองให้เกษตรกรเข้าอยู่อาศัยในบริเวณเขตโครงการเพื่อรวบรวมข้อมูล ต่อมาจึงอพยพครอบครัวเกษตรกร จำนวน 83 ครอบครัว และเกษตรกรที่อาศัยในพื้นที่เดิม 48 ครอบครัว เข้ามาทำประโยชน์ที่ดินโดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ที่ดิน

ปี 2514 กลุ่มเกษตรกรในหมู่บ้านเกษตรกรตัวอย่างหุบกะพง ได้รวมตัวขอจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ ใช้ชื่อว่า “สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด” เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2514 มีสมาชิกแรกตั้งจำนวน 128 ครอบครัว

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. จัดตั้งศูนย์สาธิตและทดลองเกษตรเพื่อศึกษาหาข้อมูลในด้านการปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่แห้งแล้งตลอดจนสาธิตการใช้เทคโนโลยีการเกษตร
2. ทำการปฏิรูปที่ดินโดยพัฒนาที่ดินที่ว่างเปล่าแล้วจัดสรรให้เกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทำกินในการเพาะปลูกเป็นของตนเอง เข้าทำเกษตรประกอบอาชีพตามวิธีการเกษตรแผนใหม่แต่ไม่ให้กรรมสิทธิ์ในการถือครองที่ดิน
3. รวมกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการจัดสรร จัดตั้งเป็นสหกรณ์การเกษตรโดยใช้หลักและวิธีการสหกรณ์
4. เป็นแหล่งให้การศึกษากการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ต่าง ๆ แก่เกษตรกร

สถานที่ตั้งโครงการ

บริเวณหุบกะพง ตำบลเขาใหญ่ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา 12,500 ไร่

หน่วยงานรับผิดชอบ

ศูนย์สาธิตโครงการหุบกะพงสำนักงานสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี กรมส่งเสริมสหกรณ์

ภารกิจของศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการหุบกะพงกรมส่งเสริมสหกรณ์

ได้รับมอบอำนาจการจัดที่ดินในโครงการเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2527 และมีภารกิจดูแลงานต่างๆ สืบต่อจากโครงการไทย – อิสราเอลมีภารกิจหลักๆ 7 งาน ได้แก่

1. งานจัดสรรที่ดินและการทำประโยชน์ในที่ดิน
2. งานด้านระบบชลประทานแยกเป็นควบคุมการใช้น้ำจากโรงสูบน้ำด้วยไฟฟ้าและจัดระบบการใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำ
3. งานด้านการสาธิตและทดลองการเกษตร
4. งานการส่งเสริมสหกรณ์ในโครงการพระราชประสงค์หุบกะพงดูแลช่วยเหลือการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด
5. งานด้านเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
6. งานบริการสวัสดิการชุมชนและอื่น ๆ ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานภายในหมู่บ้าน
7. งานด้านการบริหารบุคคลและการประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงาน

1. งานจัดที่ดินได้จัดที่ดินให้กับเกษตรกรไปแล้ว จำนวน 381 ครอบครัว พื้นที่ 7,563 ไร่แยกเป็นเกษตรกรรุ่นแรก 128 ครอบครัว เกษตรกรรุ่นแรกและเกษตรกรที่ถวายฎีกา 253 ครอบครัว
2. งานชลประทาน น้ำที่ใช้ในโครงการส่วนใหญ่ได้มาจากสถานีสูบน้ำ 2 แห่ง สูบน้ำจากคลองชลประทานอ่างแก่งกระจาน – หัวหิน ขึ้นเก็บไว้ในถังพักความจุ 1,000 ลูกบาศก์เมตร จำนวน 2 ถังแล้วส่งน้ำทางท่อเป็นรอบเวรหมุนเวียนเข้าแปลงเพาะปลูกของสมาชิกสหกรณ์ ประมาณ 2,000 ไร่ กับส่งเข้าพื้นที่ของทางราชการ ค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำทางราชการออกประมาณ ปีละ 800,000 บาท/ปี สหกรณ์เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำประมาณ 200,000 บาท/ปี โดยเรียกเก็บจากสมาชิกสหกรณ์ 100 บาท/เดือน/ครอบครัว นอกจากนี้ยังมีการส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยทราย – หุบกะพง ให้กับสมาชิกสหกรณ์แปลงละ 5 ไร่ จำนวน 56 แปลงงาน ขุดสระเก็บน้ำตามทฤษฎีใหม่กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ดำเนินการขุดสระขนาดความจุ 1,250 ลบ.เมตร จำนวน 40 สระขุดสระขนาดความจุ 650 ลบ.เมตร จำนวน 56 สระ
3. งานสาธิตการเกษตรและส่งเสริมอาชีพ ได้จัดทำแปลงสาธิตพืชไร่ พืชสวนตลอดจนการเลี้ยงสัตว์ต่าง ๆ ได้แก่ โคเนื้อ โคนม สัตว์ปีก และปลาชนิดต่างๆ และได้ส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์ปลูกพืชสวน เช่น

หน่อไม้ฝรั่ง ข้าวโพด มะเขือเทศแดงแคนตาลูป ผักต่างๆ สำหรับหน่อไม้มีปัญหา น้ำไม่สม่ำเสมอสมาชิก
สหกรณ์เลิกทำการเพาะปลูกไม้ผล เช่น มะม่วง ชมพู่ควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้เลี้ยงปศุสัตว์

4. งานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ได้จัดนิทรรศการเผยแพร่โครงการนอกสถานที่ปีละกว่า 5 งาน
มีประชาชนนิสิต นักศึกษารวมทั้งชาวต่างประเทศเข้าเยี่ยมชมโครงการปีละประมาณ 40,000 คน

5. งานส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้แนะนำส่งเสริมให้สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง
จำกัด ดำเนินธุรกิจด้านต่าง ๆ ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจรวมกันซื้อธุรกิจรวมกันขาย ธุรกิจบริการและ
แปรรูป เจริญก้าวหน้าตามลำดับ

(โครงการศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการหุบกะพง. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

http://www.cpd.go.th/king_project8.html. 3 ตุลาคม 2557.)

ใบความรู้ที่ 5 โครงการฝนหลวง

โครงการฝนหลวง เป็นโครงการที่เกิดขึ้นจากพระราชดำริส่วนพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพื่อสร้างฝนเทียมสำหรับบรรเทาปัญหาความแห้งแล้งขาดแคลนน้ำในการเกษตร

ประวัติ

เมื่อคราวที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมพสกนิกร เมื่อปี พ.ศ. 2498 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ทรงรับทราบถึงความเดือดร้อนทุกข์ยากของราษฎรและเกษตรกรที่ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคและการเกษตร จึงได้มีพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานโครงการพระราชดำริ “ฝนหลวง” (Artificial rain) ให้กับ ม.ร.ว. เทพฤทธิ์ เทวกุล ไปดำเนินการ ซึ่งต่อมาได้เกิดเป็นโครงการค้นคว้าทดลองปฏิบัติการฝนเทียมหรือฝนหลวงขึ้น ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อปี พ.ศ. 2512 ด้วยความสำเร็จของ โครงการ จึงได้ตราพระราชกฤษฎีกาก่อตั้งสำนักงานปฏิบัติการฝนหลวงขึ้นในปี พ.ศ. 2518 ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเป็นหน่วยงานรองรับโครงการพระราชดำริฝนหลวงต่อไป

การทำฝนเทียมหรือฝนหลวงเป็นกรรมวิธีการเหนี่ยวนำน้ำจากฟ้า ใช้เครื่องบินบรรจุสารเคมีขึ้นไปโปรยในท้องฟ้า โดยดูจากความชื้นของเมฆและสภาพทิศทางลมประกอบกัน ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดฝนคือ ความร้อนชื้นปะทะความเย็น และมีแกนกลั่นตัวที่มีประสิทธิภาพในปริมาณที่เหมาะสม กล่าวคือเมื่อมวลอากาศร้อนชื้นที่ระดับผิวพื้นขึ้นสู่อากาศเบื้องบน อุณหภูมิของมวลอากาศจะลดต่ำลงจนถึงความสูงที่ระดับหนึ่ง หากอุณหภูมิลดต่ำลงนั้นมากพอที่จะทำให้ไอน้ำในมวลอากาศอิ่มตัว จะเกิดขบวนการกลั่นตัวของไอน้ำในมวลอากาศขึ้นบนแกนกลั่นตัว เกิดเป็นฝนตกลงมา ฉะนั้นสารเคมีที่ใช้ จึงประกอบด้วย "สูตรร้อน" ใช้เพื่อกระตุ้นเร่งเร้ากลไกการหมุนเวียนของบรรยากาศ "สูตรเย็น" ใช้เพื่อกระตุ้นกลไกการรวมตัวของละอองเมฆให้โตขึ้นเป็นเม็ดฝน และสูตรที่ใช้เป็นแกนดูดซับความชื้น เพื่อใช้กระตุ้นกลไกระบบการกลั่นตัวให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

เครื่องมือและอุปกรณ์สำคัญที่ใช้ประกอบในการทำฝนหลวง

1. เครื่องมืออุตุนิยมวิทยา ใช้ในการตรวจวัดและศึกษาสภาพอากาศประกอบการวางแผนปฏิบัติการนอกเหนือจากแผนที่อากาศภาพถ่าย ดาวเทียมที่ได้รับสนับสนุนเป็นประจำจากกรมอุตุนิยมวิทยาที่มีใช้ ได้แก่
 - 1.1 เครื่องวัดลมชั้นบน (pilot balloon) ใช้ตรวจวัดทิศทางและความเร็วลมระดับสูงจากผิวดินขึ้นไป

1.2 เครื่องวิทยุหึ่งอากาศ (radiosonde) เป็นเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ประกอบด้วยเครื่องส่งวิทยุ ซึ่งจะติดไปกับบอลลูน และเครื่องรับสัญญาณวิทยุ ซึ่งจะบอกให้ทราบถึงข้อมูลอุณหภูมิความชื้น ของบรรยากาศในระดับต่าง ๆ

1.3 เครื่องเรดาร์ตรวจอากาศ ที่มีใช้อยู่เป็นแบบดิครยอนต์ เคลื่อนที่ได้มีประสิทธิภาพ สามารถบอกบริเวณที่มีฝนตกและความแรง หรือปริมาณน้ำฝนและการเคลื่อนที่ของกลุ่มฝนได้ในรัศมี 200-400 กม. ซึ่งนอกจากจะใช้ประกอบการวางแผนปฏิบัติการแล้ว ยังใช้เป็นหลักฐานในการประเมินผลปฏิบัติการฝนหลวงอีกด้วย

1.4 เครื่องมือตรวจอากาศผิวพื้นต่าง ๆ เช่น เครื่องวัดอุณหภูมิ เครื่องวัดความเร็วและทิศทางลม เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน เป็นต้น

2. เครื่องมือเตรียมสารเคมี ได้แก่ เครื่องบดสารเคมี เครื่องผสมสารเคมี ทั้งแบบน้ำและแบบผง ถัง และกรวยโปรยสารเคมี เป็นต้น

3. เครื่องมือสื่อสาร ใช้ในการติดต่อสื่อสารและสั่งการระหว่างนักวิชาการบนเครื่องบินกับฐานปฏิบัติการ หรือระหว่างฐานปฏิบัติการ 2 แห่ง หรือใช้รายงานผลระหว่างฐานปฏิบัติงานสำนักงานฯ ในส่วนกลางโดยอาศัยข่ายร่วมของวิทยุตำรวจ ศูนย์สื่อสารสำนักงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย วิทยุเกษตร และกรมไปรษณีย์โทรเลข เครื่องมือสื่อสารที่ใช้ในปัจจุบัน ได้แก่วิทยุซิงเกิลไซด์แบนด์ วิทยุ FM.1, FM.5 เครื่องโทรพิมพ์ เป็นต้น

4. เครื่องมือทางวิชาการอื่น ๆ เช่น อุปกรณ์ทางการวางแผนปฏิบัติการ เข็มทิศ แผนที่ กล้องส่องทางไกล เครื่องมือตรวจสอบสารเคมี กล้องถ่ายภาพ ฯลฯ

5. สถานีเรดาร์ฝนหลวง หรือ เรดาร์ดอปเปลอร์ (Doppler radar) ในบรรดาเครื่องมืออุปกรณ์วิทยาศาสตร์ภายใต้โครงการวิจัยทรัพยากรบรรยากาศประยุกต์จำนวน 8 รายการนั้น เรดาร์ดอปเปลอร์ จัดเป็นเครื่องมือที่มีมูลค่าสูงสุด เรดาร์นี้ใช้เพื่อวางแผนการทดลองและติดตาม ประเมินผลปฏิบัติการฝนหลวงสาธิต เครื่องมือชนิดนี้ทำงานโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ (Microvax3400) ควบคุมสั่งการ เก็บบันทึก รวบรวมข้อมูล สามารถนำข้อมูลกลับมาแสดงใหม่จากเทปบันทึก ในรูปแบบการทำงานของ IRIS (IRIS Software) ผ่านโปรเซสเซอร์ (RUP-6) กล่าวคือ ข้อมูลจะถูกบันทึกไว้ในเทปบันทึกข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ที่สามารถนำมาใช้ได้ตลอด ซึ่งเชื่อมต่อกับระบบเรดาร์ การแสดงผลข้อมูล โดยจอภาพ สถานีที่ตั้งเรดาร์ดอปเปลอร์นี้อยู่ที่ ตำบลยางเปียงอำเภออมก๋อยจังหวัดเชียงใหม่

(โครงการฝนหลวง. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://th.wikipedia.org/w/index.php?title=ฝนหลวง&oldid=5352249>. 2 ตุลาคม 2557.)

ใบความรู้ที่ 6

โครงการเขื่อนขุนด่านปราการชล

ความเป็นมาของโครงการ

ลุ่มแม่น้ำนครนายกเห็นลุ่มแม่น้ำขนาดใหญ่ มีพื้นที่รับน้ำประมาณ 2,430 ตารางกิโลเมตรครอบคลุมพื้นที่ตั้งอำเภอเมือง อำเภอบ้านนา อำเภอปากพลีไปจนถึงอำเภอองครักษ์ลุ่มน้ำนครนายกตอนบนมีต้นกำเนิดอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จากบริเวณต้นน้ำจนถึงอ่างเก็บน้ำคลองท่าด่านมีลักษณะเป็นหุบเขาแคบ ๆ และพื้นที่สูงชันพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้ตอนกลางได้แก่พื้นที่ส่วนขยายของโครงการชลประทานท่าด่านเป็นที่ราบมีผู้คนอาศัยอยู่หนาแน่นในบริเวณนี้ระดับน้ำใต้ดินมีการลดระดับหรือพื้นที่ลาดเทค่อนข้างมากทำให้น้ำไหลบ่ารุนแรงในช่วงฤดูฝนและตอนล่างได้แก่บริเวณพื้นที่ชลประทานนครนายกเป็นที่ราบกว้างขวางมีระดับน้ำใต้ดินต่ำจึงเกิดปัญหาขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งส่วนในฤดูแล้งกลับเกิดปัญหาน้ำท่วมเนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบที่มีความลาดเอียงน้อยทำให้น้ำระบายออกยาก น้ำจึงท่วมขังเป็นเวลานานลุ่มน้ำนครนายกได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคมทำให้เกิดฝนชุกโดยเฉลี่ยประมาณ 1,500 ถึง 2,000 มม. ต่อปีหรือร้อยละ 87 และระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม ยังเป็นช่วงที่มีน้ำท่าสูงสุดถึงร้อยละ 93 ของปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปีน้ำฝนที่ตกลงมาจะไหลเข้าท่วมบ้านเรือนราษฎร ไร่นาและพื้นที่ทำการเกษตร โดยรอบบางแห่งน้ำท่วมเชื่อยู่นานจนไร่นาและพื้นที่ทำการเกษตรเสียหายอ่างเก็บน้ำที่มีอยู่ก็ไม่สามารถเก็บกักน้ำส่วนเกินนี้ไว้ในฤดูแล้งได้ ดังนั้นช่วงปลายปีเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนพฤษภาคมอันเป็นช่วงฤดูแล้งจึงมักเกิดการขาดแคลนน้ำอย่างรุนแรงแม้ว่าบริเวณลุ่มน้ำจะมีระบบชลประทานขนาดเล็กและขนาดกลางโดยมีฝาย เช่น ฝายท่าด่าน หรือเขื่อนทดน้ำตามลำน้ำเป็นระยะๆ เพื่อใช้ตัวลำน้ำเองเป็นพื้นที่เก็บกักน้ำในช่วงฤดูฝนและยังใช้อ่างเก็บน้ำตามลำน้ำสาขาทางต้นน้ำนครนายกช่วยเก็บกักด้วยก็ยังไม่พอที่จะช่วยป้องกันน้ำหลากในช่วงฤดูฝนและไม่เพียงพอที่จะเก็บกักน้ำไว้ในฤดูแล้ง โดยเฉพาะบางพื้นที่ฝนทิ้งช่วงลำน้ำนครนายกเองก็ไม่สามารถเก็บกักน้ำไว้เพื่อชลประทานได้ตรงกันข้ามเมื่อถึงช่วงฤดูฝน น้ำกลับไหลบ่าลงมาท่วมบ้านเรือน ไร่นาและพื้นที่การเกษตรของราษฎรทำให้เกิดการสูญเสียอย่างมากพื้นที่บางส่วนจมอยู่ในน้ำเป็นเวลานานแต่พอถึงฤดูแล้งน้ำกลับแห้งผากจากสภาวะน้ำท่วมเชื่อยู่นาน สลับกับความแล้งซ้ำซากทำให้ดินกลายเป็นกรดที่เรียกว่าดินเปรี้ยวในแต่ละปีดินเปรี้ยวสร้างความเสียหายอย่างหนักให้กับผลผลิตทางการเกษตรในจังหวัดนครนายกด้วยเหตุผลดังกล่าวโครงการเขื่อนคลองท่าด่านฯ จึงเกิดขึ้นโดยมีความมุ่งมั่นที่จะขจัดปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง และดินเปรี้ยว ด้วยการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทานขนาดใหญ่ที่สามารถเก็บกักน้ำและจัดสรรน้ำอย่างเป็นระบบให้

พอเพียงกับความต้องการของกิจกรรมทุกประเภทภายในลุ่มน้ำนครนายกและพื้นที่ใกล้เคียง ดังนั้นเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2536 เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงพระราชทานพระราชดำริให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมชลประทานพิจารณาวางโครงการและก่อสร้างเขื่อนคลองท่าด่านฯ และได้ดำเนินการก่อสร้างเมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2542 โดยจะใช้เวลาก่อสร้าง 5 ปี และเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2544 พระบาทสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯเสด็จพระราชดำเนินทรงวางศิลาฤกษ์เขื่อนคลองท่าด่านฯซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณและเป็นสิริมงคลสูงสุดแก่พสกนิกรชาวจังหวัดนครนายก

การบริหารจัดการ น้ำเพื่อแก้ปัญหาน้ำแล้งเมื่อเขื่อนเสร็จ

เขื่อนคลองท่าด่านฯ สามารถจัดสรรน้ำให้กับพื้นที่ได้ทั้งหมด 206,359 ไร่ โดยเป็นพื้นที่ชลประทานสุทธิทั้งหมดจำนวน 6,000 ไร่ ประกอบด้วยโครงการท่าด่านเดิม 6,000 ไร่ส่งน้ำให้ราษฎรโดยก่อสร้างคลองส่งน้ำลาดคอนกรีตยาว 21.91 กม.ช่วยให้น้ำไม่สูญเสียระหว่างทาง ซึ่งเป็นโครงการเก่าตามพระราชดำริถูกใช้งานมานานแล้วและเคยให้น้ำแก่เกษตรกรได้ประมาณหมื่นไร่ นอกจากนี้ปัญหาหลักๆที่จะได้รับการแก้ไขจากการสร้างเขื่อนคลองท่าด่านฯ แล้ว ผลพลอยได้ที่ตามมาคือประโยชน์ทางอ้อมซึ่งล้วนแต่จะเป็นผลดีอย่างใหญ่หลวงแก่ชาวนครนายกเช่นทัศนียภาพและสิ่งแวดล้อมบริเวณตัวเขื่อนและรอบอ่างเก็บน้ำจะได้รับการพัฒนากลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าในเชิงสันตนาการและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อีกทั้งพื้นที่อ่างเก็บน้ำยังกลายเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำนานาชนิดรวมถึงเป็นแหล่งชุมชนของนกนานาพันธุ์ซึ่งนอกจากจะสร้างความสมบูรณ์ทางระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพแล้วยังช่วยสร้างงานสร้างรายได้ให้ท้องถิ่นอย่างมหาศาลสมดังพระราชประสงค์ขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงหมายใ้ น้ำทิพย์นี้ นำความสุขสมบูรณ์มาสู่ราษฎรของพระองค์อย่างยั่งยืนตลอดไป

เขื่อนคลองท่าด่านฯ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

- แหล่งน้ำและระบบชลประทานขนาดใหญ่ที่สามารถเก็บกักน้ำและจัดสรรน้ำอย่างเป็นระบบสำหรับพื้นที่ทำการเกษตรรวมทั้งแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคของจังหวัด
- บรรเทาอุทกภัยแก่พื้นที่ทั้งสองฝั่งของแม่น้ำนครนายก
- เกษตรกรได้รับประโยชน์จากโครงการประมาณ 5,400 ครัวเรือน
- ใช้น้ำชลประทานชะล้างดินเปรี้ยวจนเหมาะสมแก่การใช้เพาะปลูก
- เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาและแหล่งประมงน้ำจืด
- เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แห่งใหม่
- เศรษฐกิจของจังหวัดนครนายกขยายตัว ราษฎรมีรายได้มากขึ้น

(โครงการเขื่อนขุนด่านปราการชล. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.tat8.com/thai/ny/p_thadandam.html .

3 ตุลาคม 2557.)

ใบความรู้ที่ 7 โครงการห้วยองคต

โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดำเนินการในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติเขาถ้ำผี-บ่อแร่ กิ่งอำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี สาเหตุจากการที่มีราษฎรเข้าไปตัดไม้ บุกรุกและครอบครองทำผลประโยชน์ ป่าไม้จึงหมดไป เกิดความแห้งแล้ง ต่อมาพระเทพสิทธิญาณรังสี (พระอาจารย์จันทร์ คเวศ โภ) ได้ดำเนินการพัฒนาหมู่บ้านในบริเวณสำนักสงฆ์ถ้ำวังหิน และได้้นำโครงการขึ้นทูลเกล้าถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เพื่อมีพระบรมราชวินิจฉัย ซึ่งพระองค์มีพระราชกระแสให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนโครงการด้วยการฟื้นฟูป่าไม้ให้อุดมสมบูรณ์ จัดสรรที่ดินทำกิน และสร้างอ่างเก็บน้ำ และต่อมาได้มีการจัดตั้งเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ในการดำเนินโครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีพระบรมราชวินิจฉัยให้สถาบันหลักทั้ง 3 คือ บ้าน วัด และราชการ ร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจและพัฒนา โดยมีพระสงฆ์เป็นผู้นำชุมชน ชาวบ้านเป็นผู้รับผลประโยชน์และทางราชการช่วยสนับสนุน โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ

1. ฟื้นฟูสภาพแวดล้อมโดยการปลูกป่าให้กลับอุดมสมบูรณ์
2. จัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสมทั้งในด้านการอนุรักษ์ป่าไม้ การจัดสรรที่อยู่อาศัย และที่ดินทำกิน จัดที่ดินส่วนกลางซึ่งเป็นสาธารณูปโภค สาธารณูปการของชุมชน
3. จัดระเบียบชุมชนในการอยู่อาศัย
4. ส่งเสริมอาชีพ โดยที่สามารถรักษาทรัพยากรได้อย่างยั่งยืน

ในการดำเนินการจัดสรรที่ดิน มีการจ่ายเงินค่าชดเชยให้แก่ราษฎรที่บุกรุกที่ดินแล้วนำมาจัดรูปที่ดินใหม่โดยให้สิทธิแก่ราษฎรที่เคยอยู่มาก่อน โดยให้ที่ดินเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยแปลงละ 1 ไร่ หรือพื้นที่อาคารพาณิชย์ 45 ตารางวา จัดให้มีโรงเรียน โรงพยาบาล ตลาด สถานีขนส่ง สนามกีฬา สวนสาธารณะ ระบบไฟฟ้า ระบบประปา ฯลฯ ในส่วนที่ทำกินจัดให้ครอบครัวละ 8 ไร่ โดยให้ทุกแปลงได้รับน้ำจากระบบชลประทานและมีถนนเข้าถึง

ในด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ได้ส่งเสริมการปลูกพืชแบบผสมผสาน การปลูกผักอนามัย ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ไม้ผล ไม้ดอก ไม้ประดับ การเลี้ยงโค เป็นต้น

ผลจากการดำเนินโครงการดังกล่าว ทำให้สภาพสิ่งแวดล้อมในบริเวณโครงการค่อย ๆ ฟื้นฟูขึ้นมาใหม่ ขณะเดียวกันราษฎรก็สามารถทำการเกษตรโดยมีรายได้ในระดับที่น่าพอใจ สมาชิกในครอบครัวก็สามารถทำงานในโรงงานได้อีกทางหนึ่ง คนหนุ่มสาวจากหมู่บ้านที่อพยพเข้าสู่เมืองใหญ่ได้เริ่มกลับมาอยู่กับครอบครัว ทำให้สภาพสังคมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมากขึ้น

ใบความรู้ที่ 8 โครงการหญ้าแฝก

ทฤษฎีการป้องกันการเสื่อมโทรมและพังทลายของดินโดยหญ้าแฝกพืชจากพระราชดำริกำแพงที่มีชีวิตและถิ่นธรรมชาติผู้แผ่นดินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตระหนักถึงสภาพปัญหาการชะล้างพังทลายของหน้าดิน และการสูญเสียหน้าดินที่อุดมสมบูรณ์จึงทรงศึกษาศักยภาพของ "หญ้าแฝก" ซึ่งเป็นพืชพื้นบ้านของไทยที่มีคุณสมบัติพิเศษที่ช่วยป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดินและอนุรักษ์ความชุ่มชื้นในดินซึ่งมีวิธีการปลูกแบบง่าย ๆ เกษตรกรสามารถดำเนินการได้เองโดยไม่ต้องให้การดูแลหลังการปลูกมากนัก ทั้งประหยัดค่าใช้จ่ายกว่าวิธีอื่น ๆ อีกด้วย จึงได้พระราชทานพระราชดำริให้ดำเนินการศึกษาทดลองเกี่ยวกับหญ้าแฝก ลักษณะของหญ้าแฝก

การใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

การปลูกเป็นแถวตามระดับขวางความลาดชัน เพื่อชะลอความเร็วของน้ำและดักตะกอนดินส่วนน้ำจะไหลซึมลงไปสู่ดินชั้นล่างได้มากขึ้นเป็นการเพิ่มความชุ่มชื้นภายในดินส่วนรากหญ้าแฝกจะหยั่งลึกลงไปดินอาจถึง 3 เมตรซึ่งสามารถยึดดินป้องกันการพังทลายได้

1. การปลูกเพื่อแก้ปัญหาการพังทลายของหน้าดินเป็นร่องน้ำลึก
2. การปลูกในพื้นที่ที่มีความลาดชัน โดยเฉพาะภาคเหนือและภาคใต้ ให้ปลูกหญ้าแฝกเป็นแนวรั้วบริเวณคันคูขอบเขาหรือริมชั้นบันไดดินด้านนอก โดยการปลูกเป็นแถวตามแนวขวางความลาดเทในต้นฤดูฝน
 - 1) การปลูกเพื่อการอนุรักษ์ความชุ่มชื้นในดิน โดยปลูกแถวหญ้าแฝกขนานไปกับแถวของไม้ผลปลูกแบบวงกลมรอบไม้ผลและปลูกแบบครึ่งวงกลมหยากรับน้ำฝน
 - 2) การปลูกเพื่อป้องกันความเสียหายของชั้นบันไดดินหรือคันคูรับน้ำรอบเขา
 - 3) การปลูกเพื่อป้องกันตะกอนดินทับถมลงสู่คลองส่งน้ำ ระบายน้ำ อ่างเก็บน้ำในไร่นา ตลอดจนปลูกรอบสระหรือปลูกเป็นแถวขนานไปกับแม่น้ำลำคลองเพื่อกรองตะกอนดิน
4. การปลูกเพื่อฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรม
5. การปลูกเพื่อป้องกันการพังทลายของไหล่ถนน ที่ลาดชันสูงโดยปลูกหญ้าแฝกเพื่อยึดดินและเบี่ยงเบนทางน้ำไหลบริเวณไหล่ทางและปลูกขวางแนวลาดเทเพื่อป้องกันการพังทลายและลื่นไหลของหน้าดิน
6. การปลูกในพื้นที่ดินดานรากหญ้าแฝกสามารถหยั่งลึกลงไปดินดาน ทำให้ดินแตก่วนขึ้นและหน้าดินจะมีความชื้นเพิ่มขึ้น
7. การปลูกเพื่อป้องกันการปนเปื้อนของสารพิษในแหล่งน้ำรากหญ้าแฝกจะเป็นกำแพงกักกันดินและสารพิษที่ปนเปื้อนมากับน้ำไม่ให้ไหลลงสู่แหล่งน้ำเบื้องล่างและรากยังมีประสิทธิภาพในการดูดซับธาตุโลหะหนักและสารเคมีบางอย่างได้ดีกว่าพืชชนิดอื่น

ใบความรู้ที่ 9
เรื่อง “เหตุการณ์ พฤษภาทมิฬ 2535”

- น้องนก : ป้านาคะ ป้านาเคยเข้าร่วมเดินขบวนประท้วงในเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ปี 2535 ใช่ไหมคะ ป้าเล่าให้ฟังอีกครั้งซิคะว่ามันเกิดขึ้นได้อย่างไร
- ป้านา : แหม! ก็สมัยพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกรัฐมนตรี มีการทุจริตในวงราชการ แต่พอเปิดอภิปรายกันในสภา ท่านก็บอกว่า ไม่มีใบเสร็จจึงเอาผิดเขาไม่ได้ ทหารเลยยกเรื่องนี้ เป็นเหตุมายึดอำนาจซะเลยและตั้งชื่อคณะของคนว่า รสช. นั่นแหละ ซึ่งย่อมาจากคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ
- น้องนก : รสช. ยึดอำนาจแล้วก็แต่งตั้งให้ นายอานันท์ ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรี เพราะเป็นคนเก่งและมีความโปร่งใส
- ป้านา : ใช่เลยจ๊ะ ภาระหนักของ นายอานันท์ ปันยารชุน ที่ต้องทำคือ ต้องปฏิรูประบบการเมือง โดยเฉพาะวิธีการเลือกตั้ง แต่แทนที่จะรีบปฏิรูประบบการเมืองกลับมีการยกร่างรัฐธรรมนูญแบบเดิมคืนนายกรัฐมนตรีควมตำแหน่งข้าราชการประจำได้ และไม่ต้องมาจากการเลือกตั้งก็ได้สินีลิ
- น้องนก : คนทั่วไปเลยไม่พอใจ ทั้งที่พอใจนายกรัฐมนตรี แต่ไม่พอใจ รสช. สุดท้ายต้องแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญให้ นายกรัฐมนตรีควมตำแหน่งข้าราชการประจำไม่ได้เมื่อประกาศใช้รัฐธรรมนูญก็มีการเลือกตั้งทั่วไปเกิดขึ้น
- ป้านา : หลังการเลือกตั้ง ปรากฏว่าคนที่จะเป็นนายกรัฐมนตรี คือ นายณรงค์ วงศ์วรรณ แต่มีกระแสข่าวที่ไม่มีการยืนยันว่ามีความมัวหมอง ท้ายที่สุดก็ให้ พลเอกสุจินดา คราประยูร ที่เป็นบุคคลสำคัญใน รสช. เป็นนายกรัฐมนตรี ทั้งที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง
- น้องนก : อ้อ! มิน่าละประชาชนจึงยอมรับไม่ได้ เพราะดูเหมือนว่า รสช. ทำการล้มล้างรัฐบาลพลเอกชาติชายเพราะต้องการขึ้นมามีอำนาจ ก็จะกลับไปสู่วงจรเดิม
- ป้านา : ถูกแล้ว กระแสต่อต้านและคัดค้านจึงรุนแรงขยายวงไปเร็วมาก มีการเดินขบวนประท้วงในเดือนพฤษภาคม 2535 ซึ่งรัฐบาลภายใต้การนำของพลเอกสุจินดา คราประยูร ก็ตอบโต้ อย่างรุนแรง มีการยิงและจับกุม ผู้คนล้มตาย บาดเจ็บ ท้ายที่สุด พลเอกสุจินดา คราประยูร ก็ลาออกนายอานันท์เป็นนายกรัฐมนตรีอีกครั้ง
- น้องนก : หนูได้ข่าวว่า มีกลุ่มคนหลายสาขาอาชีพ เข้ามาเกี่ยวข้องมาก
- ป้านา : ใช่เลยน่ะ มีการใช้เทคโนโลยีด้วยนะ เช่น ใช้โทรศัพท์มือถือ ใช้โทรสารในการสื่อสารและนัดแนะกันชุมนุมคัดค้าน เนื่องจากไม่สามารถฟังสื่อมวลชน ซึ่งส่วนหนึ่งอยู่ในความควบคุมของรัฐ การต่อต้านครั้งนี้จึงสงบได้อย่างรวดเร็วเมื่อพลเอกสุจินดาลาออก แต่ก็สูญเสียเลือดเนื้อ และน้ำตาเช่นกัน ถือเป็นการนองเลือดครั้งที่ 3 บนถนนราชดำเนิน

- น้องนก : ป้านาคะ แล้วเราได้อะไรจากเหตุการณ์นี้
- ป้านา : บ้านเมืองเรา เริ่มเข้าสู่บรรยากาศของการปฏิรูปบ้านเมือง ต้องการนักการเมืองที่ใจซื่อ มือสะอาด เห็นแก่ชาติบ้านเมือง เล่นการเมืองด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรมจะ จึงเป็นที่มาของรัฐธรรมนูญใหม่ ไล่ล่าหลาน ซึ่งรัฐธรรมนูญใหม่นี้ ประเด็นสำคัญอยู่ที่เปิด โอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองมากขึ้น ว่าแต่หลานสนใจการเมืองบ้างหรือยัง
- น้องนก : นกเริ่มสนใจแล้วค่ะ นกว่าเขาวชนรุ่นหลังต้องตระหนักนะค่ะป้าว่า กว่าประชาชนจะได้ อำนาจอธิปไตยมานี้ เราสูญเสียเลือดเนื้อ และน้ำตามากเลยนะค่ะ
- ป้านา : จะ ป้าจึงอยากให้ทุกคนร่วมกันหวงแหน รักษาอำนาจอธิปไตยนี้ไว้แสวงหาผู้คนที่ดีมาเป็น นักการเมืองที่มีคุณภาพ มาบริหารบ้านเมืองต่อไป

ใบงานที่ 3

โครงการพระราชดำริ

คำชี้แจง

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-7 คน ให้ศึกษาโครงการพระราชดำริ 1 โครงการ จากใบความรู้ หรือจากสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ แล้วจัดทำเป็นรายงานและส่งผู้แทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานในหัวข้อต่อไปนี้

สรุปแนวคิดโครงการพระราชดำริ

.....

.....

.....

.....

.....

คำสอน

.....

.....

.....

.....

.....

หลักการทรงงาน

.....

.....

.....

.....

.....

ก่อให้เกิดผลดีในการอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุขของประชาชน

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 4

คำชี้แจง

ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ

กลุ่มที่ 1 ศึกษางานในโครงการพระราชดำริ และรวบรวมพระบรมราโชวาท

กลุ่มที่ 2 ศึกษา คั่นคว่ำ/ทัศนศึกษา โครงการพระราชดำริในการพัฒนาทรัพยากรน้ำ เพื่อบำบัดทุกข์

บำรุงสุขของราษฎร

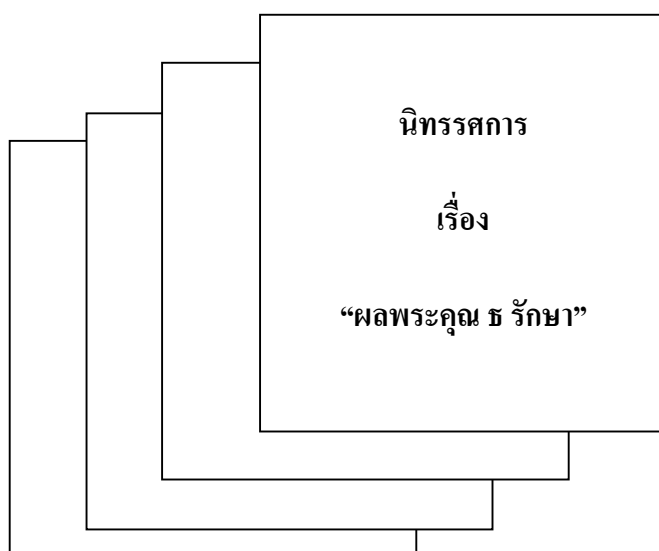
กลุ่มที่ 3 ศึกษาคั่นคว่ำพระราชกรณียกิจด้านการศึกษา ด้านศาสนา ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

ให้ทั้ง 3 กลุ่มดำเนินการ

1. บัตรข้อความติดตามที่ต่าง ๆ ในสถานศึกษา

บัตรข้อความ 1		
---------------	--	--

2. จัดนิทรรศการเรื่อง “ผลพระคุณ ๕ รักษา” โดยใช้สื่อหลากหลายที่แต่ละกลุ่มรวบรวมไว้

ใบงานที่ 5 บันทึกความดี

“มาเริ่มทำความดีกันเถอะ” ฉันจะทำความดีถวายความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

ฉันจะทำความดีต่อตนเอง

.....

.....

ฉันจะทำความดีกับครอบครัว

.....

.....

ฉันจะทำความดีต่อเพื่อนบ้าน

.....

.....

ฉันจะทำความดีกับเพื่อนร่วมงาน

.....

.....

ฉันจะทำความดีต่อหน่วยงานหรือที่ทำงานของฉัน

.....

.....

ฉันจะทำความดีต่อสังคม

.....

.....

ฉันจะทำความดีต่อศาสนาที่นับถือ

.....

.....

ฉันจะทำความดีต่อชาติบ้านเมือง

.....

.....

อื่นๆ

.....

.....

ใบงานที่ 6
เหตุการณ์ พฤษภาทมิฬ 2535

จุดประสงค์นำทาง

สามารถวิเคราะห์เหตุการณ์ พฤษภาทมิฬ 2535 ได้

คำชี้แจง

ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมศึกษาบทสนทนาเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ 2535 แล้วร่วมกันอภิปรายถึงสาเหตุของการเกิดเหตุการณ์ จากนั้นร่วมกันวิเคราะห์ผลได้ผลเสียที่เกิดขึ้น ดังตารางต่อไปนี้

สาเหตุของการเกิดเหตุการณ์	ผลได้/ดี	ผลเสีย

แนวทางในการแก้ไขไม่ให้เกิดเหตุการณ์แบบนี้.....

.....

.....

.....

.....

ข้อคิดที่ได้ คือ.....

.....

.....

.....

เรื่องที่ 6 พระบรมราชจักรีวงศ์

เป้าหมายของการจัดกิจกรรม

เพื่อเสริมสร้างค่านิยม “มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์” (ค่านิยม ข้อ 1 รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้เกี่ยวกับพระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรี
2. เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรี

เนื้อหาสาระ

พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของแต่ละรัชกาล

รัชกาลที่ 1 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

รัชกาลที่ 2 พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

รัชกาลที่ 3 พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

รัชกาลที่ 4 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

รัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

รัชกาลที่ 6 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

รัชกาลที่ 7 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

รัชกาลที่ 8 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

รัชกาลที่ 9 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

ระยะเวลา 80 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมทำความเข้าใจกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการดำเนินงานดังนี้ (1 ชั่วโมง)
 - 1.1 วางแผนและออกแบบการจัดนิทรรศการ
 - 1.2 การกำหนดเนื้อหาของนิทรรศการที่จัดแสดง
 - 1.3 กำหนดสถานที่ในการจัดแสดงนิทรรศการ
 - 1.4 แบ่งกลุ่มความรับผิดชอบ โดยอาจจะแบ่งกลุ่มตามภาระหน้าที่ของการจัดนิทรรศการหรือตามเนื้อหาในแต่ละรัชกาลก็ได้และกำหนดระยะเวลาดำเนินงานของแต่ละกลุ่ม
2. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าพระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ตามที่ได้รับมอบหมาย (20 ชั่วโมง)
3. ผู้ดำเนินกิจกรรมติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานของผู้เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละกลุ่ม หากพบว่ายังไม่มีความพร้อม ควรแนะนำให้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน(2 ชั่วโมง)
4. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ที่ไปศึกษาค้นคว้ามา (2 ชั่วโมง)
5. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละคนบันทึกความรู้ ความประทับใจและความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรี หลังจากที่ได้แลกเปลี่ยนรู้ลงใน ใบงาน (1 ชั่วโมง)
6. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจัดทำคำถามพร้อมเฉลย เพื่อใช้ในกิจกรรมตอบคำถามชิงรางวัลระหว่างจัดแสดงนิทรรศการ (3 ชั่วโมง)
7. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจัดนิทรรศการเพื่อให้ความพร้อมที่จะจัดแสดง (15 ชั่วโมง)

8. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประชาสัมพันธ์การเข้าร่วมชมนิทรรศการ เช่น ทำแผ่นพับ เสียงตามสาย ป้ายประชาสัมพันธ์ ฯลฯ (5 ชั่วโมง)
9. ผู้ดำเนินกิจกรรมตรวจความพร้อมของนิทรรศการ เช่น ใบลงทะเบียนผู้เข้าชมนิทรรศการ คำถามชิงรางวัลและเฉลย ความถูกต้องของเนื้อหาและความสวยงามของนิทรรศการ ฯลฯ (2 ชั่วโมง)
10. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจัดแสดงนิทรรศการ และจัดให้มีการร้องเพลงพระราชนิพนธ์หรือกล่าวแสดงความประทับใจและซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรีรวมทั้งจัดให้ผู้เข้าชมนิทรรศการตอบคำถามชิงรางวัล (30 ชั่วโมง)

กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

สื่อ/แหล่งค้นคว้า/ใบความรู้

1. ห้องสมุด
2. พิพิธภัณฑ์
3. ศูนย์ศึกษาและการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
4. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
5. เอกสาร “พระมหากษัตริย์ในพระบรมราชจักรีวงศ์”
6. เอกสาร “พระมหากษัตริย์แห่งสยาม (ฉบับเยาวชน)”
7. พระราชนิพนธ์ในพระมหากษัตริย์แต่ละพระองค์
8. พระราชกรณียกิจรัชกาลที่ 1-9 (พระราชกรณียกิจรัชกาลที่ 1-9 . (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.youtube.com/watch?v=3Wi-_KfTSnk. 2 กันยายน 2557.)
9. ร้อยใจไทยภักดี พระบรมราชจักรีวงศ์ 1-11 (ร้อยใจไทยภักดี พระบรมราชจักรีวงศ์ 1 . (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=N24H16kjiI8> . 2 กันยายน 2557.)
10. ใบความรู้

การวัดและประเมินผล

ตรวจความครบถ้วนและความถูกต้องของเนื้อหาในใบงาน เรื่อง พระบรมราชจักรีวงศ์ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนด

ใบงาน เรื่อง พระบรมราชจักรีวงศ์

ชื่อ-สกุล..... รหัสประจำตัวผู้เรียน..... ระดับ.....

คำชี้แจง

ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบันทึก พระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรี แต่ละพระองค์และบันทึกความประทับใจ และความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรี พระองค์ใดพระองค์หนึ่ง หลังจากได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้แล้ว โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับพระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรี

รัชกาลที่ 1 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

พระราชประวัติ

.....

.....

.....

พระราชกรณียกิจ

.....

.....

.....

รัชกาลที่ 2 พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

พระราชประวัติ

.....

.....

.....

พระราชกรณียกิจ

.....

.....

.....

รัชกาลที่ 3 พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระราชประวัติ

.....
.....
.....

พระราชกรณียกิจ

.....
.....
.....

รัชกาลที่ 4 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระราชประวัติ

.....
.....
.....

พระราชกรณียกิจ

.....
.....
.....

รัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระราชประวัติ

.....
.....
.....

พระราชกรณียกิจ

.....
.....
.....

รัชกาลที่ 6 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระราชประวัติ

.....

.....

.....

พระราชกรณียกิจ

.....

.....

.....

รัชกาลที่ 7 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระราชประวัติ

.....

.....

.....

พระราชกรณียกิจ

.....

.....

.....

รัชกาลที่ 8 พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล

พระราชประวัติ

.....

.....

.....

พระราชกรณียกิจ

.....

.....

.....

เรื่องที่ 7 รูปที่มีทุกบ้าน

รูปที่มีอยู่ทุกบ้าน

“จะไปที่ไหนก็จะเห็นบ้านนี้ก็มี บ้านนั้นก็ยังมีพระบรมฉายาลักษณ์บางบ้านปฏิทินเก่ามากแล้วแต่ก็ยังเก็บไว้ อยู่ไม่ว่าจะเป็นบ้านแบบไหนขอให้บ้านคนไทยเถอะต้องมีแน่นอนนอ ก็เลยรู้สึกที่เราทุกคนรักพระองค์ท่านนะ เวลาจะทำอะไรก็มองไปที่พระบรมฉายาลักษณ์สักหน่อย จะได้ว่ารู้ว่าควรจะทำตัวอย่างไร จะได้มีกำลังใจ จะได้มีการขยับขังใจบ้างก็เลยได้ความคิดว่าจะแต่งเพลงที่ชื่อว่ารูปที่มีทุกบ้าน”

เป้าหมายของการจัดกิจกรรม

เสริมสร้างความรักความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์รัชกาลปัจจุบัน (คำนิยาม ข้อ 1 รักษาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ (ร,9)
2. สามารถอธิบายถึงคุณงามความดีของสถาบันพระมหากษัตริย์ (ร,9) ได้
3. เพื่อแสดงความเคารพต่อพระบรมฉายาลักษณ์หรือพระบรมสาทิสลักษณ์ได้ถูกต้อง
4. บอก อธิบาย เกี่ยวกับการนำข้อคิดที่ได้จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิต ของตนเองได้

เนื้อหาสาระ

1. บทบาทภารกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อปวงชนชาวไทย
2. คุณงามความดีของพระมหากษัตริย์มีต่อประเทศชาติ

ระยะเวลา 2 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมจัดเตรียมพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในภารกิจต่างๆ และสื่อประกอบ ได้แก่ เนื้อเพลง/ ซิตีเพลง “รูปที่มีทุกบ้าน” และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมสนทนากับผู้เข้าร่วมกิจกรรมพูดถึงการเรียนรู้ในสัปดาห์ที่ผ่านมาและจุดประสงค์ของการเรียนในวันนี้
3. ผู้ดำเนินกิจกรรม นำพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในภารกิจต่างๆ มาให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมดู พร้อมซักถามว่าภาพเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างไร และผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้สึกอย่างไรเมื่อเห็นภาพเหล่านี้ โดยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเขียนลงในสมุดบันทึก
4. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 4-6 คน เลือกรูปพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในภารกิจต่างๆ และร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภารกิจของพระองค์ตามที่เลือกในประเด็นต่างๆ ดังนี้
 - 1) ภาพที่เห็นเป็นภารกิจด้านไหนของของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและอยู่ที่ไหน
 - 2) ภารกิจในด้านนี้ให้ประโยชน์อะไรบ้างกับประเทศอย่างไร
 - 3) ให้แต่ละกลุ่มสรุปบันทึกผลการแสดงความคิดเห็นและนำเสนอผลงานหน้าห้องเรียน
 - 4) ในขณะที่แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานสมาชิกกลุ่มอื่นสามารถซักถามข้อสงสัยและแสดงความคิดเห็นได้โดยมีผู้ดำเนินกิจกรรมคอยเสริมความรู้ในแต่ละเรื่อง
5. ผู้ดำเนินกิจกรรมกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันสรุปเนื้อหา

กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ต่อเนื่อง

ผู้ดำเนินกิจกรรมเปิดเพลง “รูปที่มีทุกบ้าน” ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฟัง และให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคนทำใบงานเรื่อง “รูปที่มีทุกบ้าน” แล้วนำผลงานส่งครู (ให้ทำการบ้านนอกเวลาเรียน)

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. หนังสือเรียนสาระการพัฒนาศักยภาพ รายวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. Internet/ห้องสมุด
3. ใบงาน 1.1 ใบงาน 1.2
4. เพลง “รูปที่มีทุกบ้าน” เบิร์ด ธงไชยแม็คอินไตย์ (รูปที่มีทุกบ้าน . (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.youtube.com/watch?v=6T8T7yv8TSE>. 25 สิงหาคม 2557.)

5. พระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในภารกิจต่างๆ

การวัดประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
3. ประเมินการนำเสนอผลงาน
4. การตรวจใบงานที่ 1.2

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นรายบุคคล

กิจกรรมการเรียนรู้ที่เรื่อง.....วันที่.....
 กลุ่มที่.....

คำชี้แจง ผู้ดำเนินกิจกรรมสังเกตการทำงานของผู้เข้าร่วมกิจกรรม โดยทำเครื่องหมายถูกลงในช่องที่ตรงกับ
 ความเป็นจริง

ที่	พฤติกรรม ชื่อ-สกุล	ความสนใจ ในการเรียน		การมีส่วนร่วม ร่วมแสดง ความคิดเห็น เห็นในการ อภิปราย		การรับฟัง ความคิด เห็นของ ผู้อื่น		การตอบ คำถาม		ความรับผิดชอบ ต่องาน ที่ได้รับ มอบ หมาย		รวม คะแนน 10
		0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												

เกณฑ์การประเมิน

ให้คะแนน 0-4 ถ้าการทำงานนั้นอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ให้คะแนน 5-7 ถ้าการทำงานนั้นอยู่ในระดับพอใช้

ให้คะแนน 8-10 ถ้าการทำงานนั้นอยู่ในระดับดี

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

ใบงานที่ 1

เรื่อง พระบรมฉายาลักษณ์ตามภารกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 4 – 6 คน เลือกรูปพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในภารกิจต่างๆ และร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภารกิจของพระองค์ตามที่เลือกในประเด็นต่างๆดังนี้

1. ภาพที่เห็นเป็นภารกิจด้านไหนของของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและอยู่ที่ไหน
2. ภารกิจในด้านนี้ให้ประโยชน์อย่างไรบ้างต่อประเทศชาติ
3. ให้แต่ละกลุ่มสรุปบันทึกผลการแสดงความคิดเห็นและนำเสนอผลงานหน้าห้องเรียน

สาระสำคัญ

1. ภาพที่เห็นเป็นภารกิจด้านไหนของของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและอยู่ที่ไหน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ภารกิจในด้านนี้ให้ประโยชน์อย่างไรบ้างต่อประเทศชาติ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 2

เรื่อง รูปที่มีทุกบ้าน

คำชี้แจง ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสรุปใจความสำคัญของเพลง “รูปที่มีทุกบ้าน” พร้อมตอบคำถามที่กำหนด

รูปที่มีทุกบ้าน

คำร้อง นิติพงษ์ ห่อนาค / ขับร้อง ชงไชย แมคอินไตย์

ทำนอง อภิไชย เย็นพูนสุข /

เรียบเรียงเสียงประสาน วีรภัทร์ อึ้งอำพร

ตั้งแต่เล็กยังเคยได้ถามแม่ว่า บนข้างฝาบ้านเรานั้นติดรูปใคร

ที่แม่คอยบูชาประจำก่อนนอนทุกคืนจะต้องไหว้

แม่ตอบว่าให้กราบรูปนั้นทุกวัน ท่านเป็นเทวดาที่มีลมหายใจ

ที่เรายังพอกินอย่างวันนี้ ท่านดูแลคนไทยมานานเหลือเกิน ให้จำไว้

เป็นรูปที่มีทุกบ้าน จะรวยหรือจนหรือว่าจะใกล้ไกล

เป็นรูปที่มีทุกบ้าน ด้วยความรัก ด้วยภักดี ด้วยจิตใจ

เติบโตมาก็สิบปีที่ผ่านมา ภาพที่เห็นคือท่านทำงานทุกวัน

เมื่อไรเราทำอะไรที่เกิดข้อ แค่มองดูรูปบนข้างฝาจะได้กำลังใจ จากรูปนั้น

เป็นรูปที่มีทุกบ้าน จะรวยหรือจนหรือว่าจะใกล้ไกล

เป็นรูปที่มีทุกบ้าน ด้วยความรัก ด้วยภักดี ด้วยจิตใจ

(ประสานเสียงหมู่)

จะขอตามรอยของพ่อ ท่องคำว่าเพียงและพอจากหัวใจ

เป็นลูกที่ดีของพ่อ ด้วยความรัก ด้วยภักดี

จะขอตามรอยของพ่อ ท่องคำว่าเพียงและพอจากหัวใจ

เป็นลูกที่ดีของพ่อ ด้วยความรัก ด้วยภักดี ตลอดไป

จะขอตามรอยของพ่อ ท่องคำว่าเพียงและพอจากหัวใจ

เป็นลูกที่ดีของพ่อ ด้วยความรัก ด้วยภักดี ตลอดไป

ด้วยความรัก ด้วยภักดี ตลอดไป

ใบความรู้ 1

เรื่อง สถาบันพระมหากษัตริย์ในระบบการเมืองการปกครองไทย

การปกครองโดยพระมหากษัตริย์ในสมัยก่อนที่เรียกว่าระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์นั้นแม้จะมีลักษณะเป็นการปกครองที่ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดผู้ปกครองอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศเป็นของพระมหากษัตริย์แต่มีลักษณะที่คิดไปจากระบอบเผด็จการเพราะพระมหากษัตริย์ได้รับการยอมรับเทิดทูนจากประชาชนในลักษณะเป็นเสมือนสถาบันศักดิ์สิทธิ์ที่ให้ความคุ้มครองแก่ตนการยอมอยู่ใต้การปกครองของพระมหากษัตริย์เป็นไปด้วยความสมัครใจบังเกิดจากความจงรักภักดีเพราะตระหนักว่าประเทศชาติมีความสงบและมั่นคงเพราะพระบารมีของพระมหากษัตริย์

ปัจจุบันแม้ประเทศไทยจะเปลี่ยนการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขแต่ประชาชนในประเทศไทยมีความจงรักภักดีและยึดมั่นพระมหากษัตริย์เสมือนเจ้าเหนือหัวดังที่ใช้ศัพท์แทนองค์พระมหากษัตริย์ว่าพระเจ้าอยู่หัวคนไทยมีความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์เพราะพระมหากษัตริย์ทรงมีความใกล้ชิดกับประชาชนทรงร่วมทุกข์ร่วมสุขเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกับประชาชนไม่ว่าจะเสด็จไปที่แห่งใดประชาชนสามารถเข้าเฝ้าฯ ได้อย่างใกล้ชิด นอกจากนี้พระมหากษัตริย์ทรงมีบทบาทในการช่วยเหลือประชาชนมาตลอดการเสด็จเยี่ยมประชาชนในท้องถิ่นทุรกันดารทรงรับทราบทุกข์สุขและพยายามหาทางแก้ไขช่วยเหลือจัดทำและสนับสนุนโครงการต่างๆที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชาติประชาชนความรู้สึกรักผูกพันและยึดถือดังกล่าวนี้อาจเกิดขึ้นและสืบทอดมาเป็นเวลาช้านานแต่โบราณกาลดังนั้นสถาบันพระมหากษัตริย์จึงอยู่คู่กับสังคมไทยในความสำคัญของประชาชนว่าจะขาดมิได้เป็นเสมือนสัญลักษณ์ของประเทศ

สถาบันพระมหากษัตริย์ไทยและคุณธรรมการปกครอง

สถาบันพระมหากษัตริย์ไทยเป็นที่พึ่งของประชาชนเป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชนทั้งประเทศเป็นที่เคารพสักการะเป็นมิ่งขวัญของชาติทั้งในอดีตปัจจุบันและอนาคตมูลเหตุสำคัญก็คือพระมหากษัตริย์ไทยทรงคุณธรรมอย่างสูงธรรมะที่พระมหากษัตริย์ของไทยทรงยึดถือเป็นหลักในการปกครองมาแต่โบราณกาลเป็นธรรมะสำหรับผู้นำตามแนวพระพุทธศาสนาคือทศพิธราชธรรมสำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับทศพิธราชธรรมมีดังนี้

ทศพิธราชธรรมหรือธรรมของพระราชา 10 ประการสถาบันพระมหากษัตริย์ไทยยึดมั่นในทศพิธราชธรรมอันมีคุณค่ายิ่งได้แก่

1. การให้รวมถึงการพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ทรงเสียสละความสุขส่วนพระองค์เพื่อประชาชนพระราชดำริริเริ่มในการพัฒนาประเทศทรงปฏิบัติราชการทั้งปวงเพื่อพสกนิกรของพระองค์
2. การตั้งและประพฤติพระองค์อยู่ในศีลทรงปฏิบัติพระองค์ถูกต้องตามหลักศาสนาเป็นแบบอย่างที่ดีต่อประชาชน

3. การบริจาด ทรงสละอุทิศสิ่งทั้งปวงเพื่อส่วนรวมเช่นความผาสุกส่วนพระองค์พระราชทรัพย์และแม่พระชนมชีพของพระองค์
4. ความซื่อตรงทรงมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อชาติและประชาชนของพระองค์
5. ความอ่อนโยนทรงเป็นผู้มีธรรมาศัยอ่อนโยน เคารพในเหตุผลทรงมีสัมมาคารวะต่อผู้อาวุโส
6. ความเพียรทรงมีพระราชอุตสาหะปฏิบัติพระราชกรณียกิจอย่างสมบูรณ์ครบถ้วนทรงตั้งพระทัยแน่วแน่เพื่อช่วยประเทศชาติอย่างเต็มที่
7. ความอดกลั้น ไม่แสดงความโกรธทรงมีเมตตาไม่ก่อเวรแก่ผู้ใดอดกลั้นต่อความทุกข์ สุข ความรัก ความซึ้ง
8. ความไม่เบียดเบียนทรงมีพระธรรมาศัยกอบประด้วยพระมหากรุณาไม่ทรงก่อทุกข์หรือเบียดเบียนผู้อื่นทรงปกครองประชาชนประหนึ่งบิดาปกครองบุตรไม่เคียดรื้อน
9. ความอดทนทรงมีจริยวัตรอดทนต่อสิ่งทั้งปวงกล่าวคือรักษาพระราชหฤทัยพระวรกายพระวาจาให้เรียบร้อยตลอดเวลา
10. ทรงตั้งอยู่ในขัตติยราชประเพณีทรงยึดในพระราชจริยานุวัตรอันถูกต้องเช่นไม่ทรงประพฤติให้คลาดไปจากความยุติธรรมทรงยกย่องคนดีเป็นต้น

พระมหากษัตริย์ในฐานะเป็นองค์พระประมุขของชาติ

พระราชฐานะของพระมหากษัตริย์ในการที่ทางเป็นพระประมุขของชาติอาจแยกพิจารณาได้เป็น 2 แนวทางคือฐานะตามรัฐธรรมนูญและตามวัฒนธรรม

1. ฐานะของพระมหากษัตริย์ตามรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญทุกฉบับยืนยันความเป็นประมุขสูงสุดของพระมหากษัตริย์โดยบัญญัติว่าองค์พระมหากษัตริย์ดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะผู้ใดจะละเมิดมิได้หมายความว่าผู้ใดจะฟ้องร้องหรือหมิ่นพระบรมเดชานุภาพพระมหากษัตริย์ไม่ได้ผู้ที่ละเมิดต่อพระมหากษัตริย์ถือว่าเป็นการกระทำผิดอย่างร้ายแรงรัฐธรรมนูญบางฉบับ ไม่ยอมให้มีการนิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำการล้มล้างสถาบันพระมหากษัตริย์ก็มี

เนื่องจากพระมหากษัตริย์ทรงได้รับการยกย่องเทิดทูนให้เป็นประมุขสูงสุดของประเทศและเพื่อเป็นการเทิดพระบารมีรัฐธรรมนูญกำหนดให้พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตยซึ่งเป็นของประชาชน โดยทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติผ่านทางรัฐสภาอำนาจบริหารทางคณะรัฐมนตรีและอำนาจตุลาการทางศาล

การกำหนดเช่นนี้หมายความว่าอำนาจต่างๆ จะใช้ในพระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์ซึ่งในความเป็นจริงอำนาจเหล่านี้มีองค์กรอื่นเป็นผู้ใช้เป็นที่แน่นอนว่าการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีจะต้องมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งแต่มีได้หมายความว่าพระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้พิจารณาเลือกนายกรัฐมนตรีเองแต่ประธานรัฐสภาจะเป็นผู้สรรหาหรือคัดเลือกมาทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อทรงแต่งตั้งตามกฎเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญบัญญัติหรือการที่พระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยในพระราชบัญญัติก็มีได้หมายความว่าพระราชบัญญัตินั้นพระองค์ทรงเป็นผู้ริเริ่มหรือสั่งการให้บัญญัติขึ้นแต่รัฐสภาเป็นองค์กรพิจารณาอนุมัติให้นายกรัฐมนตรีนำ

ขึ้นทูลเกล้าฯถวายเพื่อลงพระปรมาภิไธยเพราะฉะนั้นการที่บัญญัติว่าพระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตยบัญญัติอำนาจบริหารและอำนาจตุลาการผ่านทางองค์กรต่าง ๆ นั้นจึงเป็นการใช้พระราชอำนาจแต่โดยพระปรมาภิไธยแต่อำนาจที่แท้จริงอยู่ที่องค์กรที่เป็นผู้พิจารณานำขึ้นทูลเกล้าฯถวาย

พระมหากษัตริย์ไม่ต้องรับผิดชอบในพระบรมราชโองการหรือการกระทำในพระปรมาภิไธยของพระองค์ในกรณีที่มีความเสียหายหรือบกพร่องเกิดขึ้นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการจะต้องรับผิดชอบเพราะในทางปฏิบัติที่พระมหากษัตริย์มิได้ทรงริเริ่มหรือดำเนินข้อราชการต่างๆด้วยพระองค์เองจะต้องมีเจ้าหน้าที่หรือองค์กรหนึ่งองค์กรใดเป็นฝ่ายดำเนินการและกราบทูลขึ้นมาและเมื่อทรงลงพระปรมาภิไธยแล้วผู้รับสนองพระบรมราชโองการจะต้องเป็นผู้รับไปปฏิบัติและรับผิดชอบเองจะไปละเมิดกล่าวโทษพระมหากษัตริย์มิได้เช่นพระมหากษัตริย์ทรงมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีหากนายกรัฐมนตรีที่ได้รับการแต่งตั้งนั้นบริหารประเทศให้ประชาชนไม่ได้รับความสุขถ้าวิพากษ์วิจารณ์การแต่งตั้งก็ต้องมุ่งไปที่รัฐสภาที่ให้ความเห็นชอบในการตั้งนายกรัฐมนตรีผู้นั้นเพราะเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจเลือกนายกรัฐมนตรีที่แท้จริงหาใช้องค์พระมหากษัตริย์ไม่

นอกจากนี้พระมหากษัตริย์ยังทรงได้รับการเทิดพระเกียรติให้เป็นจอมทัพไทยและทรงเป็นองค์อัครศาสนูปถัมภกทรงให้การสนับสนุนและทรงอุปถัมภ์ศาสนาทั้งปวงภายในประเทศแม้ว่ารัฐธรรมนูญจะกำหนดให้พระมหากษัตริย์ทรงต้องเป็นพุทธมามกะหรือนับถือศาสนาพุทธเพราะฉะนั้นประชาชนชาวไทยไม่ว่าจะนับถือศาสนาโดยอ้อมจะได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากองค์พระมหากษัตริย์ทั้งสิ้นทรงเป็นศูนย์รวมที่ก่อให้เกิดความสามัคคีของคนภายในชาติไม่ว่าจะเชื้อชาติใดและศาสนาใด

พระมหากษัตริย์ทรงอยู่เหนือการเมืองไม่ต้องรับผิดชอบในกิจกรรมการเมืองต่างๆเพราะกิจกรรมที่กระทำโดยพระปรมาภิไธยของพระองค์มีผู้รับสนองพระบรมราชโองการเป็นผู้รับผิดชอบอยู่แล้วทรงวางพระองค์เป็นกลางทางการเมืองไม่ทรงฝักใฝ่กับกลุ่มหรือพรรคการเมืองใดไม่ทรงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้แทนราษฎรไม่ทรงเกี่ยวข้องกับผูกพันกับกลุ่มผลประโยชน์ใดๆโดยเฉพาะทรงวางพระองค์เป็นกลางโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นหลักในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจ

2. ฐานะของพระมหากษัตริย์ตามวัฒนธรรมไทยประวัติศาสตร์บ่งบอกให้เห็นว่าสถาบัน

พระมหากษัตริย์เป็นสัญลักษณ์แห่งชาติโคเนสถาบันนี้จะสืบต่อโดยไม่ขาดสายแสดงให้เห็นถึงความมั่นคงถาวรแห่งชาติการสืบต่อของสถาบันพระมหากษัตริย์ทำให้เป็นหลักยึดเหนี่ยวที่มั่นคงของชนในชาติได้รับการยกย่องเทิดทูนให้เป็นสัญลักษณ์แห่งความสมัครสมานความผูกพันในชาติเนื่องจากเป็นที่รวมของความผูกพันของบรรดาประชาชนทุกหมู่ทุกกลุ่มและโดยเฉพาะอย่างยิ่งพระมหากษัตริย์ทรงปฏิบัติพระองค์ให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมทำให้ความสำคัญแห่งสถาบันนี้มีมากขึ้นและก่อให้เกิดความประทับใจอย่างลึกซึ้งจนกระทั่งองค์พระมหากษัตริย์ทรงเป็นที่เทิดทูนและยังลึกลงในหัวใจของประชาชนทุกคน

การที่พระมหากษัตริย์ทรงขึ้นดำรงตำแหน่งโดยหลักการสืบราชสันตติวงศ์ซึ่งได้มีกำหนดไว้อย่างแน่ชัดโดยกฎหมายและรัฐธรรมนูญไม่จำเป็นต้องแสวงหาการสนับสนุนของกลุ่มพรรคการเมืองใดเพราะฉะนั้นพระมหากษัตริย์จึงทรงเป็นกลางทางการเมืองอย่างแท้จริงหน้าที่ในการคัดเลือกกว่าพระราชวงศ์

องค์ใดสมควรตามกฎมนเทียรบาลที่จะทรงได้รับการสถาปนาเป็นพระมหากษัตริย์ในกรณีราชบัลลังก์ว่างลง เป็นหน้าที่ของคณะองคมนตรีและให้นำเสนอต่อรัฐสภาเพื่อให้การรับรองดังนั้นการสถาปนาพระมหากษัตริย์ จึงได้รับความเห็นชอบจากองค์กรที่แสดงเจตจำนงของประชาชนเท่ากับเป็นพระมหากษัตริย์ของประชาชน นั่นเอง

ด้วยเหตุที่พระมหากษัตริย์ทรงขึ้นครองราชย์ตามขัตติยราชประเพณีและการดำรงพระองค์ทรงได้รับความเชื่อมั่นศรัทธาและจงรักภักดีจากประชาชนทำให้พระมหากษัตริย์ทรงมีพระบารมีจึงทรงเป็นที่มา แห่งเกียรติยศทั้งปวงสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นพลังในการสร้างขวัญและกำลังใจของประชาชนในอันที่จะ รักษาคุณค่าความดีมานะพยายามเสียดุลและกระทำในสิ่งที่ชอบที่ควรดั่งที่พระมหากษัตริย์ทรงปฏิบัติ พระองค์ให้เป็นแบบอย่างที่ดีโดยสม่ำเสมอตลอดมา

พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์

แม้พระมหากษัตริย์ในระบอบรัฐธรรมนูญจะได้รับการเชิดชูให้อยู่เหนือการเมืองและกำหนดให้มี ผู้รับสนองพระบรมราชโองการในการปฏิบัติการทางการเมืองการปกครองทุกอย่างแต่พระมหากษัตริย์ก็ ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจบางประการที่ได้รับรองโดยรัฐธรรมนูญและพระราชอำนาจนั้นส่งผลกระทบต่อ การเมืองการปกครองของไทยพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์มีดังนี้

1. **พระราชอำนาจในการยับยั้งพระราชบัญญัติร่างพระราชบัญญัติหรือกฎหมาย** ที่ได้รับความ เห็นชอบจากรัฐสภาแล้วและนายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ อาจทรงยับยั้งได้หากไม่ทรงเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินั้นการยับยั้งทำได้ 2 วิธี คือ พระราชทานคืนให้ รัฐสภาพิจารณาใหม่ภายในเวลาที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ปกติรัฐธรรมนูญส่วนใหญ่กำหนดไว้ 90 วันและมี กรณีหนึ่งคือทรงเก็บไว้โดยไม่ดำเนินการใดๆจนครบกำหนดซึ่งเท่ากับว่าทรงไม่เห็นชอบด้วยพระราช อำนาจของพระมหากษัตริย์จำกัดอยู่แค่การยับยั้งเท่านั้นถ้ารัฐสภาพิจารณาใหม่และมีมติยืนยันตามเดิมด้วย คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของรัฐสภาให้นายกรัฐมนตรีนำร่างกฎหมาย ที่รัฐสภายืนยันขึ้นทูลเกล้าฯถวายอีกครั้งถ้าพระมหากษัตริย์ไม่ทรงลงพระปรมาภิไธยในเวลาที่กำหนดไว้ให้ นายกรัฐมนตรีนำพระราชบัญญัตินั้นประกาศในราชกิจจานุเบกษาก็จะมีผลบังคับใช้แม้จะไม่มีพระ ปรมาภิไธยก็ตาม

2. **พระราชอำนาจในการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน** ในกรณีที่พระมหากษัตริย์เสด็จต่างประเทศ หรือไม่อาจที่จะทรงบริหารพระราชภาระด้วยเหตุใดก็ตามพระองค์ทรงมีพระราชอำนาจที่จะแต่งตั้งผู้หนึ่ง ผู้ใดเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์แต่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ที่ทรงแต่งตั้งขึ้นนั้นจะต้องได้รับความ เห็นชอบจากรัฐสภาการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการประธานรัฐสภาเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

3. **พระราชอำนาจในการแต่งตั้งคณะองคมนตรี** รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (พุทธศักราช 2534) กำหนดให้มีองคมนตรีขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วยประธานองคมนตรี 1 คนและองคมนตรีอีกไม่เกิน 18 คน การแต่งตั้งผู้ใดให้ดำรงตำแหน่งประธานองคมนตรีหรือองคมนตรีนั้นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์

ตามพระราชอัชฌาศัยคณะองคมนตรีนี้ทำหน้าที่เป็นคณะที่ปรึกษาของพระมหากษัตริย์แต่ละถวายคำปรึกษาเมื่อพระมหากษัตริย์ทรงมีพระประสงค์เท่านั้น

นอกจากนี้ยังมีพระราชอำนาจอื่น ๆ อันถือว่าเป็นการส่วนพระองค์ให้แก่พระราชอำนาจในการสถาปนาฐานันดรศักดิ์และพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นต้น

อย่างไรก็ตามในการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขนอกเหนือจากพระราชอำนาจที่มีการกำหนดแน่ชัดโดยรัฐธรรมนูญแล้วก็มีสิทธิบางประการที่ยึดถือว่าเป็นสิทธิของพระมหากษัตริย์ที่ทรงกระทำได้แม้รัฐธรรมนูญจะมีได้กำหนดไว้ก็ตามสิทธิของพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตยได้แก่

1. สิทธิที่จะพระราชทานคำแนะนำตักเตือนพระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะให้คำแนะนำตักเตือนในบางเรื่องบางกรณีแก่รัฐบาลรัฐสภาศาลหรือองค์กรอื่น ๆ ที่ทรงเห็นว่าถ้ากระทำไปแล้วจะเกิดผลเสียหายแก่บ้านเมืองการแนะนำตักเตือนนี้จึงถือเป็นสิทธิของพระมหากษัตริย์โดยชอบในทุกประเทศที่มีกษัตริย์เป็นพระประมุขมีอำนาจจำกัดหรือพระมหากษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญแต่ฝ่ายบริหารก็คดียหรือรัฐสภาที่ดีที่ได้รับพระราชทานการแนะนำตักเตือนจะรับฟังเพียงใดหรือไม่ก็ได้

2. สิทธิที่จะทรงได้รับรู้เรื่องราวต่างๆ ในฐานะที่ทรงดำรงตำแหน่งพระประมุขของประเทศจึงถือว่าเป็นสิทธิของพระมหากษัตริย์ที่ทรงได้รับการถวายรายงานให้ทรงทราบถึงสถานการณ์หรือเรื่องราวบางเรื่องที่มีความสำคัญต่อบ้านเมืองเสมอการที่พระองค์จำเป็นต้องทรงทราบถึงเรื่องราวสำคัญก็เพื่อที่จะทรงให้คำแนะนำตักเตือนหรือความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของรัฐบาลหรือผู้ที่รับผิดชอบได้

3. สิทธิที่จะพระราชทานคำปรึกษาหารือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีมีปัญหาเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินอาจนำปัญหาขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อขอพระราชทานคำปรึกษาได้หรือในเรื่องกิจการสำคัญคณะรัฐมนตรีอาจจะไม่ดำเนินการโดยผลการแต่จะขอพระราชทานความคิดเห็นจากพระมหากษัตริย์เสียก่อนทั้งนี้ในฐานะที่พระองค์ทรงเป็นพระประมุขและทรงรับทราบเรื่องราวของบ้านเมืองติดต่อกันมาโดยตลอดเพราะพระมหากษัตริย์ไม่มีวาระผิดกับคณะรัฐมนตรีที่มีสมัยวาระในบางเรื่องพระมหากษัตริย์อาจทรงทราบเรื่องราวต่อเนื่องกันได้ดีกว่าแต่เมื่อพระมหากษัตริย์พระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยแล้วคณะรัฐมนตรีจะต้องน้อมเกล้าฯรับมาพิจารณาด้วยความเคารพแต่คณะรัฐมนตรีจะปฏิบัติตามพระบรมราชวินิจฉัยเพียงใดขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของคณะรัฐมนตรีเพราะคณะรัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบผลเสียของการนำไปปฏิบัติ

4. สิทธิที่จะพระราชทานการสนับสนุนพระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะพระราชทานการสนับสนุนการกระทำหรือกิจการใดๆ ของรัฐหรือเอกชนได้หากพระองค์ทรงเห็นว่ากิจการนั้นๆ เป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองปัจจุบันนี้มีโครงการตามพระราชดำริหลายประการที่ยังประโยชน์แก่ประเทศเป็นอย่างมากอย่างเช่น โครงการหมู่บ้านสหกรณ์ โครงการฝนหลวง โครงการพัฒนาชาวไทยภูเขา โครงการชุดคลองระบายน้ำ โครงการอีสานเขียวเป็นต้นการที่พระองค์ทรงให้การสนับสนุนย่อมเป็นขวัญและกำลังใจสำหรับผู้ดำเนินการนั้นๆ ให้มีความมานะและตั้งใจกระทำกิจการนั้นๆ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์

ในฐานะองค์พระประมุขของประเทศพระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชภารกิจที่ต้องทรงปฏิบัติมาก เพราะพระองค์เท่ากับเป็นตัวแทนหรือสัญลักษณ์ของประเทศและเป็นผู้นำแบบอย่างของทวยราษฎร์อาจ จำแนกพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ออกได้เป็น 4 ด้านคือ

1. **พิธีการและศาสนา**พระมหากษัตริย์ทรงเป็นองค์ประธานในพิธีการต่างๆที่สำคัญของชาติ มากมายได้แก่การเปิดและปิดสมัยประชุมรัฐสภาทรงเป็นผู้แทนทางการทูตของประเทศในการเจริญ สัมพันธไมตรีกับต่างประเทศและทรงต้อนรับแขกบ้านแขกเมืองพระราชทานปริญญาบัตรและพระบรม ราโชวาทแก่บัณฑิตของมหาวิทยาลัยต่างๆในทางศาสนาพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามกะและองค์อัคร ศาสนูปถัมภกพระองค์ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจทางศาสนาเกี่ยวกับภารกิจด้านพระราชกุศลและพิธี ต่างๆและทรงมีพระบรมราชานุเคราะห์เพื่อความมั่นคงแห่งสถาบันศาสนาต่างๆทั้งศาสนาพุทธและศาสนา อื่นๆ

2. **สงเคราะห์ประชาชน**พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้นำในด้านการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ต่างๆ ด้วยการพระราชทานทุนทรัพย์ส่วนพระองค์เพื่อกิจการสาธารณกุศลอยู่เป็นนิจได้แก่พระราชทาน ทุนการศึกษาสงเคราะห์คนยากจนคนพิการเจ็บป่วยและชราเมื่อราษฎรประสบภัยธรรมชาติหรือความทุกข์ ยากพระองค์พระราชทานความช่วยเหลือทรงเป็นผู้นำทางด้านสังคมสงเคราะห์อย่างแท้จริงนอกจากนั้นยัง ทรงมีพระราชดำริให้มีโครงการเพื่อประโยชน์สุขของปวงชนชาวไทยได้แก่โครงการอีสานเขียวโครงการ ปฏิรูปที่ดิน โครงการสหกรณ์แบบต่างๆโครงการด้านการเกษตรโครงการฝนหลวงโครงการนาสาธิต โครงการแพทย์หลวงโครงการพัฒนาที่ดินโครงการการศึกษาโรงเรียนร่มเกล้าโครงการแก้ปัญหาจราจรใน กรุงเทพมหานครโครงการฝึกอาชีพต่างๆ เป็นต้น โครงการทั้งหลายนี้ล้วนได้รับการสนับสนุนจากราษฎร หน่วยงานราชการเกิดผลดีต่อประเทศชาติและประชาชน

3. **พัฒนาสังคม**พระมหากษัตริย์ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจทั้งปวงเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขและ ความเจริญแก่สังคมได้ทรงริเริ่มโครงการต่างๆทำให้เกิดการพัฒนาขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติพระราชดำริและโครงการที่ทรงริเริ่มมีมากซึ่งล้วนแต่เป็นรากฐานในการพัฒนาชาติทั้งสิ้น โครงการ ของพระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบันที่สำคัญได้แก่โครงการอีสานเขียวโครงการฝนหลวงโครงการปลูกป่า โครงการขุดคลองระบายน้ำโครงการปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดในเมืองใหญ่โครงการอนุรักษ์และพัฒนา สิ่งแวดล้อมและอื่นๆทรงทำเป็นแบบอย่างที่ดีประชาชนและหน่วยงานการนำไปปฏิบัติก่อให้เกิดประโยชน์ ในทางการพัฒนาชาติขึ้นมากนอกจากนี้ทรงทำให้เกิดความคิดในการดำรงชีวิตแบบใหม่เช่นการประกอบ อาชีพการใช้วิทยากรมาช่วยทำให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

4. **การเมืองการปกครอง**สถาบันพระมหากษัตริย์ได้มีบทบาทเกี่ยวกับการเมืองการปกครองการรวม ชาติการสร้างเอกภาพการวางรากฐานการเมืองการปกครองการสร้างเสถียรภาพทางการเมืองการปกครอง การปฏิรูปการปกครองแผ่นดินตั้งแต่อดีตสืบต่อมา จนถึงปัจจุบันบทบาทของพระมหากษัตริย์มีส่วนช่วย สร้างเอกภาพของประเทศเป็นอย่างมากคนไทยทุกกลุ่มไม่ว่าศาสนาใดมีขนบธรรมเนียมแตกต่างกันอย่างไร

ก็มีความรู้สึกร่วมในการมีพระมหากษัตริย์องค์เดียวกันการเสด็จออกเยี่ยมราษฎรในจังหวัดต่างๆแม้ท้องถิ่น
 ทุรกันดารหรือมากด้วยภัยอันตรายอยู่ตลอดเวลาทำให้ราษฎรมีขวัญและกำลังใจดีมีความรู้สึกผูกพันกับชาติ
 ว่ามิได้ถูกทอดทิ้งพระราชกรณียกิจดังกล่าวของพระองค์มีส่วนช่วยในการปกครองเป็นอย่างมาก

พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์นั้นมามากและล้วนก่อประโยชน์ให้เกิดขึ้นต่อส่วนรวมทั้งสิ้น
 แม้การปฏิบัติพระราชกรณียกิจจะเป็นพระราชภาระอันหนักแต่ก็ได้ทรงกระทำอย่างครบถ้วนสม่ำเสมอ
 จนกระทั่งสามารถที่จะผูกจิตใจของประชาชนให้เกิดความจงรักภักดี เพราะตระหนักถึงน้ำพระทัยของ
 พระองค์ว่าทรงเห็นแก่ประโยชน์สุขของส่วนรวมมากกว่าพระองค์เองทรงเสียดสละยอมทุกข์ยากเพื่อ
 บ้านเมืองอย่างแท้จริงดังพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันที่ว่าเราจะครอง
 แผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขของมหาชนชาวสยาม

บทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์

สถาบันพระมหากษัตริย์ก่อให้เกิดคุณประโยชน์อย่างมากมายมหาศาลต่อประเทศชาติมาตั้งแต่
 โบราณจนปัจจุบันนี้ทั้งในฐานะที่ก่อให้เกิดการสร้างชาติการกู้เอกราชของชาติการรักษาและพัฒนาชาติ
 มีสาระสำคัญที่ควรแก่การนำมาศึกษาคือ

1. พระมหากษัตริย์ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชนพระมหากษัตริย์ทรงทำให้เกิดความสำนึก
 เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแม้ว่าสถาบันการเมืองการปกครองจะแยกสถาบันนิติบัญญัติบริหารตุลาการ
 แต่ต้องให้อำนาจของตนภายใต้พระปรมาภิไธยทำให้ทุกสถาบันมีจุดรวมกันอำนาจที่ได้มาจากแหล่ง
 เดียวกันคือพระมหากษัตริย์นอกจากนี้พระมหากษัตริย์ยังทำให้เกิดความสำนึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
 ระหว่างหมู่ชนภายในชาติโดยที่ต่างเคารพสักการะและจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ร่วมกันแม้จะมีความ
 แตกต่างกันในด้านเชื้อชาติเผ่าพันธุ์ศาสนาก็มีความสมานสามัคคีกลมเกลียวกันในปวงชนทั้งหลายทำให้เกิด
 ความเป็นปึกแผ่นและเป็นพลังที่สำคัญยิ่งของชาติกล่าวได้ว่าพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมของชาติเป็นศูนย์
 รวมจิตใจก่อให้เกิดความสมานสามัคคีและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติเกิดเอกภาพทั้งในทาง
 การเมืองการปกครองในหมู่ประชาชนอย่างดียิ่งพระมหากษัตริย์ทรงรักใคร่ห่วงใยประชาชนอย่างยิ่งทรง
 โปรดประชาชนและทรงให้เข้าเฝ้าฯอย่างใกล้ชิดทำให้เกิดความจงรักภักดี แน่นแฟ้นมากขึ้นไม่เสื่อมคลาย
 พระองค์เสด็จพระราชดำเนินไปทุกแห่งไม่ว่าจะเป็นถิ่นทุรกันดารหรือมีอันตรายเพียงไรเพื่อทรงทราบถึง
 ทุกข์สุขของประชาชนและพระราชทานพระบรมราชนุเคราะห์อย่างกว้างขวางโดยไม่จำกัดฐานะเพศวัย
 ประชาชนก็มีความผูกพันกับพระมหากษัตริย์อย่างลึกซึ้งกว้างขวางแน่นแฟ้นมั่นคงจนยากที่จะมีอำนาจใดมา
 ทำให้สั่นคลอนได้

2. พระมหากษัตริย์ทรงเป็นสัญลักษณ์แห่งความต่อเนื่องของชาติสถาบันพระมหากษัตริย์เป็น
 สถาบันประมุขของชาติสืบต่อกันมาโดยไม่ขาดสายขาดตอนตลอดเวลาไม่ว่ารัฐบาลจะเปลี่ยนแปลงไปที่ชุด
 ก็สมัยก็ตามแต่สถาบันพระมหากษัตริย์ยังคงอยู่เป็นความต่อเนื่องของประเทศชาติช่วยให้การปกครองไม่มี

ช่องว่างแต่มีความต่อเนื่องตลอดเวลาเพราะสาเหตุที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขอยู่มิได้เปลี่ยนแปลงไปตามรัฐบาลด้วย

3. พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามกะและทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก ทำให้เกิดความสัมพันธ์แน่นแฟ้นระหว่างคนในชาติแม้จะมีศาสนาต่างกันเพราะพระมหากษัตริย์ทรงอุปถัมภ์ทุกศาสนาแม้ว่าพระองค์จะทรงเป็นพุทธมามกะจึงก่อให้เกิดพลังความสามัคคีในชาติไม่บาดหมางกันด้วยการมีศาสนาต่างกัน

4. พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพลังในการสร้างขวัญและกำลังใจของประชาชนพระมหากษัตริย์ทรงเป็นที่มาแห่งเกียรติยศทั้งปวงก่อให้เกิดความภาคภูมิใจปิติยินดีและเกิดกำลังใจในหมู่ประชาชนทั่วไปที่จะรักษาคุณงามความดีมากระทำความดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพระองค์ทรงไว้ซึ่งความดีงามตลอดเวลาทำให้ประชาชนผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบมีกำลังใจที่จะทำงานเสียสละต่อไปจึงเสมือนแรงคลใจผลักดันให้ผู้มีเจตนาดีประกอบคุณงามความดีมุ่งมั่นในการปฏิบัติอย่างเข้มแข็งทั้งในส่วนประชาชนส่วนราชการหรือรัฐบาล

5. พระมหากษัตริย์ทรงมีส่วนสำคัญในการรักษาผลประโยชน์ของประชาชนและทำให้การบริหารงานประเทศเป็นไปด้วยดีพระมหากษัตริย์ทรงขึ้นครองราชย์ด้วยความเห็นชอบยอมรับของประชาชนโดยมีรัฐสภาทำหน้าที่แทนพระองค์จึงได้รับการเทิดทูนยกย่องเสมือนผู้แทนอันอยู่ในฐานะเป็นที่เคารพสักการะของประชาชนด้วยการที่พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชอำนาจที่จะยับยั้งพระราชบัญญัติหรือพระราชทานคำแนะนำตักเตือนคำปรึกษาและการสนับสนุนในกิจการต่างๆของรัฐบาลรัฐสภาและศาลตามรัฐธรรมนูญจัดได้ว่าพระองค์ทรงมีส่วนร่วมอันสำคัญในการรักษาผลประโยชน์ของประชาชนและก่อให้เกิดผลดีในการบริหารการปกครองประเทศอย่างน้อยก็ช่วยให้ฝ่ายปฏิบัติหน้าที่ทั้งหลายเกิดความสำนึกเกิดความระมัดระวังรอบคอบมิให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวมมากพอสมควรพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและทรงเป็นกลางทางการเมืองการกำหนดหลักการสืบสันตติวงศ์ไว้อย่างชัดเจนโดยกฤษฎีกาและรัฐธรรมนูญเป็นเครื่องประกันว่าจะทรงเป็นกลางทางการเมืองได้อย่างแท้จริงและทำให้สามารถยับยั้งท้วงติงให้การปกครองประเทศเป็นไปโดยสุจริตยุติธรรมเพื่อประชาชนโดยส่วนรวมซึ่งต่างจากประมุขของประเทศที่มาจากการเลือกตั้งที่จะต้องยึดนโยบายของกลุ่มหรือพรรคการเมืองเป็นหลัก

6. พระมหากษัตริย์ทรงแก้ไขวิกฤตการณ์สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นกลไกสำคัญในการยับยั้งแก้ไขวิกฤตการณ์ที่ร้ายแรงในประเทศได้ไม่ทำให้เกิดความแตกแยกภายในชาติอย่างรุนแรงจนถึงต้องต่อสู้กันเป็นสงครามกลางเมืองหรือแบ่งแยกกันเป็นประเทศเล็กประเทศน้อยขจัดปัดเป่ามิให้เหตุการณ์ลุกลามและทำให้ประเทศเข้าสู่ภาวะปกติได้เพราะพระมหากษัตริย์เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นด้านประชาชนรัฐบาลหน่วยราชการกองทัพนิสิต-นักศึกษาปัญญาชนทั้งหลายหรือกลุ่มต่างๆแม้กระทั่งชนกลุ่มน้อยในประเทศอันได้แก่ชาวไทยภูเขาชาวไทยมุสลิม เป็นต้น

7. พระมหากษัตริย์ทรงส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ โดยการยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนและกองทัพพระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทยจึงทรงใส่พระทัยในการพัฒนากองทัพทั้งทางวัตถุและจิตใจทรงเยี่ยมเยียนปลอบขวัญทหารพระราชทานของใช้ที่จำเป็นทรงช่วยเหลืออนุเคราะห์ผู้เสียสละ

เพื่อชาติทำให้เกิดขวัญและกำลังใจแก่ทหารข้าราชการอย่างดียิ่งพร้อมที่จะรักษาความมั่นคงและเอกราชของชาติอย่างแน่นแฟ้น

8. พระมหากษัตริย์ทรงมีส่วนเสริมสร้างสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ พระมหากษัตริย์ในอดีตได้ทรงดำเนินวิเทศไมตรีได้อย่างดีจนสามารถรักษาเอกราชไว้ได้โดยเฉพาะสมัยการล่าเมืองขึ้นในรัชกาลที่ 4 และรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์สำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันก็ทรงดำเนินการให้เกิดความเข้าใจอันดีความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศต่างๆกับประเทศไทยโดยเสด็จพระราชดำเนินเป็นทูตสันถวไมตรีกับประเทศต่างๆไม่น้อยกว่า 31 ประเทศทำให้นโยบายต่างประเทศดำเนินไปอย่างสะดวกและราบรื่นนอกจากนั้นยังทรงเป็นผู้แทนประเทศไทยต้อนรับประมุขประเทศผู้นำประเทศเอกอัครราชทูตและทูตสันถวไมตรีจากต่างประเทศอีกด้วย

9. พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้นำในการพัฒนาและปฏิรูปเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติการพัฒนาและการปฏิรูปที่สำคัญๆของชาติส่วนใหญ่พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้นำพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงปฏิรูปพื้นฐานประชาธิปไตยโดยการจัดตั้งกระทรวงต่างๆทรงส่งเสริมการศึกษาและเลิกทาสปัจจุบันพระมหากษัตริย์ทรงเกื้อหนุนวิทยาการสาขาต่างๆทรงสนับสนุนการศึกษาและศิลปวัฒนธรรมทรงริเริ่มกิจการอันเป็นการแก้ปัญหาหลักทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยจะเห็นว่าโครงการตามพระราชดำริส่วนใหญ่มุ่งแก้ปัญหาหลักทางเกษตรกรรมเพื่อชาวนาชาวไร่และประชาชนผู้ยากไร้และด้อยโอกาสอันเป็นชนส่วนใหญ่ของประเทศเช่นโครงการฝนหลวงชลประทานพัฒนาที่ดินพัฒนาชาวเขาเป็นต้น

10. พระมหากษัตริย์ทรงมีส่วนเกื้อหนุนระบอบประชาธิปไตย บทบาทของพระมหากษัตริย์มีส่วนช่วยเป็นอย่างมากที่ทำให้ประชาชนบังเกิดความเชื่อมั่นในระบอบประชาธิปไตยเพราะการที่ประชาชนเกิดความจงรักภักดีและเชื่อมั่นในสถาบันพระมหากษัตริย์จึงมีผลส่งให้ประชาชนเกิดความศรัทธาในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขด้วยเนื่องจากเห็นว่าเป็นระบอบที่เชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์อันเป็นที่เคารพสักการะของประชาชนนั่นเอง

ที่มา

วัชระ คลายนาทรและคณะ: สังคมศึกษาสมบูรณ์แบบ

สุขุม นวลสกุลและคณะ: สังคมศึกษา

แบบการประเมินผลการนำเสนองาน

เรื่อง

วันที่.....ชื่อ.....

ที่	รายการประเมิน	ผู้ประเมิน			รวม	เกณฑ์การประเมิน
		ตนเอง	เพื่อน	ครู		
1	เนื้อหา (4 คะแนน) 1. เนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ 2. เนื้อหาถูกต้อง 3. เนื้อหาต่อเนื่อง 4. มีการค้นคว้าเพิ่มเติม					คะแนน 4 : มีครบทุกข้อ คะแนน 3 : มี 3 ข้อ ขาด 1 ข้อ คะแนน 2 : มี 2 ข้อ ขาด 2 ข้อ คะแนน 1 : มี 1 ข้อ ขาด 3 ข้อ
2	กระบวนการทำงาน (2คะแนน) 1. มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ 2. การปฏิบัติตามแผน 3. ติดตามประเมินผล 4. การปรับปรุงพัฒนางาน					คะแนน 2 : มีครบทุกข้อ คะแนน 1 : มี ไม่ครบ 4 ข้อ คะแนน 0 : ไม่ปรากฏกระบวนการทำงานที่ชัดเจน
3	การนำเสนอ (2 คะแนน) 1. การใช้สำนวนภาษาดีถูกต้อง 2. การสะกดคำและไวยากรณ์ถูกต้อง 3. รูปแบบน่าสนใจ 4. ความสวยงาม					คะแนน 2 : มีครบทุกข้อ คะแนน 1.5: มี 3 ข้อ ขาด 1 ข้อ คะแนน 1 : มี 2 ข้อ ขาด 2 ข้อ คะแนน 0.5 : มี 1 ข้อขาด 3 ข้อ
4	คุณธรรม (2 คะแนน) 1. ตรงต่อเวลา 2. ซื่อสัตย์ 3. ความกระตือรือร้น 4. ความมีน้ำใจ					คะแนน 2 : มีครบทุกข้อ คะแนน 1.5: มี 3 ข้อ ขาด 1 ข้อ คะแนน 1 : มี 2 ข้อ ขาด 2 ข้อ คะแนน 0.5 : มี 1 ข้อ ขาด 3 ข้อ
รวม						คะแนนเต็ม 10 คะแนน
เฉลี่ย						

ลงชื่อผู้ประเมิน..... ตนเอง

ลงชื่อผู้ประเมิน..... เพื่อน

ลงชื่อผู้ประเมิน..... ครู

เรื่องที่ 8 ต้นไม้ของพ่อ

เป้าหมายของการจัดกิจกรรม

เสริมสร้างความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และสามารถนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านและการฟังไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ (คำนิยาม ข้อ 1 รักษา ศาสนา พระมหากษัตริย์)

วัตถุประสงค์

1. อธิบายถึงคุณค่าความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อปวงชนชาวไทยได้
2. บอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านการฟังและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้
3. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมตระหนักและเห็นความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อปวงชนชาวไทย

เนื้อหาสาระ

ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อปวงชนชาวไทย

ระยะเวลา 2 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

(วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการคิดวิเคราะห์, กระบวนการกลุ่ม)

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมสอนทบทวนเรื่องที่เรียนมาจากสัปดาห์ที่แล้วและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ในวันนี้
2. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอ่านเนื้อเพลง “ต้นไม้ของพ่อ” ในใบงานที่ 1 พร้อมกันแล้วร่วมกันบอกความหมายของเพลง
3. ผู้ดำเนินกิจกรรมเปิดวิดีโอเพลง “ต้นไม้ของพ่อ” ให้ผู้เรียนดู จากนั้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝักร้องตามจนคล่อง
4. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความรู้สึกและข้อคิดเห็นที่ได้รับจากการฟังเพลง “ต้นไม้ของพ่อ” และผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะอย่างไรเพื่อ “ให้ต้นไม้ของพ่อยังคงงาม”
5. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการอภิปรายหน้าชั้นเรียน
6. ผู้ดำเนินกิจกรรมและผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันสรุปผลการอภิปรายเพิ่มเติม
7. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอ่านใบความรู้ “ในหลวงทรงเป็นยิ่งกว่าพระมหากษัตริย์” เพื่อเป็นความรู้ประกอบการทำกิจกรรมในใบงานที่ 2
8. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมงานทำใบงานที่ 2 เรื่อง “พ่อของแผ่นดิน” โดยให้อ่านเนื้อเรื่อง “พ่อของแผ่นดิน” แล้วบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน และจะนำข้อคิดที่ได้ไปใช้อย่างไร
9. ผู้ดำเนินกิจกรรมสุ่มเรียกผู้เรียน 2-3 คน ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนแล้วเก็บรวบรวมผลงานส่งให้ผู้ดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ต่อเนื่อง

ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแบ่งกลุ่ม 10 – 15 แล้วร่วมกันทำโครงการที่เกี่ยวกับการแสดงความจงรักภักดี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แล้วนำผลงาน (โครงการ) ส่งผู้ดำเนินกิจกรรม (ให้ทำเป็นการบ้านนอกเวลาเรียน)

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. ใบความรู้เรื่อง “ในหลวงทรงเป็นยิ่งกว่าพระมหากษัตริย์”
2. Internet/ห้องสมุด
3. ใบงาน 1 เรื่อง “ต้นไม้ของพ่อ”
4. ใบงานที่ 2 เรื่อง “พ่อของแผ่นดิน”
5. เพลง “ต้นไม้ของพ่อ”(ต้นไม้ของพ่อ - เบิร์ด ธงไชย [Official MV] . (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.youtube.com/watch?v=xx9oSLIwBOI>. 2 กันยายน 2557.)

การวัดประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
3. ประเมินการนำเสนอผลงาน
4. การตรวจใบงานที่ 1/2

ใบงานที่ 1

ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความรู้สึกและข้อคิดเห็นที่ได้รับจากการฟังเพลง“ต้นไม้ของพ่อ” และผู้เรียนจะทำอะไรเพื่อ “ให้ต้นไม้ของพ่อยังคงงาม” ครูสุ่มเรียกผู้เรียน 2-3 คน ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

เนื้อเพลงต้นไม้ของพ่อ

ศิลปิน: ชงไชยเมคอินไตย

อัลบั้ม: 'รวมใจถวายชัยครองไทย 50 ปี'

คำร้อง/ทำนอง: นิติพงษ์ห่อนาค/อภิไชยเย็นพูนสุข

เรียบเรียง: อภิไชยเย็นพูนสุข

นานมาแล้วพ่อได้ปลูกต้นไม้ไว้ให้เราเพื่อวันหนึ่งจะบังลมหนาว
และคอยเป็นร่มเงาปลูกไว้เพื่อพวกเราทุกคน
พ่อใช้เหงื่อแทนน้ำรดลงไปเพื่อให้ผลิดอกใบออกผล
ให้เราทุกคนเติบโตอย่างร่มเย็นในบ้านเรา
ผ่านมาแล้วห้าสิบปีต้นไม้ต้นใหญ่ลมแรงเท่าไรก็บรรเทา
ออกผลให้เก็บกินแตกใบเพื่อให้ร่มเงาคอยดูแลเราให้เรายังมีวันต่อไป
จนวันนี้ได้เงาแห่งต้นไม้ต้นใหญ่ปลูกได้อยู่ได้คอยอาศัย
แผ่นดินยังกว้างไกลแต่เหมือนว่าหัวใจพ่อกว้างกว่า
ลูกที่เกิดตรงนี้นั้นยังอยู่และยังอยู่เพื่อคอยรักษา
จะรวมใจเข้ามาจะมีเพียงสัญญาในหัวใจ
จากวันนี้สักหมื่นปีต้นไม้ที่พ่อปลูกต้องสวยต้องงดงามและยิ่งใหญ่
สืบสานและติดตามจากรอยที่พ่อตั้งใจเหงื่อเราจะเทไป
ให้ต้นไม้ของพ่อยังคงงาม
จากวันนี้สักหมื่นปีต้นไม้ที่พ่อปลูกต้องสวยต้องงดงามและยิ่งใหญ่
สืบสานและติดตามจากรอยที่พ่อตั้งใจเหงื่อเราจะเทไปจากหัวใจ
เหงื่อเราจะเทไปให้ต้นไม้ของพ่อยังคงงาม

ใบความรู้ ในหลวงทรงเป็นยิ่งกว่าพระมหากษัตริย์

“เสาหลักแห่งความมั่นคง” “พ่อของแผ่นดิน” “แสงสว่างนำทาง” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นทุกอย่างที่กล่าวมาสำหรับประชาชนชาวไทยและทรงเป็นมากกว่านั้นชาวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยว

ยังประเทศไทยมักจะแสดงความแปลกประหลาดใจที่ได้รับรู้ถึงความรักเทิดทูนอย่างสูงของปวงชนชาวไทยที่มีต่อพระเจ้าอยู่หัวแต่ความแปลกใจนั้นก็หายไปอย่างรวดเร็วเมื่อพวกเขาได้รับรู้ถึงการอุทิศพระองค์เพื่อปวงชนชาวไทยมาอย่างยาวนาน โดยเฉพาะปวงชนชาวไทยที่มีความยากจน

ดังนั้นพวกเขาจึงเข้าใจได้ว่าสาเหตุที่ชาวไทยรักเทิดทูนพระเจ้าอยู่หัวเป็นอย่างมากก็เพราะพระราชจริยวัตรและพระราชกรณียกิจของพระองค์สิ่งนี้คือสิ่งน่าชื่นชมที่สุดในสังคมซึ่งไม่มีสิทธิพิเศษทางชนชั้นนั่นคือสิ่งที่คุณได้รับจากความอุทิศตนและการทำงานหนักมิใช่จากสิทธิพิเศษอันได้มาโดยกำเนิด และโดยเหตุผลเช่นนี้พระมหากษัตริย์ไทยจึงทรงได้รับความรักเทิดทูนอย่างมากจากประชาชนของพระองค์เพราะพระองค์ทรงอุทิศพระองค์เพื่อประชาชนอย่างมากเป็นเหตุผลง่ายๆ เช่นนั่นเอง

แต่ความรักเทิดทูนที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นเพียงความรู้สึกที่เกิดขึ้นอย่างง่าย ๆ เช่นนั้นหรือเปล่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมักจะได้รับการกล่าวถึงว่าเป็นกษัตริย์ที่ทรงงานหนักมากที่สุดในโลกซึ่งพระองค์ก็ทรงเป็นเช่นนั้นจริงๆ ในระยะเวลา 60 ปี แห่งการครองราชย์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริเริ่มต้น โครงการนับพัน โครงการเพื่อ

พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบทและเพื่อทำนุบำรุงสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายไปอย่างมากให้กลับฟื้นคืนมาใหม่

ภายในระยะเวลาหกทศวรรษพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงใช้เวลาส่วนใหญ่ในแต่ละปีในพื้นที่ทุรกันดาร พระองค์เสด็จฯทรงเยี่ยมเยียนชาวบ้านในทั่วทุกภูมิภาคเพื่อทรงรับฟังปัญหาของชาวบ้านเพื่อทรงซักถามถึงสิ่งที่ชาวบ้านต้องการให้ช่วยเหลือเพื่อบรรเทาปัญหาและเพื่อส่งเสริมศักยภาพของพวกเขาโดยการให้การสนับสนุนทุกทางเพื่อให้พวกเขาสามารถดำรงชีวิตได้ด้วยตนเองในระยะยาว

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงใช้ความชื่นชอบในวิทยาศาสตร์ของพระองค์เพื่อประโยชน์ของประเทศ โดยทรงคิดค้นหลากหลายเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพและประหยัดค่าใช้จ่ายเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้งน้ำท่วมฉับพลันน้ำ

เสีย การกักเซาะของดิน การขาดแคลนพลังงานและสาธารณสุขและด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงยังทรงสามารถติดตามสถานการณ์ของประชาชนของพระองค์อย่างใกล้ชิดด้วยมีพระราชประสงค์ให้ประชาชนได้รับการช่วยเหลือเมื่อมีความต้องการ

ดังนั้นความจงรักภักดีของพวกเราต่อพระองค์นั้นจึงลึกซึ้งและรับรู้ได้อย่างชัดเจนเรารู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณแต่ความรักเทิดทูนในพระองค์ไม่ได้เพียงมาจากพระราชกรณียกิจของพระองค์แต่หากยังมาจากสิ่งซึ่งพระองค์เป็นในสายตาของประชาชนชาวไทยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นแบบอย่างของคุณงามความดีเป็นสัญลักษณ์ของความบริสุทธิ์พระองค์ทรงทำให้ความศรัทธาของพวกเราในการทำ ความดียังคงอยู่ในยุคที่การเมืองสกปรกและการแก่งแย่งแข่งขันมีอยู่ทั่วไป

ประเทศไทยในปัจจุบันแตกต่างจากประเทศไทยเมื่อ 60 ปีที่แล้วจากประเทศสังคมเกษตรกรรมเรียบง่ายยึดถือค่านิยมในเรื่องของความถูกต้องและความไม่ถูกต้องปัจจุบันได้กลายเป็นประเทศที่ถูกพัฒนาเป็นสังคมเมืองสังคมแห่งการบริโภคซึ่งเงินมีอำนาจมากที่สุดจากสังคมซึ่งผู้คนปฏิบัติตามมาตรฐานของสังคมมาเป็นสังคมวัตถุนิยมและสุขนิยมประเทศไทยเองก็ประสบอุปสรรคปัญหาหลากหลายระหว่างช่วงเวลาดังกล่าว เช่น สงครามเย็นกบฏคอมมิวนิสต์ การทำรัฐประหาร ความเสื่อมโทรมของธรรมชาติ การก่อกองลาดบนท้องถนนการทุจริตของรัฐบาล การล้มละลายทางเศรษฐกิจ ภัยสึนามิ และความไม่สงบสุขในภาคใต้ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ได้ก่อให้เกิดความวิตกกังวลและความไม่มั่นคงการที่ตำรวจมีปัญห

คอร์รัปชั่นและกระบวนการยุติธรรมมีปัญหาทำให้ศีลธรรมจรรยาหดหายไปจากสังคมเพราะประชาชนไม่สามารถพึ่งพากฎหมายได้แต่ต้องพึ่งพาความสัมพันธ์ส่วนตัวและความสามารถในการจ่ายเงินเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ

หากไม่มีองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พวกเราคงหมดสิ้นซึ่งศรัทธาของการทำความดีไปนานแล้วเมื่อเรามีแต่นักการเมืองที่ทุจริตและวางอำนาจบาตรใหญ่หัวใจของเรากลับเบิกบานขึ้นเมื่อเห็นพระเจ้าอยู่หัวของเราเสด็จพระราชดำเนินไปยังหมู่บ้านอันห่างไกลอย่างไม่เห็นดีเห็นน้อยภายใต้แสงแดดที่แผดเผาหรือประทับนั่งบนพื้นดินเพื่อมีพระราชปฏิสันถารกับประชาชนทั่วไปโดยไม่ถือ

พระองค์ว่าพื้นจะเปราะเปื้อนเพียงใดเมื่อเหล่าคนรวยและมีอำนาจนิยมที่จะโอ้อวดความมั่งคั่งของพวกเขาหัวใจของพวกเราก็อบอุ่นเมื่อได้รับรู้ว่าพระเจ้าอยู่หัวของเราทรงใช้สิ่งของซึ่งผลิตภายในประเทศองเท้ากีฬารวมดาไม่ทรงทิ้งดินสอที่ใช้แล้วเพียงครั้งหนึ่งเสวยข้าวซ้อมมือแม้ว่าข้าวซ้อมมือมักจะถือกันว่าเป็นอาหารสำหรับนักโทษและทรงรับสุนัขข้างถนนเป็นสุนัขทรงเลี้ยงเมื่อสุขนิยมได้กลายเป็นสิ่งซึ่งครอบงำคนในชาติการได้รับรู้ว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นผู้มีความรอบคอบไตร่ตรองอย่างลึกซึ้งจึงเป็นเรื่องที่ดี

เมื่อมีไม่กี่คนที่กล้าที่จะเข้าไปยังบางพื้นที่ เช่นพื้นที่ที่มีความไม่สงบพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็เสด็จพระราชดำเนินไปยังพื้นที่นั้นเนื่องจากพื้นที่เหล่านั้นเป็นพื้นที่ที่ต้องการได้รับการช่วยเหลือมากที่สุดเมื่อประเทศแสดงความไม่เต็มใจในการยอมรับชนกลุ่มน้อย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ทรงไปเยี่ยมเยียนพวกชนกลุ่มน้อยนั้นเพื่อให้ปวงชนชาวไทยทั้งชาติรู้ว่าพวกเขาต้องเป็นมิตรต่อกันหากต้องการให้เกิดความสงบสุขสันติเมื่อมีปัญหาเศรษฐกิจอันเกิดจากความละโมภพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชกระแสเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้คนในประเทศกลับมามีจิตสำนึกเราได้เห็นความงดงามของความเรียบง่ายในองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเราได้เห็นความกล้าหาญ การให้โดยไม่แบ่งชั้นวรรณะ ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นความมานะบากบั่น และพระราชจริยวัตรทางศาสนาอันงดงาม

เมื่อเรารู้สึกใกล้ชิดกับพระองค์เราขอมารู้สึกถึงความดีงามของพระองค์ซึ่งทำให้เรารู้สึกดีกับตัวเองมากยิ่งขึ้นในขณะที่เรายังคงติดอยู่กับโลกของการแข่งขันและความเห็นแก่ตัวเราอาจรู้สึกสิ้นหวังกับความถดถอยของศีลธรรมจรรยาของคนในประเทศเราอาจรู้สึกผิดหวังกับตัวเราเองเมื่อเราไม่สามารถทัดทานกับสิ่งชั่วร้ายต่างๆที่อยู่รอบตัว แต่เราไม่เคยห่างหายจากการทำความดีนั้นเป็นเพราะพระเจ้าอยู่หัวของเรา

เพราะสิ่งซึ่งพระองค์ทรงเป็นเรารู้ว่าเราจะต้องเพียรพยายามที่จะเป็นคนเช่นไรชีวิตอาจจะเต็มไปด้วยอุปสรรคขวากหนามและเราอาจจะอ่อนแอและไม่สมบูรณ์พร้อมแต่เมื่อเรารู้ว่าเราได้รับความรักจากบุคคลผู้ยิ่งใหญ่ซึ่งเป็นแบบอย่างของความดีงามจะทำให้เรามีพลังอันมหัศจรรย์ที่จะเผชิญหน้าต่อสิ่งใดๆก็ตามที่อาจเกิดขึ้นได้ ที่จะได้เดินตามรอยพระบาทพระองค์ที่จะได้ค้นพบความดีงามในตัวเราเองอีกครั้งหนึ่ง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นมากกว่ากษัตริย์ทรงเป็นเพียงบุคคลเดียวที่ทำให้เรากลับมา มีความเชื่อในมนุษยธรรมและมีความเชื่อมั่นในตัวเองอีกครั้งในยามที่เรามีความทุกข์เข็ญและหมดหวังและนั่นจึงเป็นเหตุผลที่เรารักและเทิดทูนพระเจ้าอยู่หัว ของเรายิ่งนัก

(แปลมาจาก “King of Thailand: More Than a Monarch” ของ สนิทสุดาเอกชัย)

(ในหลวงทรงเป็นยิ่งกว่าพระมหากษัตริย์. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.naewna.com/lady/32701>. 2 กันยายน 2557.)

ใบงานที่ 2

เรื่อง พ่อของแผ่นดิน

ให้ผู้ร่วมอ่านเนื้อเรื่อง “พ่อของแผ่นดิน” แล้วบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่านแล้วจะนำข้อคิดที่ได้ไปใช้อย่างไร

เรื่อง พ่อของแผ่นดิน

พ่อบอกพ่อสอนเราหลายอย่างเว้นอยู่อย่างเดียวที่พ่อไม่เคยบอก ก็คือ “ให้เราทุกคนรักพ่อ” แต่เรารู้สึกด้วยหัวใจเราเองจากสิ่งที่พ่อทำ

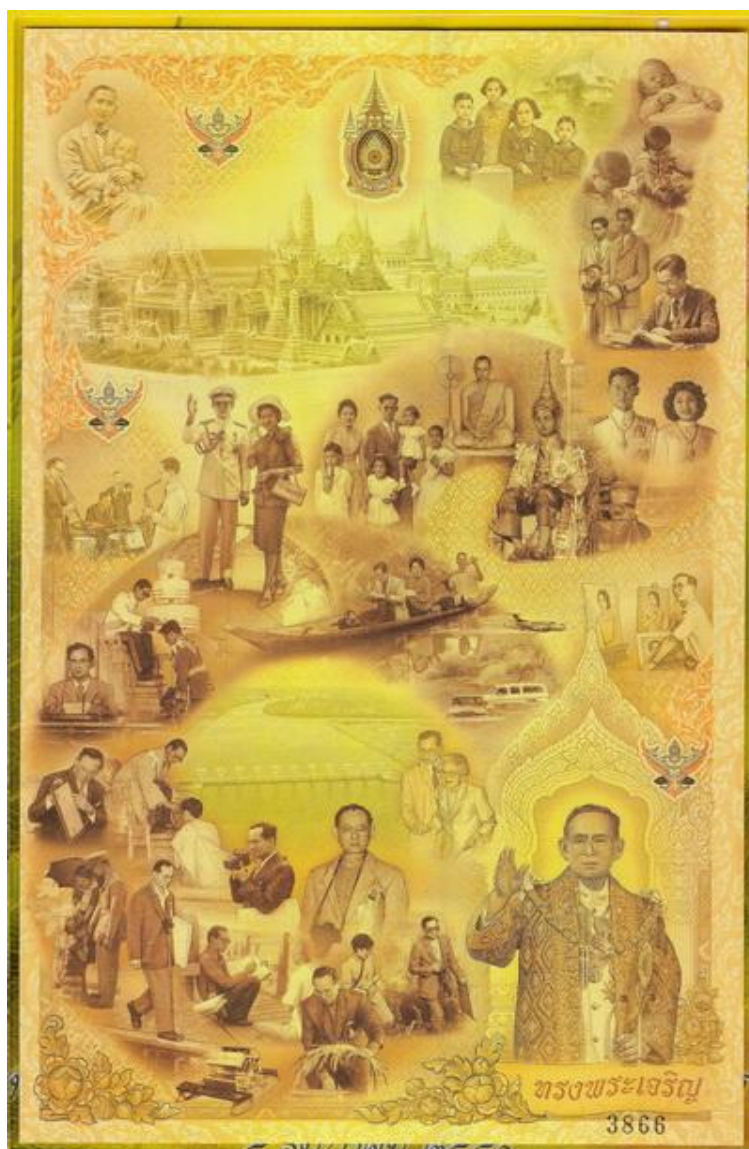
เราเคยสงสัยรีเปล่าว่าทำไมเราเกิดมาต้องมีพ่อทั้งสองคน? ซึ่งเราทุกคนชาวไทยมีพ่อคนนี้เป็นพ่อเหมือนอย่างเรา พ่อที่เราพูดถึงอยู่นี้ก็คือก็คือ พ่อหลวงของทุกคน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท่านทรงเป็นมากกว่าพระมหากษัตริย์ เพราะทรงเป็นพ่อ และทรงเป็นมากกว่าพ่อและทรงให้มากกว่าชีวิตพ่อคน เป็นผู้คิด ผู้สร้างหลักนำใจเพื่อใช้ชีวิตให้เรา รู้จักเพียงพ่อ ให้เรารู้จักถูกผิดตามเส้นทางชีวิตของพ่อ ในหลวงของเราทรงงานหนักมาโดยตลอดสิ่งที่พ่อทำก็เพื่อความสุขของประชาชนชาวไทย พ่อหลวงเข้าถึงประชาชนทุกหมู่เหล่าทรงห่วงใยและให้ความช่วยเหลือประชาชนในหลายๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงสอนให้เราบริหารจัดการ ให้อยู่อย่างพอเพียงตามอัตภาพของแต่ละคน เมื่อน้ำท่วมก็หยิบยื่นความช่วยเหลือมาโดยตลอดและเมื่อเกิดภัยแล้งพระองค์ก็ทรงมีโครงการฝนเทียมเพื่อแก้ไขภัยแล้งให้กับประชาชนชาวไทย เพื่อให้มีน้ำใช้ น้ำบริโภคน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร ทำให้ประชาชนมีอยู่มีกิน มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นสิ่งที่พ่อทำก็เพื่อความสุขสบายของลูกๆของพระองค์ พ่อทรงเหนื่อยเรารู้ได้แต่พระองค์ไม่เคยตรัสเลยสักคำว่า “เหนื่อย” จนบางครั้งเราก็อดคิดไม่ได้ว่าเราทำงานยังรู้สึกเหนื่อย แล้วพ่อหลวงทรงงานมากกว่าเราเป็นล้านเท่าพ่อจะเหนื่อยสักแค่ไหน พ่อเคยพักบ้างไหม เพราะที่เราเห็นกันทุกวันพระองค์ทรงมีพระราชกรณียกิจมากมาย วันหนึ่งๆต้องเสด็จไปไม่รู้กี่ที่ สิ่งที่พ่อทำพ่อให้เรา มันบรรยายไม่ถูก แต่เชื่อว่าลูกๆทุกคนรับรู้มันด้วยใจจะมีลูกคนไหนในแผ่นดินไทยนี้ที่จะไม่รักพ่อบ้าง? เพราะสิ่งที่เราเห็นมันก็ยืนยันได้ว่า พ่อรักลูกทุกคนอย่างหาที่สุดไม่ได้สำหรับดิฉัน รักพ่อหลวงเพราะพ่อทรงสอนให้ดิฉันรักตัวเองตั้งแต่การใช้ชีวิตที่ถูกต้องที่ชอบ พ่อมีธรรมะ การประกอบสัมมาอาชีวะการรู้จักความพอเพียงและพอดีรักที่พระองค์ทรงสอนให้ดิฉันรักคนอื่น(พี่น้องร่วมแผ่นดิน) โดยปราศจากอคติและไม่คำนึงถึงความแตกต่าง ไม่ว่าจะเป็นด้วยเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา ฐานะทางสังคมแม้กระทั่งลัทธิทางการเมือง รักพ่อที่ทรงสอนให้ดิฉันรักธรรมชาติ รักป่าไม่รักต้นน้ำลำธาร รักผืนดิน รักสิ่งแวดล้อมรวมทั้งสัตว์ต่างๆดิฉันรักพ่อหลวงก็เพราะพระองค์ทรงสอนให้ดิฉันรักและภูมิใจที่เกิดมาเป็นคนไทยในชาติไทยที่มีความร่มเย็นเป็นสุขด้วยพระบารมีปกเกล้าฯพระบารมีที่เกิดจากน้ำพระราชหฤทัย น้ำพักน้ำแรง มันสมอง หยาดเหงื่อ ของพระองค์ตลอดระยะเวลากว่า ๖๐ ปีที่ครองราชย์ พระเมตตาของพระองค์เปี่ยมล้นมากยิ่งนักพ่อทำเพื่อลูกมากมายเพียงนี้ แล้วทำไมดิฉันถึงไม่รักพ่อหลวงล่ะคะ

ภูมิใจและดีใจที่เกิดมาเป็นลูกของพ่อหลวงสิ่งที่ลูกจะตอบแทนให้พ่อ มันคงเทียบเท่ากับสิ่งที่พ่อ ทำให้ลูกไม่ได้แต่ลูกคนนี้ขอสัญญาว่าจะเป็น “คนดี” ให้พ่อภูมิใจจะเดินตามเส้นทางของพ่อและลูกจะขอเป็นข้าพญาบาทของพ่อทุกชาติ

ไปวันนี้สิ่งที่ลูกอยากบอกพ่อก็คือ “ถึงพ่อจะไม่เคยบอกเคยสอนให้รักพ่อแต่ลูกก็รักพ่อสุดซึ้งหัวใจของลูกจริงๆ”

เครดิต : (น.ส.ปวีณา อินทะปัญญา . (ออนไลน์). แหล่งที่มา :<http://www.vibhavadi.com>. ๒ กันยายน ๒๕๕๗.)

เรื่องที่ 9 ของขวัญจากก้อนดิน

เป้าหมาย

ส่งเสริมให้เกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์(ค่านิยม ข้อ 1 รักษาดี ศาสนาพระมหากษัตริย์)

จุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมวิเคราะห์และอธิบายความหมายจากบทเพลง
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถเขียนความประทับใจที่มีต่อองค์พระมหากษัตริย์
3. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำความดีถวายองค์พระมหากษัตริย์

เนื้อหาสาระ

การวิเคราะห์บทเพลงจากใบความรู้ “เพลงของขวัญจากก้อนดิน”

ระยะเวลา 3 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

ขั้นเตรียมการ

ผู้ดำเนินกิจกรรมเตรียมการดังนี้

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมศึกษาบทเพลง “เพลงของขวัญจากก้อนดิน”
2. จัดเตรียมใบความรู้ “เพลงของขวัญจากก้อนดิน”
3. MV “เพลงของขวัญจากก้อนดิน”
4. จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ใบบงาน

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม “เรื่อง ของขวัญจากก้อนดิน” ว่าเป็นการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวิเคราะห์ความหมายจากบทเพลง (5 นาที)
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมแจกใบความรู้ที่ 1 เนื้อเพลง “เพลงของขวัญจากก้อนดิน” อ่านทำความเข้าใจ (3-5 นาที)
3. ผู้ดำเนินกิจกรรมนำผู้เข้าร่วมกิจกรรมอ่านหรือร้องออกเสียงเนื้อเพลง “เพลงของขวัญจากก้อนดิน” 2-3 รอบ โดยให้แต่ละรอบ ผู้ดำเนินกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้ร่วมกิจกรรมอ่านหรือร้องออกเสียงให้เต็มคำ (เปล่งเสียงให้ดัง) (20 นาที)
4. ผู้ดำเนินกิจกรรมเชิญชวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมยืนขึ้นพร้อมร้องเพลงตาม MV “เพลงของขวัญจากก้อนดิน” 2-3 รอบ โดยแต่ละรอบผู้ดำเนินกิจกรรมต้องกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมร้องเพลงออกมาให้เต็มคำ (เปล่งเสียงให้ดัง) (20 นาที)

แนวคิด การเชิญชวนให้ผู้ร่วมกิจกรรมยื่นร้องเพลง เพราะเพลงของขวัญจากก้อนดิน
เป็นเพลงที่กล่าวถึงพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

5. ผู้ดำเนินกิจกรรมถามผู้เข้าร่วมกิจกรรมว่าข้อความใดจากบทเพลงที่มีความประทับใจ คนละ 1 ข้อความ พร้อม “อธิบายเหตุผลความประทับใจ” ข้อความนี้ (สามารถชอบเหมือนกันได้ กรณีผู้ร่วมกิจกรรมมีจำนวนมากให้ใช้วิธีสุ่ม) (20 นาที)
6. ผู้ดำเนินกิจกรรมเชิญชวนผู้ร่วมกิจกรรมยื่นขึ้น (พร้อมเปิด MV “เพลงของขวัญจากก้อนดิน”) ร่วมกันร้องเพลงของขวัญจากก้อนดินอีกหนึ่งรอบ (5 นาที)
7. ให้ผู้ร่วมกิจกรรมเขียน “ความรู้สึกที่ฉันอยากบอก” และ “ฉันจะส่งเสริมและเผยแพร่การทำความดีถวายองค์พระมหากษัตริย์” (30 นาที)
8. ผู้ดำเนินกิจกรรมและผู้ร่วมกิจกรรมร่วมอภิปรายและสรุปการทำความดี การทำความดีถวายองค์พระมหากษัตริย์ (15 นาที)

ขั้นสรุป

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมสรุปการจัดกิจกรรม “ของขวัญจากก้อนดิน” ว่าการทำความดีเพื่อเป็นของขวัญสามารถทำได้ตลอดเวลาและไม่ได้ทำยากเลยแต่ก็ไม่ได้ว่าง่ายในการทำความดีนั้นในแต่ละวันเราสามารถทำอะไรดีๆให้คนอื่นได้เสมอ และหลายๆอย่างแล้วทำให้เรามีความสุขในสิ่ง ที่ได้ทำไม่ทำให้ใครเดือดร้อน แต่กลับเป็นการช่วยเหลือทำให้เขามีความสุขแล้ว เราก็อสุขไปด้วยแต่สิ่งที่ทำทุกวันขาดไม่ได้คือการสวดมนต์ไหว้พระก่อนนอน เพราะถ้าวันไหนเราไม่ได้ทำความดีแต่อย่างน้อยเราก็ได้สวดมนต์นั้นก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีอีกอย่างที่ทุกคนควรทำและเป็นสิ่งที่ย่ง่ายที่สุดที่ช่วยให้จิตใจสงบได้ดี
2. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมชมพระราชประวัติในหลวงและศึกษาไปความรู้ที่ 2 พระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เพื่อกระตุ้นและสร้างความตระหนักในความรักต่อในหลวงและให้ทำใบงาน “ความรู้สึกที่ฉันอยากบอก” และ “ฉันจะส่งเสริมและเผยแพร่การทำความดีถวายองค์พระมหากษัตริย์” ก่อนเลิกกิจกรรม

กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ต่อเนื่อง

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมส่งเสริมและเผยแพร่การทำความดีเพื่อถวายองค์พระมหากษัตริย์

สื่อ/แหล่งค้นคว้า/ใบความรู้

1. ใบความรู้ เนื้อเพลง “เพลงของขวัญจากก้อนดิน”
2. VCD, DVD, เพลงของขวัญจากก้อนดิน (([MV] ของขวัญจากก้อนดิน / เบิร์ด ธงไชย. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=pwDRWO61gQw> .2 กันยายน 2557.)
3. พระราชประวัติในหลวงของเรา(พระราชประวัติในหลวงของเรา. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=piTFN53yYyg>. 2 กันยายน 2557.)
4. ใบงาน “ความรู้สึกที่ฉันอยากบอก” และ “ฉันจะส่งเสริมและเผยแพร่การทำความดีถวายองค์พระมหากษัตริย์”

การวัดประเมินผล

1. การสังเกต
 - การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
 - การแสดงความคิดเห็น
2. การประเมินผลงาน
 - ใบงาน “ความรู้สึกที่ฉันอยากบอก” และฉันจะส่งเสริมและเผยแพร่การทำความดีถวายองค์พระมหากษัตริย์

ใบความรู้ที่ 1

เนื้อเพลงของขวัญจากก้อนดิน

เราทุกคนก็เหมือนก้อนดินแ่ก่ก้อนหนึ่ง
อ่อนแอเหมือนโคลน ไหลไปตามทางเรื่อยไป

มีพลัง เพียงแค่แรงเดียวที่ยึดเรา
รวมผู้คนมากมาย ให้ทรงพลังแข็งแรง

เราก็รู้ พ่อต้องเหนื่อยสักเพียงไหน
เพราะพ่อรู้ พ่อคือ... พลังแห่งแผ่นดิน

หากจะหา ของขวัญ ให้พ่อสักกล่อง
บวกกันเป็นดินเดียว ให้พ่อได้สุขใจ

เราก็รู้ พ่อต้องเหนื่อยสักเพียงไหน
เพราะพ่อรู้ พ่อคือ... พลังแห่งแผ่นดิน

หากจะหา ของขวัญ ให้พ่อสักกล่อง
บวกกันเป็นดินเดียว ให้พ่อได้สุขใจ

ช่วยกันทำความดี ให้พ่อได้สุขใจ

เพราะบาง ไร้ค่า ไร้ความหมาย
เมื่อน้ำแห้งไป ก็แตกกระแหง

เหนียวรั้ง เราไว้ ให้กล้าแข็ง
รวมเม็ดดินทุกเม็ด ให้เป็นแผ่นดิน

ต้องลำบากใจกาย ไม่เคยสิ้น
ให้เราพออยู่พอกินกันไป

เราทั้งสอง จะพร้อมกันได้ไหม
ไม่ต้องเหนื่อยเกินไป อย่างที่เป็นมา

ต้องลำบากใจกาย ไม่เคยสิ้น
ให้เราพออยู่พอกินกันไป

เราทั้งสอง จะพร้อมกันได้ไหม
ไม่ต้องเหนื่อยเกินไป อย่างที่เป็นมา

ไม่ต้องเหนื่อยเกินไป อย่างที่แล้วมา...

ใบความรู้ที่ 2

พระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระนามเดิมว่า “ พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้า ภูมิพลอดุลยเดช” ทรงเป็นพระราชโอรสในสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิตลอดุลยเดช กรมหลวงสงขลานครินทร์ (ต่อมาได้รับการเฉลิมพระนามาภิไธยเป็น สมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนก) และหม่อมสรวงวาล (ต่อมาได้รับการเฉลิมพระนามาภิไธยเป็นสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงเสด็จพระราชสมภพ เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2470 ณ โรงพยาบาลเมานท์ออบอร์น (MOUNT AUBURN) รัฐแมสซาชูเซตส์ (MASSACHUSETTS) ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อพระชนมายุได้ 5 พรรษา ทรงเข้ารับการศึกษาที่โรงเรียนมาแตร์เด

อิกรุง เทพมหานคร ต่อจากนั้นทรงเสด็จไปศึกษาต่อ ณ ประเทศ สวิตเซอร์แลนด์ในชั้นประถมศึกษา ที่โรงเรียนเมียร์มองด์ (MERRIMENT) เมืองโลซานน์ (LASAGNA) ในปี พ.ศ. 2478 ได้ทรงเข้าศึกษาต่อที่ CEDE NOUBELLE DE LA SUES ROMANCE CHILLY ซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชน ที่รับนักเรียนนานาชาติในระดับอุดมศึกษา ทรงเข้าศึกษาในแผนก วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเมือง โลซานน์ต่อมาในปี พ.ศ. 2481 ได้เสด็จ นิวัตกลับประเทศไทยพร้อมด้วยพระบรมเชษฐาธิราชพระบรมราชชนนี และสมเด็จพระนางเจ้าพี่นางเธอ

ครั้ง เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2489 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ทรงเสด็จสวรรคต ด้วยพระแสงปืน คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้กราบบังคมทูลอัญเชิญ สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้าภูมิพล อดุลยเดช เสด็จขึ้นครองราชสมบัติขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์องค์ที่ 9 แห่งราชวงศ์จักรี ทรงมีพระนามว่า “ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิ ราช บรมนาถบพิตร ซึ่งในขณะนั้นมีพระชนมายุเพียง 19 พรรษา เท่านั้น ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

คณะรัฐมนตรีจึงได้แต่งตั้งคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ขึ้น ซึ่งประกอบไปด้วย พระเจ้าบรม วงศ์เธอ กรมขุนชัยนาทรทนเรนทร และพระยามานวราชเทวี เพื่อทำหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินจนกว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิ พลอดุลยเดช จะทรงบรรลุนิติภาวะ ทั้งยังทรงมีภารกิจในการศึกษาต่ออีก อย่างหนึ่งด้วย ทรงเสด็จกลับประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2489 และเข้าศึกษาต่อใน มหาวิทยาลัยโลซานน์ ในสาขาวิชารัฐศาสตร์แทนสาขาวิศวกรรมศาสตร์ เนื่องด้วยทรงคำนึงถึง พระราชภารกิจในการปกครองประเทศเป็นสำคัญ

ระหว่างที่ประทับอยู่ต่างประเทศนั้น ได้ทรงหมั่นกับหม่อมราชวงศ์ศิริกิตต์ กิตติยากร ธิดาใน พระวรวงศ์เธอกรมหมื่นจันทบุรีสุรนาถ และหม่อมหลวงบัว กิตติยากร เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2492 และได้จัดพระราชพิธีอภิเษกสมรสขึ้นในปี พ.ศ. 2493 และสถาปนาขึ้นเป็น สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีทรง ได้เข้าพิธีพระบรมราชาภิเษกในวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2493 ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง ภายหลังจากพระราชพิธีพระบรมราชาภิเษกแล้วได้ทรงเสด็จพระราชดำเนินกลับ ประเทศ สวิตเซอร์แลนด์ เพื่อทำการรักษาพระสุขภาพอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุทางรถยนต์ ตามคำแนะนำของแพทย์ชาวสวิตเซอร์แลนด์ และทรงนิวัตกลับประเทศไทยในปี พ.ศ. 2494

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินี มีพระโอรสและพระราชธิดารวม 4 พระองค์ ได้แก่

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี
ประสูติเมื่อวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2494 ต่อมาได้ทรงลาออกจากฐานันดรศักดิ์เพื่อสมรสกับชาวต่างชาติ

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี
ประสูติเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2495 ต่อมาได้รับการสถาปนาขึ้นเป็น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนราชสุดา กิติวัฒนาดุลโสภาคย์ ประสูติเมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2498 ต่อมาได้รับการสถาปนาขึ้นเป็น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ประสูติเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2500

พระราชประวัติการศึกษา

เมื่อ พุทธศักราช 2475 พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช ทรงเจริญพระชนมายุ 5 พรรษา ได้ทรงเข้ารับการศึกษาเบื้องต้นที่โรงเรียน มาแตร์เดอี ถนนเพลินจิต กรุงเทพฯ ขณะนั้น ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากสมบูรณาญาสิทธิราชย์ เป็นระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์อยู่ใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ การเมืองคั่นพวน ในเดือน กันยายน 2476 หม่อมสรวงวลัย มหิดล ณ อยุธยา จึงทรงนำพระธิดา พระโอรสเสด็จไปประทับ ณ กรุงโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เพื่อทรงรับการศึกษา พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช ทรงเข้ารับการศึกษา ชั้นประถมศึกษา ณ โรงเรียน เมียร์มองต์ ชั้นมัธยมศึกษา ณ โรงเรียน เอโกลนูแวลเดอ ลา สวิส โรมองต์ และ โรงเรียน ยิมนาส กลาซีค กังโดนาล ตามลำดับ และทรงได้รับประกาศนียบัตร บาเชอเลียเอ แลทร์ จากการศึกษาดังกล่าว ทรงรอบรู้หลายภาษา ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน และ ละติน ต่อจากนั้น ทรงเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา แผนกวิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ ที่มหาวิทยาลัยโลซานน์

ครั้นถึงวันที่ 2 มีนาคม 2477 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงประกาศพระราชสมมติ รัฐบาลจิงกราบทูลอัญเชิญ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอานันทมหิดล ซึ่งสืบสายราชสันตติวงศ์ ลำดับที่ 1 และมีพระชนมายุเพียง 9 พรรษา เสด็จเถลิงถวัลยราชย์ เป็นพระมหากษัตริย์องค์ที่ 8 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ซึ่งได้ทรงสถาปนา พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช เป็น สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช ทรงสถาปนา หม่อมสังวาลย์ มหิดล ณ อยุธยา เป็น พระราชชนนีศรีสังวาลย์ และทรงสถาปนา พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้ากัลยานิวัฒนาเป็น สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช ได้โดยเสด็จพระบรมเชษฐาธิราช สมเด็จพระราชชนนีและ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ นีวัตพระนคร เป็นครั้งที่ 2 เมื่อ เดือน พฤศจิกายน 2481 ประทับ ณ พระตำหนัก จิตลดาโรฐาน สวนจิตลดา เป็นเวลา 2 เดือน แล้วเสด็จกลับไปทรงศึกษาต่อ ณ กรุงโลซานน์

ต่อมาได้เสด็จนิวัตพระนครอีกครั้งเป็นครั้งที่ 3 เมื่อ 5 ธันวาคม 2488 ในครั้งนี้ ปวงชนชาวไทยในแผ่นดินที่พระมหากษัตริย์มิได้ประทับเป็นประมุขยาวนานกว่า สิบปี ต่างปลาบปลื้มปีติชื่นชมโสมนัส ที่ได้ชื่นชมพระบารมี สมเด็จพระยุวกษัตริย์ ซึ่งมีพระชนมพรรษา เพียง 20 พรรษา พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ พระชนมพรรษา 18 พรรษา ทั้ง สองพระองค์เสด็จพระราชดำเนินเคียงคู่กันไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ ที่ต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียง แต่ความชื่นชมโสมนัสนั้น ดำรงอยู่มินาน ครั้นถึงวันที่ 9 มิถุนายน 2498 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ได้เสด็จสวรรคต ณ พระที่นั่งบรมพิมาน ในพระบรมมหาราชวัง

พระราชประวัติเสด็จขึ้นครองราชย์

ขณะที่พระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช พระชนมพรรษา 18 พรรษา รัฐบาลได้กราบบังคมทูลอัญเชิญขึ้นครองราชย์เป็นพระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ 9 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน นั้น ทรงเฉลิมพระปรมาภิไธยว่า สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และรัฐบาล ได้แต่งตั้งผู้สำเร็จราชการบริหารราชการแผ่นดินแทนพระองค์ เนื่องจากยังทรงพระเยาว์ และต้องทรงศึกษา ต่อ ณ ต่างประเทศ เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2498 ได้เสด็จพระราชดำเนิน กลับไปทรงศึกษา ต่อ ณ กรุงโลซานน์ แม้พระองค์จะทรงโปรดวิชาวิศวกรรมศาสตร์แต่เพื่อประโยชน์ในการปกครองประเทศ ได้ทรงเปลี่ยนมาศึกษา วิชาการปกครองแทน เช่น วิชากฎหมาย อักษรศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ ภูมิศาสตร์ นอกจากนี้ ทรงศึกษา และฝึกฝนการดนตรีด้วยพระองค์เองด้วย ใน พ.ศ. 2491 ระหว่างทรงศึกษาอยู่ ณ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ นั้น สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงขั้บรยยนต์ไปทรงร่วมงานที่สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงปารีส ได้ทรงพบและมีพระราชหฤทัยสนิทนันทสนหาใน หม่อมราชวงศ์ สิริกิติ์ กิติยากร ธิดาของหม่อมเจ้ากันขัตตมงคล กิติยากร เอกอัครราชทูตไทย ประจำกรุงปารีส ใน ปีเดียวกันนี้ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประสบอุบัติเหตุทางรถยนต์อย่างรุนแรง ทรงบาทเจ็บที่พระพักตร์พระเนตรขวา และพระเศียร ทรงเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลมอร์เซส โปรดฯ ให้หม่อมเจ้าราชวงศ์สิริกิติ์มาเฝ้าฯ ถวายการดูแล

อย่างใกล้ชิด พระสัมพันธภาพจึงแน่นแฟ้นขึ้น และต่อมาได้ทรงหมั้น หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2492 โดยได้พระราชทานพระชามรงค์วงที่สมเด็จพระบรมราชชนกหมั้นสมเด็จพระราชชนนี สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงได้รับการอภิบาลอย่างดียิ่งจากสมเด็จพระราชชนนี จึงมีพระปรีชาสามารถปราดเปรื่อง และมีพระจริยวัตรเปี่ยมด้วยคุณธรรมทุกประการ ซึ่งน้อมนำไปให้พระองค์เป็นพระมหากษัตริย์ผู้ทรงดำรงสิริราชสมบัติเพียบพร้อม ด้วยทศพิธราชธรรม จักรวรรดิวัตรธรรมและราชสังคหัตถ์ ทรงเจริญด้วยพระเกียรติคุณบุญญาธิการเจิดจรัส ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจทั้งปวงเพื่อประโยชน์สุขของปวงชน เป็นที่แซ่ซ้องสรรเสริญทุกทิศทุกทิศในเวลาต่อมาตราบจนปัจจุบัน

พระราชพิธีราชาภิเษกสมรส

เมื่อ วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2493 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินกลับประเทศไทย โปรดเกล้าให้ตั้งการพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ระหว่างวันที่ 28-30 มีนาคม 2493 และเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2493 ทรงประกอบพิธีราชาภิเษกสมรส กับ หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร ที่วังสระปทุม โดย สมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า พระราชทานหลังน้ำพระมหาสังข์ทรงจดทะเบียนสมรส ตามกฎหมาย เช่นเดียวกับประชาชน ได้ทรงสถาปนาหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ ขึ้นเป็น พระราชินีสิริกิติ์ หลังจากนั้น ได้เสด็จไปประทับพักผ่อน ณ พระราชวังไกลกังวล หัวหิน และที่นี้เป็นแหล่งเกิดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริโครงการแรกคือ พระราชทาน “ ถนนสายห้วยมงคล ” ให้แก่ “ ลุงรวัย ” และชาวบ้านที่มาช่วยกันเข็นรถพระที่นั่งขึ้นจากหล่มดิน ทั้งนี้เพราะแม่ “ ห้วยมงคล ” จะอยู่ห่างอำเภอหัวหินเพียง 20 กิโลเมตร แต่ไม่มีถนนหนทางชาวบ้านได้รับความเดือดร้อนในการดำรงชีวิตมาก ถนนสายห้วยมงคล นี้จึงเป็นถนนสายสำคัญ ที่นำไปสู่โครงการในพระราชดำริ เพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุขแก่พสกนิกรอีกจำนวนมากว่า 2,000 โครงการในปัจจุบัน

พระบรมราชาภิเษก

วันที่ 5 พฤษภาคม 2493 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชได้ทรงประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษกตาม โบราณชาติคดียราชประเพณี ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระมหाराชาวัง เถลิงพระปรมาภิไธยตามจารึกในพระสุพรรณบัฏว่า “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศร รามาธิบดี จักรีนฤพดินทรสยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร” และได้พระราชทานพระปฐมบรมราชโองการเป็นสัจวาจาว่า “ เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขของมหาชนชาวสยาม ” ในการนี้ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯสถาปนาเฉลิมพระเกียรติยศ สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ พระอัครมเหสีเป็นสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี วันที่ 5 มิถุนายน 2493 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินี ไปยังสวิตเซอร์แลนด์อีกครั้ง เพื่อทรงรักษาพระสุขภาพ และเสด็จพระราชดำเนินนิวัติพระนคร เมื่อ 2 ธันวาคม 2494 ประทับ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน และพระที่นั่งอัมพรสถาน ทั้งสองพระองค์มีพระราชธิดา และพระราชโอรส 4 พระองค์ดังนี้

1. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ประสูติเมื่อ 5 เมษายน 2494 ณ โรงพยาบาลมงซัวนี โลซานน์
2. สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณฯ ประสูติเมื่อ 28 กรกฎาคม 2495 ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน ต่อมา ทรงได้รับสถาปนาเป็น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณฯ สยามมกุฎราชกุมาร เมื่อ 28 กรกฎาคม 2515
3. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา กิติวัฒนาคุณ โสภากย์ ประสูติเมื่อ 2 เมษายน 2498 ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน ภายหลังทรงได้รับสถาปนาเป็น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2520
4. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ประสูติเมื่อ 4 กรกฎาคม 2500 ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน

ทรงพระผนวช

เมื่อ วันที่ 22 ตุลาคม 2499 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระผนวช ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ทรงจำพรรษา ณ พระตำหนักปั้นหย่า วัดบวรนิเวศวิหาร ปฏิบัติพระศาสนกิจ เป็นเวลา 15 วัน ระหว่างนี้ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ต่อมาจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาเป็น สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลนี้ ได้ทรงพระกรุณาสถาปนาพระอิสริยยศสมเด็จพระบรมชนกนาถ ขึ้นเป็น สมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ทรงสถาปนา สมเด็จพระราชชนนี เป็น สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงสถาปนา สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เป็น สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และทรงประกอบพระราชพิธีเฉลิมพระปรมาภิไธย สมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ใหม่ เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2539 เพื่อให้สมพระเกียรติตามโบราณขัตติยราชประเพณี ทั้งนี้ด้วยพระจริยวัตรอันเปี่ยมด้วยพระกตัญญูกตเวทิตาธรรม อันเป็นที่แซ่ซ้องสรรเสริญ พระปรมาภิไธยใหม่ที่ทรงสถาปนา คือ “พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล อดุลยเดช วิมลรามาชินดี จุฬาลงกรณราชปรียวรงค์ดา มหิตลานเรศวรางกูร ใสศุขยสันตติวงศวิสุทธรุทนต์มขัตติยศักดิ์อรรคอุดมจักรีบรมราชวงศนิวิฐ ทศพิชราชธรรมอุกฤษฏนิบุณ อดุลยกฤษฏาภินิการรังสฤษฏ์ สุสาธิตบุรพาธิการ ไพศาลเกียรติคุณอดุลยพิเศษ สรรพเทเวศรานุรักษ์อดุลยพิเศษ สรรพเทเวศรานุรักษ์ รัชฎอรรคลักษณ์ วิจิตรโสภากยสรรพางค์ มหาขโนตมวงคประณตบาทบงกชยุคล อเนกนิกรชนสโมสรสมมต ประสิทธิวิรายสมโหมดมบรมราชสมบัติ นพพลุเสวตฉัตรดิฉัตร สรรพรัฐทศพิชิตไชย สกลมไพศวรียมมหาสวามินทร มหเสวรมหินทรมหารามาชिरาชวโรดม บรมนาถชาติอาชาวไศรย พุทธาภิไศรรัตนสรณารักษ์ วิศิษฏศักดิ์อัครนเรศรามาชินดี พระอัฐมราระบบดินทร สยามินทราราชราชบรมนาถบพิตร”

พระราชกรณียกิจ

ตั้งแต่ พุทธศักราช 2502 เป็นต้นมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงกระชับสัมพันธไมตรีกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย และ เอเชีย และได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรในภูมิภาคต่างๆ ทุกภาคทรงประจักษ์ในปัญหาของราษฎร ในชนบทที่ดำรงชีวิตด้วยความยากจน ลำเค็ญ และด้อยโอกาส ได้ทรงพระวิริยะอุตสาหะหาทางแก้ปัญหาตลอดมาตราบจนปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่า ทุกหนทุกแห่งบนผืนแผ่นดินไทยที่รอยพระบาทได้ประทับลง ได้ทรงจัดทุกข์ยากนำความผาสุกและทรงยกฐานะความเป็นอยู่ของราษฎร ให้ดีขึ้นด้วยพระบุญญาธิการ และพระปรีชาสามารถปราดเปรื่อง พร้อมด้วยสายพระเนตรอันยาวไกล ทรงอุทิศพระองค์เพื่อประโยชน์สุขของราษฎรและเพื่อความเจริญพัฒนาของประเทศชาติตลอดระยะเวลาโดยมิได้ทรงคำนึงประโยชน์สุขส่วนพระองค์เลย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานโครงการนันทนาการมากกว่า 2,000 โครงการ ทั้งการแพทย์สาธารณสุข การเกษตร การชลประทาน การพัฒนาที่ดิน การศึกษา การพระศาสนา การสังคมวัฒนธรรม การคมนาคม ตลอดจนการเศรษฐกิจ เพื่อประโยชน์สุขของพสกนิกรในชนบท ทั้งยังทรงจัดปัญหาทุกข์ยากของ ประชาชนในชุมชนเมือง เช่น ทรงแก้ปัญหาการจราจร อุทกภัย และปัญหาน้ำเน่าเสีย ในปัจจุบัน ได้ทรงริเริ่มโครงการการช่วยสงเคราะห์และอนุรักษ์ช้างของไทยอีกด้วย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงตราครุฑพระวรกายทรงงานอย่างมีทรงเหน็ดเหนื่อย แม้ในยามทรงพระประชวร ก็มีได้ทรงหยุดยั้งพระราชดำริเพื่อจัดความทุกข์ผดุงสุขแก่พสกนิกร กลางแดดแผดกล้า พระเสโทหลังขุ่มพระพักตร์และพระวรกาย หยาดตกลดต้องผืนปฐพี ประคองน้ำทิพย์มนต์ ชโลมแผ่นดินแล้งร้าง ให้กลับคืนความอุดมสมบูรณ์ นับแต่เสด็จเถลิงถวัลยราชย์ ตราบจนปัจจุบันนานกว่า 53 ปี แล้ว แม้ ในยามประเทศประสบภาวะเศรษฐกิจ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2539 เป็นต้นมา ก็ได้พระราชทานแนวทางดำรงชีพแบบ “เศรษฐกิจพอเพียง” และ “ ทฤษฎีใหม่” ให้ราษฎรได้พึ่งตนเอง ใช้ผืนแผ่นดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด ประกอบอาชีพอยู่กินตามอัตภาพ ซึ่งราษฎรได้ยึดถือปฏิบัติเป็นผลคืออยู่ในปัจจุบัน

พระอัจฉริยภาพ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานความรักอันยิ่งใหญ่แก่อาณาประชาราษฎร์ พระราชมารกกิจอันหนักเพื่อประโยชน์สุขของอาณาประชาราษฎร์ ปรากฏเป็นที่ประจักษ์เทิดทูนพระเกียรติคุณทั้งในหมู่ชาวไทยและชาวโลก จึงทรงได้รับการสดุดีและการทูลเกล้าฯถวายปริญญาเกิตติมศักดิ์เป็นจำนวนมาก ทุกสาขาวิชาการ ทั้งยังมีพระอัจฉริยภาพด้านดนตรีอย่างสูงส่ง ทรงพระราชนิพนธ์เพลงอันไพเราะนับแต่พระเยาว์จนถึงปัจจุบันรวม 47 เพลง ซึ่งนักดนตรีทั้งไทยและต่างประเทศนำไปบรรเลงอย่างแพร่หลาย เป็นที่ประจักษ์ในพระอัจฉริยภาพจนสถาบันดนตรีในออสเตรเลีย ได้ทูลเกล้าฯถวายสมาชิกภาพเกิตติมศักดิ์แก่พระองค์ นอกจากนั้นยังทรงเป็นนักกีฬาชนะเลิศรางวัลเหรียญทอง ในการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ทรงได้รับยกย่องเป็น “ อัครศิลปิน” ของ ชาตินอกจากทรงพระปรีชาสามารถด้านดนตรีแล้ว ยังทรงสร้างสรรค์งานจิตรกรรมและวรรณกรรมอันทรงคุณค่าไว้เป็นทรัพย์สินทาง ปัญญาของชาติ เช่น ทรงพระราชนิพนธ์แปลเรื่อง

ดิโตนายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ และพระราชนิพนธ์เรื่อง ชาตก พระมหากษัตริย์ พระราชทานคติธรรมในการดำรงชีวิตด้วยความวิริยอุตสาหะ อุตุนจนพบความสำเร็จแก่พสกนิกรทั้งปวง ปวงชนชาวไทยต่างมีความจงรักภักดีเป็นที่ ยิ่งดังปรากฏว่า ในวาระสำคัญ เช่น สุกาวาระเถลิงถวัลยราชครบ 25 ปี พระราชพิธีรัชดาภิเษก 9 มิถุนายน 2514 พระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ 5 ธันวาคม 2530 พระราชพิธีรัชมังกลาภิเษก ทรงดำรงศีลราชสมบัติยาวนานกว่าพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ 2 กรกฎาคม 2531 มหามงคลสมัยฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี 9 มิถุนายน 2539 และในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542 นี้ รัฐบาลและประชาชนชาวไทย ได้พร้อมใจกันจัดงานเฉลิมพระเกียรติและถวายพระพรชัยมงคล ด้วยความกตัญญูตเวที ตำนึกในพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อม อย่างสมพระเกียรติทุกพระองค์

อ้างอิง

(พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช . (ออนไลน์). แหล่งที่มา

:http://www.photoontour.com/specialphotos_html/60thcelebration/king_data.htm . 2 กันยายน 2557.)

ปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางในการแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

เกณฑ์การวัดผล ให้คะแนนระดับคุณภาพของแต่ละพฤติกรรมดังนี้

- ดีมาก = 4 สนใจฟังไม่หลับไม่วางใจในชั้นมีคำถามที่ดีตอบคำถามถูกต้องทำงานส่งครบตรงเวลา
- ดี = 3 การแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ 70%
- ปานกลาง = 2 การแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ 50%
- ปรับปรุง = 1 เข้าร่วมกิจกรรมแต่การแสดงออกน้อยมากส่งงานไม่ครบไม่ตรงเวลา

ชื่อ.....ผู้สังเกต

(.....)

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

แบบประเมินผลชิ้นงาน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องระดับชั้น.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ที่	ชื่อ-นามสกุล	เกณฑ์การให้คะแนน															รวม คะแนน (20)												
		ภาษา					เนื้อหา					การนำไป ส่งเสริมและ เผยแพร่						เวลา											
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1							
	รวม																												

ระดับคุณภาพ

- คะแนน 16 – 20 หมายถึง ดีมาก
- คะแนน 11 – 15 หมายถึง ดี
- คะแนน 6 – 10 หมายถึง พอใช้
- คะแนน 1 - 5 หมายถึง ปรับปรุง

ชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
ตำแหน่ง.....
...../...../.....

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินผลชิ้นงาน

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	5	4	3	2	1
1. ภาษา	-มีการใช้ภาษา อย่างถูกต้อง -ประโยค สอดคล้องกับ เนื้อหา -สะกดคำถูกต้อง -มีการเว้นวรรค โดยไม่ฉีกคำ -มีการใช้ภาษา อย่างสร้างสรรค์	-ประโยค สอดคล้องกับ เนื้อหา -สะกดคำถูกต้อง -มีการเว้นวรรค โดยไม่ฉีกคำ -มีการใช้ภาษา อย่างสร้างสรรค์	-สะกดคำถูกต้อง -มีการเว้นวรรค โดยไม่ฉีกคำ -มีการใช้ภาษา อย่างสร้างสรรค์	-มีการเว้นวรรค โดยไม่ฉีกคำ -มีการใช้ภาษา อย่างสร้างสรรค์	-มีการใช้ภาษา อย่างสร้างสรรค์
2. เนื้อหา	-เนื้อหาถูกต้อง -เนื้อหาตรงตาม หัวข้อเรื่อง -เนื้อหาเป็นไป ตามที่กำหนด -รายละเอียด ครอบคลุม -เนื้อหาสอดคล้อง	-เนื้อหาตรงตาม หัวข้อเรื่อง -เนื้อหาเป็นไป ตามที่กำหนด -รายละเอียด ครอบคลุม -เนื้อหาสอดคล้อง	-เนื้อหาเป็นไปตาม ที่กำหนด -รายละเอียด ครอบคลุม -เนื้อหาสอดคล้อง	-รายละเอียด ครอบคลุม -เนื้อหาสอดคล้อง	-เนื้อหาสอดคล้อง
3. การนำไป ส่งเสริมและ เผยแพร่	- ส่งเสริมและ เผยแพร่สังคม - ส่งเสริมและ เผยแพร่ชุมชน - ส่งเสริมและ เผยแพร่ท้องถิ่น - ส่งเสริมและ เผยแพร่ครอบครัว - ส่งเสริมและ เผยแพร่ตนเอง	- ส่งเสริมและ เผยแพร่ชุมชน - ส่งเสริมและ เผยแพร่ท้องถิ่น - ส่งเสริมและ เผยแพร่ครอบครัว - ส่งเสริมและ เผยแพร่ตนเอง	- ส่งเสริมและ เผยแพร่ท้องถิ่น - ส่งเสริมและ เผยแพร่ครอบครัว - ส่งเสริมและ เผยแพร่ตนเอง	- ส่งเสริมและ เผยแพร่ครอบครัว - ส่งเสริมและ เผยแพร่ตนเอง	- ส่งเสริมและ เผยแพร่ตนเอง
4. เวลา	ส่งชิ้นงานภายใน เวลาที่กำหนด	ส่งชิ้นงานช้ากว่า กำหนด 1 วัน	ส่งชิ้นงานช้ากว่า กำหนด 2 วัน	ส่งชิ้นงานช้ากว่า กำหนด 3 วัน	ส่งชิ้นงานช้ากว่า กำหนดเกิน 3 วัน ขึ้นไป

เรื่องที่ 10 ความกตัญญูทเวท

เป้าหมายของการจัดกิจกรรม

ส่งเสริมการเป็นพลเมืองดีของชาติ มีความสามัคคี ประองคอง ภูมิใจ เชิดชูความเป็นไทย ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ (ค่านิยม ชั่ว มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และชั่ว 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องความกตัญญูต่อพ่อแม่
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความคิดเห็นและแสดงความคิดเห็นเรื่องความกตัญญูต่อพ่อแม่
3. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมและเผยแพร่เรื่องความกตัญญูต่อพ่อแม่

เนื้อหาสาระ

ความกตัญญูกตเวที

ระยะเวลา 8 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

ขั้นเตรียมการ

1. ศึกษาการจัดกิจกรรม แนวทางการดำเนินการ และใบความรู้ครูให้เข้าใจ
2. เตรียมใบความรู้ / ใบงาน
3. พระบรมฉายาลักษณ์ ของในหลวงและสมเด็จพระย่า
4. เตรียมคลิป VCD เรื่อง ในหลวงกับสมเด็จพระย่า, VCD เรื่อง ความกตัญญูกตเวที, VCD เรื่อง เด็ก

8 ขวบ ขอดกตัญญู

5. หนังสือ/ หนังสือพิมพ์ / นิตยสารที่มีรูปการแสดงถึงความกตัญญู

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมชี้แจงรายละเอียดและวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม เรื่อง ความกตัญญู กตเวที โดยถามผู้เข้าร่วมกิจกรรมว่า ถ้าพูดถึงเรื่อง ความกตัญญูกตเวที ผู้เรียนคิดถึงเรื่องอะไร จดประเด็นสำคัญลงในกระดาษปรู๊ฟ แล้วอธิบายเพิ่มเติมว่า “ความกตัญญูกตเวที” มีหลากหลายมากมีทั้งความกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะความกตัญญูกับพ่อแม่ เราสามารถทำได้ตลอดเวลา

2. ผู้ดำเนินกิจกรรมนำพระบรมฉายาลักษณ์ของในหลวงและสมเด็จพระย่าให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมดู แล้วถามว่าเราเห็นอะไรจากภาพ สะท้อนถึงอะไร ร่วมกันแสดงความคิดเห็น และเปิด VCD เรื่อง ในหลวงกับสมเด็จพระย่า ผู้ดำเนินกิจกรรมอธิบายเพิ่มเติม (ใบความรู้ครู)

- 1) ยามแก่เฒ่า หวังเจ้า ใฝ่รับใช้
- 2) ยามป่วยไข้ หวังเจ้า ใฝ่รักษา
- 3) เมื่อถึงยาม ต้องตาย วายชีวา หวังลูกช่วย ปิดตา เมื่อสิ้นใจ

และสรุปประเด็นสำคัญ

3. แจกใบความรู้ที่ 1 ความกตัญญูทเวทีนี้สำคัญนัก ผู้ดำเนินกิจกรรมอธิบายเพิ่มเติม จากนั้นผู้เข้าร่วมกิจกรรมทำใบงานที่ 1 เรื่อง ความกตัญญูทเวทีนี้สำคัญนัก แล้วอ่านให้เพื่อนฟัง (กรณีที่มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีจำนวนมากใช้วิธีสุ่ม)
4. ผู้ดำเนินกิจกรรมเปิด VCD เรื่อง ความกตัญญูทเวที และ VCD เรื่อง เด็ก 8 ขวบ ขอดกตัญญูคุณแม่พิการ แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรม เป็น 2 กลุ่ม ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและจัดเป็นบอร์ดส่งเสริมความกตัญญูทเวที แล้วส่งผู้แทนนำเสนอ ผู้ดำเนินกิจกรรมสรุปประเด็นสำคัญ
5. ผู้ดำเนินกิจกรรมแจกใบความรู้ที่ 2 ฝากไว้ให้ลูกๆคิด... จากนั้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอ่านออกเสียงดังๆ พร้อมกัน แล้วให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบอกรอคทีตนประทับใจ 1 บรรทัด พร้อมอธิบายเหตุผล กรณีที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีจำนวนมากใช้วิธีสุ่ม) สรุปประเด็นสำคัญ
6. ผู้ดำเนินกิจกรรมและผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสรุปความกตัญญูทเวที แล้วเปิด VCD เรื่อง หนึ่งเดียวคือแม่ และตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรมกล่าวขอบคุณ และแสดงความคิดเห็นต่อการเข้ารับการฝึกอบรม

ขั้นสรุป

ความกตัญญูเป็นเรื่องของทุกคนต้องทำ ไม่ว่าจะมีความกตัญญู ต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์และทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โดยมีตัวอย่างที่ประเสริฐที่เราทุกคนมองเห็น คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรา

ขั้นกิจกรรมต่อเนื่อง

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถส่งเสริมและเผยแพร่ เรื่อง ความกตัญญูทเวที หรือทำเป็นตัวอย่างเกี่ยวกับความกตัญญูทเวทีให้กับบุคคลทั่วไปได้เห็น

สื่อ/แหล่งค้นคว้า/ใบความรู้

1. ใบความรู้ที่ 2 ฝากไว้ให้ลูกๆคิด.... (ฝากไว้ให้ลูกๆคิด.... (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://talk.mthai.com/topic/305907> . 20 ตุลาคม 2557.)
2. ใบความรู้ที่ 1 ความกตัญญูทเวทีนี้สำคัญนัก (ความกตัญญูทเวทีนี้สำคัญนัก . (ออนไลน์) . แหล่งที่มา : <http://www.saengdao.com/view.php?menu=menu2&body=detail2&tid=133&type=1> . 20 ตุลาคม 2557.)
3. ใบงาน เรื่อง ความกตัญญู
4. VCD เรื่อง ในหลวงกับสมเด็จพระย่า (ในหลวงกับสมเด็จพระย่า. (ออนไลน์) . แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=MOLN4JuQ0ew> .20 ตุลาคม 2557.)

5. VCD เรื่อง ความกตัญญูทเวที (ความกตัญญูทเวที. (ออนไลน์) . แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=jInemKlSp2s> . 15 ตุลาคม 2557.)
6. (เด็ก 8 ขวบ ขอตกตัญญู คุณแม่แม่พิการ. (ออนไลน์) . แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=jInemKlSp2s> . 15 ตุลาคม 2557.)
7. หนึ่งเดียวคือแม่ (หนึ่งเดียวคือแม่. (ออนไลน์) . แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=RSLVpaLd704> .20 ตุลาคม 2557.)
8. กษัตริย์...ยอดกตัญญู (กษัตริย์...ยอดกตัญญู. (ออนไลน์) . แหล่งที่มา : <http://rungfa.chs.ac.th/king1.htm> . 20 ตุลาคม 2557.)

การวัดและประเมินผล

1. แบบประเมินพฤติกรรม
2. แบบประเมินชิ้นงาน

ใบความรู้ที่ 1

ความกตัญญูทเวทีนี้สำคัญนัก

ความกตัญญูทเวที แปลว่า ความรู้คุณท่านและตอบแทนคุณท่าน หลักคำสอนข้อนี้ของขงจื้อ เป็นคุณธรรมอันดับหนึ่งที่ขงจื้อท่านเน้นเป็นพิเศษ

ท่านขงจื้อถือว่าคุณธรรมข้อนี้มีความสำคัญมาก ดังที่ท่านได้อธิบายให้เจิงจื่อศิษย์คนหนึ่งของท่านฟังว่า

“อันความกตัญญูทเวทีนั้น ย่อมเป็นบ่อเกิดของคุณธรรมทั้งปวงและเป็นแหล่งที่มาของอารยธรรมทั้งหลายอีก ด้วย เรายังนั่งลง อาจารย์จะกล่าวแก่เธอในลำดับต่อไป”

“อันร่างกาย เส้นผม และผิวหนังของคนเรานั้น ย่อมมีที่มาจากบิดาและมารดาของตนๆ ทุกคนจึงต้องคอยระมัดระวังป้องกันรักษา และไม่กล้าที่จะทำอันตรายให้ได้รับบาดเจ็บหรือสูญสลาย นี้แลเป็นบ่อเกิดแห่งความกตัญญูทเวที

เมื่อร่างกายเจริญเติบโตขึ้นเป็นลำดับและได้ประกอบการทำงานในเวลาต่อมา ก็ดำรงตนโดยชอบอยู่ในขอบข่ายแห่งธรรมะ พร้อมทั้งได้ประกอบคุณงามความดี และสร้างชื่อเสียงอันดีงามจนเป็นที่ประจักษ์แก่ชนทั่วไปตลอดจนถึงชนรุ่นหลัง ซึ่งสิ่งดังกล่าวมาแล้วนี้ย่อมเป็นการประกาศเกียรติคุณของผู้เป็นบิดาและมารดาของตนๆ นี้แลเป็นที่สุดแห่งความกตัญญูทเวที

อันความกตัญญูทเวทีนั้น ในเบื้องต้นย่อมอยู่ที่การสนองคุณปรณินิบัติดูแลบิดาและมารดาของตนให้ท่านมีชีวิตอยู่อย่างมีความสุขสบาย ในเบื้องกลางย่อมอยู่ที่การถวายการรับใช้พระเจ้าแผ่นดินให้พระองค์ได้ทรงปกครองแผ่นดินอย่างสงบร่มเย็น และในเบื้องปลายย่อมอยู่ที่การครองตนให้อยู่ในคุณงามความดีจนปรากฏนามแก่ชนทั่วไปตลอดจนชนรุ่นหลังดังนี้”

อีกตอนหนึ่ง ท่านขงจื้อกล่าวว่า

“อันความกตัญญูทเวทีนั้น เป็นหลักธรรมแห่งฟ้า เป็นคุณธรรมแห่งดิน และเป็นหลักดำเนินชีวิตแห่งคน เนื่องจากความกตัญญูทเวทีเป็นหลักธรรมและคุณธรรมแห่งฟ้าและดินดังกล่าว เมื่อเหล่าประชาราชูร์ผู้ซึ่งถือกำเนิดขึ้นมาในท่ามกลางระหว่างฟ้าและดินได้ น้อมรับเอาหลักความกตัญญูทเวทีมาเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ จึงเสมือนเป็นการน้อมรับเอาความสว่างฟ้าและคุณประโยชน์แห่งดินมาหล่อหลอม กล่อมเกล่าให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับอุปนิสัยของตนๆ ดังนี้ คุณธรรมอันดีงามจึงบังเกิดขึ้นในหมู่ประชาราชูร์ โดยไม่ต้องอาศัยการบังคับอย่างเคร่งครัดกดขั้น และการปกครองก็เป็นไปอย่างสงบสุข โดยไม่ต้องอาศัยการใช้อำนาจอย่างเข้มงวด เด็ดขาด

เนื่องจากพระมหากษัตริย์ในยุคอดีตได้ทรงเล็งเห็นว่าคุณธรรมอันดีงามสามารถ กล่อมเกล่าอบรมเหล่าประชาราชูร์ให้เป็นผู้ก่อปรด้วยคุณงามความดี ในเบื้องต้นพระองค์จึงได้ทรงแสดงให้เห็นเป็นที่

ประจักษ์ว่าพระองค์ทรงเปี่ยม ไปด้วยความรักและเอื้ออาทรต่อเหล่าประชาราษฎร์อย่างเสมอเท่าเทียมกัน
 ดังนี้ เหล่าประชาราษฎร์จึงต่างรักใคร่ซึ่งกันและกัน และไม่มีผู้ใดทอดทิ้งไม่เหลียวแลบิดาและมารดา
 ของตนๆ ในลำดับต่อมา พระองค์ได้ทรงชี้แจงในเรื่องคุณธรรมและธรรมะ พร้อมกับได้ทรงแนะนำให้เหล่า
 ประชาราษฎร์รู้จักบุคคล ซึ่งได้ประกอบแต่คุณงามความดีอันเป็นแบบอย่างแสดงออกซึ่งคุณธรรมและ
 ธรรมะอัน ดีงาม เหล่าประชาราษฎร์จึงยินดีที่จะนำไปเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ เนื่องจาก
 พระองค์ทรงเป็นแบบอย่างในเรื่องรู้จักเคารพผู้อื่นและรู้จักเสีย สละแก่ผู้อื่น ดังนี้เหล่าประชาราษฎร์จึงไม่มี
 การแย่งชิงซึ่งกันและกัน และพระองค์ได้ทรงให้คำแนะนำในเรื่องมารยาทอันดีงามในการติดต่อสัมพันธ์
 ระหว่างกันและกัน รวมทั้งได้ทรงแนะนำในเรื่องศุริยวงศศิลป์เพื่อเป็นเครื่องกลมเกลียวจิตใจให้ เปี่ยมไป
 ด้วยความอ่อน โยน ดังนี้เหล่าประชาราษฎร์จึงอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข และในเบื้องปลาย พระองค์ทรงแสดง
 ให้เหล่าประชาราษฎร์เห็นว่าสิ่งใดก็ดี สมควรที่จะประพฤติปฏิบัติ สิ่งใดเป็นสิ่งที่เลว สมควรที่จะละเว้นไม่
 ประพฤติปฏิบัติ ดังนี้เหล่าประชาราษฎร์จึงรู้จักกระทำแต่สิ่งที่ดีงามและละเว้นถอยห่างจาก สิ่งชั่วร้ายทั้ง
 ปวง”

ผู้ใดสามารถปลูกฝังอบรมบ่มเพาะ ธรรมะให้คุณธรรมความกตัญญูทวาทิตบังเกิดขึ้นในชีวิตของตน
 ได้ ผู้นั้นก็หวังได้ว่าจะมีความเจริญรุ่งเรืองนานาประการเกิดขึ้นแก่ตนมากมายทีเดียว

เปรียบเหมือนคนดำเนินธุรกิจถูกหลัก ถูกเวลา เหมาะแก่โอกาสและถูกใจถูกลูกค้า ย่อมได้กำไร
 มหาศาลและทวีคูณขึ้นไม่หยุดยั้ง

(ความกตัญญูทวาทิตนี้สำคัญนัก . (ออนไลน์) . แหล่งที่มา :

<http://www.saengdao.com/view.php?menu=menu2&body=detail2&tid=133&type=1> . 20 ตุลาคม 2557.)

ใบความรู้ 2
ฝากไว้ให้ลูกๆคิด...

พ่อแม่ก็แก่เฒ่า จำจากเจ้าไม่อยู่นาน
ใจจริงไม่อยากพราด เพราะยังอยากเห็นลูกหลาน
ขอเถิดถ้าสังสาร อย่างกล่าวขานให้เข้าใจ
ไม่รักก็ไม่ว่า เพียงเมตตาช่วยอาหาร
เมื่อยามเจ้าโกรธขี้ง ให้นึกถึงเมื่อเยาว์วัย
เฝ้าเลี้ยงจนเติบโตใหญ่ แม่เหนื่อยกายก็ยอมทน
ขอโทษถ้าทำผิด ขอให้คิดทุกทุกยาม
ต้นไม้ที่ใกล้ฝั่ง มีหรือหวังอยู่นานได้

จะพบจะพ้องพาน เพียงเสี้ยววารของวันวาน
แต่ชีพมิตนนาน ย่อมร้าวรานสลายไป
คนแก่ชะแรวัย ผิดผลอไพลเป็นแน่นอน
ให้กินและให้นอน คลายทุกข์ผ่อนพอสุขใจ
ร้องไห้ยามป่วยไข้ ได้ใครเล่าเฝ้าปลอบปรน
หวังเพียงจะได้ยล เติบโตจนสง่างาม
ใจแท้มีแต่ความ หวังติดตามช่วยอวยชัย
วันหนึ่งคงลี้ไป ทิ้งฝั่งไว้ให้วังเวง

(พ่อแม่ก็แก่เฒ่า. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://talk.mthai.com/topic/305907> . 20 ตุลาคม 2557.)

ใบงานที่ 1
ความกตัญญูทเวทีนี้สำคัญนัก

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเขียนความรู้สึกของฉันในเรื่องของความกตัญญูทเวทีนี้สำคัญนักตามประเด็นดังนี้

เขียนแสดงความรู้สึกหลังจากการอ่าน เรื่อง ความกตัญญูทเวทีนี้สำคัญนัก

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

เขียนบรรยายว่า “เราทำได้” หรือ “จะทำ” อะไรเพื่อตอบแทนผู้มีพระคุณ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ยกตัวอย่างบุคคลที่มีพฤติกรรมความกตัญญูอย่างน้อย 1 เรื่อง (เช่น กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์และทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ใบความรู้ของครู กษัตริย์...ยอดกตัญญู

ความหวังของแม่ ที่มีต่อลูก 3 หวังคือ

- 1) ยามแก่เฒ่า หวังเจ้า ใฝ่รับใช้
- 2) ยามป่วยไข้ หวังเจ้า ใฝ่รักษา
- 3) เมื่อถึงยาม ต้องตาย วายชีวา หวังลูกช่วย ปิดตา เมื่อสิ้นใจ

ในหลวง นอกจากจะเป็น ยอดพระมหากษัตริย์ของโลก เป็น THE KING OF KINGS แล้ว ในหลวงของเรา ยังเป็นกษัตริย์ยอดกตัญญูด้วย ความหวังของแม่ ทั้ง 3 หวัง ในหลวงปฏิบัติได้ครบถ้วน สมบูรณ์เป็นตัวอย่างที่ดีที่สุด ให้แก่พวกเรา ในหลวงทำกับแม่อย่างไร

หวังที่ 1 ยามแก่เฒ่า หวังเจ้า ใฝ่รับใช้

ใครเคยเห็นภาพที่สมเด็จพระเจ้าเสด็จไปในที่ต่าง ๆ แล้วมีในหลวง ประคองเดินไปตลอดทาง เคยเห็นไหม ใครเคยเห็น กรณียกมือให้ดูหน่อย ขอบคุณ เอมือลอง ตอนสมเด็จพระเจ้าเสด็จไปไหน มีคนเยอะเยอะ มีทหาร มีองครักษ์ มีพยาบาลที่คอยประคองสมเด็จพระเจ้าอยู่แล้ว แต่ในหลวงบอกว่า "ไม่ต้อง" คนนี้เป็นแม่เรา เราประคองเอง ตอนเล็ก ๆ แม่ประคองเรา สอนเราเดิน หัดให้เราเดิน เพราะฉะนั้น ตอนนี้แม่แก่แล้ว เราต้องประคองแม่เดิน เพื่อเทิดพระคุณท่าน "ไม่ต้อง" อยใคร เป็นภาพที่ประทับใจมาก เจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดิน ท่านกตัญญูต่อแม่ ประคองแม่เดิน ประชาชนที่มาใฝ่รับเสด็จ สองข้างทาง ฟังนี้ 5,000 คน ฟังโน้น 8,000 คน ยกมือขึ้นสาธุ แซ่ซ้อง สรรเสริญ "กษัตริย์ยอดกตัญญู" ในหลวงเดินประคองแม่ คนเห็นแล้วเขาประทับใจถ่ารูป เอมามาทำปฏิทิน เอาไปติดไว้ที่บ้าน เพื่อแสดงความเคารพกราบไหว้ ลองหันมาดูพวกเรา ส่วนใหญ่เวลาออกไปไหนแต่งตัวโก้ ลูกชายแต่งตัวโก้ ลูกสาวแต่งตัวสวย แต่เวลาเดินไม่มีใครประคองแม่ กลัวไม่โก้ กลัวไม่สวย ข้าราชการแต่งเครื่องแบบเต็มยศ ดิดเหริยบุตรา เหริยบุตราหาคูเต็มหน้าอก แต่เวลาเดินไม่กล้าประคองแม่ กลัวไม่สง่า กลัวเสียศักดิ์ศรี ประคองแม่เป็นเรื่องของคนใช้ หลายคนให้ประคองแม่ ไม่กล้าทำ อยา เวลาทำดีไม่กล้าทำ อยา เวลาทำชั่ว กล้า ไม่อยา ใครเห็นภาพนี้ที่ไหน กรุณาซื้อใส่กรอบ แล้วเอาไปแขวนไว้ที่บ้าน เอาไว้สอนลูก เห็นภาพชัดเจนไหมครับ เท่านั้นยังไม่พอไป มาดูภาพที่ชัดเจนกว่านั้น

หลังงานพระบรมศพสมเด็จพระเจ้าเสร็จสิ้นลงแล้ว ราชเลขาของสมเด็จพระเจ้ามาแถลงในที่ประชุม ต่อหน้าสื่อมวลชนว่า ก่อนสมเด็จพระเจ้าจะสิ้นพระชนม์มีพิเศษ ตอนนั้นอายุ 93 ในหลวงเสด็จจากวังสวนจิตร ไปวังสระปทุมตอนเย็นทุกวัน ไปทำไมครับ ไปกินข้าวกับแม่ ไปคุยกับแม่ ไปทำให้แม่ชุ่มชื่นหัวใจ พอเขาแถลงถึงตรงนี้ อาจารย์ดักตะลิ่ง โสโห ขนาคนี้เชียวหรือในหลวงของเราเสด็จไปกินข้าวมือเย็นกับแม่ สัปดาหะละกี่วัน ทราบไหมครับ พวกเราทราบไหมครับ สัปดาหะละกี่วัน 5 วัน มีใครบ้างครับ ที่อยู่คนละบ้านกับแม่ แล้วไปกินข้าวกับแม่ สัปดาหะละ 5 วัน หายาก ในหลวง มีโครงการเป็นร้อยเป็นพันโครงการ มีเวลาไปกิน

ข้าวกับแม่ สัปดาห์ละ 5 วัน พวกเรา 7 8 9 ร้อยเอก พลตรี อธิบดี ปลัดกระทรวงไม่เคยไปกินข้าวกับแม่ บอกว่างานยุ่ง แม่บอกว่า ให้พาไปกินข้าวหน่อย บอกว่า ไม่มีเวลาจะไปตีกอล์ฟ ไม่มีเวลาพาแม่ไปกินข้าว แต่มีเวลาไปตีกอล์ฟ เห็นตัวเองหรือยัง พ่อแม่พอแก่แล้ว ก็เหมือนไม้ไผ่ผุ ฝนตก น้ำเซาะ อีกไม่นานโค่น พอถึงวันนั้น เราก็ไม่มีแม่ให้กราบแล้ว ในหลวงจึงตัดสินพระทัย ไปกินข้าวกับแม่สัปดาห์ละ 5 วัน เมื่อตอนที่สมเด็จพระย่าอายุ 93 สัปดาห์หนึ่งมี 7 วัน ในหลวงไปกินข้าวกับแม่ 5 วัน อีก 2 วัน ไปไหนครับ ดร.เชาว์ ณ ศีลวันต์ องคมนตรี บอกว่า ในหลวงถือศีล 8 วันพระ ถือศีล 8 นี้ยังงี้ ต้องงดข้าวเย็น เลยไม่ได้ไปหาแม่ วันนี้เพราะ ถือศีล อีกวันหนึ่งที่เหลือ อาจจะกินข้าวกับพระราชินี กับคนใกล้ชิด แต่ 5 วันให้แม่ เห็นภาพชัดแล้วใช่ไหม

ตอนนี้เราขยับเข้าไปใกล้ ๆ หน่อย ไปดูตอนกินข้าว ทุกครั้งที่ในหลวงไปหาสมเด็จพระย่า ในหลวงต้องเข้าไปกราบที่ตัก แล้วสมเด็จพระย่าก็จะดึงตัวในหลวงเข้ามากอด กอดเสร็จก็หอมแก้ม ใครเคยเห็นภาพสมเด็จพระย่า หอมแก้มในหลวงบ้าง ภาพนี้ถ้าใครมี ต้องเอาไปใส่กรอบ เป็นภาพความรักของแม่ที่มีต่อลูกอย่างยอดเยี่ยม ตอนสมเด็จพระย่าหอมแก้มในหลวง อาจารย์คิดว่า แก้มในหลวงคงไม่หอมเท่าไร เพราะไม่ได้ใส่น้ำหอม แต่ทำไมสมเด็จพระย่าหอมแล้วชื่นใจ เพราะท่านได้กลิ่นหอม จากหัวใจในหลวง หอมกลิ่นกตัญญู ไม่นึกเลยว่าลูกคนนี้จะกตัญญูขนาดนี้ จะรักแม่ขนาดนี้ ตัวแม่เองคือสมเด็จพระย่าไม่ได้เป็นเชื้อพระวงศ์ เป็นคนธรรมดา สามัญชน เป็นเด็กหญิงสังวาลย์เกิดหลังวัดคอนงค์ เหมือนเด็กหญิงทั่วไปเหมือนพวกเราทุกคนในที่นี้ในหลวงนะ เกิดมา เป็นพระองค์เจ้า เป็นลูกเจ้าฟ้า ปัจจุบันเป็นกษัตริย์ เป็นพระเจ้าแผ่นดินอยู่เหนือหัว แต่ในหลวงที่เป็นพระเจ้าแผ่นดินก้มลงกราบคนธรรมดาที่เป็นแม่ หัวใจลูก ที่เคารพแม่ กตัญญูกับแม่อย่างนี้หาไม่ได้อีกแล้ว

คนบางคนพอเป็นใหญ่เป็นโต ไม่กล้าไหว้แม่ เพราะแม่มาจากเบื้องต่ำ เป็นชาวนา เป็นลูกจ้าง ไม่เคารพแม่ ดูถูกแม่ แต่ในหลวงเทิดแม่ไว้เหนือหัว นี่แหละครับความหอม นี่คือเหตุที่สมเด็จพระย่า หอมแก้มในหลวงทุกครั้ง ท่านหอมความดี หอมคุณธรรม หอมกตัญญู ของในหลวง หอมแก้มเสร็จแล้ว ก็ร่วมโต๊ะเสวย ตอนกินข้าวนี้ ปกติแค่เห็นลูกมาเยี่ยม ก็ชื่นใจแล้ว นี่ลูกมากินข้าวด้วย ยิ่งปลื้มใจ แม่ทั้งหลายลองคิดดูซิ อะไรอร่อย ๆ ในหลวงจะตักใส่ช้อนแม่ อันนี้อร่อย แม่ลองทาน รู้ว่าแม่ชอบทานผัก หยิบผักมาผั่วน ๆ ใส่ช้อนแม่ เอ้าแม่ แม่ทานซะ ของที่แม่ชอบ แทนที่จะกินแค่ 3 คำ 4 คำ ก็เจริญอาหาร กินได้เยอะ เพราะมีความสุข ที่ได้กินข้าวกับลูก มีความสุขที่ลูกดูแล เอาใจใส่ กินข้าวเสร็จแล้ว ก็มานั่งคุยกับแม่ ในหลวงคำรัสกับแม่ว่าไง ทราบไหม ตอน ในหลวงเล็ก ๆ แม่เคยสอนอะไรที่สำคัญ "อยากฟังแม่สอนอีก" เป็นยังไงบ้าง เป็นกษัตริย์ ปกครองประเทศ อยากฟังแม่สอนอีก พวกเราเป็นยังไง เราคิดว่าเรารู้มาก เราเรียนสูง เรามีปริญญา แม่จบ ป.4 เวลาแม่สอน ตะคอกแม่ ตวาดแม่ กระทืบเท้าใส่แม่ เบื่อจะตายอยู่แล้ว รำคาญพุดจาจ้ำจาก เมื่อไหร่จะหยุดพุดซะที เราเหยียบย่ำหัวใจแม่

พอสมเด็จพระย่าสอน ในหลวงจะเอากระดาษมาจด มีอยู่เรื่องหนึ่งที่จำได้แม่น สมเด็จพระย่า เล่าว่าตอนเรียนหนังสือที่ Swiss ในหลวงยังเล็กอยู่ เข้ามาบอกว่าอยากได้รถจักรยาน เพื่อน ๆ เขามีจักรยานกัน แม่บอกว่า ลูกอยากได้จักรยาน ลูกก็เก็บสตางค์ ที่แม่ให้ไปกินที่โรงเรียนไว้ซิ เก็บมาหยอดกระปุก วันละ

เหรียญ สองเหรียญ พอได้มากพอ ก็เอาไปซื้อจักรยาน นี่เป็นสิ่งแม่สอน แม่สอนอะไร ทราบไหมครับ ถ้าเป็นพ่อแม่บางคน พอลูกขอ รีบกดปุ่ม ATM ให้เลย ประเคนให้เลย ลูกก็ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย เหลิง และหลงตัวเอง พอโตขึ้นขับรถเบนซ์ชนตำรวจก็ได้ ยิ่งตำรวจยังได้เพราะหลงตัวเอง พ่อคุณแม่เห็นไหม ตามใจ เกิดทุนจนเสียคน แต่สมเด็จย่านี้เป็นยอดคุณแม่ สร้างคุณธรรมให้แก่ลูก ลูกอยากได้ ลูกต้องเก็บสตางค์ที่แม่ให้ไปหย่อนกระปุก แม่สอน 2 เรื่อง คือ ให้ประหยัด ให้ยืนอยู่บนขาของตัวเอง "ความประหยัด เป็นสมบัติของเศรษฐี" ใครสอนลูกให้ประหยัดได้ คนนั้นกำลังมอบความเป็นเศรษฐีให้แก่ลูก

พอถึงวันปีใหม่ สมเด็จย่าก็บอกว่า "ปีใหม่แล้วเราไปซื้อจักรยานกัน " เอ้า และกระปุก คุณชีว่ามีเงินเท่าไรเสร็จแล้วสมเด็จย่าก็แถมให้ ส่วนที่แถมมากกว่าเงินที่มีในกระปุกอีก มีเมตตาให้เงินลูกให้ไม่ได้ให้เปล่าสอนลูกด้วยสอนให้ประหยัด สอนว่า อยากได้อะไร ต้องเริ่มจากตัวเรา คำสอนนั้นติดตัวในหลวงมาจนทุกวันนี้ เขาบอกว่า ในสวนจิตรนี้ คนที่ประหยัดที่สุด คือในหลวง ประหยัดที่สุด ทั้งน้ำ ทั้งไฟ เรื่องฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือยไม่มี เป็นอันว่าภาพนี้ชัดเจน

หวังที่ 2 ยามป่วยไข้ หวังเจ้า ฝ้ารักษา

คว่าในหลวง ทำกับแม่ ยังไง สมเด็จย่า ประชวร อยู่ที่โรงพยาบาลศิริราช ในหลวงไปเยี่ยม ตอนไหนครับ ไปเยี่ยมตอน ตี 1 ตี 2 ตี 4 เศษ ๆ จึงเสด็จกลับไปฝ้าแม่วันละหลายชั่วโมง แม่พอเห็นลูกมาเยี่ยม ก็หายป่วยไปครั้งหนึ่งแล้ว ทีมแพทย์ที่รักษาสมเด็จย่า เห็นในหลวงมาเยี่ยม มาประทับ ก็ต้องพิศ ตามไปด้วย ต้องปรึกษาหารือกันตลอดว่า จะให้ยายังไง จะเปลี่ยนยาใหม่ จะปรับปรุงการรักษาอย่างไรให้ดีขึ้น ทำให้สมเด็จย่าได้รับการดูแลที่ดีขึ้น เห็นภาพใหม่ กลางคืนในหลวงไปอยู่กับสมเด็จย่า คืนละหลายชั่วโมง ไปให้ความอบอุ่นทุกคืน ลองหันมาดูตัวเราเองซิ ตอนพ่อแม่ป่วย โผล่หน้าเข้าไปดูหน่อยนึงถามว่า ตอนนี้อาการเป็นยังไง พ่อแม่ยังไม่ทันตอบเลย ฉันทมิธุระ งานยุ่งต้องไปแล้ว โผล่หน้าไปให้เห็นพ่อแม่เป็นมารยาท แล้วก็กลับ เราไม่ได้ไปเพราะความกตัญญู เราไม่ได้ไปเพื่อทดแทนพระคุณท่าน น่าอายไหม ในหลวงเสด็จไปประทับกับแม่ ตอนแม่ป่วยไปทุกวัน ไปให้ความอบอุ่น ประทับอยู่วันละหลายชั่วโมง นี่คือนี่สิ่งทีในหลวงทำ คราวหนึ่งในหลวงป่วยสมเด็จย่าก็ป่วยไปอยู่ศิริราชด้วยกัน อยู่คนละมุมตึก ตอนเช้าในหลวงเปิดประตูแอঁคออกมาพยาบาลกำลังเซ็นรถสมเด็จย่าออกมารับลมผ่านหน้าห้องพอดี ในหลวง พอเห็นแม่รีบออกจากห้องมาแย่งพยาบาลเซ็นรถ มหาเด็กราบทูลว่า ไม่เป็นไร ไม่ต้องเซ็น มีพยาบาลเซ็นให้อยู่แล้ว ในหลวงมีรับสั่งว่า แม่ของเรา ทำไมต้องให้คนอื่นเซ็น เราเซ็นเองได้ นี่ขนาดเป็นพระเจ้าแผ่นดิน เป็นกษัตริย์ ยังมาเดินเซ็นรถให้แม่ ยังมาป้อนข้าว ป้อนน้ำให้แม่ ป้อนยาให้แม่ ให้ความอบอุ่นแก่แม่ เลี้ยงหัวใจแม่ ยอดเยี่ยมจริง ๆ เห็นภาพนี้แล้วซาบซึ้ง มาตามดูต่อ

หวังที่ 3 เมื่อถึงยาม ต้องตาย วายชีวา หวังลูกช่วย ปิดตา เมื่อสิ้นใจ

วันนั้นในหลวงฝ้าสมเด็จย่า อยู่จนถึงตี 4 ตี 5 ฝ้าแม่อยู่ทั้งคืน จับมือแม่ กอดแม่ ปรนนิบัติแม่ จนกระทั่งแม่หลับจึงเสด็จกลับ พอไปถึงวังเขาโทรศัพท์มาแจ้งว่าสมเด็จย่าสิ้นพระชนม์ ในหลวงรีบเสด็จ

กลับไปศิริราชเห็นสมเด็จพระยานอนหลับตาอยู่บนเตียง ในหลวงทำยังไงครับ ในหลวงตรงเข้าไปคุกเข่า กราบลงที่หน้าอกแม่ พระพักตร์ในหลวงตรงกับหัวใจแม่ ขอหอมหัวใจแม่เป็นครั้งสุดท้าย ชบหานิ่งอยู่นานแล้วค่อย ๆ เงย พระพักตร์ขึ้นน้ำพระเนตรไหลนอง ต่อไปนี้จะไม่แม่ให้หอมอีกแล้ว เอามือกุมมือแม่ไว้ มือนิ่ม ๆ ที่ไกวเปลนี้แหละที่ปั้นลูกจนได้เป็นกษัตริย์ เป็นที่รักของคนทั้งบ้านทั้งเมือง ชีวิตลูกแม่ปั้นมองเห็นหวิปีกอยู่ที่ผมแม่ ในหลวงจับหวิค้อย ๆ หวิผมให้แม่ หวิ หวิ หวิ หวิ ให้แม่สวยที่สุด แต่งตัวให้แม่ ให้แม่สวยที่สุดในวันสุดท้ายของแม่ เป็นภาพที่ประทับใจ อาจารย์ที่สุด เป็นสุดยอดของลูกกตัญญูหาที่เปรียบไม่ได้อีกแล้ว กษัตริย์... ยอดกตัญญู

(กษัตริย์...ยอดกตัญญู. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://rungfa.chs.ac.th/king1.htm> . 20 ตุลาคม 2557.)

เรื่องที่ 11 ประหยัดและใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าตามรอยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

เป้าหมายของการจัดกิจกรรม

สร้างจิตสำนึกรู้จักความประหยัด ใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า โดยมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นแบบอย่าง (ค่านิยม ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และ ข้อ 10 รู้จักดำรงตน โดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เห็นแบบอย่างความประหยัดและใช้จ่ายอย่างคุ้มค่าของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
2. เพื่อนำวิธีการใช้จ่ายอย่างคุ้มค่าของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นแบบอย่างที่ดี ในการดำรงชีวิต ของตนเอง
3. เพื่อดำรงชีวิตด้วยความประหยัดและใช้จ่ายอย่างคุ้มค่าและเป็นแบบอย่างให้กับคนในครอบครัว และชุมชน

เนื้อหาสาระ

การใช้จ่ายอย่างคุ้มค่าของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ระยะเวลา 4 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

ขั้นเตรียมการ

ผู้ดำเนินกิจกรรมดำเนินการดังนี้

1. จัดเตรียมพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในภารกิจต่าง ๆ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม
2. จัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับความประหยัด การใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ (บทความ บทสัมภาษณ์ บทสนทนา รูปภาพ ฯลฯ)

ขั้นตอนดำเนินการ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมนำพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและภาพเกี่ยวกับการประหยัด การใช้จ่ายของอย่างคุ้มค่า ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมดูพร้อมกัน
2. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมศึกษาไปความรู้ที่ 1
3. ผู้ร่วมกิจกรรมแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเมื่อเห็นภาพและได้ศึกษาไปความรู้ที่ 1 ลงในกระดาษใบงานที่ 1
4. ผู้ดำเนินกิจกรรมรวมสรุปประเด็นจากข้อคิดเห็นของผู้ร่วมกิจกรรม และผู้ดำเนินกิจกรรมพูดกระตุ้นให้ผู้ร่วมกิจกรรมเห็นถึงการรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในประเด็นตามใบความรู้ที่ 2 ให้เห็นว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพร้อมทุกอย่างซึ่งสามารถจะทรงใช้ของที่ดีมีราคา ขนาดไหนจำนวนเท่าไร ก็สามารถทำได้มีผู้ที่พร้อมที่ดูแลถวายให้พระองค์ แต่พระองค์กับเห็นคุณค่าของสิ่งของเครื่องใช้และใช้อย่างประหยัดและคุ้มค่า พวกเราเหล่าพสกนิกรเห็นพระองค์ท่านแล้วเรารู้สึกอย่างไร และมีความคิดที่จะทำอย่างไรต่อเพื่อให้การดำรงชีวิตที่เหลืออยู่อย่างประหยัดและคุ้มค่า

5. ผู้ดำเนินกิจกรรมและเข้าร่วมกิจกรรมอภิปรายสรุปร่วมกันถึงความประหยัดและการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

6. แบ่งกลุ่มประมาณ 3-5 คน (ใช้กิจกรรมแบ่งกลุ่มตามความเหมาะสม) แสดงความคิดเห็นความรู้สึก ลงในใบงานที่ 2 โดยสมาชิกในกลุ่มสามารถนำข้อมูลที่แต่ละคนบันทึกไว้ในใบงานที่ 1 มาสรุปร่วมกันให้ได้แนวทางและจัดหมวดหมู่กิจกรรมเกี่ยวกับความประหยัดและการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า (ค่าใช้จ่าย สิ่งของ พลังงาน) และส่งตัวแทนมานำเสนอ

7. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสนอความคิดเห็น แนวทางที่จะปฏิบัติตนในการดำรงชีวิตอย่าง ประหยัด และใช้จ่ายอย่างคุ้มค่าและลงนามไว้เพื่อเป็นสัญญากับตัวเอง ผู้ดำเนินกิจกรรม และผู้เข้าร่วมกิจกรรม ในใบงานที่ 3 และอ่านออกเสียงแนวทางการปฏิบัติตนในการดำรงชีวิตอย่างประหยัดและใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของตนเองให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฟังเพื่อรับฟังเป็นพยาน

ขั้นสรุป

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทำสัญญาตกลงกันว่าจะปฏิบัติตนในการดำรงชีวิตอย่างประหยัดและใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า พร้อมทั้งจะเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับครอบครัวและสังคม โดยอ่านรายการที่จะประหยัดและใช้จ่ายอย่างคุ้มค่าร่วมกันในเรื่องอะไรบ้างตามประเด็นแต่ละข้อที่ได้สรุปร่วมกัน ใน ใบงานที่ 4

กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ต่อเนื่อง

ผู้ร่วมกิจกรรมปฏิบัติตามสัญญา โดยนำไปปฏิบัติตนในการดำรงชีวิตอย่างประหยัดและการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าตามที่ได้จากการร่วมกิจกรรมไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันและจัดกิจกรรมเพื่อชักชวนเผยแพร่ให้กับคนในครอบครัวและสังคมทำสัญญาดังกล่าวด้วย โดยสรุปรายชื่อผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมและแบบอย่าง การประหยัดและใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของผู้ร่วมกิจกรรมอย่างน้อย 6 ท่าน ตามใบงานที่ 5 แล้วนำใบงานมาส่งให้ครูหรือสถานศึกษา

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. ใบความรู้ ใบงาน
2. ห้องสมุด ศูนย์การเรียนรู้
3. กองคลังแสง กรมสรรพาวุธทหารบก. พระองค์ทรงเป็นแบบอย่างของความประหยัดคอดออม (พระองค์ทรงเป็นแบบอย่างของความประหยัดคอดออม. (ออนไลน์) แหล่งที่มา : <http://www.kingsiam.com/DetailsPage.aspx?id=112173&childid=112174> . 22 ตุลาคม 2557.)
4. “คนไทยรักในหลวง” (คนไทยรักในหลวง. (ออนไลน์) แหล่งที่มา : https://m.facebook.com/note.php?note_id=228807020517563&_ft_ . 15 ตุลาคม 2557.)

5. ฐานความรู้ที่ 38 พระผู้ทรงแบบอย่างความประหยัด (พระผู้ทรงแบบอย่างความประหยัด. (ออนไลน์) แหล่งที่มา :<http://brainbank.sl.ac.th/brainbank/index.php/ไฟล์:B384.JPG>. 20 ตุลาคม 2557.)
6. ภราดร เดชสาร. พอเพียง เพียงพอ. หลักยึดชีวิตพอหลวงสอนลูก(หลักยึดชีวิตพอหลวงสอนลูก. (ออนไลน์) แหล่งที่มา : <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=769882>. 15 ตุลาคม 2557.)
7. สำนักข่าวเจ้าพระยา. (“ในหลวง”แสดงถึงความประหยัด. (ออนไลน์) แหล่งที่มา : <http://www.chaoprayanews.com/2013/04/12/“ในหลวง”-แสดงให้เห็นถึง/>. 15 ตุลาคม 2557.)
8. Sanook. ความในใจ “ศรไกร แน่นศรีนิล” (ช่างซ่อมฉลองพระบาท . (ออนไลน์) แหล่งที่มา : <http://news.sanook.com/1157283/ความในใจ-ศรไกร-แน่นศรีนิล-ช่างซ่อมฉลองพระบาท/> . 20 ตุลาคม 2557.)

การวัดประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมการประหยัดของผู้เข้าร่วมกิจกรรม
2. สัมภาษณ์ร่วมกันในการประหยัดและใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า (ใบงานที่ 4)
3. ประเมินการนำเสนอผลงาน
4. การตรวจใบงาน
5. รายชื่อผู้ที่ไปจัดกิจกรรมและเผยแพร่กิจกรรมที่จะร่วมกันประหยัดอย่างน้อย 6 คน

ใบความรู้ที่ 1

“ในหลวง” แสดงให้เห็นถึงความประหยัด

ตัวอย่างที่ดีที่สุดและสูงค่าที่สุด ที่เราควรเอาเป็นแบบอย่างก็คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

พระองค์ท่านทรงเป็นตัวอย่างที่ดีที่สุด ในการแสดงให้เห็นถึงความประหยัดและใช้ประโยชน์ของสิ่งของได้อย่างสูงสุด และมีประสิทธิภาพ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงงานของพระองค์ในพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน โดยห้องทรงงานนั้นจะอยู่ใกล้ห้องบรรทม เป็นห้องเล็กๆขนาด 3 x 4 เมตรเท่านั้นเองภายในห้องมีวิทยุ โทรทัศน์ โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องพยากรณ์ แผนที่ สำหรับการทรงงานเพื่อประชาชนของ

พระองค์ตลอดเวลา อย่างเมื่อทรงออกตรวจงานภายนอก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงรับสั่ง กับข้าราชการบริพารเสมอๆ ว่า การนั่งรถคนละคันนั้นเป็นการสิ้นเปลือง จึงทรงให้นั่งรถร่วมกันแล้วเรียกว่า “นั่งรถหารสอง” และไม่โปรดให้มีขบวนรถยนต์เหยียดด้วย

นอกจากนั้นคนไทยเกือบทุกคนจะทราบเรื่องเกี่ยวกับสีพระทนต์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ถูกนำมาตีพิมพ์เป็นโปสเตอร์ โดยคณะทันตแพทยศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งต่อมาก็ถูกเผยแพร่เป็น จำนวนมาก ภาพหลอดยาสีพระทนต์พระราชทานนี้แสดงให้เห็นว่า พระองค์ท่านทรงใช้เงินเรียกคล้ายแผ่นกระดาษ โดยเฉพาะบริเวณคอหลอดที่มีรอยบุ๋มลึกลงไปถึงเกลียวคอหลอด เพราะทรงใช้ด้ามแปรงสี ฟันรีดและกดเพื่อให้ได้ยาสีฟันจนเกลี้ยงหลอดนั่นเอง

ท่านผู้หญิงเพชรฯ เศษะกำพุด ทันตแพทย์ส่วนพระองค์ ให้สัมภาษณ์แก่นางสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ.2542 เกี่ยวกับเรื่องความประหยัดดังนี้ “ครั้งหนึ่งเคยกราบทูลท่านว่า ลูกศิษย์ที่มหาวิทยาลัยพุ่มเฟือยมากกระเป๋าคือต้องใช้ของนอกมีแบรนด์เนม บางคนไม่มีเงินซื้อก็ไปเช่าเอาที่สยามสแควร์เดือนละ 1,000 2,000 ไม่เหมือนสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามมกุฎราชกุมารี พระองค์ท่าน สะพายอะไรก็ได้

วันก่อนเข้าไปในห้องทรงสมเด็จพระเทพฯ เห็นหลอดยาสีพระทนต์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามมกุฎราชกุมารี ทรงรีดใช้จนเกลี้ยงหลอด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ตรัสว่า “ของเราก็มี วันก่อนนี้ยังใช้ไม่หมด มหาดเล็กมาทำความสะอาดห้องทรงคิดว่าหมดแล้วเอาไปทิ้ง แล้วเปลี่ยนหลอดใหม่มาให้ เราก็บอกให้มหาดเล็กนั้นไปเอากลับมาเรายังสามารถใช้ต่อได้อีก 5 วัน” นอกจากนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ไม่ทรงโปรดสวมเครื่องประดับใดๆ เลย เช่น แหวน สร้อยคอ ของมีค่าต่างๆ ยกเว้นแต่นาฬิกาข้อมือ เท่านั้น โดยมีบันทึกว่าในปีหนึ่งๆ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเบิกดินสอใช้เพียง 12 แท่ง โดยทรงใช้ดินสอเดือนละ 1 แท่งเท่านั้น และทรงใช้เงินกระทั่งดินสอที่นั้นถูกจนใช้เขียนไม่ได้แล้วเสมอ เห็นตัวอย่างในพระจริยวัตรของ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ แล้ว ก็นำแปลกที่เด็กๆหลายคนนั้นมามีค่านิยมเกินตัว นิยมใช้เงินและสิ่งของฟุ่มเฟือย บางรายไม่มีก็พยายามจะขวนขวายมาให้ได้ แม้จะไปเช่ามาใช้แบบชั่วคราว คราวก็ยอม

พระมหากษัตริย์ของเราพระองค์ท่านยังทรงประหยัด เราก็สมควรน้อมนำแบบอย่างของพระองค์ท่าน มาปฏิบัติ และหากพ่อแม่สามารถสอนลูกให้ประหยัดตามแนวทางของพระองค์ท่านได้ ก็เท่ากับหยิบยื่น อนาคตของความเป็นเศรษฐีให้กับลูกแล้วนั่นเอง

เรื่องราวความประทับใจที่มีต่อ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเรื่องนี้เป็นข้อเขียนของคุณจิก ประกาศชลสรานนท์ ซึ่งตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันอาทิตย์ที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๘ คอลัมน์

“คุยกับประกาศ” ได้บอกเล่าถึง “ยาสีพระทนต์ของในหลวง” คุณจิกเล่าว่ามีภาพๆ หนึ่งเอามาให้ดูกัน เป็นภาพหลอดยาสีฟันที่ถูกใช้แล้ว เห็นทีแรกไกลๆ ก็ไม่รู้สีกอะไรมากหรอก เป็นภาพที่ติดอยู่บนบอร์ดที่โรงเรียนของลูก ระหว่างที่ยื่นรอลูกๆ ลงมาจากห้องเรียน จึงได้อ่านข้อความ ที่ประกอบภาพนี้ อย่างละเอียด

ภาพ หลอดยาสีพระทนต์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ภาพหลอดยาสีฟันที่เห็นนี้ ต้องเรียกว่าเป็นหลอดยาสีพระทนต์ประวัติศาสตร์ เพราะนี่คือ หลอดยาสีพระทนต์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเห็นแล้วรู้สึกเหมือนผมใหม่ ครับ ความน่าเอ็นดูจากที่ไหนก็ไม่รู้แอบลงมากลางกระหม่อมเลย

ภาพนี้ถูกตีพิมพ์เป็น โปสเตอร์ โดยคณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์ฯ ครูที่โรงเรียนของลูกผม ไปพบเข้าเลยนำมาถ่ายสำเนาติดบอร์ดให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจคำว่า “ประหยัด” ศาสตราจารย์พิเศษ

ทันตแพทย์หญิงท่านผู้หญิงเพ็ชรา เตชะกัมพูช ทันตแพทย์ประจำพระองค์ อดีตคณบดีคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เขียนเล่าให้ฟังว่า “ครั้งหนึ่งทันตแพทย์ประจำพระองค์ กราบถวายบังคม ทูลเรื่องศิษย์ทันตแพทย์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยบางคนมีค่านิยมในการ ใช้ของต่างประเทศ และมีราคาแพง รายที่ไม่มีทรัพย์พอซื้อหาที่ยังขวนขวาย เช่ามาใช้เป็นการชั่วคราวชั่วคราวซึ่งเท่าที่ทราบมา มีความแตกต่างจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ที่ทรงนิยมใช้กระเป๋ ที่ผลิตภายในประเทศเช่นสามัญชนทั่ว ไปทรงใช้ดินสอสั้นจนต้องต่อด้าม แม้ยาสีพระทนต์ของพระองค์ท่าน ก็ทรงใช้ ด้ามแปรงพระทนต์รีดหลอดยาจนแบนจนแน่ใจว่าไม่มียาสีพระทนต์หลงเหลือ อยู่ในหลอดจริงๆเมื่อกราบบังคมทูลเสร็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับสั่งว่า ของพระองค์ท่านก็เหมือนกัน และยังทรงรับสั่งต่อไปด้วยอีกว่า เมื่อไม่นานมานี้เองมหาดเล็กห้องสรง เห็นว่ายาสีพระทนต์ของ

พระองค์คงใช้หมดแล้วจึงได้นำหลอดใหม่มาเปลี่ยนให้แทน เมื่อพระองค์ได้ทรงทราบ ก็ได้ขอให้เขานำยาสีพระ
ทนต์หลอดเก่า มาคืนและพระองค์ท่านยังทรงสามารถใช้ต่อไปได้อีกถึง 5 วัน จะเห็นได้ว่าในส่วนของพระองค์
ท่านเองนั้น ทรงประหยัดอย่างยิ่ง ซึ่งตรงกันข้ามกับ พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ที่ทรงพระราชทานเพื่อราษฎรผู้
ยากไร้อยู่เป็นนิจ พระจริยาวัตรของพระองค์ได้แสดงให้เห็นอย่างแจ่มชัดถึงพระวิริยะ อุตสาหะ ตลอดจนความ
ประหยัดในการใช้ของอย่างคุ้มค่าหลังจากนั้นทันตแพทย์ประจำพระองค์ได้กราบพระบาททูลขอพระราชทาน
หลอดยาสีพระ ทนต์หลอดนั้น เพื่อนำไปให้ศิษย์ได้เห็นและรับใส่เกล้าเป็นตัวอย่างเพื่อประพฤติปฏิบัติใน
โอกาสต่อไป

ประมาณหนึ่งสัปดาห์หลังจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชทานส่งหลอดยาสีพระ
ทนต์เปล่าหลอดนั้น มาให้ถึงบ้านทันตแพทย์ประจำพระองค์ผู้ศึกษาซึ่งในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นเกล้ายิ่ง
เมื่อได้พิจารณาถึงลักษณะของหลอดยาสีพระทนต์เปล่าหลอดนั้นแล้วทำให้เกิดความ สงสัยว่า เหตุใดหลอดยาสี
พระทนต์หลอดนี้จึงเบนราบเรียบโดยตลอด คล้ายแผ่นกระดาษ โดยเฉพาะบริเวณคอหลอด ยังปรากฏรอยบุ๋มลึก
ลงไปเกือบถึงเกลียว คอหลอด เมื่อได้มีโอกาสเข้าเฝ้าอีกครั้งในเวลาต่อมา จึงได้รับคำอธิบายจากพระองค์ว่า

“หลอดยาสีพระทนต์ที่เห็น เบนเรียบนั้นเป็นผลจากการใช้ด้ามแปร่งสีพระทนต์ ช่วยรีดและกดจนเป็น
รอยบุ๋มที่เห็นนั่นเอง และเพื่อที่จะขอนำไปแสดงให้ศิษย์ทันตแพทย์ ได้เห็นเป็นอุทาหรณ์ จึงได้ขอ
พระราชานุญาต ซึ่งพระองค์ท่านก็ได้ทรงพระเมตตาด้วยความเต็มพระทัย”

ผมมีโอกาสได้ยื่นมองดูรูปหลอดยาสีพระทนต์หลอดนี้อยู่เนืองๆ เวลาไปรอรับลูกที่ โรงเรียน และเมื่อ
ยิ่งดูก็ยิ่งได้รับรู้ถึง ปรัชญาที่พระองค์พระราชทานผ่านมาทางหลอดยาฯ นี้แล้วผมก็พบว่าแก่นแท้ของการ
ประหยัดมันอยู่ตรงนี้นี่เอง ไม่ใช่ไม่ยอมใช้เลยแต่ต้องรู้จักใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ไม่
ใช้แบบเหลือทิ้งเหลือขว้าง และทำให้ผมคิดไปถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติบน โลกใบนี้ หลอด ยาสีพระทนต์
ของในหลวง หลอดนี้สอนผมให้เข้าใจว่า ในความเป็นจริงแล้ว มนุษย์เรายังคงต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติต่อ
ไม่ใช่ไม่ใช่เลย แต่จะใช้อย่างไรมากกว่า

ตัวอย่างง่ายๆ เรื่องการใช้น้ำเราไม่ควรประหยัดน้ำจนต้นไม้อันที่ปลูกอยู่ตายเพราะขาดน้ำแต่เราควรระวัง
การเปิดน้ำทิ้งไว้ เราควรระวังท่อน้ำรั่ว หยอด ซึม เราควรระวังเรื่องสิ้นเปลืองเหล่านี้ต่างหาก แล้วผมก็คิด
เลยไปถึงเรื่องอื่นๆ อีกหลายเรื่องรวมทั้งเรื่องเชื่อว่าทำไมบางครั้งโลกเราถึงต้องยอมเสีย พื้นที่ป่าบางพื้นที่เพื่อ
สร้างเขื่อนบ้าง

ที่มา: <http://brainbank.sl.ac.th>

(สำนักข่าวเจ้าพระยา. “ในหลวง”แสดงถึงความประหยัด. (ออนไลน์) แหล่งที่มา :

ช่างซ่อมฉลองพระบาท

นำเสนอข่าว โดยทีมงาน Sanook.com สนับสนุนเนื้อหาสำนักข่าวอิสรา เผยแพร่สื่อบุคคลพิเศษเรื่อง ความในใจ “ศรไกร แน่นศรีนิล” ช่างซ่อมฉลองพระบาท หรือ 'ช่างไก่อ่' ช่างนอกราชสำนัก ผู้ถวายงานซ่อมฉลองพระบาทมานานกว่า 10 ปี

"ผมไม่เคยเข้าเฝ้า ไม่เคยไปรับเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเลยสักครั้ง แต่การที่ได้มีโอกาสถวายรับใช้พระองค์ถือว่าเป็นสิ่งสูงสุดในชีวิต เนื้อที่ก็จะบรรยาย สำหรับลูกชวานาคนหนึ่ง" "วันนั้น...มี

ลูกค้ารายหนึ่งเดินประคองรองเท้าเข้ามาในร้าน พอวางรองเท้าลง ก็ก้มลงกราบ ผมเลยถามออกไปว่าเอาอะไรมาให้ผม?? ลูกค้ารายนั้น ซึ่งก็คือมหาดเล็ก ตอบกลับมว่า ฉลองพระบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โอ้โฮ!... ได้ยินเท่านั้นแหละครับ ผมขนลุกสั้ พูดยอะไรไม่ถูก คิดในใจแต่เพียงว่า นี่เราจะเป็นคนโชคดีแล้วมั้ง ไม่นึกไม่ฝันว่าจะมี

โอกาสได้ซ่อมรองเท้าของเจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดิน" นายศรไกร แน่นศรีนิล หรือ 'ช่างไก่อ่' ช่างนอกราชสำนัก ผู้ถวายงานซ่อมฉลองพระบาท เผยความรู้สึกลับตั้งแต่วันที่ได้ถวายงานซ่อมฉลองพระบาท คู่แรก ราวปลายปี 2545 พร้อมเล่าเหตุการณ์ย้อนอดีตให้ฟังอีกว่า"พอมหาดเล็กถามผมต่อว่า ซ่อมได้ไหม ผมรีบตอบ

ทันทีว่าซ่อมได้ๆ แต่คงต้องใช้เวลานานหน่อย ทั้งที่จริงๆ ใช้เวลาแค่ชั่วโมงเดียวก็ซ่อมเสร็จ"

ช่างไก่อ่ สารภาพถึงเหตุที่ตอบไปเช่นนั้น เพราะอยากให้ฉลองพระบาทคู่นี้ อยู่ที่ร้านนานๆ นอกจากนี้ เขายังจำภาพฉลองพระบาทคู่แรกได้อย่างแม่นยำ... "สภาพชำรุด บริเวณซับใน หลุดลุ่ยทั้งหมด ถ้าเป็นคนมีเงิน เป็นเศรษฐีเขาก็ทิ้งไปแล้ว ผมไม่รู้จะพูดยังไง แต่ในความคิดของผม พระองค์อาจทรงเห็นว่า หนังก็นั่งอยู่ก็

เป็นได้" และเท่าที่สอบถามจากมหาดเล็กคราวๆ ก็บอกว่า เป็นฉลองพระบาทคู่โปรด ที่พระองค์ใช้ทรงคนตรีนับจากนั้นเป็นต้นมา 'ช่างไก่อ่' ยังมีโอกาสได้ถวายงาน "ซ่อม" ฉลองพระบาทอีก

หลายคู่ ทั้งฉลองพระบาทที่ใช้ในงานพระราชพิธี ฉลองพระบาทที่คันทองแดง สุนัขทรงเลี้ยงกัด รวมกันแล้วทั้งหมด 6 คู่ แต่ที่ทำให้ช่างไก่อ่ ปรารถนาล้มยิ่งไปกว่านั้น คือ การได้ตัดฉลองพระบาทถวาย"ผมไม่เคยเข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวครับก็ใช้ชีวิตตัดโดยวัดรอยพระบาทจากฉลองพระบาทที่ส่งมาซ่อม ซึ่งคู่แรกที่ถวายไปนั้น ผ่านไป 2 - 3 เดือนมหาดเล็กนำกลับมาที่ร้าน ผมตกใจมากเลยว่า มีอะไรผิดพลาดหรือเปล่า

ฉลองพระบาททั้ง 6 คู่ ที่ผ่านการซ่อมจากช่างนอกราชสำนัก ร้าน ก.เปรมศิลป์ โดยคู่กลาง แถวล่างสุด คือฉลองพระบาทที่ 'คันทองแดง' สุนัขทรงเลี้ยงได้กัดแทะจนชำรุด

ปรากฏว่าพระองค์ให้นำกลับมาติดกันคืนแก่นั้น" ซึ่งนั่นก็ทำให้ผมดีใจว่าพระองค์ทรงใช้งานจริง...เขายังบอกต่อไปอีกว่า ที่ผ่านมาได้ตัดฉลองพระบาทถวายไปแล้วจำนวน 11 คู่ด้วยกัน และในเดือนมกราคมปีหน้านี้จะนำถวายอีก 2 คู่ แต่ฉลองพระบาทที่ตัดถวายในระยะหลัง จะเน้นเพื่อสุขภาพมากกว่า"ตอนนี้พระองค์ใส่แบบธรรมดาไม่ได้ ต้องเป็นรองเท้าสุขภาพ มีแผ่นรองประมาณนี้ครับ" ปัจจุบัน 'ช่างโก๋' เป็นเจ้าของร้านซ่อมรองเท้า ก.เปรมศิลป์ บริเวณสี่แยกพิชัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ และเมื่อธุรกิจแจ้งเกิด ยังสามารถขยายสาขาได้อีก บริเวณสี่แยกชั่งฮี โดยเขาให้เหตุผลว่า ที่กิจการรุ่งเรืองได้ถึงขนาดนี้ เป็นเพราะบารมีของในหลวง ทำให้ร้านซ่อมรองเท้าเล็กๆ กลายเป็นที่รู้จัก มีคนมาใช้บริการไม่ขาดสาย ประการสำคัญสิ่งที่เขาได้เรียนรู้จากพ่อของแผ่นดินก็คือ 'ความพอเพียง' " คุยทำทางแล้ว ผมว่าในหลวงน่าจะ มีความพอเพียงมากกว่าเราๆ เสียอีก เพราะขนาดรองเท้าเก่า ยังส่งมาซ่อมใช้ และตรงนี้ผมว่า หากคนไทยเดินตามรอยของพระองค์ท่าน เราน่าจะเป็นสุขกันมากกว่านี้ครับ" ช่างนอกราชสำนักรายนี้ทิ้งท้าย

รอยเท้าพ่อ: 'ช่างโก๋' นำพื้นรองเท้าที่มีรอยพระบาท มาใส่กรอบบูชา เพื่อความเป็นสิริมงคล และเพื่อรำลึกว่าครั้งหนึ่งได้มีโอกาสถวายรับใช้เบื้องพระยุคลบาท

ใบความรู้ที่ 2

(สำหรับผู้ดำเนินกิจกรรม)

ให้ผู้ดำเนินกิจกรรมศึกษาและจดจำประเด็นที่จะนำไปใช้พูดกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีจิตสำนึก ดังนี้

1. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพร้อมทุกอย่างซึ่งสามารถจะทรงใช้ของที่ดีมีราคา ขนาดไหน จำนวนเท่าไร ก็สามารถทำได้ มีผู้ที่พร้อมจะทูลถวายให้พระองค์มากมาย แต่พระองค์ก็เห็นคุณค่าของสิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและคุ้มค่า
2. เราเห็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงใช้เครื่องใช้สิ่งของอย่างประหยัดแล้วเรารู้สึกอย่างไร และมีความคิดที่จะประหยัดและใช้สิ่งของที่คุ้มค่าได้อย่างไร
3. พวกเราคิดว่าจะประหยัดอะไรบ้าง และจำทำอย่างไรเพื่อเก็บออมไว้ใช้ในอนาคต ซึ่งจะส่งผลต่อประเทศไทยในอนาคต

ใบงานที่ 3

คำชี้แจง

1. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคนบันทึกเป็นสัญญาไว้เตือนตนเองให้ประหยัด และใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า โดยที่ผู้ร่วมกิจกรรมจะต้องบันทึกในสิ่งที่ตนสามารถปฏิบัติได้เท่านั้น
2. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมงานออกเสียงให้สมาชิกในกลุ่มฟัง

ข้าพเจ้า.....อายุ.....

ที่อยู่.....

มีแนวคิดและจะดำรงชีวิตด้วยความประหยัด และใช้สิ่งของต่อไปนี้อย่างคุ้มค่า

เช่น น้ำมัน โดย ใช้วิธีการขี่จักรยานแทนการใช้รถยนต์เมื่อต้องเดินทางในระยะทางไม่ไกล

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

ข้าพเจ้าสัญญาว่าจะดำรงชีวิตด้วยความประหยัดและใช้สิ่งของดังกล่าวข้างต้นอย่างคุ้มค่า
ตั้งแต่นี้เป็นต้นไป

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานที่ 4

สัญญาการดำรงชีวิตด้วยความประหยัดและใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า

วัน.....เดือน.....พ.ศ.

- ให้ตัวแทนกลุ่มร่วมกันบันทึกสิ่งที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถปฏิบัติได้ในการดำรงชีวิตด้วยความประหยัดและใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า
- ผู้ร่วมกิจกรรมทั้งหมดร่วมกันลงชื่อ

ตั้งแต่นี้เป็นต้นไป พวกเรา.....คน จะร่วมกันประหยัดและใช้สิ่งของต่อไปนี้
 ได้แก่ เงิน น้ำ ไฟฟ้า น้ำมัน ผงซักฟอก ยาสีฟัน.....

	รายชื่อ-สกุล	ลงชื่อ
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.

ใบงานที่ ๕

ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมไปจัดกิจกรรมส่งเสริมความประหยัดและใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าให้กับ
ครอบครัวหรือคนที่รู้จักอย่างน้อย 6 คน

1. กิจกรรมที่จัดชื่อ.....

2. ช่วยประหยัดและใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าเรื่องอะไร.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีดังนี้

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

แบบสังเกตพฤติกรรม
กิจกรรมเกี่ยวกับการประหยัดและใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า

คำชี้แจง ให้ผู้ดำเนินกิจกรรมสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้เครื่องหมายถูกลงในช่องพฤติกรรม ที่แสดงให้เห็นการประหยัดและใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของผู้ร่วมกิจกรรม

แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคลที่มีประหยัดและใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า

ที่	พฤติกรรม	การใช้ง่าย	การใช้น้ำ	การใช้ไฟฟ้า	การใช้กระดาษ	การใช้ดินสอ	รวมคะแนน (5)
	ชื่อ - นามสกุล						
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							

เกณฑ์การประเมิน

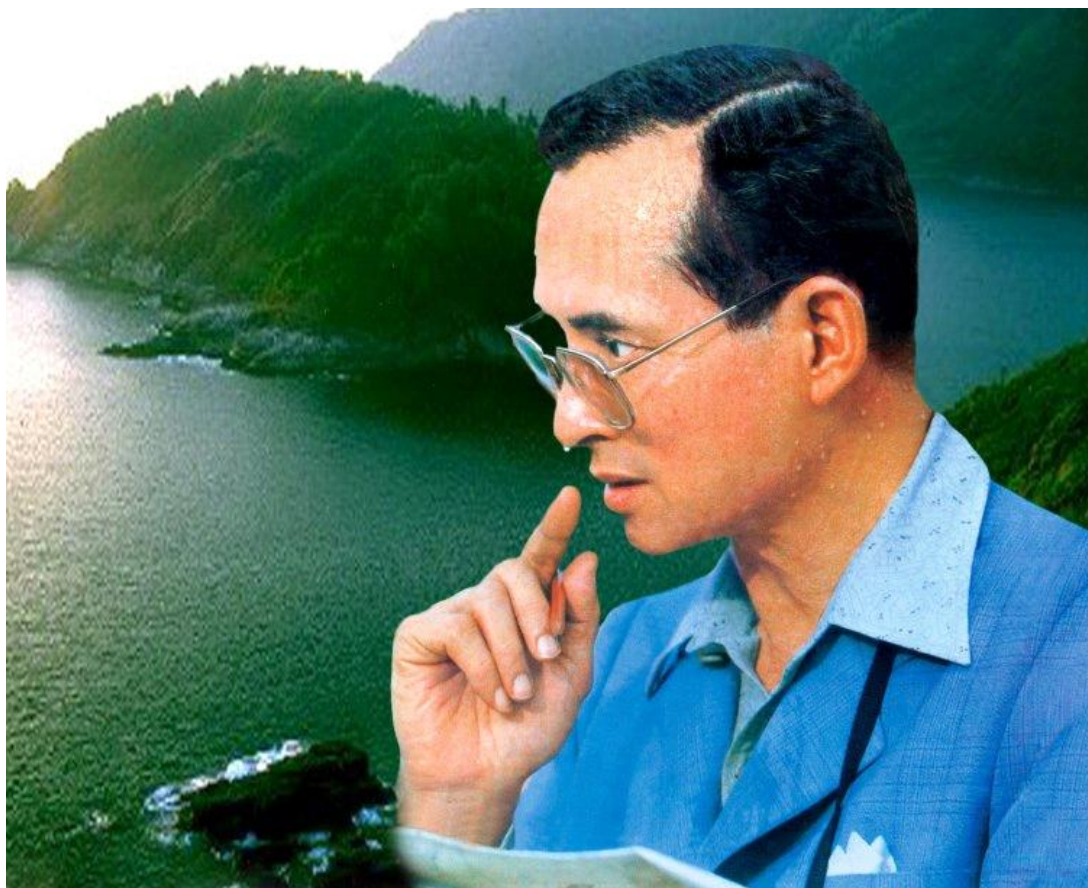
- ถ้ามีพฤติกรรมที่ประหยัดและใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าทุกข้อ ได้ 5 คะแนน
 ถ้ามีพฤติกรรมที่ประหยัดและใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า 4 ข้อ ได้ 4 คะแนน
 ถ้ามีพฤติกรรมที่ประหยัดและใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า 3 ข้อ ได้ 3 คะแนน
 ถ้ามีพฤติกรรมที่ประหยัดและใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า 2 ข้อ ได้ 2 คะแนน
 ถ้ามีพฤติกรรมที่ประหยัดและใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าทุกข้อ ได้ 1 คะแนน
 ถ้าไม่มีพฤติกรรมที่ประหยัดและใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าทุกข้อ ได้ 0 คะแนน

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

เรื่องที่ 12 ความเสียสละโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม

เป้าหมายของกิจกรรม

กระตุ้นจิตสำนึกให้คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและต่อชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง โดยเน้นพระราชดำรัส และพระราชกรณียของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (คำนิยม ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และข้อ 12 คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และต่อชาติ มากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

วัตถุประสงค์

1. ปฏิบัติตนในการเป็นผู้ให้ ผู้เสียสละ มีน้ำใจ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม
2. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติ สังคมและชุมชน
3. มองเห็นแบบอย่างที่ดีงามในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมและต่อชาติสังคม และชุมชน
4. บอกแนวทางการปฏิบัติตนในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติและนำไปปฏิบัติได้

เนื้อหาสาระ

1. พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
2. พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านต่าง ๆ ที่ทรงงานทุ่มเทเพื่อประชาชน
3. นิทาน

ระยะเวลา 9 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

ขั้นเตรียมการ

1. ศึกษาค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
2. ศึกษากิจกรรม แนวทาง/วิธีดำเนินกิจกรรม/ใบความรู้/ใบงาน
3. ศึกษาพระราชดำรัส/พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
4. เตรียมนิทาน/คลิปพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงงานเพื่อประโยชน์

และความสุขของประชาชน

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้สอนชี้แจงวัตถุประสงค์ของกิจกรรม “ความเสียสละโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม” จากนั้น สนทนากับผู้เรียนว่า ในรัฐบาลปัจจุบันมีแนวทางการดำเนินงานที่จะทำให้คนไทยมีความรักในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปลุกฝังให้คนไทยมีค่านิยมหลัก 12 ประการ ในค่านิยมทั้ง 12 ประการ มีหนึ่งข้อที่พวกเราทุกคนต้องร่วมมือร่วมใจกันทำเพื่อให้ประเทศชาติ สังคม ชุมชน อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข นั่นก็คือ ค่านิยมในข้อ 12 “คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมต่อชาติ มากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว” และเมื่อเราพูดถึงค่านิยมในข้อนี้ ผู้เรียน นึกถึงใคร เพราะเหตุใด (โดยการสุ่มถามผู้เรียน 3-5 คน)

2. ผู้สอนนำข้อความซึ่งเป็นพระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่กล่าวว่า “ทำงานกับฉัน ฉันไม่มีอะไรมาให้ ฉันมีแต่ความสุขที่ร่วมกันทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นเท่านั้น” สนทนากับผู้เรียนว่าใครเป็นผู้กล่าวข้อความนี้ไว้ และมีเจตนาอย่างไร แล้ว ผู้สอนกับผู้เรียนจึงร่วมกันสรุป ถึงพระราชดำรัส

- ผู้สอนสรุปประเด็นความคิดว่า ในสังคมโลกปัจจุบันการอยู่ร่วมกันต้องมีการพึ่งพาอาศัยกัน ประเทศชาติและสังคม ชุมชนจะเจริญก้าวหน้าและมีความสุข คนเราต้องรักกัน ไม่เห็นแก่ตัว การทำกิจกรรมใดต้องคำนึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของตนเอง

- ผู้สอนแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แล้วให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานและ เลขานุการ พร้อมมอบหมายให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม ไปสืบค้น พระราชดำรัส และพระราชกรณียกิจของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ตรงกับคำนิยามในข้อ 12 เพื่อนำเสนอในครั้งต่อไป

3. ผู้สอนเปิด วัตถุประสงค์พระราชกรณียกิจ แล้วให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายถึงวัตถุประสงค์ที่ได้ชม (ให้ผู้เรียนบอกความรู้สึกของผู้เรียนว่าคิดอย่างไร) ร่วมกันสรุป

4. ผู้สอนเล่านิทาน เรื่อง “ขุดน้ำในทะเลทราย” จากนั้นให้ผู้เรียนแบ่ง ออกเป็น 3 กลุ่ม แล้วเลือกหัว อภิปราย แสดงความคิดเห็น ตามข้อข้างล่างนี้ กลุ่มละ 1 หัวข้อ แล้วส่งผู้แทนออกมานำเสนอผลการอภิปราย

- 1) หัวข้อพ่อก้าวเกินปฏิบัติหน้าที่อย่างไร
- 2) ทำไมหัวหน้าพ่อก้าวเกินจึงปกครองไว้ที่กอหญ้า
- 3) ผู้เรียนปฏิบัติหน้าที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ประเทศชาติ อย่างไรบ้าง

5. ผู้สอนให้ผู้เรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ 4 – 5 คน แต่ละกลุ่มเขียนภาพโครงเรื่องของนิทาน “ขุดน้ำในทะเลทราย” และให้ส่งผู้แทนมาเสนอ แผนภาพโครงเรื่องของนิทาน

6. ผู้เรียนส่งตัวแทนนำเสนอผลงานจากการสืบค้นใน ครั้งที่แล้ว แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุป จนครบทุกกลุ่ม

7. ผู้สอนให้ผู้เรียนเขียนคิดกิจกรรมตามรอยพระราชดำรัสและพระราชกรณียกิจ ที่ตนสามารถทำเพื่อประโยชน์ต่อชุมชน สังคม ส่วนรวม พร้อมนำเสนอในครั้งต่อไป

8. ผู้สอนนำภาพพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวขณะทรงงาน (ตามใบงาน) ให้ผู้เรียนเขียนบรรยายความรู้สึก ความคิดเห็นต่อพระบรมฉายาลักษณ์หลังจากนั้น ให้ผู้เรียนนำเสนอ กิจกรรมตามรอยพระราชดำรัส พระราชกรณียกิจที่มอบหมายไปพร้อมสรุปร่วมกันเขียนโครงการ โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำเสนอแนะ และผู้สอนผู้เรียนร่วมกันกำหนดวัน เวลา ในการนำโครงการ ไปปฏิบัติจริงในชุมชน สังคม

ขั้นสรุป

1. ให้ผู้เรียนส่งผู้แทนออกมาสรุปโครงการตามรอยพระราชดำรัส และพระราชกรณียกิจในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม (ความรู้สึก ความประทับใจ ประโยชน์ที่ได้รับ)

2. ผู้สอนสรุปว่า ในสังคมโลกปัจจุบันการอยู่ร่วมกันต้องมีการพึ่งพาอาศัยกัน ประเทศชาติและสังคม ชุมชน จะเจริญก้าวหน้าและมีความสุข คนเราต้องรักกัน ไปเห็นแก่ตัว การทำกิจกรรมใดต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของตนเอง ดังพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ท่านทรงงานโดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ยากลำบาก ท่านทรงเสียสละความสุขส่วนพระองค์เพื่อทำประโยชน์ให้แก่

ประเทศชาติเจริญก้าวหน้าและเพื่อให้ประชาชนของพระองค์มีความสุข ในหลวง ทรงเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียดละความสุขความสบายส่วนพระองค์เพื่อราษฎร ทั้งที่พระองค์อาจให้ผู้อื่นลงพื้นที่ทูลกันดารได้ แต่ท่านกลับลงพื้นที่ด้วยพระองค์เอง เราจะเป็นผู้รับในเวลาเดียวกันกับที่เราเป็นผู้ให้ สิ่งที่ได้รับแน่นอนคือความสุขใจ และการที่เราช่วยเหลือส่วนรวมจะส่งผลกลับต่อตัวเราเองด้วย เมื่อลงมือช่วยสังคม ก็เป็นการช่วยเหลือตัวเราเองอีกทางหนึ่ง เพราะทุกคนคือส่วนหนึ่งของสังคม

กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ผู้เรียนศึกษา ค้นคว้า เพิ่มเติม เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจในด้านต่าง ๆ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเผยแพร่ความรู้ให้กับเพื่อน หรือบุคคลในครอบครัว ชุมชน

สื่อแหล่งค้นคว้า/ใบความรู้

1. พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
2. VCD พระราชกรณียกิจ (พระราชกรณียกิจ 30 มกราคม พ.ศ.2520. (ออนไลน์) แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=IOx4WogF9vw> . 20 ตุลาคม 2557.)
3. แผ่นโปสเตอร์ “ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

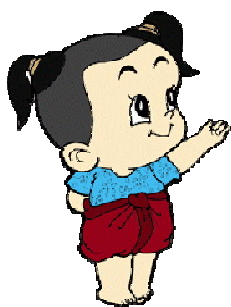
การวัดและประเมินผล

1. การสังเกต การให้เหตุผลในการตอบคำถาม การร่วมแสดงความคิดเห็น
2. แบบบันทึกพฤติกรรมการทำงาน
3. รวบรวมข้อมูลการทำประโยชน์ให้ส่วนรวม

ใบความรู้ที่ 1

ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา กล่าวในรายการ “คืนความสุขให้คนในชาติ” ข้อหนึ่งคือ การกำหนดค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ทั้งนี้เพื่อจะสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เข้มแข็ง ฉะนั้นคนต้องเข้มแข็งก่อน ซึ่งค่านิยมหลักของคนไทยที่อยากจะปลูกฝังให้คนไทยทุกคนมีในตัว คือ

ค่านิยม 12 ประการ

1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันหลักของชาติ
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
3. กตัญญู ต่อพ่อแม่ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม
5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เพื่อแม่และแบ่งปัน
7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่
9. มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เจ้าอยู่หัว

10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักออกใจให้เมื่อยามจำเป็น
11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส
12. คำนึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และต่อชาติ มากกว่าผลประโยชน์ของตน

ใบความรู้ที่ 2

จากพระราชดำรัสในหลวง

“...ทำงานกับฉัน ฉันไม่มีอะไรจะให้ ฉันมีแต่ความสุขที่ร่วมกันในการทำประโยชน์ ให้กับผู้อื่นเท่านั้น...”

“...ใครต่อใครบอกว่า ขอให้เสียสละส่วนตัวเพื่อส่วนรวม อันนี้ฟังจนเบื่อ อาจรำคาญด้วยซ้ำว่า ใครต่อใครมาก็บอกว่าขอให้คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม อาจมานึกในใจว่า ให้อยู่เรื่อยแล้วส่วนตัวจะได้อะไร ขอให้คิดว่าคนที่ให้เพื่อส่วนรมนั้น มิได้ให้ส่วนรวมแต่อย่างเดียว เป็นการให้เพื่อตัวเองสามารถที่จะมีส่วนรวมที่จะอาศัยได้...”

ใบความรู้ที่ 3

นิทานเรื่อง ขุดน้ำในทะเลทราย

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว พ่อค้าคนหนึ่ง คุมกองเกวียนสินค้าไปค้าขายต่างเมือง ทางไปยากลำบาก เพราะต้องผ่านทะเลทราย ระยะทางไกล จึงวางแผนก่อนเดินทางว่า จะบรรทุกน้ำและฟืนไปให้เพียงพอ และให้นำของติดตัวไปเพียงเท่าที่จำเป็น รวมทั้งให้เดินทางเฉพาะกลางคืน เพราะกลางวันร้อนมากเดินทางไม่ได้

การเดินทางผ่านไปหลายวันไม่มีปัญหาอะไร แต่มีอยู่คืนหนึ่งที่คนนำทางซึ่งอยู่เกวียนคันหน้าวังนอน เผลอหลับไป โคลได้พาเกวียนวอกออกนอกเส้นทาง พอรู้สึกตัวอีกทีก็เกือบจะสว่าง จึงรีบให้โคลหันหน้ากลับไปให้ถูกทิศทาง ทั้งคนและวัวต่างเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า และน้ำที่เตรียมมาก็หมดลงด้วย

หัวหน้าพ่อค้าเกวียน คิดว่า ต้องเสาะแสวงหาแหล่งน้ำในทะเลทรายให้เจอ มิฉะนั้นก็จะตายกันหมดทั้งคนทั้งโค จึงได้ออกสำรวจ พบกอหญ้าใหญ่กอหนึ่ง จึงคิดว่า ที่ไหนมีหญ้าที่นั่นต้องมีน้ำ จึงบอกให้บริวารขุดลงไปใต้พื้นทราย เมื่อขุดลงไปก็พบแผ่นหินอยู่ข้างล่าง คนทั้งหลายทั้งเสียกำลังใจและก็หมดหวัง

หัวหน้าพ่อค้าเห็นดังนั้น จึงลงไปหมอบเอียงหูฟังที่แผ่นหิน ได้ยินเสียงน้ำไหลอยู่ข้างล่าง จึงเอาแท่งเหล็กกระทบแผ่นหินให้แตก น้ำก็พุ่งขึ้นมา พ่อค้าจึงให้บริวารขุดเป็นบ่อกว้างเพื่อดื่มได้สะดวก และอาบได้สบาย

เมื่อทั้งคนและโคก็ได้กิน ได้อาบน้ำ พร้อมทั้งบรรทุกน้ำไว้เดินทางต่อไป หัวหน้าพ่อค้าก็ให้ปักธงเป็นเครื่องหมายไว้ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมที่นักเดินทางต่อไปจะได้ใช้น้ำในอนาคต จากนั้นก็เดินทางไปจนถึงที่หมายขายของได้กำไรดี

.....

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพโครงนิทานเรื่อง "จุดน้ำในทะเลทราย"
แผนภาพโครงเรื่อง "จุดน้ำในทะเลทราย"

ใคร ที่ไหน:

.....

.....

เมื่อไร :

.....

.....

เหตุการณ์ :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

อย่างไร :

.....

.....

.....

.....

ข้อคิด :

.....

.....

.....

เรื่องที่ 13 การเสริมสร้างความรักชาติ และความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

เป้าหมายของการจัดกิจกรรม

เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรักความสามัคคี จงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความรักชาติบ้านเมือง และมีความภาคภูมิใจที่ได้เกิดมาเป็นคนไทย ตลอดจนตระหนักถึงความสำคัญในการเสียสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง (คำนิยาม ข้อ 1 รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างการรับรู้และแสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
2. เพื่อเสริมสร้างให้มีความรักความสามัคคีและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนใหญ่มากกว่าประโยชน์ส่วนตน
3. เพื่อรณรงค์ให้คนไทยมีความรักชาติบ้านเมือง มีความภาคภูมิใจที่ได้เกิดมาเป็นคนไทย และร่วมกันพิทักษ์รักษาชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

เนื้อหาสาระ

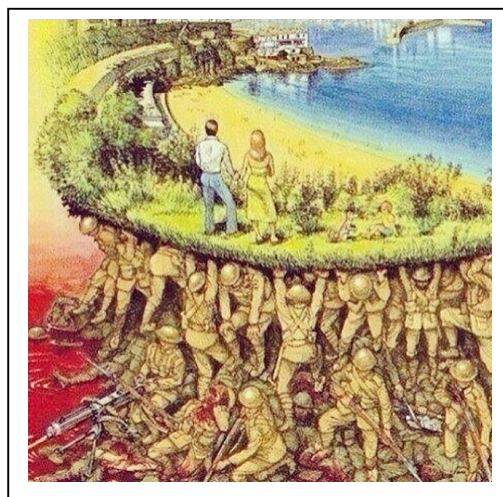
1. สถาบันหลักที่สำคัญของชาติ ประกอบด้วย ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นศูนย์รวมจิตใจที่นำพาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคงปลอดภัย และความเจริญก้าวหน้า ชาติไทยเป็นชาติที่มีเอกลักษณ์ของตนเอง ได้แก่ วัฒนธรรมที่ดีงาม มีศิลปกรรม สถาปัตยกรรมที่น่าภาคภูมิใจ มีศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ และมีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันหลักที่สร้างชาติบ้านเมือง และปกครองดูแลให้อาณาประชาราษฎร์มีความร่มเย็นผาสุกมาตั้งแต่เริ่มความเป็นชาติไทย ให้ดำรงคงอยู่จนถึงพวกเราคนไทยในวันนี้ พระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ได้ทรงทำนุบำรุงประเทศไทย โดยทรงพระวิริยะอุตสาหะ ทดมเทพระวรกาย และพระสติปัญญาในการแก้ไขปัญหามาเมืองให้ผ่านพ้นวิกฤตการณ์ต่างๆ มาได้จนถึงปัจจุบัน ดังนั้นการถวายความจงรักภักดี และพิทักษ์รักษาสถาบันหลักของชาติ จึงเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนที่ต้องช่วยกันรักษาไว้ด้วยชีวิต ซึ่งได้ยึดถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมาตั้งแต่ครั้งโบราณกาลจวบจนปัจจุบัน
2. กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกและความขัดแย้งทางการเมืองได้ก่อให้เกิดความแตกแยกขึ้นในกลุ่มบุคคลบางกลุ่มของสังคมไทย ซึ่งยังหาแนวทางสร้างความสามัคคีกันได้ยาก เป็นการบั่นทอนความเจริญก้าวหน้าของประเทศ และมีผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของคนไทยทั่วทั้งประเทศ

ระยะเวลา 3 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมกล่าวนำตามเนื้อหาที่กำหนด (รายละเอียดตามเนื้อหาสาระ)
2. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมรับฟังการบรรยาย (อาจารย์/วิทยากรภายนอก) เรื่อง “กว่าจะมาเป็นผืนแผ่นดินไทย”

ประกอบ PowerPoint เกี่ยวกับความเป็นมาของชาติไทย ความเสียสละของบรรพบุรุษและพระมหากษัตริย์ที่ได้รวบรวมผืนแผ่นดินไทยให้เราได้อยู่จนถึงปัจจุบัน และเปิดวิดีโอที่สมเด็จพระราชินีฯ ทรงเสด็จพระราชดำเนินไปรับชมและให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจดบันทึกตามว่าพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีด้านใดบ้าง จากนั้นสุ่มสอบถามผู้เข้าร่วมกิจกรรมว่าพระราชกรณียกิจพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีด้านใดบ้าง หลังชมวิดีโอ

3. แบ่งกลุ่มละ 10 คน ให้กระดาษาเขียนเรียงความในหัวข้อ “ความภาคภูมิใจที่ฉันได้เกิดมาบนแผ่นดินไทย” แล้วให้กลุ่มพิจารณาคัดเลือกเรียงความที่ดีที่สุดให้ตัวแทนกลุ่มออกมาอ่านให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฟัง (ส่งเรียงความเป็นบุคคล)
4. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมดูภาพแล้วเขียนความรู้สึกว่าแสดงถึงอะไรส่งหลังจบกิจกรรม

5. ผู้ดำเนินกิจกรรมนำผู้เข้าร่วมกิจกรรมอภิปรายถึงความสำคัญของการรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติร่วมกัน/สรุป

กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

การสืบค้น “ประวัติศาสตร์ชาติไทยที่ควรค่าแก่การจดจำ” เพิ่มเติมเพื่อการนำเสนอในกิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องต่อไป

สื่อ / แหล่งค้นคว้า / ใบความรู้

1. PowerPoint เรื่องกว่าจะมาเป็นผืนแผ่นดินไทย
2. แหล่งข้อมูลสืบค้นพระราชกรณียกิจเพื่อทำ PowerPoint นำเสนอ

รวมพระราชกรณียกิจรัชกาลที่ 9 ในด้านต่างๆ (พระราชกรณียกิจ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

http://king.kapook.com/royal_duties.php. 2 กันยายน 2557.)

3. วิดิทัศน์พระราชกรณียกิจพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯพิจารณาคัดเลือกตามลี้กต์ตัวอย่างต่อไป

- เพลงเฉลิมพระเกียรติ (ขอเป็นข้าราชการทุกชาติไป. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.youtube.com/watch?v=4rq07zG40yI>. 2 กันยายน 2557.)

- พระราชกรณียเรื่องน้ำ (พระราชกรณียกิจเรื่องน้ำ ของในหลวง.(ออนไลน์). แหล่งที่มา :

http://www.youtube.com/watch?v=_FwONGdrU8Q. 2 กันยายน 2557.)

- พระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาการศึกษา (พระราชกรณียกิจ ด้านการพัฒนาการศึกษาฯ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=StE3pjC67Io>. 2 กันยายน 2557.)

- พระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาสังคม (พระราชกรณียกิจ ด้านการพัฒนาสังคม. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=1KZnLCjd5Og>. 2 กันยายน 2557.)

- พระราชกรณียกิจรัชกาลที่ 1 – 9 (พระราชกรณียกิจรัชกาลที่ 1- 9. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.youtube.com/watch?v=3Wi-_KtTSnk. 2 กันยายน 2557.)

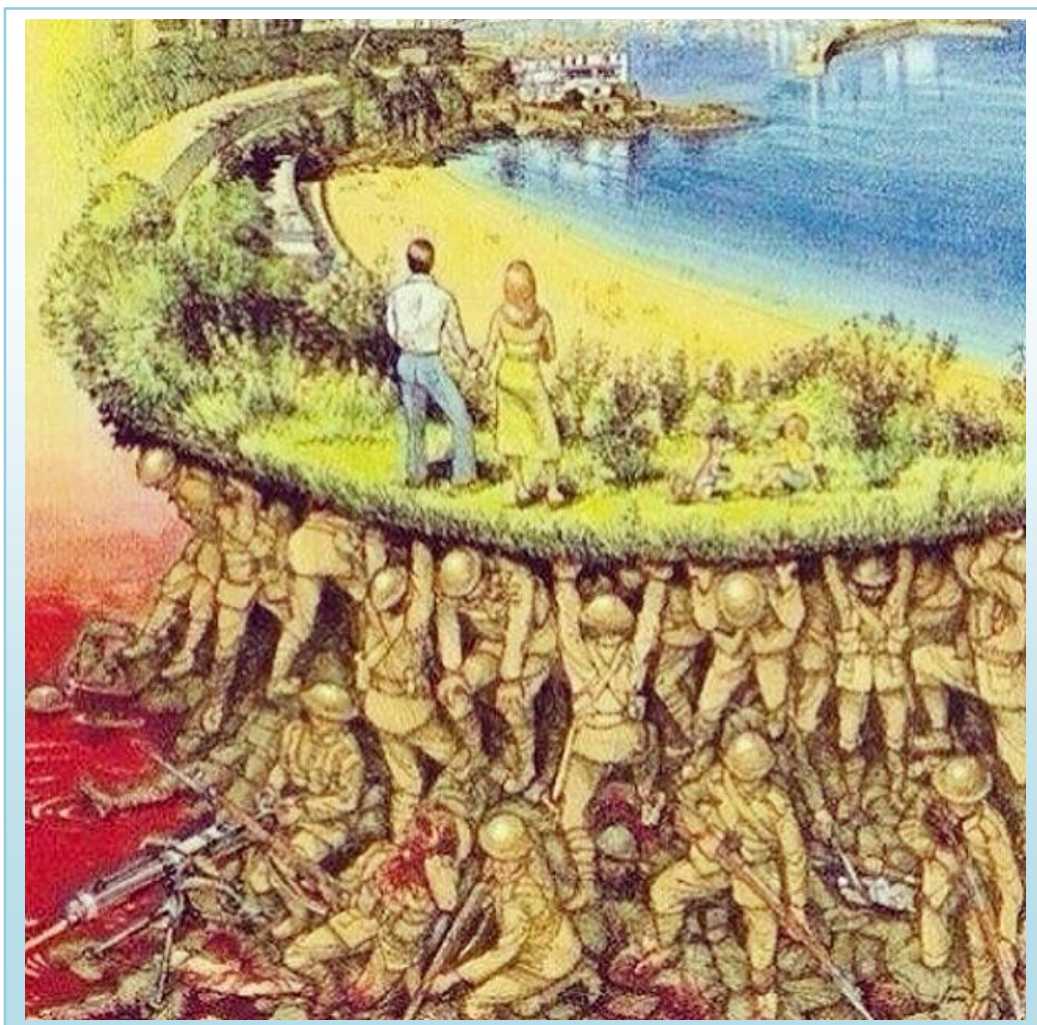
4. ใบงานเรียงความ ความภาคภูมิใจที่ฉันได้เกิดมาบนแผ่นดินไทย
5. ใบงานภาพแสดงความรู้สึกรัก
6. ห้องสมุด

การวัดประเมินผล

1. ประเมินด้วยการสังเกตพฤติกรรมจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมรายบุคคล
2. ประเมินจากการตรวจเรียงความ และการแสดงความรู้สึกจากภาพว่าสามารถบรรลุเป้าหมายของการจัดกิจกรรมได้มากน้อยเพียงใด

ใบงานที่ 2 ความรู้สึกเมื่อเห็นภาพ

ให้เขียนความรู้สึกเมื่อเห็นภาพนี้ แสดงถึงอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประเมินชิ้นงาน

ที่	รายการประเมิน ชื่อ-นามสกุล	แบบประเมินเรียงความ									รวม คะแนน
		การคิดวิเคราะห์			การเขียนข้อความ			ประโยชน์ของการนำไปใช้			
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	

เกณฑ์การให้คะแนน

1. การคิดวิเคราะห์

3 คะแนน = มีการจับประเด็นสำคัญ ขยายความ ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบและสรุปความคิดรวบยอดได้ดี

2 คะแนน = มีการจับประเด็นสำคัญได้ แต่ขยายความหรือยกตัวอย่างไม่ได้

1 คะแนน = มีการจับประเด็นสำคัญได้น้อย

2. การเขียนข้อความ

3 คะแนน = เขียนข้อความได้ถูกต้องตามอักขรวิธี ตรงประเด็นและเข้าใจง่าย

2 คะแนน = เขียนข้อความไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี 2-3 แห่ง ตรงประเด็น

1 คะแนน = เขียนข้อความได้น้อย ไม่ตรงประเด็น

3. ประโยชน์ของการนำข้อมูลไปใช้

3 คะแนน = สามารถนำไปประยุกต์กับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

2 คะแนน = สามารถนำไปประยุกต์กับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้บ้าง

1 คะแนน = สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อยมาก

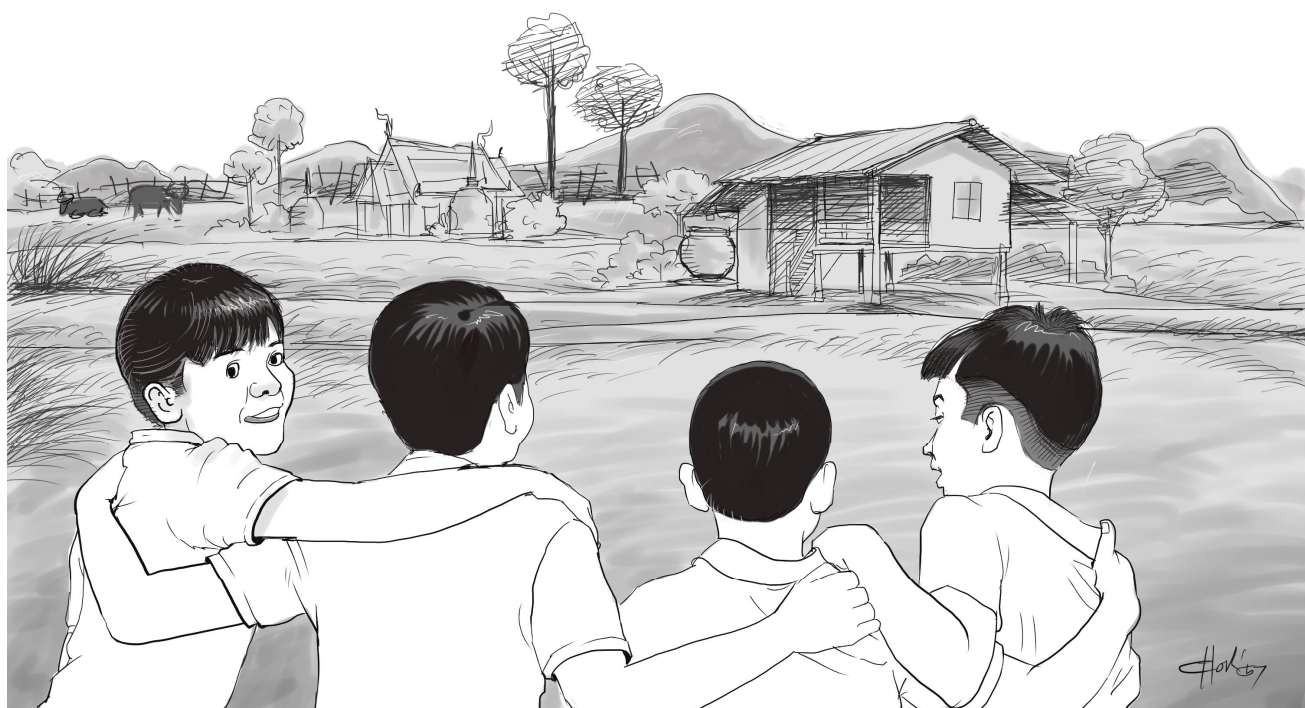
เกณฑ์การประเมิน คะแนน 9 - 7 = ดี คะแนน 6 - 4 = พอใช้ คะแนน 0 - 3 = ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

เรื่องที่ 14 ลำน้ำรักบ้านเกิด

เป้าหมายของการจัดกิจกรรม

เพื่อเสริมสร้างให้คนในชุมชนรู้จักประวัติ วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน
รู้หน้าที่ มีความสามัคคี ร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งและเกิดความสงบ
(ค่านิยม ข้อ 5 รักษา วัฒนธรรม ประจำชาติ)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบประวัติความเป็นมา วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน
2. เพื่อทราบปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาภายในชุมชน
3. เพื่อสร้างความรักสามัคคีการอยู่ร่วมกันและสัมพันธ์ภาพที่ดีภายในชุมชน

เนื้อหาสาระ

1. ประวัติความเป็นมาของแต่ละชุมชน
2. สภาพปัญหาปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน
3. การแก้ปัญหาที่เกิดภายในชุมชน
4. “รำแดง” สำเนียงบ้านเกิด

ระยะเวลา 7 ชั่วโมง

วิธีการดำเนินงาน

ขั้นเตรียมการ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมรวมกลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นกลุ่มใหญ่โดยจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ (ใช้เพลง/เกมส์/การประมมือ/กิจกรรมสามารถเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม) (30 นาที)

สลับประมมือ

12 123 12 12 สวย

12 123 12 12 หล่อ

12 123 12 12 สุข

123 12 12 เซอะ

เพลงยิ้ม

ยิ้ม ยิ้ม กันเถิดนะ ยิ้ม..แล้วพาดลายเสร์้า ยิ้ม พาให้คลายเหงายิ้ม..พาเราเพลินใจ
ยิ้ม..พาให้สุขล้ำ ทำเรื่องยากเป็นง่าย ยิ้มให้กัน เมื่อใด เรื่องร้าย จะกลายเป็นดี (ซ้ำ)

2. ผู้ดำเนินกิจกรรมแบ่งกลุ่มตามจำนวนหมู่บ้านหรือแล้วแต่ความเหมาะสมไม่เกินกลุ่มละ 10 คน โดยใช้เพลง (20 นาที)

เพลงพายเรือหาเพื่อน

พายเรือไปตามธาราเห็นหอย ปู ปลา แหวกว่ายเวียนวน (ซ้ำ)

พายเรือกันไปหลายคน (ซ้ำ) เห็นคน คน นั่งล้อมวงกัน

(สามารถเปลี่ยนจำนวนการจับกลุ่มได้เพื่อกระตุ้นให้ผู้ร่วมเกิดความสุขอยากร่วมกิจกรรม)

(เพลงสามารถปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม)

3. ผู้ดำเนินกิจกรรมชี้แจงวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม (10 นาที)

ขั้นการจัดกิจกรรม

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม ถึงประวัติและปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันพร้อมดูตัวอย่างรูปภาพที่เกิดปัญหาในสังคม/ข่าวที่เกิดปัญหาทางสังคม (10 นาที)
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม “VCD สำนึกรักบ้านเกิด 1-4” เพื่อกระตุ้นผู้เข้าร่วมกิจกรรมให้เกิดความรักต่อชุมชน
3. ผู้ดำเนินกิจกรรม เชิญปราชญ์ชุมชนบรรยายประวัติความเป็นมา ความดีงาม ความสำคัญของชุมชนชุมชน
4. ผู้ดำเนินกิจกรรม ปราชญ์ชุมชน และผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยผู้ดำเนินกิจกรรมสรุปประเด็นสำคัญลงในกระดาษปรีฟ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นแนวทางการสำรวจเบื้องต้น (20 นาที)
5. ผู้ดำเนินกิจกรรม แจกแบบสำรวจและแบบสัมภาษณ์พร้อมอธิบายขั้นตอนในการสำรวจ/สัมภาษณ์คนในชุมชน (ในใบสำรวจจะมีหัวข้อให้สำรวจให้ครูอธิบายหรือเพิ่มเติมได้) (10 นาที)
6. ผู้ดำเนินกิจกรรม และผู้เข้าร่วมกิจกรรมออกสำรวจชุมชนที่ได้แบ่งกลุ่ม โดยมีครูพี่เลี้ยงกำกับดูแลในการออกสำรวจ (2 ชั่วโมง)

ขั้นสรุปกิจกรรม

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ (เพลง/เกมส์/สแตมป์มืออาจให้ ทบทวนด้วย) (30 นาที)

เพลง ตรงต่อเวลา

ตรงต่อเวลา	พวกเราต้องมาให้ตรงเวลา
ตรง ตรง ตรง เวลา	พวกเราต้องมาให้ตรงเวลา
เราเกิดมาเป็นคน	ต้องหมั่นฝึกตนให้ตรงเวลา
วันคืนไม่คอยท่า	วันเวลาไม่เคยคอยใคร (ซ้ำ)

เพลง รอ

รอฉันรอเธออยู่	แต่ไม่รู้เธออยู่ไหน
เธอจะมา เธอจะมาเมื่อไร	นัดฉันไว้ทำไมไม่มา
ฉันเป็นห่วง ฉันเป็นห่วงตัวเธอ	อย่าให้เก้อ ชะเง้อคอยหา
นัดไว้ทำไมไม่มา (ซ้ำ)	โอ้เธอเจ้า อย่าช้าเร็วหน่อย
รีบหน่อย รีบหน่อย รีบหน่อย	เร่งหน่อย เร่งหน่อย เร่งหน่อย

(เพลงสามารถปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม)

2. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมศึกษาใบความรู้และดู “VCD นายก อบต ร้าแดง” เพื่อดูแนวทางในการจัดการชุมชนจนเกิดพลังสำนึกรักบ้านเกิด
3. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนั่งเป็นกลุ่มย่อยตามที่ได้ออกสำรวจชุมชน ครูแจกกระดาษปฐพีฟกลุ่มละ 1 แผ่นพร้อมปากกาเคมีและให้ระดมความคิดสรุปข้อมูลที่ได้สำรวจชุมชนพร้อมส่งตัวแทนนำเสนอและอภิปรายร่วมกัน (2 ชั่วโมง)
4. ผู้ดำเนินกิจกรรมกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม ร่วมกันสรุปปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนว่ามีสาเหตุมาจากอะไร แนวทางแก้ไข และพัฒนาชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง (1 ชั่วโมง)
5. ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละกลุ่มจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเพื่อให้เกิดจิตสำนึกรักบ้านเกิดสำหรับคนในชุมชน

กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ต่อเนื่อง

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถสำรวจแหล่งเรียนรู้และศึกษาหาความรู้ภายในชุมชนโดยใช้พื้นฐานกับกิจกรรมสำนึกรักบ้านเกิด และจัดทำเอกสารส่งครูได้

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถเข้าร่วมโครงการพัฒนาชุมชนเพื่อสร้างจิตสำนึกรักชุมชน เช่น โครงการขจัดปัญหามลภาวะสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนได้

สื่อ/แหล่งค้นคว้า/ใบความรู้

1. ประชาชนชุมชน/รูปภาพที่เกิดปัญหาในสังคม/ข่าวที่เกิดปัญหาทางสังคม
2. เครื่องมือเก็บข้อมูลชุมชน/
3. กล้องถ่ายภาพ/กระดาษปรีฟ /ปากกาเคมี
4. แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเช่น สถานที่ ภูมิปัญญา บุคลากรในชุมชน
5. สำนึกรักบ้านเกิด 1 (สำนึกรักบ้านเกิด1 . (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.youtube.com/watch?v=nWRt-lotzi8> .12 กันยายน 2557.)

6. สำนึกรักบ้านเกิด 2 (สำนึกรักบ้านเกิด2 . (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.youtube.com/watch?v=QAXjuNRDEaM>.12 กันยายน 2557.)

7. สำนึกรักบ้านเกิด 3 (สำนึกรักบ้านเกิด3. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.youtube.com/watch?v=veKeUz6vWdU> . 12 กันยายน 2557.)

8. สำนึกรักบ้านเกิด 4 (สำนึกรักบ้านเกิด4 . (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

http://www.youtube.com/watch?v=_DzcMt_PZrs . 12 กันยายน 2557.)

9. นายก อบต. รำแดง (นายก อบต. รำแดง. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.manager.co.th/south/viewnews.aspx?NewsID=9570000093947> . 12 กันยายน 2557.)

การวัดการประเมินผล

1. แบบสำรวจข้อมูลชุมชน
2. การสังเกตระหว่างร่วมกิจกรรมและการนำเสนอข้อมูล
3. การสัมภาษณ์

กำหนดการจัดกิจกรรมสำหรับบ้านเกิด

เช้า

08.30 - 09.30 น.	ลงทะเบียน, กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์แบ่งกลุ่มตามหมู่บ้าน
09.30 - 10.00 น.	ชี้แจงปัญหาและบทบาทหน้าที่ของคนในชุมชน
10.00 - 12.00 น.	สำรวจข้อมูลชุมชน
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหาร

บ่าย

13.00 - 13.30 น.	กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์
13.30 - 15.30 น.	กิจกรรมกลุ่มระดมความคิด
15.30 - 16.30 น.	สรุปอภิปราย (กลับบ้าน)

(สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม)

ใบความรู้

คน “รำแดง” ตำนานรักบ้านเกิด

นอกจาก “ทุ่งปอเทืองบาน ณ รำแดง” ที่ทาง อบต.รำแดง อ.สิงหนคร จ.สงขลา จัดกิจกรรม และทำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแล้ว นี่เป็นเพียงผลต่อยอดจากต้นปอเทือง ที่มีประโยชน์มหาศาลในการบำรุงดิน และเป็นปุ๋ยพืชสดให้แก่ชาวนา เมื่อเห็นผล และปลูกกันเป็นจำนวนมาก จึงได้พัฒนามาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เชื้อเชิญคนภายนอก หรือนักท่องเที่ยวได้มาสัมผัสถึงกลิ่นอายท้องทุ่ง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ก็ได้บรรจุที่นี่เป็นแหล่งท่องเที่ยวไม้ดอกไม้ประดับด้วย วิถีของคนรำแดงคือ “โหนด นา ไร่ คน” นี้คือ อัตลักษณ์ของรำแดง

ส่วนเรื่อง วิสัยทัศน์ และการบริหารของ อบต.รำแดง ทีมข่าว “ASTVผู้จัดการภาคใต้” ได้มีโอกาสพูดคุยกับ นายอุดม ทักษะ นายก อบต.รำแดงซึ่งมีความน่าสนใจไม่น้อย มุ่งเน้นให้คนรำแดง และลูกหลาน “สำนึกรักบ้านเกิด” โดยการใช้สื่อออนไลน์ อย่างเฟซบุ๊กให้เป็นประโยชน์ และมันก็ได้ผลจริงๆ

อุดม ทักษะ นายก อบต.รำแดง : วิสัยทัศน์ของการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง อ.สิงหนคร จ.สงขลา คือ ยึดหลักการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรทางด้านชีวภาพ กายภาพ ทางด้านวัฒนธรรม คือ จะคงไว้ให้เป็นแบบเดิมให้มากที่สุด ประชากร ต.รำแดง มีประมาณ 8,200 กว่าคน 620 กว่าครัวเรือน มีพื้นที่ประมาณ 6,800 ไร่ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา เลี้ยงสัตว์ (วัว) ทำต้นตาลโตนด และรับจ้าง รายได้จากการทำนาต่อปีรวม 10 ล้านบาท ส่วนวัวประมาณ 4 ล้านเศษต่อปี มูลวัวก็กำลังมีโครงการต่อยอดนำมาทำเป็นพลังงานสะอาด คือ แก๊ส และ ปุ๋ยหมัก

: การเข้าถึงประชาชนในพื้นที่ การสร้างมวลชนสัมพันธ์ กับประชากรกว่า 8,200 คน นายกฯ มีวิธีการอย่างไร

นายก อบต.รำแดง : ผมว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญมาก การพัฒนาชุมชนเรื่องสำคัญที่สุดคือ เรื่องข้อมูล ตอนที่รำแดง เรามีระบบการจัดการเรื่องฐานข้อมูลค่อนข้างจะละเอียด ไม่ว่าในมิติของจำนวนประชากร ในด้านจำนวนรายได้ เราได้ในเชิงพื้นที่ด้วย เราสามารถรู้ได้เลยว่า พื้นที่ไหนทำอะไรอยู่ในขณะนี้ เรื่องที่ 2 คือ เราได้ทำฐานข้อมูล และแหล่งเรียนรู้ เพื่อเผยแพร่ข้อมูล อย่างที่ 3 คือ การสร้างการมีส่วนร่วม โดยเริ่มจากทาง อบต.ได้ทำวารสารปีละ 1 ฉบับ โดยการรวบรวมข้อมูล กิจกรรมในรอบปี มีจดหมายข่าว เดือนละครั้ง มีวิทยุระบบไร้สาย และเรามีเวทีสุกข์สุดท้ายของเดือน โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม โดยเฉพาะส่วนราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หัวหน้าชุมชน และประชาชนทั่วไป เข้ามาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ซึ่งนี่คือ พลังสำคัญในการจัดการพื้นที่ อย่างที่กล่าวแล้วข้างต้นคือ ต้องมี 3 ส่วน ข้อมูล แหล่งเรียนรู้ และการสื่อสารกับมวลชน

: นอกจากนี้ นายกฯ อุดม ยังได้นำสื่อโซเชียลมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อคนรำแดงอีกด้วย

นายก อบต.รำแดง : เรื่องการนำสื่อโซเชียลมาใช้กับคนรำแดง ผมพบแล้วว่ามันมีประโยชน์ และ

มีพลังมาก ซึ่งผมเองเข้ามาเล่น และใช้ประโยชน์กับตัวนี้มาแล้วหลายปี คือการใช้ “เฟซบุ๊ก” โดยใช้ชื่อว่า “อุดม ทักขระ” มีคนรำแดงเข้ามาเป็น “เฟรนด์” เยอะมาก ทั้งหมด 620 คน 620 คน เข้ามาใช้ตรงนี้ไม่ต่ำกว่า 50 เปอร์เซนต์ นอกจากนี้ ยังมีเฟซบุ๊กที่ชื่อกลุ่มของคนหนุ่มสาวรำแดง อันนี้เป็นวัยจำป๋นน้อย โดยใช้ชื่อว่า “รวมก๊วนชวนรักบ้านเกิด ณ บ้านรำแดง” เป็นเฟซบุ๊กของคนหนุ่มสาวในบ้านรำแดง ซึ่งขณะนี้สมาชิกเข้ามาในกลุ่มกว่า 350 คน ซึ่งเป็นคนรำแดงทั้งหมด แต่จะอาศัยอยู่พื้นที่รอบนอกด้วย

โดยเฉพาะคนรำแดงที่อาศัยอยู่ต่างประเทศ กระจายกัน ไป 4-5 ประเทศ ที่เข้ามาคุยกันบ่อยก็มาจาก ประเทศนิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย เยอรมนี ญี่ปุ่น เวียดนาม ซึ่งเป็นการแลกเปลี่ยนกัน ตลอดเวลา นายกฯเอง จึงต้องเปิดใช้เฟซบุ๊กตลอดเวลาเช่นกัน ซึ่งความรู้สึกรู้สึกของคนเหล่านี้คือ อยากเห็นรำแดงในทุกมิติ ตลอดเวลา นายกฯ จึงต้องทำหน้าที่โพสต์และอัปเดตสแตตัสทุกวัน ซึ่งส่วนหนึ่งก็เป็นในเชิงขอร้องจากคนนอกพื้นที่ว่า “อยากเห็นรำแดงในทุกมิติ” จึงได้โพสต์ความเคลื่อนไหวทุกอย่าง น้อยๆ หลานๆ ที่ดูก็จะได้ไปคิด และไปบอกต่อให้แก่ พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ถึงความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ต.รำแดง

: ในส่วนนี้อาจจะเป็นประโยชน์ต่อเด็กๆ แล้วในส่วนของผู้ใหญ่ที่ใช้สื่อ โซเชียลไม่เป็น?

นายก อบต.รำแดง : เราให้ความสำคัญในส่วนตรงนี้นะ สำหรับผู้ใหญ่ นอกจากรำแดง จะมีกลุ่มองค์กรค่อนข้างเยอะ มีการประชุมกันบ่อยๆ มีการแลกเปลี่ยนกัน โดยสภาพที่กลุ่มเขาต้องมีปฏิสัมพันธ์กัน อยู่แล้ว อย่างที่สองที่ อบต.จัดคือ เวทีวันศุกร์สุดท้ายของเดือน ชื่อที่เป็นทางการคือ “โครงการแก้ปัญหาแบบบูรณาการ ต.รำแดง” แต่ที่เราเรียกติดปากคือ เวทีศุกร์สุดท้ายของเดือน หมายถึงว่า ในทุกๆ วันศุกร์สุดท้าย เวลา 16.00 น.เป็นต้นไป เราจะเชิญคนทุกกลุ่ม ทุกฝ่าย โดยเฉพาะจะเน้น ผู้นำท้องถิ่น ต้องอยู่ในเวทีนั้นด้วย เป็นเวทีสบายๆ ไม่มีกำหนดว่าต้องมากี่คน ใครจะมาหรือไม่มา ก็ไม่เป็นไร แต่ถ้าอยากพูดหรืออยากฟังอะไรก็ตามเลย ไม่จำเป็นต้องเป็นคนที่อยู่ในพื้นที่รำแดง เป็นที่รู้กันว่า วันศุกร์สุดท้ายของเดือนเราได้คุยกัน นี่เป็นการเก็บ “ตะกอนความคิดของคนทุกกลุ่ม”

อีกส่วนหนึ่งคือ จดหมายข่าวที่ค่อนข้างจะเข้าถึงพี่น้องประชาชนที่เข้าไม่ถึงสื่อออนไลน์ จดหมายข่าวเราก็ทำราคาถูกใช้กระดาษ A4 สองแผ่น แต่พิมพ์เป็นสี เป็นการสรุปข่าวเด่นที่สุดในรอบเดือน หลักๆ ก็เอาข้อมูลจากในเฟซบุ๊ก สรุปเอาข้อมูลที่เด่นๆ ที่เป็นที่น่าสนใจที่สุดในรอบเดือน แล้วก็นำเสนอไปตามบ้าน โดยใช้วิธีส่งที่รับรองถึงบ้านแน่นอน เพราะเราอบหมายให้เจ้าหน้าที่เก็บค่าน้ำประปา คือ นำบิลประปาไปส่งให้แก่ชาวบ้าน เก็บค่าบริการน้ำประปาจากพี่น้องแต่เราก็เอาข่าวฝากไปด้วย

: พี่ดแบ็กตอบรับจากชาวบ้านเป็นอย่างไรบ้าง

นายก อบต.รำแดง : พลังที่ผมอยากเห็นเป็นพลังสำคัญ 1 ใน 3 คือ พลังสำนึกรักบ้านเกิด ที่เห็นตอนนี้คือ รำแดงเรา หลังจากที่เราร่วมสร้างการมีส่วนร่วม และเราพยายามสร้างมนุษยสัมพันธ์ใหม่ของรำแดงก็คือ “คนรำแดงต้องมีคุณลักษณะ คือจิตอาสา” เราทำให้คนรำแดง และลูกหลาน ฟังพอใจที่เกิดเป็นคนรำแดง อย่างเช่น ท่งปอเทือง หรือฐานเรียนรู้ต่างๆ ล้วนแล้วแต่สร้างให้คนรำแดงสำนึกรักบ้านเกิด ซึ่งเห็นผลอย่างมาก เห็นได้จากปัจจุบันคนที่เพิ่งสร้างบ้านใหม่เพิ่มขึ้นมาเกือบทุกหลัง เขาไม่ได้แพลนไว้ก่อนว่าเกษียณอายุแล้วจะกลับมาอยู่บ้าน ส่วนใหญ่แล้วจะคิดถึงที่อื่น แต่ตอนนี้ย้อนกลับมา มาสร้างที่รำแดง เพราะรำแดง

มีลักษณะพิเศษอยู่คือ เป็นพื้นที่ที่ไม่มีคนภายนอกมาอยู่อาศัยเลย ในลักษณะที่มาซื้อที่ หรือมีสามีภรรยาแล้ว มาสร้างบ้านแล้วไปทำงานในเมือง ในลักษณะนี้ไม่มี ที่ร่ำแดงเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ เป็นคนร่ำแดงโดยกำเนิด ไม่เป็นแขกก็เป็นที่แล้ว แล้วสอดคล้องค่อนข้างบ่อยที่นายก อบต. ได้ประกาศไป และกำลังเป็นที่สนใจในแวดวงสังคมอย่างเข้มข้น คือ เรื่องรณรงค์ไม่ให้คนร่ำแดงขายที่เด็ดขาด (โดยไม่รู้วัตถุประสงค์การใช้) และพูดหลังไมค์ว่า ถ้าหากจำเป็นต้องขายก็ให้ขายแก่ลูกหลานก่อน แต่ถ้าลูกหลานของท่านไม่ซื้อ ก็มากุยกั๊บ อบต. ได้ ซึ่งผมก็จะกลับไปดูในแผนพัฒนาอีกที ว่า ที่ดินแปลงนั้นมันตรงจุดกับสิ่งที่เราแพลนไว้ ในระยะเวลา 3 ปี เราก็จะซื้อไว้ ซึ่ง ณ ปัจจุบัน ได้ซื้อไว้แล้วทั้งหมด 11 แปลง ทุกที่มีประโยชน์ ที่สิ้นสุดท้ายที่ซื้อไว้ประมาณ 16 ไร่ ตอนนี้ทำเป็นฐานเรียนรู้ที่ 7 ซึ่งเป็นหนึ่งในเจ็ดฐานเรียนรู้ ของ “โหนด นา ไร่ คน” แล้วเป็นแผนที่เราต้องทำให้เสร็จเพื่อต้อนรับการเปิดเสรีอาเซียน รวมถึงการรณรงค์ไม่ให้ชาวนาขายหน้าดิน

: มีการต่อต้านไม่ให้มีโรงงานเกิดขึ้นในพื้นที่ ต.ร่ำแดง ?

นายก อบต.ร่ำแดง : ส่วนหนึ่งที่เราไม่ให้ขายที่ คือภาพรวมร่ำแดงไม่มีโรงงาน ไม่มีนาทุ่ง และไม่สนับสนุนให้ทำพืชเชิงเดี่ยว แต่อย่างโรงงานคนร่ำแดงไม่เอาเด็ดขาด ตอนนี้ร่ำแดงประกาศเป็นพื้นที่สีเขียว แต่เราไม่ได้ปลอดพวกมลพิษ เนื่องจากว่า ประตูร่ำแดงทั้งสองฝั่ง คือ รอยต่อทั้ง 2 ตำบลหัวท้าย มีโรงงานเต็มเลย จึงมีผลกระทบเรื่องกลิ่น เพราะระยะห่างจากโรงงานเพียง 1 กก. และคลองของเราที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวก็ได้รับผลกระทบด้วย แต่อย่างไรก็ตาม ที่เราทำได้ตอนนี้คือ สกัดกั้นไม่ให้เพิ่มเข้ามา และไปศึกษาข้อมูลโรงงานที่อาจจะก่ออันตรายได้

: ดูเหมือนทุกอย่างในร่ำแดงจะราบรื่น ปัญหาในพื้นที่มีบ้างไหม ?

นายก อบต.ร่ำแดง: ปัญหาในพื้นที่ของเราที่ต้องแก้ ตอนนี้คิดว่าถ้าเราจะทำเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรม คนร่ำแดงเมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาเยอะ เราต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อม สิ่งที่ดีตามมาคือ อาจจะมีทุนไหลเข้ามาที่คนร่ำแดงไม่ได้ประโยชน์อย่างแท้จริง เพราะฉะนั้น เราต้องเร่งให้ความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และหาตลาด เราต้องเพิ่มระบบการให้บริการ ต่อยอดผลิตภัณฑ์ให้ได้คุณค่า เรื่องเศรษฐกิจทั่วไป เรายังไม่ดีเท่าที่ควร เรานั่นขายธรรมชาติ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม เราจะทำการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งหมดมาเป็นสินค้าอีกที ก็ไม่ได้รับแรงอะไรมากมาย สิ่งที่ต้องเร่งทำอย่างหนักตอนนี้คือ ให้พี่น้องของเราเพิ่มพูนองค์ความรู้ และได้มีโอกาสจากผลประโยชน์ที่ได้รับจากคนภายนอกที่เข้ามา

ทั้งหมดนี้ เป็นเพียงวิถีชีวิตของคนร่ำแดงในเบื้องต้น จากที่ทีมข่าว “ASTVผู้จัดการ” ได้ลงไปสัมผัสในพื้นที่ ต.ร่ำแดง ยังมีอีกหลายอย่างหลากหลายเรื่องราวที่มีการพัฒนาเพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชนอย่างแท้จริง มุ่งเน้นให้ทุกคนมีจิตสำนึกรักบ้านเกิด อย่างเช่น โครงการ “โหนด นา ไร่ คน” ที่เป็นโครงการใหญ่ครอบคลุมเรื่องราวทั้งหมดของร่ำแดง และกำลังอยู่ระหว่างการจัดทำให้เสร็จสมบูรณ์

อ้างอิง

(ประโยชน์จาก facebook ที่ทำให้คน “ร่ำแดง” สำนึกรักบ้านเกิด . (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.manager.co.th/south/viewnews.aspx?NewsID=9570000093947> . 12 กันยายน 2557.)

ใบงานที่ 1
แบบสำรวจข้อมูลชุมชนพลังสำนึกรักบ้านเกิด

ชื่อชุมชน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

1. ประวัติความเป็นมาวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน (เพื่อให้เกิดจิตสำนึกรักชุมชนที่อาศัยอยู่)

.....

.....

.....

2. อาชีพของคนในชุมชน (เพื่อพัฒนาและส่งเสริมอาชีพคนในชุมชน)

.....

.....

.....

3. ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน (สามารถแยกเป็นข้อได้เช่น ยาเสพติด สิ่งแวดล้อม เพื่อทราบปัญหาและหาแนวทางแก้ไข โดยผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วม)

.....

.....

.....

4. แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน (เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา)

.....

.....

.....

5. การปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันในชุมชน (แนวทางการอยู่ในสังคมของแต่ละคน)

.....

.....

.....

ชื่อ..... ผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ..... ผู้สัมภาษณ์

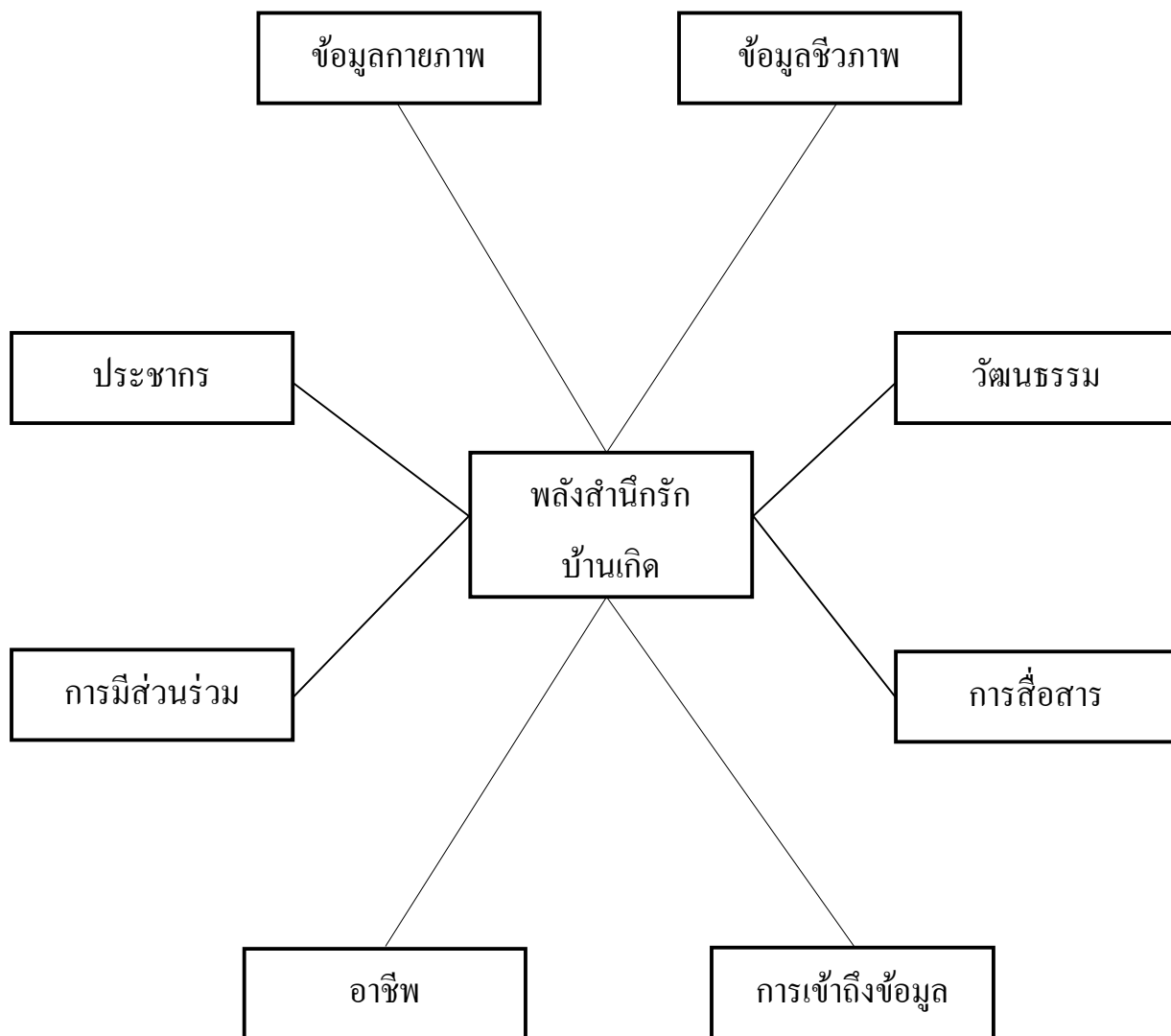
(สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม)

ใบงานที่ 2
เรื่อง ชุมชนที่ฉันภูมิใจ

แบบสัมภาษณ์ “ชุมชนที่ฉันภูมิใจ”

ที่	ชื่อ -นามสกุล ของบุคคลที่สัมภาษณ์	ชุมชนที่ฉันภูมิใจ				
		วัฒนธรรม	สิ่งแวดล้อม	อาชีพ	ประเพณี	ความเชื่อ

แนวการวิเคราะห์ข้อมูลพลังสำนึกรักบ้านเกิดจากการสำรวจชุมชน

แบบประเมินผลพฤติกรรมผู้เรียนในกระบวนการกลุ่ม

พฤติกรรม ชื่อ-นามสกุล	ความคิดริเริ่ม			การแสดงผลออก			การให้ความร่วมมือ			การใช้เหตุผลปัญหา			การใช้กระบวนการทางปัญหา			การเปิดรับข้อมูลใหม่			รวม	หมายเหตุ	
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1			

- ให้คะแนน 1 ถ้าการทำงานนั้นอยู่ในระดับต้องปรับปรุง
 ให้คะแนน 2 ถ้าการทำงานนั้นอยู่ในระดับพอใช้
 ให้คะแนน 3 ถ้าการทำงานนั้นอยู่ในระดับดี

เรื่องที่ 15 ฉันทักชุมชนของฉัน

เป้าหมายของการจัดกิจกรรม

เพื่อเสริมสร้างให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้วางแผนการจัดกิจกรรมในการแก้ปัญหาชุมชนของตนเองโดยให้นำเอาปัญหาจากการจัดกิจกรรมนี้ไปพัฒนาส่งเสริม (ค่านิยม ข้อ 5 รักษา วัฒนธรรม ประจำชาติ)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาชุมชนของตนเอง
2. เพื่อให้มีจิตสำนึกรักชุมชนของตนเอง
3. เพื่อให้รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ
4. เพื่อให้เกิดความรักความสามัคคี ประองคองในหมู่คณะ
5. เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมฝึกการปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตย

เนื้อหาสาระ

1. สภาพปัญหาของหมู่บ้าน ชุมชน
2. แนวทางในการพัฒนาชุมชน สังคม การอยู่ร่วมกัน

ระยะเวลา 4 – 6 ชั่วโมง

วิธีการดำเนินการ

ขั้นเตรียมการ

1. ประชุมเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมพร้อมอธิบายกระบวนการจัดกิจกรรมแบ่งหน้าที่การรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายเช่น

1.1 **วิทยากรกระบวนการ** มีหน้าที่ดูแลการดำเนินกิจกรรมของแต่ละกิจกรรมตลอดระยะเวลาการดำเนินการจัดกิจกรรม

1.2 **วิทยากรพี่เลี้ยงประจำกลุ่ม** มีหน้าที่ในการให้คำแนะนำผู้ร่วมกิจกรรมให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกตามที่ผู้ร่วมกิจกรรมต้องการ

1.3 **เจ้าหน้าที่ฝ่ายพิธีกร** มีหน้าที่จัดลำดับขั้นตอน การดำเนินงานโครงการให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย โดย เตรียมคำกล่าวรายงาน คำกล่าวในพิธีเปิด-ปิดการจัดกิจกรรม และลำดับพิธีการต่าง

1.4 **เจ้าหน้าที่ฝ่ายรับลงทะเบียนผู้ร่วมกิจกรรม**

1.5 **เจ้าหน้าที่ฝ่ายเตรียมสถานที่** มีหน้าที่ในการเตรียมสถานที่จัดกิจกรรมเช่น โต๊ะหมู่บูชา ดอกไม้ รูปเทียน พระพุทธรูป เก้าอี้ เครื่องเสียง น้ำดื่มอาหารว่าง ตามความเหมาะสม

1.6 **เจ้าหน้าที่ฝ่ายเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เอกสารที่เกี่ยวข้อง** เช่น ปากกาเคมี กระดาษปรู๊ฟ กระดาษA4 และปากกา กระดาษเทาขาว 3 แผ่นกระดาษแข็งกระดาษโปสเตอร์สี ไม่สำหรับเสียบลูกชิ้นเสข ผ้าไหมพรมกาวกรรไกร

1.7 **เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการและประสานงาน** มีหน้าที่ประสานงานในการจัดกิจกรรม เช่น ทำหนังสือเชิญแขกเชิญผู้เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเข้าร่วมกิจกรรม ทำกำหนดเวลาการจัดกิจกรรม ทำคำสั่งคณะทำงานในการจัดกิจกรรม

1.8 **เจ้าหน้าที่ฝ่ายวัดผลประเมินผล** มีหน้าที่จัดทำรายงานผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรม

2. การดำเนินการจัดกิจกรรมแบ่งออกเป็นสามขั้น

ขั้นก่อนนำเข้าสู่กิจกรรม

1. **พิธีเปิด** ฉันทน์รักบ้านเกิด โดยประธานจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย กล่าวรายงาน กล่าวเปิดพร้อมให้แนวคิดในการจัดกิจกรรม หรือตามที่เห็นสมควร (5 นาที)

2. **พิธีกร** นำเข้าสู่เวทีกิจกรรมฉันทน์รักชุมชนของฉัน แนะนำแขกผู้มีเกียรติที่เข้าร่วมกิจกรรม(5 นาที)

3. ผู้ดำเนินกิจกรรมทักทายด้วยการร้องเพลง “ สวัสดีวันนี้เราพบกัน ” หรือเพลงเกี่ยวกับการพบกัน เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้ร่วมกิจกรรม มีส่วนร่วมกิจกรรมเวทีเสวนาเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน และจัดกิจกรรมละลายพฤติกรรม เช่น กิจกรรมบอกชื่อผักหรือผลไม้มาคนละหนึ่งชื่อ ที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “ มะ ” เช่น มะขวิด มะละ มะกูด ฯลฯ ถ้าใครบอกชื่อผลไม้ซ้ำให้ออกมาร่วมกิจกรรมหน้าเวที ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิทยากรกระบวนการเห็นสมควร เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมเกิดความคุ้นเคยต่อกันและเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่กิจกรรม ใช้ระยะเวลาประมาณ 10 นาทีหรือกระบวนการอื่นๆตามความเหมาะสม

ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

ผู้ดำเนินกิจกรรมอธิบายให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฉันทน์รักชุมชนของตน ทราบถึงสาระสำคัญในการจัดกิจกรรมในครั้งนี้ พร้อมชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม และแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ๆ ละ เท่า ๆ กัน จำนวน 3 กลุ่มพร้อมแนะนำวิทยากรพี่เลี้ยงประจำกลุ่ม (จำนวนสมาชิกในกลุ่มขึ้นอยู่กับจำนวนผู้ร่วมกิจกรรมแต่ละครั้ง)

ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	คำนิยาม	แนวทางการจัดกิจกรรม	สื่อ/อุปกรณ์	การวัดประเมินผล
กิจกรรมที่ 1. ชุมชนริมแม่น้ำ ระยะเวลาประมาณ 45 นาที	เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมฝึกการปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้การวชิธรรม สำนึกศีลธรรม และปัญญาธรรม	- รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม - คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและต่อชาติมากกว่าประโยชน์ของตนเอง	1) ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม กลับตาดึงสภาพความเป็นอยู่ในชุมชนของตนเอง และสมมติให้ผู้ร่วมกิจกรรมทุกคนในกลุ่มคือคนในครอบครัวเดียวกัน แบ่งบทบาทความรับผิดชอบ เช่น พ่อ แม่ ลูก เขย สะใภ้ หลาน ปู่ ย่า ตา ยาย ร่วมกันระดมความคิดเห็น โดยใช้กระบวนการทางประชาธิปไตย 2) สมมติให้บริเวณจัดกิจกรรมเป็นชุมชนริมแม่น้ำ โดยผู้ดำเนินกิจกรรมกำหนดให้บริเวณชุมชนมีชุมชน 10 ครอบครัว ตั้งอยู่ 2 ฝั่งแม่น้ำไหลผ่าน หรือภูเขา ทะเล ก็ได้ 3) ผู้ดำเนินกิจกรรมตั้งประเด็นในการนำไปทำกิจกรรมดังนี้ - ชุมชนริมแม่น้ำควรมีลักษณะอย่างไร ตามความคิดของผู้ร่วมกิจกรรม - แต่ละบ้านจะหาเลี้ยงชีพอย่างไร 4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมดังนี้	1.ใบความรู้ที่ 1 2.กระดาษเทาขาว 3 แผ่น 3.กระดาษแข็ง 4.กระดาษโปสเตอร์สี กลุ่มละ 5 สี 5.ไม้สำหรับเสียบลูกชิ้น 6.เศษผ้า 7.ไหมพรม	การสังเกต การสัมภาษณ์ การ

ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	ค่านิยม	แนวทางการจัดกิจกรรม	สื่อ/อุปกรณ์	การวัดประเมินผล
			<p>กิจกรรมดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอน</p> <p>4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ปัญหา แนวทางป้องกัน และแก้ไขปัญหากลุ่มตามใบกิจกรรม “และให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันพิจารณาตัดสินใจเลือกปัญหาเดียวมานำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่”</p>		
<p>กิจกรรมที่ 3. ชุมชนนำอยู่ด้วยมือเรา</p> <p>ระยะเวลาประมาณ 45 นาที</p>	<p>1. เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเอง</p> <p>2. เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมรู้จักกระบวนการทางประชาธิปไตยในการเสนอความคิดเห็น</p>	<p>-รักษาวัฒนธรรม ประเพณีไทยอันงดงาม</p> <p>-คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและต่อชาติมากกว่าประโยชน์ของตนเอง</p>	<p>1) ผู้ดำเนินกิจกรรมให้แต่ละกลุ่มสืบทอดสมาชิกในกลุ่มเป็น 3 กลุ่มย่อย</p> <p>2) ผู้ดำเนินกิจกรรมสนทนาซักถามถึงเนื้อหากิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง วิเคราะห์ปัญหาชุมชนว่าผู้เรียนได้สรุปปัญหาที่ควรพัฒนาภายในชุมชนตนเอง เช่น วัด โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ สวนสาธารณะ ภูมิทัศน์หมู่บ้าน อื่นๆ ที่ต้องทำการพัฒนา คือ ปัญหาอะไร.....</p> <p>3) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดวิธีการพัฒนาในปัญหาที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมต้องการ โดยให้นำเสนอในรูปแบบของการทำโครงการกิจกรรมต่าง ๆ เช่น โครงการรณรงค์ส่งเสริมประชาธิปไตย โครงการอาสาสมัครป้องกันยาเสพติด โครงการสืบสานประเพณี โครงการรดน้ำเจ้าพระยา โครงการพัฒนาภูมิ</p>	<p>ใบกิจกรรม</p> <p>ปากกา</p> <p>ใบงานที่ 2</p>	<p>การสังเกต</p> <p>การสัมภาษณ์</p> <p>การมีส่วนร่วม</p>

ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	ค่านิยม	แนวทางการจัดกิจกรรม	สื่อ/อุปกรณ์	การวัดประเมินผล
			<p>ทัศนัชมชน โครงการปลูกป่า โครงการกำจัดขยะ โครงการปันน้ำใจ โครงการพัฒนาวัด...อื่นๆ (ทุกกิจกรรมต้องสามารถปฏิบัติได้จริงโดยผู้ร่วมกิจกรรม) โดยให้ผู้ดำเนินกิจกรรมกำกับดูแลให้คำปรึกษา</p> <p>4) ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละกลุ่มนำเสนอ วิธีการแก้ปัญหา หรือแนวทางการแก้ไขปัญหาของแต่ละกลุ่มจนครบการนำเสนอทุกกลุ่ม และให้สมาชิกทุกส่วนร่วมกันพิจารณาตัดสินใจเลือกปัญหาที่สมควรดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาแก้ไขมากที่สุด โดยใช้กระบวนการทางประชาธิปไตย</p> <p>5) ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมดกำหนดเวลาการดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาหรือปรับปรุง ตามที่เสนอ</p>		

ขั้นสรุปการจัดกิจกรรม

ผู้ดำเนินกิจกรรมให้ตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรมกล่าวความรู้สึกในการร่วม “ฉันรักชุมชนของฉัน” และขอบคุณวิทยากรผู้ดำเนินการ

1. เชิญประธานกล่าวให้แนวคิดและสรุปเวที “ฉันรักชุมชนของฉัน” เน้นให้ถึงการสร้างความรักใคร่ปรองดอง การอยู่ร่วมกันแบบพี่แบบน้อง รู้รักสามัคคี มีน้ำใจ
2. ดำเนินการเชิญผู้เข้าร่วมกิจกรรมจับมือกันเป็นวงกลม 1 วง ร่วมกันร้องเพลงเกี่ยวกับ ความสามัคคี เช่น สามัคคีชุมนุม รักกันไว้เถิด ฯลฯ
3. พิธีอำลา พิธีกรให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมหันหน้าไปเวที ซึ่งมีสัญลักษณ์ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ร่วมร้องเพลงสดุดีมหาราชา 2 จบ และเพลงสรรเสริญพระบารมี

กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

1. การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการจัดฉันรักบ้านเกิด
2. โครงการพัฒนาภูมิทัศน์โครงการรณรงค์ส่งเสริมประชาธิปไตย โครงการอาสาสมัครป้องกันยาเสพติด โครงการสืบสานประเพณี โครงการงดเหล้าเข้าพรรษา โครงการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน โครงการปลูกป่า โครงการกำจัดขยะ โครงการปันน้ำใจ โครงการพัฒนาวัด
3. การเสนอความต้องการพัฒนาชุมชน / หมู่บ้าน / ยังหวงงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันพัฒนา

สื่อ/ใบความรู้

1. ธงชาติ พระบรมฉายาลักษณ์ โปสเตอร์
2. โต้ะหมู่บูชา ดอกไม้ รูปเทียน พระพุทธรูป (จัดให้ครบ)
3. กระดาษปรี๊ฟ ปากกาเคมี ปากกา กระดาษกาว กระดาษA4
4. เพลง “เพลงคนกินแดด” (คนกินแดด - นิค นิรนาม. (ออนไลน์). แหล่งที่มา

:<http://www.youtube.com/watch?v=xYDQWoYpMMg> และเพลง “จดหมายถึงพ่อ”

<http://www.youtube.com/watch?v=5mRs-uYL6rI> .20 กันยายน 2557.)

5. เนื้อเพลงต่างๆ ที่เกี่ยวกับความสามัคคี เช่นเพลง รักกันไว้เถิดเพลงสามัคคีชุมนุม
6. สถานที่จัดกิจกรรมควรเป็นห้องประชุม หรือศาลาประชาคม ศาลาวัด เป็นที่โล่ง

กำหนดการจัดกิจกรรมฉันรักชุมชนของฉัน

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.ณหมู่ที่

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

วัน..... เดือน..... 255.....

- 08.00 น. - 08.30 น. - ลงทะเบียน
- รับฟังคำชี้แจงการเข้าร่วมโครงการ
- 08.31 น. - 09.00 น. - พิธีเปิดโดยประธานจตุรบุรุษพระรัตนตรัย
- กล่าวรายงาน กล่าวเปิดกิจกรรม
- บรรยายพิเศษ//ให้แนวคิดในการจัดกิจกรรมโดย ประธานในพิธี
- 09.01 น. - 09.15 น. - นำเข้าสู่กิจกรรมฉันรักชุมชนของฉัน
- โดยแนะนำแขกผู้มีเกียรติที่เข้าร่วมกิจกรรม
- การเตรียมความพร้อมผู้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยกิจกรรมละลายพฤติกรรม
- 09.16 น. - 10.00 น. - กิจกรรมที่ 1 ชุมชนริมแม่น้ำ
- 10.01 น. - 10.45 น. - กิจกรรมที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาชุมชน และสิ่งที่ควรพัฒนา
- 10.46 น. - 11.00 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- 11.01 น. - 11.45 น. - กิจกรรมที่ 3 ชุมชนน่าอยู่ด้วยมือเรา
- 11.46 น. - 12.00 น. - ให้ตัวแทนหน่วยงานราชการที่เข้าร่วมกิจกรรมกล่าวถึงกิจกรรม
- 12.01 น. - 12.30 น. - ประธานกล่าวปิดกิจกรรม และพิธีอำลา

กำหนดการ อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

ใบความรู้ที่ 1
ชุมชนริมแม่น้ำ

ใบความรู้ที่ 2
เนื้อเพลงจดหมายถึงพ่อ – อี๊ดฟูตบาท

อ่านคำบรรยายจดหมายถึงพ่อ หนูยังรอวันพ่อกลับบ้าน
กลั้มะละกอกที่พ่อเคยหวาน ยังปลูกไม่นาน ลูกโตน่าดู

* กระถินริมรั้วสูงขึ้นเลยป่า พุ่มกระดังงาเลื้อยซุ่มประตู่
ทานตะวันชูคอชูช่อรออยู่ คงจะเงี้ยวคุดอยพ่อกลับมา

แม่ธิบายที่พ่อไปทำงาน เพื่อเงินเพื่อบ้านและเพื่อลูกยา
จะมีบ้านโตมีรถโก้สง่า มีหน้ามีตาเหมือนดังใครๆ

พ่อไปคราวนี้แม่จะยาวนาน พวกเราทางบ้านเป็นกำลังใจ
แต่บางคืนแม่สะอื้นร้องไห้ หนูแกลังทำกลับไปสงสารแม่จัง

ส่วนน้องหญิงยิ่งยามเย็นค่ำ อ้อนประจำเหตุผลไม่ฟัง
ไม่เอาบ้านโตไม่เอาทุกอย่าง จะเอาชีหลังของพ่อคนเดียว

(ซ้ำ *)

สุดท้ายนี้ขออวยพรให้พ่ออยู่แดนไกล หัวใจเด็ดเดี่ยว
ขอพระคุ้มครองยามใจห่อเหี่ยว ปกป้องแลเหลียวร่ำรายกลับมา

(ซ้ำ * , * , *)

ใบความรู้ที่ 3
เนื้อเพลงคนกินแคด – นิก นีรนาม

..ถิ่นกันดาร บ่มีบ้านหลายสิบมีสมบัติผู้ดี บ่มีการศึกษา
เหมือนวัวเหมือนควายที่เอาไปไถนา บ่มีปัญญา
หาโรงหมอ โรงเรียนมีแต่ควาย เทียมเกวียนเอาไ่ว้นข้าวในนา
คนตรี.....
..อยู่บ้านนอก ซ้อยตอกแต่น้ำเมาบ่มีสุราม้าขาว บ่มีโรงน้ำชา
บ่มีน้ออน บ่มีน้ำประปามีแต่โรงนา หลังคาเพเพ
เสามัน โยก โยเย บังฝนบังแคดที่แผดเผา ทุกข์ใจมัน โลมเกล้า
เราต้องทน ก็เรามันคนกินแคด
...เหนื่อยหน่ายการงานบ่มีสถานผ่อนคลาย
มีแต่รถยาปวดหาย ไปฉายหนังให้ดู
นานนานมาที ก็ยังดีที่ได้คุ้มมันนำอดสู คนดงคนดอย
กินแต่เผือก มัน กรอย ปูนา ปลาชิวอ้าว
...แปลกใจจริง บ่มีสิ่งเจริญหรือเรานี้เป็นส่วนเกิน
ที่บังเอิญเกิดมาทั้งทนทั้งทำ จะเก็บกำเงินตรา
ทำจนแก่ชรา ยังไม่เคยสบายยังต้องใช้แรงกาย ไถนาคำทำแต่งงาน
จะทำไ้ได้ จึงจะเป็นจะตายจะทำไ้ได้ จึงจะเป็นจะตายช่างหัวมัน
..ถึงเวลาเลือกผู้แทน ส.ส.จะมีแต่คนป้อยอ น้ำคำปลอบใจ
ถิ่นกันดาร ถึงจะอยู่แดนไกลเอาข้าวของไปให้ เห็นใจให้ฟรี
นี่แหละหนา เขาว่าใจคนคิดเอาแต่ผลประโยชน์เป็นดี
เห็นคุณค่า คนแค่ผงธุลีหน้าคนใจผี
มีแต่เชือดเดือน คงจะดีถ้าหนึ่งปีเลือกผู้แทนทุกเดือนคงจะดี
ถ้าหนึ่งปีเลือกผู้แทนทุกเดือนสุขใจจะเหมือน ดังคน คนกินแคด
คนกินแคด..

ใบงานที่ 1

เรื่อง การวิเคราะห์ปัญหาชุมชน

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันเสนอปัญหาและสิ่งทีควรพัฒนาภายในชุมชนตนเอง เช่น วัด โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ สวนสาธารณะ ภูมิทัศน์หมู่บ้าน อื่นๆ (ให้เลือกปัญหาที่สามารถแก้ไขได้จริงหรือพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นได้)

1.
2.
3.

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาในชุมชน ชุมชนตนเองจากตอนที่ 1

ปัญหา	สาเหตุของปัญหา
1.	1.
.....
2.	2.
.....
3.	3.
.....

ตอนที่ 3

คำชี้แจง ให้สมาชิกในกลุ่มเลือกปัญหาที่สำคัญ จากตอนที่ 2 เพียงปัญหาเดียว เพื่อนำมาพัฒนาต่อไป (ทั้งนี้ให้ปัญหาทีควรพัฒนาภายในชุมชนตนเอง เช่น วัด โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ สวนสาธารณะ ภูมิทัศน์หมู่บ้าน หรือเป็นการป้องกันเช่น กำกัดยุงลาย ป้องกันยาเสพติด อื่นๆต้องนำมาแก้ไขได้)

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 2

ชื่อกิจกรรม.....

หลักการและเหตุผล

.....

.....

.....

.....

.....

.....

วัตถุประสงค์

.....

.....

.....

.....

เป้าหมายของการดำเนินกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาในการดำเนินงาน

.....

.....

.....

.....

.....

การแก้ปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

สถานที่ดำเนินการจัดกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

ระยะเวลาการจัดกิจกรรม

.....

.....

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

ประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

ภาพประกอบขั้นตอนการจัดกิจกรรม
(ใช้ภาพขนาดจัมโบ้ 5-6 ภาพ)

ติครูป

ติครูป

เรื่องที่ 16 ในโลกนี้มีอะไรเป็นไทยแท้

ก ข ฅ ค ต ม ง จ ฉ ช ฅ
 ฅ ญ ฎ ฏ จ ฑ ฉ ฒ จ ฅ
 ท ฑ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ

เป้าหมาย

เสริมสร้างให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความภาคภูมิใจรวมทั้งส่งเสริม และอนุรักษ์ศิลปกรรม และวัฒนธรรมไทย (ค่านิยม ข้อ 5 รักษา วัฒนธรรม ประจำชาติ)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถตีความ และวิเคราะห์เอกลักษณ์ความเป็นไทยจากบทอาขยาน
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถเขียนอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย

เนื้อหาสาระ

1. ความหมาย และตัวอย่างเอกลักษณ์ไทย
2. การบอกและการวิเคราะห์รายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทยที่ปรากฏอยู่ในบทอาขยาน “ในโลกลีมีอะไรเป็นไทยแท้”

ระยะเวลา 4 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

ขั้นเตรียมการ (เตรียมการสอน)

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมทำความเข้าใจรายละเอียดของการดำเนินกิจกรรม
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับใบความรู้ ใบงาน ให้เพียงพอกับจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้ดำเนินกิจกรรมชี้แจงรายละเอียด และวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมกล่าวเปิดประเด็นคำถามกว้าง ๆ แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมว่า “หากเราจะนึกถึงความ เป็นไทยหรือประเทศไทย พวกเราจะคิดถึงอะไร ? เพราะเหตุใด?” โดยเน้นการกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมใน ชั้นเรียนได้ร่วมกันเสนอความคิดเห็นแบบไม่เป็นทางการ เพื่อสร้างบรรยากาศน่าเข้าสู่บทเรียน โดยให้ครูทำ หน้าที่เขียนรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เสนอไว้ บนกระดานดำ เพื่อให้ผู้เรียนได้ร่วมเรียนรู้(20 นาที)
3. ผู้ดำเนินกิจกรรมแจกใบความรู้เกี่ยวกับความหมายเอกลักษณ์ไทยให้แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม และ อธิบายความหมายเอกลักษณ์ไทยโดยใช้เนื้อหาที่อยู่ในใบความรู้ (30 นาที)
4. ผู้ดำเนินกิจกรรมแจกบทอาขยาน “ใน โลกลีมีอะไรเป็นไทยแท้” ให้แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคน และให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคนอ่านหรือท่องบทอาขยานโดยพร้อมเพรียงกันประมาณ 2-5 ครั้ง (15 นาที)
5. ผู้ดำเนินกิจกรรมแบ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน และให้แต่ละกลุ่มตีความ (แปลความหมาย) และวิเคราะห์บทอาขยานที่ได้รับว่า

ในบทอาขยาน มีสิ่งใดบ้างที่เป็นเอกลักษณ์ของไทย/วัฒนธรรมไทย พร้อมทั้งยกตัวอย่างสิ่งที่มีอยู่จริงในพื้นแผ่นดินไทยประกอบ (เช่น หากบอกว่าในบทอาขยาน มีในเรื่องวรรณคดี ก็อาจมีการยกตัวอย่าง

วรรณคดีไทยที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเคยได้ยินหรือได้อ่าน อาทิ วรรณคดีเรื่องอิเหนา เรื่องพระอภัยมณี เรื่อง รามเกียรติ์ เป็นต้น) โดยใช้ใบงานที่ 1 ชาติไทย มีอะไรเป็นไทยแท้

สมาชิกกลุ่มคิดว่าในบทอาขยานดังกล่าว มีสิ่งใดที่เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นไทยแท้ที่สำคัญที่สุด 2 ลำดับ พร้อมทั้งอธิบายเหตุผลที่เลือกตามความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม และเขียนอธิบายว่าเราจะร่วมกันสืบทอด หรือทำนุบำรุง รักษา สิ่งดังกล่าวที่เลือกมาไว้ได้อย่างไร โดยใช้ใบงานที่ 2 การสืบทอดความเป็นไทยแท้ (1 ชั่วโมง)

6. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอใบงานที่ 1-2 (1 ชั่วโมงหรือตามความเหมาะสม) ซึ่งระหว่างที่แต่ละกลุ่มมีการนำเสนอใบงาน ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มอื่น ๆ ที่เป็นผู้ฟังร่วมกันพิจารณาข้อมูลของกลุ่มผู้นำเสนอด้วยว่ามีความถูกต้อง และสอดคล้องกับความเป็นจริงหรือไม่ (โดยเฉพาะข้อมูลที่ ผู้นำเสนอยกตัวอย่างมา) โดยมีครูเป็นผู้ควบคุม และกระตุ้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ขั้นสรุปและประเมินผล

ครูผู้สอน และผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันอภิปราย หรือสรุปแนวคิดที่สำคัญจากการทำกิจกรรมให้เห็นสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย (20 นาที)

กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

การศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความเป็นเอกลักษณ์ไทยที่อยู่นอกเหนือจากบทอาขยาน

สื่อ/แหล่งค้นคว้า/ใบความรู้

1. ใบความรู้เรื่องเอกลักษณ์ไทย
2. บทอาขยาน “ใน โลกนี้มีอะไรเป็นไทยแท้”
3. ใบงานที่ 1 ชาติไทย มีอะไรเป็นไทยแท้
4. ใบงานที่ 2 การสืบทอดความเป็นไทยแท้

การวัดประเมินผล

1. การสังเกต

- การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
- การใช้เหตุผล เพื่อการสืบทอด หรือทำนุบำรุง รักษาความเป็นไทย

2. การประเมินผลงาน

- การส่งงาน/ใบความรู้ (การเขียนคำที่ถูกต้อง ความสามารถตีความหมายได้ถูกต้องสอดคล้องกับแนวคำตอบ)

ใบความรู้ เรื่องเอกลักษณ์ไทย

เอกลักษณ์ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน แปลว่า ลักษณะที่เหมือนกันหรือมีร่วมกัน

เอกลักษณ์ไทยตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน คำว่า “เอก” แปลว่า เด่น หนึ่ง เอกลักษณ์จึงเป็นลักษณะเด่นของสังคมหรือลักษณะส่วนรวมของสังคมที่เห็นเด่นชัด ซึ่งแตกต่างจากสังคมอื่นๆ เป็นลักษณะเฉพาะของตนเอง เช่น วัฒนธรรมไทยไม่เหมือนกับวัฒนธรรมสังคมอื่น เป็นต้น

อนึ่ง สำหรับเอกลักษณ์ไทยที่จะกล่าวต่อไปนี้ จะขอยกมาเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทธาขยาน ดังนี้

1. ภาษาไทยคือภาษาพูดที่ใช้สื่อสารกันได้อย่างเข้าใจถึงแม้จะมีสำเนียงที่แตกต่างกันไปบ้างในแต่ละพื้นที่รวมถึงการใช้ศัพท์กับบุคคลในระดับต่าง ๆ และอักษรไทยที่ใช้ในภาษาเขียนโดยทั่วไป รวมถึงการแต่งเป็น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน วรรณคดี วรรณกรรม เป็นต้น

2. การแต่งกายถึงแม้ว่าในปัจจุบันการแต่งกายของชาวไทยจะเป็นสากลมากขึ้น แต่ก็ยังคงเครื่องแต่งกายของไทยไว้ในโอกาสสำคัญต่าง ๆ เช่น ในงานพระราชพิธี งานที่เป็นพิธีการหรือในโอกาสพบปะสังสรรค์ระหว่างผู้นำ พิธีแต่งงาน เทศกาลและงานประเพณีที่จัดขึ้นหรือในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการ แสดงให้เห็นถึงความเป็นไทยอย่างชัดเจนในบางหน่วยงานของราชการ มีการรณรงค์ให้แต่งกายในรูปแบบไทย ๆ ด้วยซึ่งก็ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

3. ลักษณะของคนไทย/การแสดงความเคารพด้วยการไหว้และกราบซึ่งแบ่งแยกออกได้อย่างชัดเจน เช่น กราบพระพุทธรูป กราบพระสงฆ์ กราบไหว้บุคคลในฐานะหรือวัยต่าง ๆ ตลอดจนการวางตนด้วยความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตนการแสดงความกตัญญูแก่ผู้ที่ต่อผู้มีพระคุณความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกันรวมถึงความเกรงใจการเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ เป็นต้น

4. ศิลปะ เป็นคำที่มีความหมายกว้างขวางมากเป็นศาสตร์ที่รวมผลงานที่มีคุณค่าอย่างมหาศาลของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นทัศนศิลป์ที่ประกอบไปด้วยจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม นาฏศิลป์และศิลปะการแสดง ดนตรีวรรณศิลป์หรือกระทั่งประยุกต์ศิลป์ซึ่งเป็นผลงานที่มนุษย์พบเห็นในชีวิตประจำวันล้วนให้คุณค่าให้ประโยชน์แก่มวลมนุษยงานศิลปะแม้จะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในทางผลผลิตเพื่ออาหารทางกาย แต่คุณสมบัตินี้สำคัญยิ่งคือความงามที่ทำให้เกิดความรู้สึกซาบซึ้งในคุณค่าของความงามหรือความพึงใจที่เรียกว่าคุณค่าทางสุนทรีย์ ซึ่งคุณค่าทางสุนทรีย์นี้เองเป็นปัจจัยที่ทำให้มนุษย์เลือกบริโภคผลงานศิลปะที่มีคุณค่าและ นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวันได้ ศิลปะสามารถจำแนกได้หลายประเภท แต่ในที่นี้ขอยกมาเฉพาะในส่วนที่มีสาระสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมหรือบทธาขยาน

4.1 จิตรกรรมหมายถึง ผลงานศิลปะที่แสดงออกด้วยการขีดเขียน การวาด และระบายสี เพื่อให้เกิดภาพเป็นงานศิลปะที่มี 2 มิติ เป็นรูปแบบไม่มีความลึกหรือหนาแต่สามารถเขียนลงตาให้เห็นว่ามีความลึกหรือหนาได้ ความงามของจิตรกรรมเกิดจากการใช้สีในลักษณะต่าง ๆ กัน

4.2 ประติมากรรม หมายถึง ผลงานศิลปะที่แสดงออกด้วยการสร้างรูปทรง 3 มิติ มีปริมาตรมีน้ำหนักและกินเนื้อที่ในอากาศ โดยการใช้วัสดุชนิดต่าง ๆ วัสดุที่ใช้สร้างสรรคงานประติมากรรมจะเป็นตัวกำหนดวิธีการสร้างผลงานความงามของงานประติมากรรม เกิดจากการแสงและเงาที่เกิดขึ้นในผลงานการสร้างงานประติมากรรมทำได้ 4 วิธีคือ

- 1) การปั้น เป็นการสร้างรูปทรง 3 มิติ จากวัสดุที่เหนียว อ่อนตัว และยึดจับตัวกันดี วัสดุที่นิยมนำมาใช้ปั้น ได้แก่ ดินเหนียว ดินน้ำมัน ปูน จี๊ผึ้ง กระดาษ หรือขี้เลื่อยผสมกาว เป็นต้น
- 2) การแกะสลัก เป็นการสร้างรูปทรง 3 มิติ จากวัสดุที่แข็ง เปราะ โดยอาศัยเครื่องมือ วัสดุที่นิยมนำมาแกะ ได้แก่ เทียน ไม้ หิน กระจก ปูนปลาสเตอร์ เป็นต้น
- 3) การหล่อ เป็นการสร้างรูปทรง 3 มิติจากวัสดุที่หลอมตัวได้และกลับแข็งตัวได้ โดยอาศัยแม่พิมพ์ ซึ่งสามารถทำให้เกิดผลงานที่เหมือนกันทุกประการตั้งแต่ 2 ชิ้นขึ้นไปวัสดุที่นิยมนำมาใช้หล่อ ได้แก่ โลหะ สำริด ปูน จี๊ผึ้ง เรซิน พลาสติก ฯลฯ
- 4) การประกอบขึ้นรูป เป็นการสร้างรูปทรง 3 มิติ โดยนำวัสดุต่าง ๆ มาประกอบเข้าด้วยกันและยึดติดกันด้วยวัสดุต่าง ๆ

4.3 สถาปัตยกรรม หมายถึง ผลงานศิลปะที่แสดงออกด้วยสิ่งก่อสร้าง อาคาร ที่อยู่อาศัยต่าง ๆ การวางผังเมือง การจัดผังบริเวณการตกแต่งอาคาร การออกแบบก่อสร้างซึ่งเป็นงานศิลปะที่มีขนาดใหญ่ และเป็นงานศิลปะที่มีอายุยืนยาว โดยสถาปัตยกรรมเป็นวิธีการจัดสรรบริเวณที่วางให้เกิดประโยชน์ใช้สอยตามความต้องการที่นำมาเพื่อตอบสนองความต้องการในด้านวัตถุและจิตใจ มีลักษณะเป็นสิ่งก่อสร้างขึ้นอย่างงดงาม สะดวกในการใช้งานและมั่นคงแข็งแรง ซึ่งเห็นได้จากชิ้นงานที่ปรากฏในศาสนสถาน โบสถ์วิหาร ปราสาทราชวัง และอาคารบ้านทรงไทย เป็นต้น

4.4 วรรณกรรมพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2539 : 754) อธิบายว่า วรรณกรรม หมายถึง งาน หนังสือ งานนิพนธ์ที่สร้างขึ้นทุกชนิด ไม่ว่าจะแสดงออกมาโดยวิธีหรือในรูปอย่างใด เช่น หนังสือ จุลสาร สิ่งเขียน สิ่งพิมพ์ ปาฐกถา เทศนา คำปราศรัย สุนทรพจน์ สิ่งบันทึกเสียง ภาพ

4.5 ดุริยางศิลป์/คีตกกรรม หรือ ดนตรี หมายถึง เสียงที่จัดเรียงอย่างเป็นระเบียบ และมีแบบแผนโครงสร้างเป็นรูปแบบของกิจกรรมเชิงศิลปะของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับเสียง โดยดนตรีนั้นแสดงออกมาในด้านระดับเสียง (ซึ่งรวมถึงท่วงทำนองและเสียงประสาน) จังหวะและคุณภาพเสียง (ความต่อเนื่องของเสียง พื้นผิวของเสียง ความดังค่อย)ดนตรีนั้นสามารถใช้ในการด้านศิลปะหรือสุนทรียศาสตร์ การสื่อสาร ความบันเทิงรวมถึงใช้ในงานพิธีการต่างๆ เช่น ดนตรีไทย เพลงไทย ฯลฯ เป็นต้น

4.6 นาฏศิลป์ การละคร หมายถึง การร่ายรำที่มนุษย์ได้ปรุงแต่งจากลีลาตามธรรมชาติให้สวยงาม โดยมีดนตรีเป็นองค์ประกอบในการร่ายรำ โดยนาฏศิลป์ของไทยแบ่งออกตามลักษณะของรูปแบบการแสดงเป็นประเภทใหญ่ ๆ 4 ประเภท คือ

- 1) โขน เป็นการแสดงนาฏศิลป์ชั้นสูงของไทยที่มีเอกลักษณ์ คือผู้แสดงจะต้องสวมหัวที่เรียกว่า หัวโขนและใช้ลีลาท่าทางการแสดงด้วยการเดินไปตามบทพากย์การเจรจาของผู้พากย์และตาม

ทำนองเพลงหน้าพาทย์ที่บรรเลงด้วยวงปี่พาทย์เรื่องที่นิยมนำมาแสดง คือ พระราชนิพนธ์ทละครเรื่องรามเกียรติ์แต่งการเลียนแบบเครื่องทรงของพระมหากษัตริย์ที่เป็นเครื่องต้นเรียกว่าการแต่งกายแบบ “ยื่นเครื่อง” มีจารีตขั้นตอนการแสดงที่เป็นแบบแผนนิยมจัดแสดงเฉพาะพิธีสำคัญได้แก่งานพระราชพิธีต่าง

2) ละคร เป็นศิลปะการรำรำที่เล่นเป็นเรื่องราว มีพัฒนาการมาจากการเล่นนิทานละคร มีเอกลักษณ์ในการแสดงและการดำเนินเรื่องด้วยกระบวนลีลาท่ารำ เข้าบทร้องทำนองเพลงและเพลงหน้าพาทย์ที่บรรเลงด้วยวงปี่พาทย์มีแบบแผนการเล่นที่เป็นทั้งของชาวบ้านและของหลวงที่เรียกว่า ละคร โนราชาติ ละครนอกละครใน เรื่องที่นิยมนำมาแสดงคือ พระสุธน สังข์ทอง คาวี อิเหนา อุณรุทนอกจากนี้ยังมีละครที่ปรับปรุงขึ้นใหม่อีกหลายชนิดการแต่งกายของละครจะเลียนแบบเครื่องทรงของพระมหากษัตริย์เรียกว่าการแต่งการแบบยื่นเครื่อง นิยมเล่นในงานพิธีสำคัญและงานพระราชพิธีของพระมหากษัตริย์

3) ระบำ เป็นศิลปะแห่งการรำรำประกอบเพลงดนตรีและบทขับร้อง โดยไม่เล่นเป็นเรื่องราวในที่นี้หมายถึงรำและระบำที่มีลักษณะเป็นการแสดงแบบมาตรฐานซึ่งมีความหมายที่จะอธิบายได้พอสังเขป ดังนี้

3.1) รำ หมายถึง ศิลปะแห่งการรำรำที่มีผู้แสดง ตั้งแต่ 1-2 คน เช่น การรำเดี่ยว การรำคู่การรำอาวูฐ เป็นต้น มีลักษณะการแต่งการตามรูปแบบของการแสดงไม่เล่นเป็นเรื่องราวอาจมีบทขับร้องประกอบการรำเข้ากับทำนองเพลงดนตรี มีกระบวนท่ารำโดยเฉพาะการรำคู่จะต่างกับระบำเนื่องจากท่ารำจะมีความเชื่อมโยงสอดคล้องต่อเนื่องกันและเป็นบทเฉพาะสำหรับผู้แสดงนั้น ๆ เช่น รำเพลงช้าเพลงเร็ว รำแม่บท รำเมขลา-รามสูร เป็นต้น

3.2) ระบำ หมายถึง ศิลปะแห่งการรำรำที่มีผู้เล่นตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีลักษณะการแต่งกายคล้ายคลึงกันกระบวนท่ารำรำคล้ายคลึงกัน ไม่เล่นเป็นเรื่องราวอาจมีบทขับร้องประกอบการรำเข้าทำนองเพลงดนตรีซึ่งระบำแบบมาตรฐานมักบรรเลงด้วยวงปี่พาทย์การแต่งการนิยมแต่งกายยื่นเครื่องพระนาง-หรือแต่งแบบนางในราชสำนัก เช่น ระบำสี่บทระบำกฤดาภินิหาร ระบำลิง เป็นต้น

4) การแสดงพื้นเมืองเป็นศิลปะแห่งการรำรำที่มีทั้งรำ ระบำหรือการละเล่นที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มชนตามวัฒนธรรมในแต่ละภูมิภาคซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นภูมิภาคได้ 4 ภาค

4.1) การแสดงพื้นเมืองภาคเหนือ เป็นศิลปะการรำและการละเล่นหรือที่นิยมเรียกกันทั่วไปว่า “ฟ้อน” การฟ้อนเป็นวัฒนธรรมของชาวล้านนาและกลุ่มชนเผ่าต่าง ๆ เช่น ชาวไต ชาวลื้อ ชาวยอง ชาวจีน เป็นต้น ลักษณะของการฟ้อนแบ่งเป็น 2 แบบ คือ แบบดั้งเดิม และแบบที่ปรับปรุงขึ้นใหม่แต่ยังคงมีการรักษาเอกลักษณ์ทางการแสดงไว้คือ มีลีลาท่ารำที่เข้มช้ำอ่อนช้อยมีการแต่งกายตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สวยงามประกอบกับการบรรเลงและขับร้องด้วยวงดนตรีพื้นบ้านเช่น วงสะล้อ ซอ ซึง กลองปู่เจ้า วง กลองแอม เป็นต้น โอกาสที่แสดงมักเล่นกันในงานประเพณีหรือต้อนรับแขกบ้านแขกเมือง ได้แก่ ฟ้อนเล็บฟ้อนเทียน ฟ้อนครัวทาน ฟ้อนสาวไหมและฟ้อนเจิง

4.2) การแสดงพื้นเมืองภาคกลาง เป็นศิลปะการรำรำและการละเล่นของชนชาวพื้นบ้านภาคกลางซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพเกี่ยวกับเกษตรกรรมศิลปะการแสดงจึงมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตและ

เพื่อความบันเทิงสนุกสนานเป็นการพักผ่อนหย่อนใจจากการทำงาน หรือเมื่อเสร็จจากเทศกาลฤดูเก็บเกี่ยว เช่น การเล่นเพลงเกี่ยวข้าว เดินกำรำเกี่ยว รำโทนหรือรำวง รำเถิดเทิง รำกลองยาว เป็นต้นมีการแต่งกายตามวัฒนธรรมของท้องถิ่น และใช้เครื่องดนตรีพื้นบ้าน เช่น กลองยาวกลองโทน ฉิ่ง ฉาบ กรับ และโหม่ง

4.3) การแสดงพื้นเมืองภาคอีสาน เป็นศิลปะการรำและการเล่นของชาวพื้นบ้านภาคอีสานหรือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย แบ่งได้เป็น 2 กลุ่มวัฒนธรรมใหญ่ ๆ คือกลุ่มอีสานเหนือ มีวัฒนธรรมไทยลาวซึ่งมักเรียกการละเล่นว่า “เซิ้ง ฟ้อน และหมอลำ” เช่น เซิ้งบั้งไฟ เซิ้งสวิง ฟ้อนภูไท ลำกลอนเกี่ยว ลำเต้ยซึ่งใช้เครื่องดนตรีพื้นบ้านประกอบ ได้แก่ แคน พิณ ซอ กลองยาว อีสาน ฉิ่ง ฉาบ ฆ้อง และกรับ ภายหลังเพิ่มเติมโปงลางและโหวดเข้ามาด้วยส่วนกลุ่มอีสานใต้ได้รับอิทธิพลไทยเขมร มีการละเล่นที่เรียกว่า เรือม หรือ เรือมเช่น เรือมลูตอันเร หรือรำกระทบสาก รำกระเนียบดิงต้อง หรือระบำ ต๊กแตน ตำข้าว รำอาไซหรือรำตัด หรือเพลงอีแซวแบบภาคกลางวงดนตรี ที่ใช้บรรเลง คือ วงมโหรีอีสานใต้ มีเครื่องดนตรี คือ ซอด้วง ซอคร้วแอก กลองกันตรึม พิณ ระนาด เอกไม้ ปี่สไลกลองรำมะนาและเครื่องประกอบจังหวะการแต่งกายประกอบการแสดงเป็นไปตามวัฒนธรรมของพื้นบ้านลักษณะท่ารำและท่วงทำนองดนตรีในการแสดงค่อนข้างกระชับ รวดเร็ว และสนุกสนาน

4.4) การแสดงพื้นเมืองภาคใต้ เป็นศิลปะการรำและการละเล่นของชาวพื้นบ้านภาคใต้อาจแบ่งตามกลุ่มวัฒนธรรมได้ 2 กลุ่มคือ วัฒนธรรมไทยพุทธ ได้แก่ การแสดงโนรา หนังตะลุง เพลงบอก เพลงนาและวัฒนธรรมไทยมุสลิม ได้แก่ ร่องเง็ง ซำแปง มะโย่ง (การแสดงละคร) ลิเกฮูลู (คล้ายลิเกภาคกลาง) และซิดะ มีเครื่องดนตรีประกอบที่สำคัญ เช่น กลองโนรา กลองโพน กลองปัด โทน ทับ กรับพวง โหม่ง ปี่กาหลอ ปี่ไฉน รำมะนา ไวโอลิน อัครคอร์เตียนภายหลังได้มีระบำที่ปรับปรุงจากกิจกรรมในวิถีชีวิตศิลปะต่างๆ เช่น ระบำร้อนแต่ การ์ดยาง ปาเต๊ะ เป็นต้น

5. ประเพณีไทย หมายถึง พฤติกรรมของมนุษย์ที่เลือกปฏิบัติตามค่านิยมในทางที่ดีงามและเป็นที่พึงประสงค์ของคนส่วนใหญ่โดยปฏิบัติสืบทอดกันมาเรื่อยๆ จนกลายเป็นความเชื่อว่าเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญจะต้องปฏิบัติตามประเพณีแต่ละสังคมย่อมแตกต่างกันไปหากสังคมใดอยู่ใกล้ชิดกันประเพณีย่อมคล้ายคลึงกันได้ เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีเข้าพรรษา ประเพณีทอดกฐิน ประเพณีท้องถิ่น เป็นต้น

อ้างอิง

1. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542
2. สถาปัตยกรรม (Architecture) (สถาปัตยกรรม (Architecture). (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.ipesk.ac.th/ipesk/VISUALART/lesson323.html> . 28 สิงหาคม 2557.)
3. เอกลักษณ์ไทย (เอกลักษณ์ไทย. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.meemodo.com/THPolitics.html>. 28 สิงหาคม 2557.)
4. ประเภทของนาฏศิลป์ไทย (ประเภทของนาฏศิลป์ไทย. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.phattayakulschool.com/webpages/knowledge/typeofthaidance.html>. 28 สิงหาคม 2557.)

บทอาขยาน : ในโลกนี้มีอะไรเป็นไทยแท้

ใน โลกนี้มีอะไรเป็นไทยแท้	ของไทยแน่นั้นหรือคือภาษา
ซึ่งผลิดอกออกผลแต่ต้นมา	รวมเรียกว่าวรรณคดีไทย
อนึ่งศิลปงามเด่นเป็นของชาติ	เช่นปราสาทปรางค์ทองอันผ่องใส
อีกคนตรีร่ำรายลวดลายไทย	อวดโลกได้ไทยแท้อย่างแน่นอน
และอย่าลืมจิตใจแบบไทยแท้	เชื่อพ่อแม่ฟังธรรมคำสั่งสอน
กำเนิดธรรมจริยาเป็นอาภรณ์	ประชากรโลกเห็นเราเป็นไทย
แล้วยังมีประเพณีมีระเบียบ	ซึ่งไม่มีที่เปรียบในชาติไหน
เป็นของรวบรวมไทยให้คงไทย	นี้แหละประโยชน์ในประเพณี
ได้รู้เช่นเห็นชัดสมบัติชาติ	เหลือประหลาดล้วนเห็นเป็นศักดิ์ศรี
ล้วนไทยแท้ไทยแน่นไทยเรามี	สิ่งเหล่านี้คือวัฒนธรรม

ผู้แต่ง: หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล

ใบงานที่ 1
“ในโลกนี้มีอะไรเป็นไทยแท้”

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

.....

.....

.....

.....

ระดับชั้น.....อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์ผู้สอน.....

เอกลักษณ์ความเป็นไทย/ วัฒนธรรม ที่มีอยู่ในบทอาขยาน	การยกตัวอย่างประกอบ/ การเขียนขยายความเพื่อให้เกิดความเข้าใจ
.....
.....

เอกลักษณ์ความเป็นไทย/ วัฒนธรรม ที่มีอยู่ในบทธาขยาน	การยกตัวอย่างประกอบ/ การเขียนขยายความเพื่อให้เกิดความเข้าใจ
.....
.....

แนวคำตอบ
ใบงานที่ 1 “ในโลกนี้มีอะไรเป็นไทยแท้”

เอกลักษณ์ความเป็นไทย/ วัฒนธรรมที่มีอยู่ในบทธาขยาน	การยกตัวอย่างประกอบ/ การเขียนขยายความเพื่อให้เกิดความเข้าใจ
ภาษาไทย/วรรณคดีไทย	<ul style="list-style-type: none"> ➢ อักษร วรรณยุกต์ไทย ➢ ภาษาไทย/การพูดภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ➢ วรรณคดีไทยเรื่องอุทัยเทวีเงาะป่า ศรีธนญชัย แก้วหน้าม้า ลิลิตพระลอ นางสิบสอง และพระรถ-เมรี สังข์ทอง ลิลิตตะเลงพ่าย ปลาบู่ทองไกรทอง ชาละ วันขุนช้างขุนแผน อิเหนา พระอภัยมณี และรามเกียรติ์ เป็นต้น
ศิลปะ	<ul style="list-style-type: none"> ➢ จิตรกรรมประติมากรรม และสถาปัตยกรรม ที่อยู่ตามที่ต่าง ๆ (อาทิ จิตรกรรมฝาผนัง ลวดลายลงลักปิดทอง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม พระบรมมหาราชวัง เจดีย์ภูเขาทอง พระปฐมเจดีย์ วัดร่องขุ่น เรือนไทย งานแกะสลัก เป็นต้น) ➢ คีตกรรม/ดนตรีไทย และนาฏศิลป์ เช่น เพลงไทย ดนตรีไทย/เครื่องดนตรีไทย การเต้น ระบำ รำ ฟ้อน การแสดงละคร เป็นต้น
จิตใจที่ดีงาม/ลักษณะของคนไทย	<ul style="list-style-type: none"> ➢ การยิ้ม (ยิ้มสยาม) ➢ ความมีน้ำใจ ➢ ความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน ➢ การแสดงความกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ ➢ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ➢ ความเกรงใจ ➢ การเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ เป็นต้น
ประเพณีไทย/วัฒนธรรมไทย	<ul style="list-style-type: none"> ➢ การทักทายโดยการไหว้ (วัฒนธรรมการทักทาย) ➢ ประเพณีสงกรานต์ ➢ ประเพณีเข้าพรรษา ➢ ประเพณีทอดกฐิน ➢ ประเพณีทอดผ้าป่า ➢ การทำบุญสลากภัต ➢ การทำบุญทอดผ้าป่า เป็นต้น

สิ่งที่สมาชิกกลุ่มคิดว่าเป็นสิ่งที่คนไทยแท้ที่สำคัญที่สุดลำดับที่ 2 คือ.....

จงอธิบายเหตุผลที่เลือก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

วิธีการสืบทอด หรือทำนุบำรุง รักษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เข้าร่วมกิจกรรม
กิจกรรมเรื่องในโลกลีนี้มีอะไรเป็นไทยแท้

กลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรม/ผู้เรียน..... จำนวน.....คน
วันที่ทำกิจกรรม.....สถานที่จัดกิจกรรม.....
ภาคเรียนที่..... กศน.ตำบล..... อำเภอ.....
จังหวัด.....

คำชี้แจง ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เข้าร่วมกิจกรรม และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงตามพฤติกรรมของผู้เรียน

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรม(✓)									รวม (9 คะแนน)	ระดับ คุณภาพ
		มีส่วนร่วม อ่าน/ท่อง อาขยาน			มีส่วนร่วม แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น			การช่วยเหลือ เกื้อกูลสมาชิก ในกลุ่ม				
		3	2	1	3	2	1	3	2	1		

ปัญหา/อุปสรรคจากการจัดกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางการแก้ปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนน	7-9	มีพฤติกรรมอยู่ในระดับ ดี
ได้คะแนน	4-6	มีพฤติกรรมอยู่ในระดับ พอใช้
ได้คะแนน	1-3	มีพฤติกรรมอยู่ในระดับ ควรปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)
/...../.....

เรื่องที่ 17 วัฒนธรรมไทยดำรงไว้ให้ลูกหลาน

เป้าหมายของการจัดกิจกรรม

สนองนโยบายค่านิยมหลักของเด็กไทย 12 ประการ (ค่านิยมข้อที่ 3, 5 และข้อที่ 8 การแสดงความรักความกตัญญู กตเวทิตา ต่อผู้มีพระคุณ การแสดงคุณค่าความเป็นไทย แต่งกายได้ถูกต้องตามกาลเทศะ และการแสดงความเคารพตามวิถีไทยได้อย่างถูกต้อง)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมไทยที่งดงาม
2. เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถส่งเสริมและเผยแพร่ วัฒนธรรมไทย เอกลักษณ์ที่งดงามให้คงอยู่อย่างยาวนาน
3. เพื่อแสดงความเคารพต่อกันตามวิธีไทยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

เนื้อหาสาระ

มารยาทการไหว้

“การไหว้” เป็นภาษาท่าทางที่ใช้แสดงความเคารพทักทาย โดยการยกมือสองข้างประนม พร้อมกับยกขึ้นไหว้ในระดับต่างๆ นอกจากนี้ยังแสดงออกถึงความหมายของ การขอบคุณ การขอโทษ การยกย่อง การระลึกถึงและอีกหลายความหมายสุดแท้แต่โอกาส การไหว้เป็นการแสดงมิตรภาพ มิตรไมตรีที่เป็นขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นวัฒนธรรมที่งดงามรวมทั้งเป็นสิ่งที่แสดงถึงเอกลักษณ์ และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยที่ปัจจุบันกำลังเลือนหายและถูกละเลยอย่างน่าเสียดายประเทศไทยซึ่งเคยได้ชื่อว่ามีวัฒนธรรมที่งดงามเป็นดินแดนแห่งรอยยิ้ม (Land of Smile) ที่ผู้คนรู้จักไปทั่วโลก กำลังสูญเสยสิ่งเหล่านี้ไป ทั้งที่การไหว้เป็นมารยาทแบบไทยๆ ที่เรากู้กันมาตั้งแต่เด็ก

มารยาทการเดิน

มารยาท หมายถึง ระเบียบแบบแผนหรือขอบเขตอันเป็นข้อจำกัดที่บุคคลพึงประพฤติปฏิบัติเพื่อความสงบสุขทั้งแก่ตนเองและส่วนรวมมารยาทนั้นมุ่งการประพฤติปฏิบัติ ให้เกิดขึ้นทางกาย และทางวาจา ซึ่งเป็นสิ่งที่มองเห็นได้ง่าย

มารยาทและการวางตัวที่เหมาะสมจึงเป็นปรากฏการณ์แรกๆ ที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้ผ่านการอบรมฝึกฝนตนมาดีมีคุณสมบัติของผู้ที่มีวัฒนธรรมอันเจริญ สามารถยังจิตของผู้พบเห็นให้ยินดีเลื่อมใส นอกจากนี้ ยังเป็นการแสดงถึงความเป็นผู้มีความเคารพ อ่อนน้อมส่งผลให้เกิดความเคารพในพระรัตนตรัย และเคารพ ในการปฏิสันถารอีกด้วย มารยาทการขึ้นการเดิน การนั่ง และการนอน

การแต่งกายที่ถูกต้องเหมาะสม

เครื่องแต่งกายเป็นสิ่งแรกที่สะดุดตาผู้ที่พบเห็น ถ้าแต่งกายเหมาะสมก็จะก่อให้เกิดความประทับใจในทางที่ดี หากแต่งตัวไม่เหมาะสมผู้อื่นก็จะมองเราในลักษณะที่ไม่สู้ดีนัก แม้จะเป็นความจริงว่าคนเราอาจซ่อนร่างอยู่ในเครื่องแต่งกายที่เรียบร้อยสวยงามก็ได้ แต่ถ้าคนใดมีความรู้ความสามารถนั้นหากแต่งกายไม่เหมาะสม คนที่พบเห็นครั้งแรกอาจไม่เกิดความนิยม เลื่อมใส และเป็นการปิดโอกาสของตนเองที่จะได้แสดงความคิดและความสามารถ ดังนั้น การแต่งกายจึงเป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึงเป็นอันดับแรก หลักสำคัญเกี่ยวกับ การแต่งกาย คือ แต่งกายสะอาด แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และแต่งกายถูกต้องตามกาล

ระยะเวลา 3 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ชี้แจงวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม(5 นาที)
2. ละลายพฤติกรรม ด้วยการเล่นเกม เพลงประกอบท่าทาง 15 นาที และแบ่งกลุ่มผู้ร่วมกิจกรรม ออกเป็น 3 กลุ่ม
3. อธิบายการเรียนรู้ฐานการเรียนรู้ทั้ง 3 ฐาน กฎกติกา และการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนแต่ละฐาน (ฐานละ 40 นาที) ดังนี้
 - ฐานที่ 1 มารยาทการไหว้ (ใบความรู้ที่ 1)
 - ฐานที่ 2 มารยาทการเดิน (ใบความรู้ที่ 2)
 - ฐานที่ 3 การแต่งกายที่ถูกกาลเทศะ (ใบความรู้ที่ 3)
4. นำเสนอ สรุปลอภิปราชกลุ่ม (20 นาที)
5. ผู้ดำเนินกิจกรรมสรุปลอภิปราชร่วมกัน มอบหมายงานให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้แต่ละฐาน และ ทำใบงาน “มารยาทในการปฏิบัติตนในสังคมไทย” (15 นาที)
6. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทำแบบประเมินตนเอง เรื่อง “มารยาทในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น” (5 นาที)

กิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมค้นคว้าทำรายงาน และฝึกทบทวนปฏิบัติให้ถูกต้อง และใช้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจนคิดเป็นนิสัยที่ดำรง

สื่อ/แหล่งค้นคว้า/ใบความรู้

1. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
2. หนังสือเสริมจากห้องสมุดประชาชน
3. ค้นคว้าจาก อินเทอร์เน็ต
4. เพลงประกอบกิจกรรม
5. ใบความรู้
6. ลักษณา คำตรง และคณะ. หนังสือเรียนมาตรฐานแม่ค หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา และวัฒนธรรม ม.1 กรุงเทพฯ : แม็ค, 2547.
7. กรมส่งเสริมวัฒนธรรม (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.culture.go.th/> .15 กันยายน 2557.)
8. วัฒนธรรมชาวพุทธ (วัฒนธรรมชาวพุทธ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.kalyanamitra.org/culture/index21.html>15 กันยายน 2557.)
9. มารยาทไทย การไหว้ (มารยาทไทย การไหว้. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=VocHSMX-LcA>. 15 กันยายน 2557.)

10. มารยาทการขึ้น เดิน นั่ง (มารยาทการขึ้น เดิน นั่ง. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=F2SIFq4ojM4>. 15 กันยายน 2557.)
11. การแต่งกายให้ถูกกาลเทศะ (การแต่งกายให้ถูกกาลเทศะ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=VWmNvnSd62M>. 5 กันยายน 2557.)
12. วัฒนธรรมชงเบิ้งทอด (วัฒนธรรมชงเบิ้งทอด ThaiPBS 26-06-2013 . (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=oEswHO65OFM>. 15 กันยายน 2557.)
13. มารยาทไทย (มารยาทไทย Thai etiquette . (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=9aoTOWmzM9E>. 15 กันยายน 2557.)
14. วิดีทัศน์ ชุด การสาธิตมารยาทไทย (วีดิทัศน์ ชุด การสาธิตมารยาทไทย. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=irvCkwx-Dgk>. 15 กันยายน 2557.)

การวัดประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ใบงาน/ใบความรู้/สมุดบันทึกการเรียนรู้
3. แบบประเมินความพึงพอใจ

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง การไหว้

“ไปลา-มาไหว้” มารยาทไทยที่เป็นวัฒนธรรมการทักทายเวลาพบปะกันหรือลาจากกัน “การไหว้” เป็นการแสดงถึงความมีสัมมาคารวะและการให้เกียรติซึ่งกันและกัน นอกเหนือจากการกล่าวคำว่า “สวัสดี” ศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา นาคสกุล ราชบัณฑิตได้เคยเขียนเรื่องนี้ไว้ว่าคนไทยเป็นคนที่มีความอ่อนน้อม มีสัมมาคารวะการไหว้เป็นการแสดงความมีสัมมาคารวะอย่างหนึ่งและเป็นธรรมเนียมการทักทายและแสดงความเคารพเมื่อจะไปโรงเรียนและเมื่อกลับจากโรงเรียนมาถึงบ้านลูกจะไหว้พ่อแม่ถ้ามีผู้ปกครองก็ไหว้ผู้ปกครองเมื่อไปถึงโรงเรียนและเมื่อกลับจากโรงเรียนเด็กจะไหว้ครูการไหว้ทำให้ผู้ใหญ่รักและเอ็นดู คนที่พบเห็นก็ชื่นชมในภาษาไทยมีคำกล่าวถึงผู้ที่มีสัมมาคารวะและได้รับการอบรมมารยาทให้รู้จักไหว้ว่ารู้จัก “ไปลามาไหว้” หมายความว่า เมื่อมาถึงก็ไหว้เมื่อจะไปก็ลา

วัฒนธรรมในเรื่องของการไหว้นั้นมีความเป็นมาอย่างไร ไม่มีหลักฐานที่ระบุไว้แน่ชัด นายพะยอม แก้วกำเนิด อดีตเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นกรมส่งเสริมวัฒนธรรม) ได้ให้ความเห็นว่าการไหว้นั้น เกิดจากธรรมชาติของมนุษย์ที่จะแสดงความรัก ความเคารพต่อกันเนื่องจากมนุษย์ มีสมอง มีพัฒนาการที่แตกต่างจากสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ จึงมีความคิดว่าทำอย่างไรจะมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจะกินอาหารอย่างไรจึงจะดีต่อสุขภาพ แต่งตัวอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่อยู่อาศัยทำอย่างไรจึงจะปลอดภัย รวมไปถึงเมื่อเจอกันจะทักทายจะแสดงความรักต่อกันอย่างไรดี โดยธรรมชาติแล้วการสัมผัสถูกเนื้อต้องตัวกันเป็นภาษาท่าทางที่แสดงออกถึงความรักที่มีต่อกัน สัตว์เลี้ยงอย่างสุนัขหรือแมวมักจะแสดงความรักกับเจ้าของด้วยการเข้ามาสัมผัสคลอเคลียด้วย มนุษย์ก็เช่นกันที่มีการแสดงความรักต่อกันด้วยการโอบกอด หลายประเทศทางยุโรปใช้การสัมผัสมือเมื่อพบกัน บางประเทศใช้แก้มสัมผัสกันใช้หน้าผากสัมผัสกัน หรือใช้จมูกสัมผัสกันก็มีแต่ทางแถบเอเชียเน้นการสัมผัสถูกเนื้อต้องตัวผู้อื่นนั้นถือว่าไม่สุภาพนักคนทางแถบเอเชียจึงใช้การสัมผัสตัวเองเป็นการแสดงการทักทายหรือทำความเคารพเช่นชาวจีนใช้มือทั้งสองข้างสัมผัสกันเพื่อแสดงการคารวะ อินเดียใช้ฝ่ามือทั้งสองประนมประกบกันเหมือนดอกบัวตูมเพื่อแสดงความเคารพและบูชา ของไทยเราน่าจะรับวัฒนธรรมนี้มาจากอินเดียนำมาปรับปรนให้เหมาะกับวิถีชีวิตของคนไทยจึงเกิดเป็นวัฒนธรรมการไหว้ที่แบ่งเป็นระดับต่างๆขึ้นมา โดยใช้มือกับใบหน้าเป็นตัวแบ่งระดับ

“การไหว้” เป็นภาษาท่าทางที่ใช้แสดงความเคารพทักทาย โดยการยกมือสองข้างประนม พร้อมกับยกขึ้นไหว้ในระดับต่างๆนอกจากนี้ยังแสดงออกถึงความหมายของ การขอบุญ การขอโทษ การยกย่อง การระลึกถึงและอีกหลายความหมายสุดแท้แต่โอกาส การไหว้เป็นการแสดงมิตรภาพ มิตรไมตรีที่เป็นขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นวัฒนธรรมที่งดงามรวมทั้งเป็นสิ่งที่แสดงถึงเอกลักษณ์ และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยที่ปัจจุบันกำลังเลือนหายและถูกละเลยอย่างน่าเสียดายประเทศไทยซึ่งเคยได้ชื่อว่ามี

วัฒนธรรมทั้งดงามเป็นดินแดนแห่งรอยยิ้ม (Land of Smile) ที่ผู้คนรู้จักไปทั่วโลก กำลังสูญเสีสิ่งเหล่านี้ไปทั้งที่การไหว้เป็นมารยาทแบบไทยๆ ที่เรากันเคยกันมาตั้งแต่เด็ก

เมื่อพูดถึงเรื่องการไหว้หลายคนคิดว่าเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ ไม่น่าสนใจ อยที่จะปฏิบัติหรือไม่ก็กลัวว่าจะไหว้ผิดบ้าง กลัวถูกมองว่าประหลาดบ้างแต่ในความเป็นจริงแล้วเรื่องของการไหว้ไทยนั้น ไม่มีคำว่าผิดหรือถูก มีแต่ความนุ่มนวลสวยงามหรือไม่เท่านั้น ดังนั้นวิธีการปฏิบัติจึงเป็นเพียงแนวทางที่ผู้ปฏิบัติสามารถนำไปปรับปรน ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับเวลาและสถานที่ซึ่งแนวปฏิบัติในเรื่องของการไหว้นั้น กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรมได้กำหนดระดับของการไหว้ไว้ 3 ระดับโดยใช้นิ้วหัวแม่มือและไบหน้าเป็นตัวกำหนดตำแหน่ง ดังนี้

การไหว้ระดับที่ 1 ใช้สำหรับไหว้พระรัตนตรัย ได้แก่ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รวมถึงโบราณสถานโบราณวัตถุทางพุทธศาสนา ในกรณีที่เราไม่สามารถกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์ได้ โดยให้นิ้วหัวแม่มือจรดระหว่างคิ้ว นิ้วชี้สัมผัสส่วนบนของหน้าผากนัยว่าพระรัตนตรัยเป็นสิ่งที่ควรเคารพอย่างสูงสุดจึงยกมือที่ประนมขึ้นให้สัมผัสส่วนที่สูงสุดของร่างกายหรืออีกนัยหนึ่งว่าพระรัตนตรัยนั้นเป็นดวงแก้วมณีที่ประเสริฐ มีค่าสูงคอยกำกับและสอนให้เรามีสติมีปัญญาอยู่ตลอดเวลา จึงสมควรแก่การเคารพกราบไหว้การไหว้ในระดับที่ 1 นี้จึงให้ยกมือที่ประนมขึ้นให้นิ้วหัวแม่มืออยู่ระหว่างคิ้วทั้งสองข้างนั่นเอง

การไหว้ระดับที่ 2 ใช้สำหรับไหว้ บิดามารดา ปู่ ย่า ตา ยาย ครู อาจารย์และผู้ที่เราเคารพนับถืออย่างสูงโดยให้นิ้วหัวแม่มือจรดปลายจมูก นิ้วชี้สัมผัสระหว่างคิ้วนัยว่าบุคคลกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ควรแสดงความเคารพอย่างสูงรองลงมาจากพระรัตนตรัยมือที่สัมผัสส่วนของไบหน้าจึงลดต่ำลงมา หรืออีกนัยหนึ่งว่าบุคคลกลุ่มนี้ทำให้เรามีลมหายใจเกิดขึ้นมาได้และเป็นผู้มีพระคุณที่ทำให้เราดำเนินชีวิตอยู่ได้ในสังคมควรแก่การแสดงความเคารพการไหว้ในระดับที่ 2 จึงให้ยกมือที่ประนมขึ้นให้นิ้วหัวแม่มืออยู่บริเวณปลายจมูก

การไหว้ระดับที่ 3 ใช้สำหรับไหว้บุคคลทั่วไป ที่มีวัยวุฒิสูงกว่าเราไม่มากนักรวมถึงใช้แสดงความเคารพผู้ที่เสมอกันหรือเป็นเพื่อนกันได้ด้วยโดยให้นิ้วหัวแม่มือจรดปลายคาง นิ้วชี้สัมผัสบริเวณปลายจมูกนัยว่าบุคคลกลุ่มนี้ควรแก่การเคารพรองลงมาจากบิดา มารดา มือที่สัมผัสส่วนของไบหน้าจึงลดต่ำลงมาตามลำดับ หรืออีกนัยหนึ่งว่า บุคคลกลุ่มนี้เป็นผู้ที่เราจะต้องพบปะพูดคุยอยู่ด้วยเป็นประจำการใช้วาจาจึงเป็นสิ่งที่ควรระมัดระวังเป็นพิเศษ การไหว้ระดับที่ 3 จึงให้ยกมือที่ประนมขึ้นให้นิ้วหัวแม่มืออยู่บริเวณปลายคาง

ในการยืนไหว้นั้น ชายให้ยืนตัวตรงค้อมตัวลงพร้อมกับยกมือขึ้นไหว้ตำแหน่งของนิ้วหัวแม่มือให้ถูกต้องตามระดับของบุคคลที่เราแสดงความเคารพจากนั้นลดมือลงพร้อมกับยึดตัวขึ้นกลับมาในท่ายืนตรงตามเดิม

สำหรับหญิงนั้น เมื่อยืนไหว้ให้ถอยเท้าใดเท้าหนึ่งทีถนัดไปข้างหลังเล็กน้อย พร้อมกับย่อด้วยมือขึ้นไหว้ตำแหน่งของนิ้วหัวแม่มือให้ถูกต้องตามระดับของบุคคลที่เราแสดงความเคารพจากนั้นจึงลดมือลงพร้อมกับชักเท้าที่ถอยไปกลับมาอยู่ในท่ายืนตรงตามเดิม หรือจะใช้การยืนตรงไหว้แบบชายก็ได้

ส่วนการประนมมือไหว้ที่ระดับอกนั้นเป็นการแสดงอาการรับไหว้ คือ เมื่อมีผู้น้อยมาแสดงความเคารพเราด้วยการกราบหรือไหว้เราต้องแสดงอาการรับไหว้ตอบเป็นการแสดงให้รู้ว่าเราให้ความสนใจกับผู้ที่เข้ามาแสดงความเคารพและทำให้เขาไม่เกิดอาการเคาะเงินด้วยการไหว้และการรับไหว้จะค้อมนวลและสวยงามหากทำไปพร้อมๆ กัน การรับไหว้ที่ให้ประนมมือขึ้นอยู่ระหว่างอกนั้น นับว่าเป็นการแสดงออกที่มาจากใจ นั่นเอง

เมื่อเรารู้ถึงตำแหน่งของการไหว้แล้วการนำไปปฏิบัติก็ไม่ยุ่งยากแต่อย่างใด ไม่ว่าเราจะยืนอยู่ นั่งเก้าอี้หรือนั่งกับพื้น เราก็สามารถแสดงความเคารพด้วยการไหว้ได้ทั้งสิ้น

มารยาทในการไหว้เป็นวัฒนธรรมไทยที่คนรุ่นใหม่อาจจะมองข้ามไป ด้วยเหตุผลหลายประการแต่โดยสำนึกของความเป็นคนไทยแล้ว เชื่อว่าในส่วนลึกของจิตใจทุกคนยังเห็นสิ่งนี้เป็นสิ่งดีงามอยู่ เพียงแต่กระแสวัฒนธรรมตะวันตกที่เข้ามาทางสื่อต่างๆ ถ้าโหมมอย่างมากมายจนทำให้เยาวชนของเราหลงไหลไปบ้าง ทำให้หลงลืมสิ่งดีงามที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมไปปัจจุบันจะเห็นว่าหลายหน่วยงาน หันกลับมาให้ความสนใจความเป็นไทยมากขึ้นเห็นได้ชัดตามห้างสรรพสินค้าหรือร้านสะดวกซื้อที่มีอยู่มากมายที่พนักงานไหว้แสดงการต้อนรับและขอบคุณลูกค้า ถึงแม้จะไหว้ได้ถูกบ้างไม่ถูกบ้างไหว้ได้สวยบ้างไม่สวยบ้าง แต่ก็ทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นเป็นกันเองเสมือนญาติพี่น้องกันมากขึ้น

ใบความรู้ที่ 2

เรื่อง มารยาทการเดิน

มารยาท หมายถึง ระเบียบแบบแผนหรือขอบเขตอันเป็นข้อจำกัดที่บุคคลพึงประพฤติปฏิบัติเพื่อความสงบสุขทั้งแก่ตนเองและส่วนรวมมารยาทนั้นมุ่งการประพฤติปฏิบัติ ให้เกิดขึ้นทางกาย และทางวาจา ซึ่งเป็นสิ่งที่มองเห็นได้ง่าย

มารยาท และการวางตัวที่เหมาะสมจึงเป็นปราการด่านแรก que แสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้ผ่านการอบรมฝึกฝนตนมาดีมีคุณสมบัติของผู้ที่มีวัฒนธรรมอันเจริญ สามารถยังจิตของผู้พบเห็นให้ยินดีเสมอไม้นอกจากนี้ยังเป็นการแสดงถึงความเป็นผู้มี ความเคารพ อ่อนน้อมส่งผลให้เกิดความเคารพในพระรัตนตรัย และเคารพในการปฏิสังขารอีกด้วย มารยาทการยืน การเดิน และการนอน

มารยาทในการยืน

การยืนตามลำพัง

ขาทั้งสองข้างชิดกันหรืออยู่ในท่าพักแขน ปล่อยแนบลำตัวหรือจะประสานไว้ข้างหน้าเล็กน้อยจะยืนเอียงข้างนิดหน่อยก็ได้ แต่ต้องให้อยู่ในท่วงที่ ที่สง่างมอย่ายืนขาแกว่งแขน หันหน้าไปมา ลูกลื้อลูกลอนหรือหลุกหลิก ล้วงกระเป๋า แคะ แกะ เกา เป็นต้น

การยืนเฉพาะหน้าผู้ใหญ่

ถ้าไม่จำเป็นไม่ควรยืนตรงหน้าผู้ใหญ่แต่ควรยืนเอียงไปทางใดทางหนึ่ง ดังนี้คือ ยืนตรง ขาชิด ปลายเท้าห่างกันเล็กน้อยมือทั้งสองแนบชิดข้าง ทำทางสำรวจ

การประสานมือทำได้ 2 วิธี

1. คว่ำมือซ้อนกันจะเป็นมือไหนทับมือไหนก็ได้
2. หางมือทั้ง 2 สอดนิ้วเข้าระหว่างช่องนิ้วของแต่ละนิ้ว

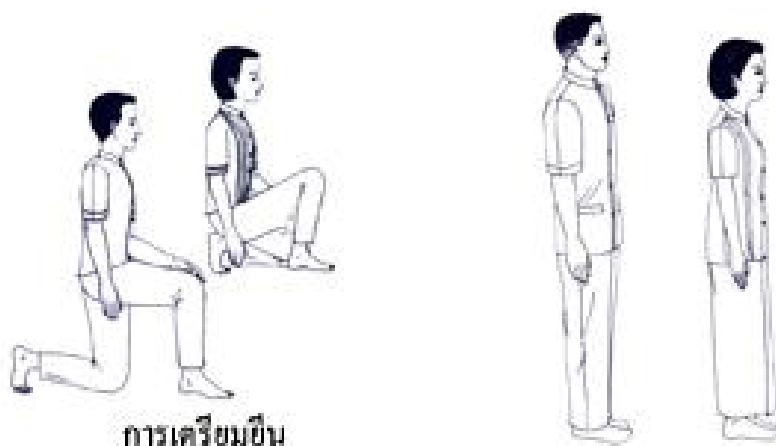
มารยาทในการเดิน

วิธีเดินเข้า

การเดินเข้า

1. นั่งคุกเข่าตัวตรงมือทั้งสองข้างปล่อยตามสบายอยู่ข้าง ๆ ลำตัว

2. ยกเข่าขวา-ซ้ายก้าวไปข้างหน้าสลับกันไปมาปลายเท้าตั้งช่วงก้ำของเข่ามีระยะพองาม ไม่กระชั้นเกินไป มือไม่แกว่งหากผ่านผู้ใหญ่ให้ก้มเล็กน้อย ขณะเดินเข่าระมัดระวังอย่าให้ปลายขาทั้งสองแกว่งไปมาขณะก้าวเข่าอย่าให้ปลายเท้าลากพื้นจนมีเสียงดัง

3. เมื่อจะลุกจากการเดินเข่าให้ชันเข่าข้างหนึ่งข้างใดมาข้างหน้า อีกข้างหนึ่งกดลงไปกับพื้นแล้วยกตัวขึ้นซ้ำๆ

การเดินตามลำพัง

ให้เดินอย่างสุภาพหลังตรงช่วงก้ำไม่ยาวหรือสั้นจนเกินไป แกว่งแขนแต่พองามสำหรับผู้หญิง ขณะเดินให้ระมัดระวังการแกว่งแขนและสะโพกให้อยู่ในอิริยาบถที่เป็นไปโดยธรรมชาติการเดินกับผู้ใหญ่ให้เดินไปทางซ้ายก่อนไปทางหลังเล็กน้อยเว้นแต่ต้องเดินในที่จำกัดจึงเดินตามหลังเป็นแถวทำเดินต้องนอบน้อมช่วงก้ำพองามอย่าเดินสายตัวหรือโคลงศีรษะ

ในกรณีที่ต้องเดินตามหลังระยะใกล้ ๆ ต้องคอยสังเกตว่า ผู้ใหญ่ที่เดินนำอยู่นั้นจะหยุด ณ ที่แห่งใด จะได้ชะลอฝีเท้าลงป้องกันมิให้เดินชนท่าน

การคลานลงมือ

1. อาวุโสมากและคู่เคียงกันขณะนั่งพื้นหรือเก้าอี้

- 1.1 ให้เดินเข้ามาใกล้พอสมควร
- 1.2 นั่งพับเพียบเก็บปลายเท้า กราบตั้งมือ 1 ครั้ง
- 1.3 เมื่อจะผ่านไปให้คลานลงมือปลายเท้าตั้งกับพื้น
- 1.4 ถ้าผู้ใหญ่ทักทายให้นั่งพับเพียบเก็บปลายเท้ามือประสานบนตัก เมื่อจบการสนทนาให้กราบ 1 ครั้งแล้วเดินเข้าผ่านไป
- 1.5 หากอาวุโสมากแต่ไม่คู่เคียงกันให้ค้อมตัวลงแล้วเดินเข้าผ่านไป ไม่ต้องคลานมือ และไม่ต้องการ

การเดินผ่านผู้ใหญ่

2. อาวุโสมาก และคู่เคียงขณะยืนอยู่

- 2.1 ให้เดินเข้าไปใกล้พอสมควรสำหรับชายให้ค้อมตัวลงไหว้แบบไหว้บิดามารดา ครูอาจารย์ หรือ ผู้มีอาวุโสมากสำหรับผู้หญิงให้ย่อตัวลงไหว้

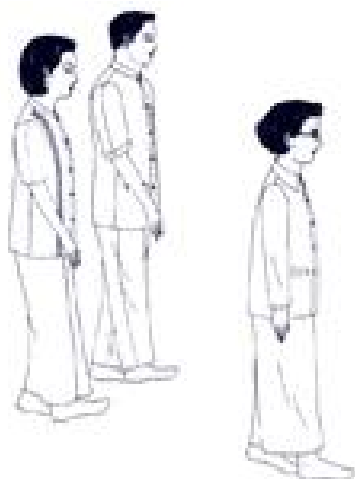
2.2 ถ้าผู้ใหญ่ทักทายให้มือประสานกันและเมื่อจบการสนทนาให้ไหว้อีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงเดิน ค้อมตัวเล็กน้อยผ่านไป

2.3 หากอาวุโสมากแต่ไม่คุ้นเคยขณะยืนให้ค้อมตัวลงขณะเดิน ไม่ต้องไหว้

3. อาวุโสไม่มากนักแต่คุ้นเคยกันขณะนั่งเก้าอี้หรือยืน

3.1 ให้เดินเข้าไปใกล้พอสมควรสำหรับชายให้ค้อมตัวลงไหว้ แบบไหว้ผู้ที่เคารพนับถือทั่วไป สำหรับผู้หญิงให้ย่อตัวลงไหว้ เมื่อจะผ่านไปให้เดินค้อมตัวผ่านไปไม่แกว่งแขนมืออยู่ข้างลำตัว หากท่านทักทาย ให้ยืนค้อมตัวรับฟังมือประสานกันเมื่อจบการสนทนาแล้วไหว้อีกครั้ง แล้วค้อมตัวเดินผ่านไป

3.2 ถ้าไม่คุ้นเคยกันขณะนั่งเก้าอี้หรือยืนอยู่ให้ค้อมตัวเดินผ่านไป ไม่ต้องไหว้ถ้าอาวุโสไม่มากนักหรือเท่าเทียมกันให้ค้อมตัวลงต่ำและกล่าวคำขอโทษก่อนเดินผ่านไป

การเดินตามผู้ใหญ่

การเดินผ่านหลังผู้อื่น

1. ถ้าอาวุโสกว่า ไม่ว่าจะผู้นั้นจะนั่งกับพื้นนั่งบนเก้าอี้หรือยืนอยู่ให้ค้อมตัวลงขณะเดินผ่าน มือทั้งสองข้างแนบลำตัว

2. ถ้าเป็นการเดินผ่านด้านหลังอย่างใกล้ชิดจนถึงต้องเบียดไป ถ้าเป็นผู้อาวุโสมากให้ค้อมตัวและไหว้พร้อมกับกล่าวคำขอโทษก่อนจะเดินผ่าน

3. ถ้าอาวุโสไม่มากนักหรือเท่าเทียมกันให้ค้อมตัวลงต่ำและกล่าวคำขอโทษก่อนเดินผ่านไปไม่ต้องไหว้การเดินผ่านผู้ใหญ่

นำเสียดาย...ถ้าไม่รู้

1. เมื่อเดินเข้าหาหรือผ่านผู้ใหญ่ให้อยู่ในอิริยาบถสำรวม ไม่พูดคุยกัน

2. ขณะเดิน ต้องชำระเส้นทางไว้เสมอเพื่อป้องกันการสะดุด หรือชนสิ่งของ

3. อย่าเดินชิดผู้ใหญ่จนเสียด้า, กระเป๋าถือหรือส่วนของร่างกายไปถูกร่างกายของผู้ใหญ่

ใบความรู้ที่ 3

เรื่อง การแต่งกายที่ถูกต้องเหมาะสม

เครื่องแต่งกายเป็นสิ่งแรกที่สะดุดตาผู้ที่พบเห็น ถ้าแต่งกายเหมาะสมก็จะก่อให้เกิดความประทับใจในทางที่ดี หากแต่งตัวไม่เหมาะสมผู้อื่นก็จะมองเราในลักษณะที่ไม่สู้ดีนัก แม้จะเป็นความจริงว่าคนเราอาจซ่อนร่างอยู่ในเครื่องแต่งกายที่เรียบร้อยสวยงามก็ได้ แต่ถ้าคนใดมีความรู้ความสามารถนั้นหากแต่งกายไม่เหมาะสม คนที่พบเห็นครั้งแรกอาจไม่เกิดความนิยม เลื่อมใส และเป็นการปิดโอกาสของตนเองที่จะได้แสดงความคิดและความสามารถ ดังนั้น การแต่งกายจึงเป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึงเป็นอันดับแรก หลักสำคัญเกี่ยวกับการแต่งกาย คือ แต่งกายสะอาด แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และแต่งกายถูกต้องตามกาลเทศะการแต่งกายสะอาด ความสะอาดเป็นสิ่งสำคัญ แต่ความสะอาดในที่นี้ไม่เกี่ยวกับ ความเก่าความใหม่ เพราะเครื่องแต่งกายที่ใหม่อาจสกปรกก็ได้ และเครื่องแต่งกายที่เก่ามีรอยปะชุนก็อาจดูสะอาดได้ หรือเครื่องแต่งกายราคาแพงก็อาจดูสกปรกได้ แต่เครื่องแต่งกายราคาถูกก็ดูสะอาดได้ ดังนั้น คนฐานะที่ไม่ดีนักก็สามารถแต่งตัวสะอาดได้เท่ากับคนฐานะดี โดยเสื้อผ้าที่เราสวมใส่อยู่นั้นก็ควรซักรีดให้เรียบร้อย รongเท้าก็ขัดให้ดูพองาม กระจเป่าก็เช็ดดูให้ดูสะอาดเหล่านี้ใคร ๆ ก็ทำได้ แต่จะทำหรือไม่เท่านั้น อนึ่งการอาบน้ำชำระกายให้สะอาด และการดูแลเล็บมือ เล็บเท้ามิให้สกปรก ก็เป็นสิ่งที่ควรดูแลรักษาทำความสะอาดด้วย

การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย การแต่งกายควรแต่งให้เรียบร้อยพอควร เพราะ คนแต่ละคนหรือสังคมแต่ละแห่ง อาจมีเกณฑ์วัดความสุภาพเรียบร้อยต่างกันออกไป แต่ถ้าใช้สามัญสำนึกสักหน่อย ก็จะพอรู้ว่าในสังคมไทยแต่งกายอย่างไรจึงจะถือว่าแต่งกายเรียบร้อย และอย่างไรถือว่าไม่เรียบร้อย เช่น การใส่เสื้อกล้ามไปร้านอาหาร การแต่งกายโดยเปิดเผยให้เห็นส่วนของร่างกายที่ควรสงวน หรือใส่เสื้อผ้ารัดแน่นจนน่าเกลียด หรือสวมกระโปรง กางเกงที่สั้นมาก ๆ เพื่อต้องการแสดงและเน้นสรีระของร่างกาย โดยเฉพาะการแต่งกายดังกล่าวข้างต้นไปในสถานที่ควรแก่การสักการบูชา เช่น ศาสนสถาน วัด โบสถ์ หรือสถานที่ราชการ สถานศึกษา ฯลฯ ซึ่งถือว่าไม่สุภาพเรียบร้อย การแต่งกายถูกต้องตามกาลเทศะ การแต่งกายนอกจากจะสะอาดและมีความสุภาพเรียบร้อยแล้ว ควรให้เหมาะสมกับสมัยนิยมและให้เหมาะกับสถานที่ที่จะไปด้วย การแต่งกายที่ผิดสมัยนิยมนั้นหากสะอาดและสุภาพเรียบร้อยก็ไม่น่าจะมีอะไรเสียหายมาก แต่คนอาจมองว่าเชยเท่านั้น ดังนั้นการแต่งกายให้ถูกต้องตามกาลเทศะนั้นเป็นเรื่องสำคัญ จึงควรระวังแต่งกายให้ถูกต้องตามกาลเทศะ ดังนี้ควรแต่งกายให้เหมาะสมกับงานที่จะไป เช่น ไม่แต่งชุดค่าไปงานแต่งงาน ไม่แต่งเสื้อชุดขาดไปงานศพ เป็นต้น แต่งกายให้เกียรติเจ้าภาพของงานตามสมควร เช่น ไปงานเลี้ยงสังสรรค์ระหว่างเพื่อนฝูงจะแต่งลำลองอย่างไรก็ได้ แต่ถ้าไปงานแต่งงานที่จัดหรูหราเป็นพิธีรีตอง จะสวมใส่เสื้อยัดกางเกงยีสต์ไปคงไม่เหมาะสม เพราะถือว่าไม่ให้เกียรติเจ้าภาพ แต่ถ้าเรามีเงินน้อย ไม่มีชุดสากลหรือชุดพระราชทาน จะใส่กางเกงและเสื้อธรรมดาไปก็ได้ ข้อสำคัญคือต้องสะอาดและสุภาพเรียบร้อย การแต่งกายอย่างหนึ่งอาจเหมาะสมกับที่หนึ่งแต่ไม่เหมาะสมกับอีกที่หนึ่ง เช่น ใส่ชุดว่ายน้ำอยู่ที่ชายหาดหรือริมสระว่ายน้ำ ก็ไม่เป็นไร แต่ถ้าเดินไปในที่ห่างจากชายหาดและสระมาก ๆ ก็ดูไม่เหมาะสม หรือการสวมรองเท้าแตะที่บ้าน หรือเดินเล่นนอกบ้านก็ไม่

เป็นไร แต่จะใส่ไปโรงเรียนหรือไปทำงานบางอย่างก็ถือว่าเป็นการไม่เหมาะสม เป็นต้น ความสะอาดและความสุภาพเรียบร้อยสำคัญที่สุด เพราะคนเรานั้นต่างจิตต่างใจกัน คนหนึ่งว่าเหมาะอีกคนว่าไม่เหมาะ ดังนั้นถ้ามีปัญหาทำให้ยึดหลักความสะอาดและสุภาพไว้ก่อน ซึ่งใช้ได้ทุกกรณี อันที่จริงการแต่งกายสะอาดและสุภาพแล้วก็ไม่ต้องกังวลกับเรื่องอื่นจนเกินไป ดังนั้น มารยาทการแต่งกายที่พึงประสงค์ จึงไม่ได้หมายถึงการแต่งกายตามแฟชั่น แต่เป็นการแต่งกายที่จะต้องคำนึงถึงความสุภาพเรียบร้อย สะอาด ตั้งแต่ศีรษะจรดปลายเท้า เมื่อมีผู้พบเห็นจะรู้สึกทันทีว่าผู้ที่แต่งกายดีถูกต้องตามกาลเทศะ คือ คนที่ควรได้รับการชมเชย จากสังคมและผู้ปฏิสัมพันธ์ด้วย ในมุมมองกลับกันหากแต่งกายไม่สุภาพเรียบร้อย ก็จะเกิดคำตำหนิ ดิเสียน จากผู้ที่พบเห็น ทำให้เสื่อมเสียทั้งตนเอง สถานบันครอบครัว และสถานศึกษา ดังตัวอย่างการแต่งกายที่ไม่เหมาะสม ดังที่เป็นข่าว จึงขอฝากข้อควรคำนึงถึงการแสดงมารยาทที่พึงประสงค์ต่อสถานที่อันควรเคารพสักการะ ได้แก่ แต่งกายให้สุภาพเรียบร้อย ถอดหมวก ถอดรองเท้า ลดร่มลง ไม่แสดงอาการเหยียดหยามหรือพูดคำหยาบ ไม่ส่งเสียงอะอะอืออึง และทำความเดือดร้อนให้ผู้อื่น ไม่กล่าวคำทำนองว่าไม่เชื่อหรือไม่ศรัทธาต่อสถานศักดิ์สิทธิ์นั้น ทำใจเป็นกลาง ไม่คิดแต่จะจับผิด เนื่องจากถือว่าเป็นสถานที่ที่ไม่เกี่ยวข้องกับศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตามธรรมเนียมที่เขาปฏิบัติกัน ยกเว้นธรรมเนียมนั้นจะขัดกับศรัทธาของตนหรือขัดกับหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ คำนึงอยู่เสมอว่าสถานศักดิ์สิทธิ์ของศาสนาใด ศาสนิกชนในศาสนานั้นก็เคารพสักการะ อย่าแสดงอะไรที่เป็นการทำลายน้ำใจกัน

การแต่งกายไปงานประเพณี

เราควรแต่งกายให้เหมาะสมกับงานพิธีเพราะเป็นการแสดงถึงความเคารพความเชื่อถือ ความศรัทธา และความเคารพต่อสถานที่จัดงาน

การแต่งกายไปงานบุญ

เราควรแต่งในชุดที่ดูเรียบร้อยและสีสันที่อ่อนๆ สะอาดตาเพื่อเป็นการให้เกียรติเจ้าภาพและสถานที่ในการจัดงานและเพื่อเป็นการปฏิบัติตาม ข้อกำหนดที่เจ้าภาพกำหนดไว้ ฯลฯ

การแต่งกายไปงานบวช

เราควรแต่งกายในชุดที่เรียบร้อยและสุภาพและควรใส่เสื้อผ้าสีอ่อนๆ ไม่ฉูดฉาดเพื่อเป็นการให้เกียรติเจ้าภาพและเพื่อเป็นควรแสดงความเคารพต่อสถานที่ด้วย

การแต่งกายไปงานแต่งงาน

การแต่งกายไปงานแต่งงานเป็นการแสดงถึงการให้ความยินดีกับเจ้าภาพจึงเป็นการแต่งกายในชุดที่ดูสวยงามและการแต่งกายไปงานเราควรคำนึงถึงการให้เกียรติเจ้าภาพด้วยเช่นเจ้าภาพอาจจะกำหนดการแต่งกายมาเราก็ควรปฏิบัติตามเพื่อเป็นการให้เกียรติและเพื่อแสดงความยินดีเช่น แต่งกายในชุดสีขาว สีชมพูหรือเสื้อผ้าสีอ่อน ๆ ดูสวยงาม เป็นต้น

การแต่งกายไปเที่ยว

แต่งกายไปเที่ยวเป็นการแต่งกายที่สบายๆ เราควรคำนึงถึงสถานที่ที่เราจะไปเที่ยวและบุคคลที่จะไปกับเราหากไปกับผู้ใหญ่ควรดูให้ถูกกาลเทศะด้วยว่ามีความเหมาะสมเพียงใด

การแต่งกายไปโรงเรียน

เราควรแต่งตามที่สถาบันการศึกษาที่เราศึกษาอยู่กำหนดให้เพื่อแสดงถึงการเคารพครูอาจารย์ สถานศึกษาและแสดงถึงความเป็นระเบียบของสถาบันเราและรวมทั้งเป็นการฝึกวินัยกับตัวเราเองด้วย

การแต่งกายไปงานศพ

ควรแต่งด้วยเสื้อผ้าชุดสีดำเพื่อเป็นการไว้อาลัยให้กับผู้ตาย ไม่ควรสวมเสื้อผ้าสีสันฉูดฉาดเพราะเปรียบเหมือนการไม่เกียรติทั้งผู้ตายและเจ้าภาพผู้จัดงาน

การแต่งกายไปวัด

วัดเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ชาวพุทธจึงควรปฏิบัติตนต่อวัดด้วยความสุภาพและความเคารพเพื่อให้เกิดความเป็นสิริมงคลแก่ตัวเอง โดยปฏิบัติดังนี้คือ

- ควรแต่งกายให้สะอาดเรียบร้อยเรียบร้อย งาม ๆ ไม่มีลวดลายหรือสีฉูดฉาดไม่รัดรูปเพื่อสะดวกในการกราบไหว้และทำสมาธิ

- วัดมิใช่ที่ที่คนจะแต่งตัวไปอวดความร่ำรวยกันวัดควรเป็นที่เราไปเพื่อขัดเกลาจิตใจมากกว่าจึงไม่ควรแต่งกายให้หรูหราล้ำสมัยใส่เครื่องประดับรุงรังไม่ควรใส่ น้ำหอมที่มีกลิ่นรุนแรงจะทำให้เกิดความฟุ้งซ่าน

- บุรุษควรแต่งกายเรียบร้อย ไม่ปล่อยชายเสื้อ ทรงผมตัดสั้นหรือหวีเรียบร้อยไม่ใส่น้ำมันกลิ่นรุนแรงรบกวนผู้อื่น

- สตรีไม่ควรแต่งกายแบบวับ ๆ แวม ๆ หรือใส่เสื้อบางจนเห็นเสื้อชั้นใน กระโปรงไม่ควรสั้นจนน่าเกลียดหรือผ่าหน้าผ่าหลังเพื่อเปิดเผยร่างกาย

การแต่งกายไปงานมงคล

งานมงคลคือ การทำบุญเลี้ยงพระเพื่อความสุขความเจริญแก่จิตใจ เช่น ทำบุญวันเกิดขึ้นบ้านใหม่ งานมงคลสมรสการแสดงความยินดีในโอกาสต่าง ๆ เป็นต้นควรแต่งกายดังนี้

- ควรแต่งกายเรียบร้อย สีสวยงามตามสมัยนิยมเหมาะสมกับงาน

- ใส่เครื่องประดับพอประมาณแต่ไม่ควรหรูหราฟุ่มเฟือยจนเกินพอดี

- ขนาดพอดี ลูก นุ่ง ได้สะดวกไม่น่าเกลียด

การแต่งกายไปงานอวมงคล

งานอวมงคล คือการทำบุญเลี้ยงพระที่เกี่ยวกับเรื่องการตาย นิยมทำกันอยู่ 2 อย่างคือทำบุญ หน้าศพ เรียกว่าทำบุญ 7 วัน 50 วัน หรือ 100 วันและทำบุญอุทิศในวันคล้ายวันตายของผู้ล่วงลับ

- ถ้าเป็นงานศพควรเป็นสีขาวหรือสีดำ
- ถ้าเป็นวันทำบุญอุทิศ ควรแต่งกายเรียบร้อยสีเรียบ ๆ ไม่มีลวดลายหรือฉูดฉาด จนเกินควร เหมาะสมกับงานไม่ใช่เครื่องประดับหรูหราฟุ่มเฟือยจนเกินพอดี

เพลงสวัสดี

เมื่อเจอกัน เราทักกัน สวัสดี “สวัสดีครับ สวัสดีค่ะ”
 เมื่อคิดพลั้ง ขออภัย ขอโทษที “ขอโทษครับ ขอโทษค่ะ”
 เมื่อจากไป ยกมือไหว้ สวัสดี “สวัสดีครับ สวัสดีค่ะ”
 เมื่อใครมี จิตไมตรี ขอขอบคุณ “ขอบคุณครับ ขอบคุณค่ะ”

เพลงสวัสดี

สวัสดี สวัสดีวันนี้เรามารพบกัน
 เธอกับฉัน พบกันสวัสดี

แบบประเมินตนเอง
เรื่อง มารยาทในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

คำชี้แจง ให้ลูกเสี้อ่านข้อความ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับลักษณะของตนมากที่สุด

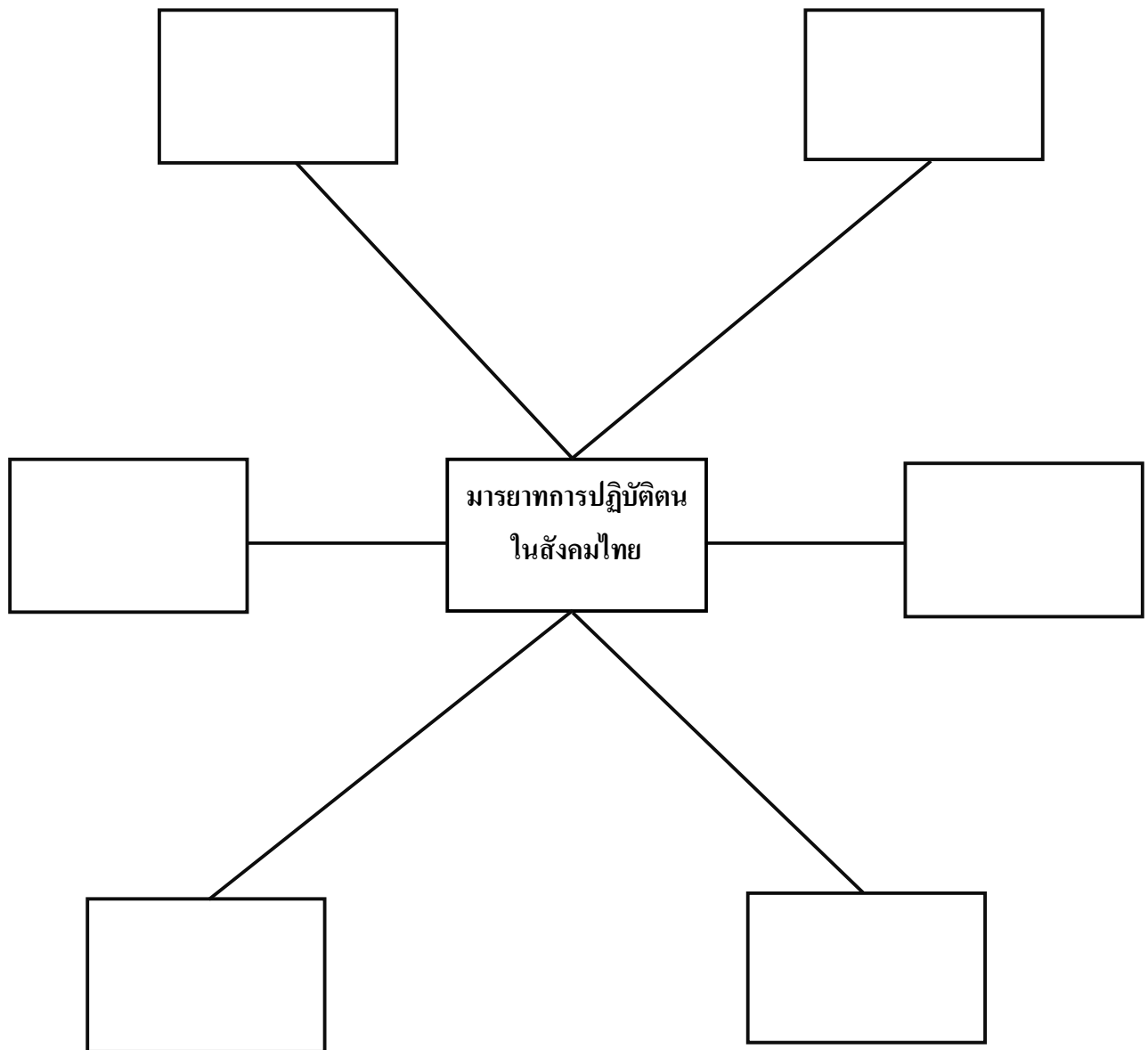
ข้อความ				
	ไม่จริง	จริง บางครั้ง	ค่อนข้าง จริง	จริงมาก
1. ฉันชอบเข้าสังคมและอยากทำความรู้จักกับคนอื่น ๆ เสมอ				
2. ฉันให้ความสำคัญอย่างมากในการเลือกใช้คำพูดที่เหมาะสม ไม่ว่าจะพูดกับใครก็ตาม				
3. ฉันรู้ว่าเมื่อไรควรพูด เมื่อไรควรจะฟัง				
4. ฉันรู้จักชวนคนอื่นพูดคุยในเรื่องที่เขาสนใจ				
5. ฉันมักเป็นคนเริ่มต้นทักทายผู้อื่นก่อนเสมอ				
6. เมื่อไม่เห็นด้วยกับผู้อื่น ฉันสามารถอธิบาย เหตุผลที่เขายอมรับได้				
7. ฉันสามารถทำให้เพื่อนยอมรับจุดอ่อนของเขาได้ โดยไม่เสีย สัมพันธภาพ				
8. ฉันยินดีรับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ เพื่อปรับปรุงตนเองเสมอ				
9. นอกจากการฟังอย่างตั้งใจแล้ว บ่อยครั้งฉันสามารถเข้าใจ ความต้องการของผู้อื่นได้โดยการสังเกตสีหน้า กิริยา ท่าทาง				
10. ฉันมีเพื่อนสนิทหลายคนที่คบกันมานาน				

คะแนน	4	แทน	จริงมาก
	3	แทน	ค่อนข้างจริง
	2	แทน	จริงบางครั้ง
	1	แทน	ไม่จริง

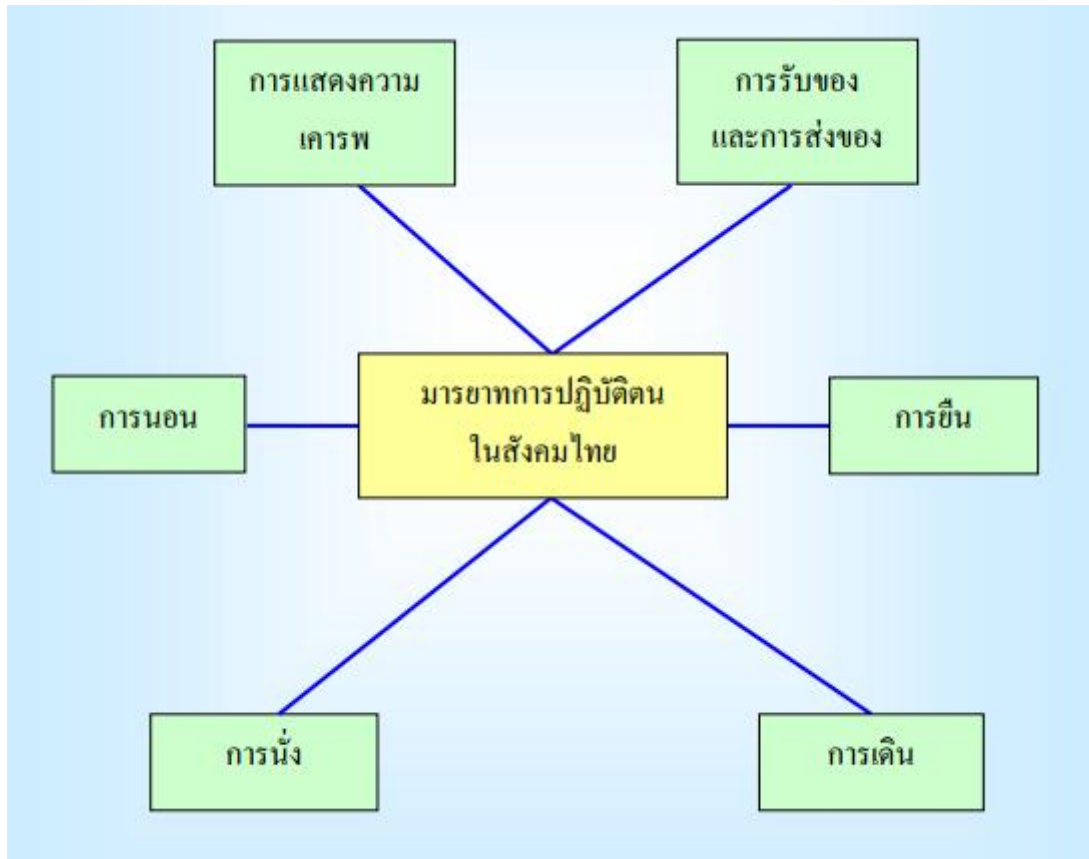
การแปลผล คะแนนมากกว่า 20 ขึ้นไป อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ
คะแนน 20 และน้อยกว่า อยู่ในเกณฑ์ที่ควรปรับปรุง

ใบงาน
มารยาทการปฏิบัติตนในสังคมไทย

ลองช่วยกันคิด วิเคราะห์ ชีวิตมารยาทการปฏิบัติตนในสังคมไทย มีอะไรบ้างพร้อมบอกข้อดี ข้อเสีย และสิ่งที่หายไปในปัจจุบัน

แนวการตอบการปฏิบัติตนในสังคมไทย

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.culture.go.th/> . 15 กันยายน 2557.

กระจกหกด้าน ตอน 9 วัดแห่ง 9 รัชกาล. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.youtube.com/watch?v=j6h9qLLJxPQ> . 2 กันยายน 2557.

กระจกหกด้าน ตอน "วัดประจำรัชกาล". (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.youtube.com/watch?v=2VjJyDH38fE> . 2 กันยายน 2557.

การแต่งกายให้อูกกาลเทศะ . (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.youtube.com/watch?v=VWmNvnSd62M> . 5 กันยายน 2557.

ขอเป็นข้าราชการทุกชาติไป. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=4rq07zG40yI>.

2 กันยายน 2557.

ของขวัญจากก้อนดิน. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=pwDRWO61gQw> .

2 กันยายน 2557.

คนกินแดด-นิก นิรนาม. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=xYDQWoYpMMg>.

20 กันยายน 2557.

คำนิยาม(ออนไลน์).แหล่งที่มา: (http://www.br.ac.th/E-learning/lesson4_3.html. 2 กันยายน 2557.

คำนิยามในการทำงาน. (ออนไลน์).แหล่งที่มา: <http://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior/คำนิยาม.htm>.

2 กันยายน 2557.

โครงการเชื่อมขุนด่านปราการชล. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

http://www.tat8.com/thai/ny/p_thadandam.html

3 ตุลาคม 2557.

โครงการฝนหลวง . (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://th.wikipedia.org/w/index.php?title=ฝนหลวง>

&oldid=5352249 . 2 ตุลาคม 2557.

โครงการศูนย์สาริตศกรณโครงการหุบกะพง. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

http://www.cpd.go.th/king_project8.html . 3 ตุลาคม 2557.

เงินดูแดง . (ออนไลน์).แหล่งที่มา : http://www.trueplookpanya.com/new/cms_detail/knowledge/25197/ .

9 ตุลาคม 2557.

เงินดูแดง. (ออนไลน์).แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=IZaKWvnFLhA> .

9 ตุลาคม 2557.

ซี 12 “CHAOPRAYA NEW. COM” พระราชดำริด้านการศึกษาเผยแพร่ เมื่อ 12 กรกฎาคม 2012.

BLOGGER.

ต้นไม้ของพ่อ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :<http://www.youtube.com/watch?v=xx9oSLIwBOI> . 2 กันยายน

2557.

เที่ยวชมโครงการพระราชดำริแหลมผักเบี้ย จ.เพชรบุรี . (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://travel.kapook.com/view45351.html> . 3 ตุลาคม 2557.

view45351.html . 3 ตุลาคม 2557.

นายก อบต. รำแดง. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.manager.co.th/south/viewnews.aspx?newsID=9570000093947> .

12 กันยายน 2557.

ในหลวงทรงเป็นยิ่งกว่าพระมหากษัตริย์ . (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.naewna.com/lady/32701> .

2 กันยายน 2557.

บุคคลในประวัติศาสตร์พระเจ้าตากสินมหาราช . (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.youtube.com/watch?v=vwqfK-EuTs8>. 2 กันยายน 2557.

ปวีณา อินทะปัญญา . (ออนไลน์). แหล่งที่มา :<http://www.vibhavadi.com>. 2 กันยายน 2557.

ประเภทของนาฏศิลป์ไทย . (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.phattayakulschool.com/webpages/knowledge/typeofthaidance.html> .

28 สิงหาคม 2557.

ประโยชน์จาก facebookที่ทำให้คน “รำแดง” สำนักรักบ้านเกิด . (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.manager.co.th/south/viewnews.aspx?NewsID=9570000093947> .

12 กันยายน 2557.

ฝรั่งถ่ายคลิปประจําภาษาไทย แหล่งทำบัตรปลอมที่ถนนข้าวสาร. (ออนไลน์).แหล่งที่มา :

<http://shows.voicetv.co.th/the-chat-room/101560.html> . 9 ตุลาคม 2557.

รูปที่มีทุกบ้าน . (ออนไลน์). แหล่งที่มา :<http://www.youtube.com/watch?v=6T8T7yv8TSE> .

25 สิงหาคม 2557.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช.(ออนไลน์). แหล่งที่มา :

http://www.photoontour.com/specialphotos_html/60thcelebration/king_data.htm. 2 กันยายน 2557.

พระราชกรณียกิจ.(ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://king.kapook.com/royal_duties.php. 2 กันยายน 2557.

พระราชกรณียกิจ ด้านการพัฒนาการศึกษา ฯ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.youtube.com/watch?v=StE3pjC67Io> . 2 กันยายน 2557.

พระราชกรณียกิจ ด้านการพัฒนาสังคม. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.youtube.com/watch?v=1KZnLCjd5Qg> . 2 กันยายน 2557

พระราชกรณียกิจรัชกาลที่ 1- 9 .(ออนไลน์). แหล่งที่มา :http://www.youtube.com/watch?v=3Wi-_KtTSnk.

2 กันยายน 2557.

พระราชกรณียกิจเรื่องน้ำ ของในหลวง. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

http://www.youtube.com/watch?v=_FwONGdrU8Q. 2 กันยายน 2557.

พระราชประวัติในหลวงของเรา. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.youtube.com/watch?v=piTFN53yYyg> . 2 กันยายน 2557.

พระราชพิธีทรงธรรม.(ออนไลน์). แหล่งที่มา :http://www.youtube.com/watch?v=_XTWTi_uDo .

2 กันยายน 2557.

พฤษภามิพ ตอน 7 . (ออนไลน์). แหล่งที่มา :<http://www.youtube.com/watch?v=0G-5EzSYsgA> .

25 สิงหาคม 2557.

พ่อขุนรามคำแหงมหาราช (เพลง). (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.youtube.com/watch?v=IImrIkj0oK8> . 2 กันยายน 2557.

เพลง “จดหมายถึงพ่อ”. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :<http://www.youtube.com/watch?v=5mRs-uYL6rI> .
20 กันยายน 2557.

เพลงชาติไทย ล่าสุด แบบที่ 2 . (ออนไลน์). แหล่งที่มา :
<http://www.youtube.com/watch?v=1OzPq9NONiw>. 15 กันยายน 2557.

เพลงปลุกใจ. (ออนไลน์).แหล่งที่มา: [http://th.wikisource.org/wiki/รักเมืองไทย_\(เพลงปลุกใจ\)](http://th.wikisource.org/wiki/รักเมืองไทย_(เพลงปลุกใจ)). 9 ตุลาคม
2557.

เพลงสรรเสริญพระบารมี [By AesComp] .(ออนไลน์). แหล่งที่มา :
<http://www.youtube.com/watch?v=NIIIdjGWFSwA> . 2 กันยายน 2557.

เพลงสรรเสริญพระบารมี. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :
<http://www.youtube.com/watch?v=uJiqEJPlznA&list=RDUlyDJezgu5o&index=5> .
25 ตุลาคม 2557.

มารยาทการยืน เดิน นั่ง. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=F2SIFq4ojM4> .
15 กันยายน 2557.

มารยาทไทย การไหว้. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=VocHSMX-LcA> .
15 กันยายน 2557.

มารยาทไทย Thai etiquette . (ออนไลน์). แหล่งที่มา :
<http://www.youtube.com/watch?v=9aoTOWmzM9E>. 15 กันยายน 2557.

ร้อยใจไทยรักดี พระบรมราชจักรีวงศ์ 1 . (ออนไลน์) . แหล่งที่มา :
<http://www.youtube.com/watch?v=N24H16kjiI8>. 2 กันยายน 2557.

รักเมืองไทย. (ออนไลน์).แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=ITRcHqTzXYo>.
13 ตุลาคม 2557.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 . พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ :
ราชบัณฑิตยสถาน, 2546.

รูปที่มีทุกบ้าน . (ออนไลน์). แหล่งที่มา :<http://www.youtube.com/watch?v=6T8T7yv8TSE> . 25 สิงหาคม 2557.

ลักษณะ คำตรง และคณะ. หนังสือเรียนมาตรฐานแม่เหล็ก หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา และวัฒนธรรม ม.1 กรุงเทพฯ : แม็ค, 2547.

วัชระ คลาณาทรและคณะ. สังคมศึกษาสมบูรณ์แบบ. เอกสารอัดสำเนา. มปป.

วัฒนธรรมชาวพุทธ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.kalyanamitra.org/culture/index21.html> . 15 กันยายน 2557.

วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด ThaiPBS 26-06-2013 . (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=oEswHO65OFM>. 15 กันยายน 2557.

วัดประจำรัชกาลที่ 1 -9 แห่งราชวงศ์จักรี . (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://swis.act.ac.th/html_edu/cgi-bin/act/main_php/print_informed.php?id_count_inform=2745. 2 กันยายน 2557.

วัดประจำราชวงศ์จักรี. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=LtGdAIWTufw> . 2 กันยายน 2557.

วิดิทัศน์ ชุด การสาธิตมารยาทไทย. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=irvCkwx-Dgk>. 15 กันยายน 2557.

สถาปัตยกรรม (Architecture). (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.ipesk.ac.th/ipesk/VISUALART/lesson323.html> .28 สิงหาคม 2557.

สมเด็จพระนเรศวร ทรงประกาศอิสรภาพ . (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.youtube.com/watch?v=-H_tzIUIN3Q. 2 กันยายน 2557.

สมบัติ ชำรงชัยวงศ์ การเมือง: แนวความคิดและการพัฒนา. หน้า 256.(ออนไลน์).แหล่งที่มา: <http://books.google.co.th/books?id=3PqBAAAAMAAJ&q> . 2 กันยายน 2557.

สำนักกรักบ้านเกิด 1 . (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=nWRt-lotzi8> . 12 กันยายน 2557.

สำนึกรักบ้านเกิด 2 . (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=QAXjuNRDEaM> .
12 กันยายน 2557.

สำนึกรักบ้านเกิด 3. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=veKeUz6vWdU> .
12 กันยายน 2557.

สำนึกรักบ้านเกิด 4 . (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.youtube.com/watch?v=_DzcMt_PZrs .
12 กันยายน 2557.

สุขุม นวลสกุลและคณะ. **สังคมศึกษา**. เอกสารอัดสำเนา. มปป.

หนังสือวารสารไทย. สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี.
ฉบับ 104 ตุลาคม – ธันวาคม 2550.

เอกลักษณ์ไทย. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.meemodo.com/THPolitics.html>. 28 สิงหาคม 2557.

Nattyman. “**เที่ยววัดพระแก้วแล้วนั่งเรือไปวัดอรุณ**” (ออนไลน์). แหล่งที่มา : www.Thai3dviz.com.
July 2007 : ห้องมืด(dark room) [http : 1Maree. Multiply.com](http://1Maree.Multiply.com). 7 ตุลาคม 2557.

Shopping for fake documents in Bangkok .แหล่งที่มา : <http://www.thai-poem.com/poem/133849> .
9 ตุลาคม 2557.

Signature Solutions' Insights (ออนไลน์). แหล่งที่มา: <http://signatureinsights.wordpress.com/> . 2 กันยายน
2557.

ภาคผนวก

การวิเคราะห์ค่านิยม 12 ประการ

สำนักงาน กศน. ได้ดำเนินการวิเคราะห์ค่านิยม 12 ประการ เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้ให้เหมาะสมกับพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

ค่านิยม	ร่างพฤติกรรมบ่งชี้
1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	<p>รักชาติ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ยืนตรงเคารพธงชาติด้วยอาการสงบและคิดถึงวีรกรรมของบรรพบุรุษไทย 2. เขียนความสำคัญของธงชาติได้ถูกต้อง 3. มีจิตสำนึกถึงความสำคัญและร้องเพลงชาติได้ถูกต้อง 4. จิตอาสาเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อชาติบ้านเมือง 5. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่การเป็นพลเมืองที่ดีของบ้านเมือง เช่น เสียภาษีอากร หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่แสดงความเป็นชาติไทยด้วยความภาคภูมิใจ 6. พัฒนาตนเองให้เป็นคนดีของสังคม และไม่ละเมิดกฎหมายของบ้านเมือง 7. มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความภูมิใจในความเป็นไทย เช่น ปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้อย่างถูกต้อง ชื่นชมและส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปกรรม แต่งกายได้เหมาะสมกับกาลเทศะ ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและถูกกาลเทศะ ฯลฯ <p>ศาสนา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาตามที่ตนนับถือ 2. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ 3. ส่งเสริม สนับสนุน ดูแล และปกป้องศาสนวัตถุ ศาสนสถาน และศาสนบุคคล เพื่อให้ศาสนาดำรงอยู่ในสังคมต่อไป ฯลฯ <p>พระมหากษัตริย์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ยืนตรงและร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี 2. แสดงความเคารพต่อ พระบรมฉายาลักษณ์ 3. อธิบายสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย

ค่านิยม	ร่างพฤติกรรมบ่งชี้
	ได้ เช่น ชงครุฑ ชงมหาราช และปฏิบัติได้ถูกต้อง
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน	<p>ความซื่อสัตย์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง 2. ตรงต่อเวลา ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น 3. ไม่ทำการทุจริตใดๆ 4. ไม่คดโกง หรือเอาเปรียบผู้อื่น 5. ประพฤติ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ 6. ไม่เอาสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง 7. ทำตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับตนเอง (การรักษาคำพูด) 8. การยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเอง <p>ความเสียสละ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การมีจิตอาสา จิตสาธารณะ เช่น ใช้ความรู้ ความสามารถของตนทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมการดูแลรักษาสาธารณสมบัติ เป็นต้น 2. การให้ การแบ่งปัน โดยไม่หวังผลตอบแทน <p>ความอดทน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากในการทำงานหรือกิจกรรมต่างๆ 2. การไม่ยินดี ยินร้ายต่อการนินทาว่าร้ายของผู้อื่น
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์และ ทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. การรู้คุณค่าพ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้มีพระคุณเช่น การเชื่อฟัง คำแนะนำ คำสั่งสอน ดูแล/ช่วยเหลือ หรือให้การอุปการะเอาใจใส่จัดหาของกินของใช้ให้ เป็นต้น 2. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคม ประเทศชาติ 3. อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียนทั้งทางตรงและ ทางอ้อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. เอาใจใส่และมีความพยายามในการเรียนรู้ พยายามทำหน้าที่ การงานอย่างต่อเนื่อง 2. มาเรียนสม่ำเสมอ 3. สนใจและเข้าร่วมกิจกรรมในการเรียนรู้ต่างๆ 4. รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย 5. แสวงหาคำตอบจากประเด็น/ปัญหาที่สงสัย

ค่านิยม	ร่างพฤติกรรมบ่งชี้
	<ol style="list-style-type: none"> 6. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในการสืบค้นความรู้และเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม 7. ติดตามข่าวสารข้อมูลที่เป็นความรู้ใหม่ๆโดยใช้วิธีคิดอย่างหลากหลายอยู่เสมอ (รู้ทันข่าวสารและรู้ทันสื่อ) 8. แลกเปลี่ยนความรู้ด้วยวิธีการต่างๆเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน 9. เชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง 10. บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้และสรุปผลการเรียนรู้ 11. ทบทวนและประเมินความรู้ของตนเองอย่างสม่ำเสมอ 12. นำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการเรียนและการดำรงชีวิต
5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง 2. แต่งกายได้อย่างเหมาะสมและถูกกาลเทศะ 3. อธิบายความเป็นมา คุณค่าและความสำคัญของประเพณีไทยได้ถูกต้อง 4. อธิบายถึงความภาคภูมิใจรวมทั้งส่งเสริม และอนุรักษ์ ศิลปกรรม และวัฒนธรรมไทยได้ 5. เข้าร่วมกิจกรรมตามศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ที่ท้องถิ่นได้อย่างถูกต้อง 6. แสดงความเคารพต่อกันตามวิถีไทยได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เช่น เด็กกับผู้ใหญ่ นักศึกษากับครู ลูกกับพ่อแม่ พี่กับน้อง ฯลฯ
6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ ห่วงคิดต่อผู้อื่น เพื่อแม่และแบ่งปัน	<p>ความประพฤติที่ควรละเว้นและความประพฤติที่ควรปฏิบัติ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เว้นการเบียดเบียนชีวิต/ปรารถนาดีต่อผู้อื่น 2. ไม่เอาสิ่งของของผู้อื่น/เรียนและทำกิจกรรมด้วยตนเอง 3. ไม่แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่อเพศตรงข้าม/มีความสำรวมต่อเพศตรงข้าม/ไม่ประพฤติผิดในกาม 4. ไม่กล่าวเท็จ/กล่าวความจริง 5. ไม่บริโภคลิขิตสิ่งมีนเมา/มีสติ รู้ตัว
7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมี	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้สิทธิในการเลือกตั้งทุกระดับ 2. มีความรู้ และอธิบายเกี่ยวกับการปกครองระบอบ

ค่านิยม	ร่างพฤติกรรมบ่งชี้
พระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุขที่ถูกต้อง	<p>ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. ใช้สิทธิไม่ละทิ้งหน้าที่ 4. ใช้เสรีภาพอย่างรับผิดชอบ 5. ยึดหลักความเสมอภาคและความยุติธรรม 6. สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยยึดประโยชน์ของส่วนรวม โดยใช้เหตุผลในการตัดสินใจ 7. สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณในประเด็นทางการเมืองการปกครอง 8. รู้ทันสื่อและข่าวสารทางการเมือง 9. เคารพศักดิ์ศรีของบุคคล 10. รู้จักใช้เหตุผล ประนีประนอม 11. ปฏิบัติตนตามหน้าที่ เคารพสิทธิของผู้อื่น รักษาสิทธิของตนเอง 12. หลีกเลี่ยงข้างมากและเคารพสิทธิของเสียงข้างน้อย
8. มีระเบียบวินัย เคารพ กฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการ เคารพผู้ใหญ่	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎ ระเบียบ กติกาของสถานศึกษา 2. ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของชุมชน ท้องถิ่น สังคม 3. ปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศ 4. การให้เกียรติ เคารพผู้ใหญ่ 5. พูดยาและแสดงกิริยามารยาทต่อผู้ใหญ่อย่างมีสัมมาคารวะ
9. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ รวมถึงการน้อมนำกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น การใช้ชีวิตแบบพอเพียง เป็นต้น 2. การใช้ระบบข้อมูลมาประกอบการคิดและตัดสินใจ 3. รู้จักการคิดไตร่ตรองก่อนการลงมือทำหรือพูด
10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้ หลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงตามพระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้ เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกิน พอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่าย	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์และประเมินศักยภาพของตนเองได้ (ความสามารถของร่างกาย สติปัญญา ความมั่นคงทางอารมณ์ สังคม ทรัพยากรที่มี) ภายใต้บริบทของสิ่งแวดล้อมทางสังคมเช่นทำบัญชีรายรับรายจ่าย เป็นต้น 2. ปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีเหตุผล และสามารถปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นได้(เหตุผลทางวิชาการ เหตุผลในการดำเนินชีวิต เหตุผลทางขนบธรรมเนียมประเพณี และกฎหมาย

ค่านิยม	ร่างพฤติกรรมบ่งชี้
<p>จำหน่าย และขยายกิจการ เมื่อมีความพร้อมโดยมี ภูมิคุ้มกันที่ดี</p>	<p>ของบ้านเมือง) เช่น การใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า ช่วยเหลือผู้อื่นที่ เดือนร้อน</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. วางแผน ประเมิน และปรับแก้ไขการดำเนินงานหรือการ ดำเนินชีวิตอย่างเป็นขั้นตอน 4. ดำเนินชีวิตอย่างรอบคอบระมัดระวัง มีคุณค่า และใช้ ทรัพยากรอย่างประหยัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดเช่น การออม เงิน การคบเพื่อนที่ดี การไม่ทำผิดกฎหมาย การละเว้นต่อการ ทำความชั่วทั้งปวง ฯลฯ
<p>11. มีความเข้มแข็งทั้ง ร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มี ความละเอียดเคร่งครัดต่อ บาปตามหลักของศาสนา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรงปราศจากโรคภัย 2. ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำมีความละเอียด และเคร่งครัดต่อ บาป ยึดมั่นในการทำมาดีตามหลักธรรมคำสอนของศาสนา ที่ตนนับถือเช่น มีเกียรติในตนเอง รู้จักการพึ่งตนเอง ไม่เอาโรค เอาเปรียบผู้อื่น ไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน ไม่ทำตามใจ ตนเองในสิ่งที่ผิด ไม่กระทำความผิดตามหลักศีลธรรมที่ตนนับถือ เป็นต้น 3. มีความอดกลั้น หักห้ามใจต่อความต้องการที่ผิดของตนเอง เช่น ไม่ทำตนให้เป็นที่เดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น เป็นต้น
<p>12. คำนึงถึงผลประโยชน์ ของส่วนรวมและต่อชาติ มากกว่าผลประโยชน์ของ ตนเอง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประพฤติตน โดยเห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ 2. ร่วมทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ของชุมชน ท้องถิ่น สังคม 3. เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม 4. รู้จักใช้และดูแลรักษาสาธารณสมบัติของชุมชนอย่างรู้คุณค่า 5. ร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 6. มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง และหวงแหนสมบัติของชาติ 7. มีจิตสำนึกและรับผิดชอบในการร่วมแก้ปัญหาของชุมชน ท้องถิ่น

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการ
การวิเคราะห์หลักสูตร สื่อ รายวิชาสังคมศึกษา(เนื้อหาประวัติศาสตร์)และวิชาศาสนาและหน้าที่พลเมือง
วันที่ 30 มิถุนายน – 4 กรกฎาคม 2557

1. นายประเสริฐ บุญเรือง	เลขาธิการ กศน.
2. นายทองอยู่ แก้วไทรชะ	ข้าราชการบำนาญ
3. นางศุทธิณี งามเขตต์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษาภายนอกโรงเรียน
4. รองศาสตราจารย์ชวลีย์ ณ ถลาง	ข้าราชการบำนาญ
5. นางระวีวรรณ ภาคพรต	ข้าราชการบำนาญ
6. นางวันเพ็ญ สุทธากาศ	ข้าราชการบำนาญ
7. นายวัฒนา อัครพานิช	ข้าราชการบำนาญ
8. นายบัณฑิตพงษ์ ท้าวอาจ	ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดสุโขทัย
9. นายชูศักดิ์ ร้อยพิลา	ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอโพธารามแก้ว จังหวัดสกลนคร
10. นายจิรพงศ์ ผลนาค	ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอสุวรรณคโลก จังหวัดสุโขทัย
11. นางวัชรินทร์ ศรีนิบูลย์	ศึกษานิเทศก์ สำนักงาน กศน. จังหวัดฉะเชิงเทรา
12. นางสาวณัฐภัสสร แดงมณี	สถาบัน กศน.ภาคใต้
13. นายพันศักดิ์ เต็มยศ	กศน.อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
14. นายร่อศักดิ์ หะหมื่น	กศน.อำเภอจะนะ สำนักงาน กศน.จังหวัดสงขลา
15. นายไตรรัตน์ เอี่ยมพันธ์	โรงเรียนสตรีวิทยา 2 ในพระราชูปถัมภ์
สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
16. นายรุจน์ หาเรือนทรง	โรงเรียนสตรีวิทยา 2 ในพระราชูปถัมภ์
สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
17. พันเอกวันฉลพ สุขขจร	กรมยุทธศึกษาทหารบก
18. นางสาววันทนา จะระ	กศน.อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
19. นางสาวบุปผา ประกฤตกุล	ข้าราชการบำนาญ
20. นางภาวินันท์ สิริวัฒนไกรกุล	กศน.อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
21. นางสาวประภารัตน์ พจนพิมล	กศน.อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
22. นายวรวุฒิ จริยภัครดิกร	กศน.อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง
23. นายสมชาย จิตร์ตนอัสวี	กลุ่มพัฒนาการศึกษาภายนอกโรงเรียน
24. นายสุรพงษ์ มั่นมะโน	กลุ่มพัฒนาการศึกษาภายนอกโรงเรียน
25. นายศุภโชค ศรีรัตนศิลป์	กลุ่มพัฒนาการศึกษาภายนอกโรงเรียน
26. นางสาวเบญจวรรณ อำไพศรี	กลุ่มพัฒนาการศึกษาภายนอกโรงเรียน
27. นางสาวสุลาง เพ็ชรสว่าง	กลุ่มพัฒนาการศึกษาภายนอกโรงเรียน

28. นางสาววรรณพร ปัทมานนท์	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
29. นางเขาวรัตน์ ปิ่นมณีวงศ์	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
30. นางสุนีย์ เพชรสัมฤทธิ์	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
31. นายกิตติพงษ์ จันทวงศ์	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
32. นางสาวทิพวรรณ วงศ์เรือน	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
33. นายจตุรงค์ ทองคารา	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
34. นางสาวชาลินี ธรรมธิยา	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
35. นางสาวชมพูนท สังข์พิชัย	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

เชิงปฏิบัติการบรรณธิการแนวทางการจัดกิจกรรมเสริมสร้างค่านิยมหลัก

วันที่ 25-29 สิงหาคม 2557

1. นายชาญวิทย์	ทับสุพรรณ	รองเลขาธิการ กศน.
2. นางศุทธิณี	งามเขตต์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
3. นายทองอยู่	แก้วไทรสะ	ข้าราชการบำนาญ
4. รอ.สมศักดิ์	วงศ์ไ้	หน่วยบัญชาการทหารสงครามพิเศษ
5. รอ.ภานุวัฒน์	มาแสวง	หน่วยบัญชาการทหารสงครามพิเศษ
6. นางเบญจมาศ	สระทองหย่อม	ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอดงขจรบุรี จังหวัดพิจิตร
7. นายอนันต์	คงชุม	ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอบางศิลาทอง จังหวัดพิจิตร
8. นายสุธี	วระประดิษฐ์	สำนักงาน กศน.จังหวัดตราด
9. นายปรเมศร์	นิวาสประภฤติ	กศน. อำเภอโพธาราม จังหวัดสุพรรณบุรี
10. นางอัมพร	ทิพย์ไพฑูรย์	กศน.อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี
11. นางสาวปิ่นฉวี	ศิริธวานนท์	กศน.อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
12. นางสาวนิภาพร	เชื้อพราหมณ์	สำนักงาน กศน.จังหวัดลพบุรี
13. นางสาวบรรยาย	ทิพย์ธรรม	กศน.อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
14. ว่าที่ร้อยตรีหญิง	วรวรรณ สีดา	กศน.อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
15. นายเอกรินทร์	กำแก้ว	กศน.อำเภอเขาชัย จังหวัดอุบลราชธานี
16. นางสาวจตุพร	สุทธิวัฒน์	หน่วยศึกษานิเทศก์
17. นางสาวจรรยา	สิงห์ทอง	หน่วยศึกษานิเทศก์
18. นายสมชาย	จิตร์ตันอัสวี	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
19. นางสาววรรณพร	ปัทมานนท์	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
20. นางเยาวรัตน์	ปิ่นมณีวงศ์	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
21. นางสุนีย์	เพชรสัมฤทธิ์	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
22. นายกิตติพงษ์	จันทวงศ์	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
23. นางสุกัญญา	กุลเลิศพิทยา	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
24. นายจตุรงค์	ทองคารา	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
25. นางสาวชาลินี	ธรรมธิยา	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน

รายชื่อผู้ร่วมจัดทำกิจกรรม เพิ่มเติม

1. นายวัชรินทร์ โสภิตะชา	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
2. นางสาววิภารัตน์ วรรณเวช	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
3. นางวรรณิ ศรีสิริวรรณกุล	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
4. นางสาวพรเพ็ญ บัวสุวรรณ	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
5. นางสาวญาดิภา เอกวัฒน์พันธ์	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

คณะผู้จัดทำ

คณะที่ปรึกษา

1. นายการุณ สกฤตประดิษฐ์	เลขานุการ กศน.
2. นายชาญวิทย์ ทับสุพรรณ	รองเลขานุการ กศน.
3. นายสุรพงศ์ จำจด	รองเลขานุการ กศน.
4. นายดิศกุล เกษมสวัสดิ์	รองเลขานุการ กศน.

คณะบรรณาธิการ

1. นางศุทธิณี งามเขตต์	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
2. นางสาววรรณพร ปัทมานนท์	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
3. นางสาวเบญจวรรณ อ่ำไพศรี	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
4. นางสุนีย์ เพชรสัมฤทธิ์	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
5. นายกิตติพงษ์ จันทวงศ์	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
6. นางสาวชาลินี ธรรมธिया	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
7. นางวรรณิ ศรีศิริวรรณกุล	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย